

ปัจจัยลักษณะองค์การและปัจจัยภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผล
ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีในยุคดิจิทัล

ORGANIZATIONAL CHARACTERISTICS AND DIGITAL LEADERSHIP OF SCHOOL
ADMINISTRATORS AFFECTING THE EFFECTIVENESS OF SECONDARY SCHOOLS
UNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE RATCHABURI IN

มนัญชยา พัฒนประดิษฐ์

ปัจจัยลักษณะองค์การและปัจจัยภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผล
ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีในยุคดิจิทัล

ปริญญาานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ปีการศึกษา 2565
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ORGANIZATIONAL CHARACTERISTICS AND DIGITAL LEADERSHIP OF SCHOOL
ADMINISTRATORS AFFECTING THE EFFECTIVENESS OF SECONDARY SCHOOLS
UNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE RATCHABURI IN
DIGITAL ERA

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of MASTER OF EDUCATION
(Educational Administration)
Faculty of Education, Srinakharinwirot University

2022

Copyright of Srinakharinwirot University

ปริญญานิพนธ์

เรื่อง

ปัจจัยลักษณะองค์การและปัจจัยภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพ
ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอาราชนบุรีในยุคดิจิทัล

ของ

มณัญชยา พัฒนประดิษฐ์

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการสอบปากเปล่าปริญญานิพนธ์

..... ที่ปรึกษาหลัก ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จันทร์ศมภ์ ภูติอริยวัฒน์) (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โยธิน ศรีไธษา)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.อภิสิทธิ์ ทองบัณฑิตย์)

ชื่อเรื่อง	ปัจจัยลักษณะองค์การและปัจจัยภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีในยุคดิจิทัล
ผู้วิจัย	มนัญญา พัฒนประดิษฐ์
ปริญญา	การศึกษามหาบัณฑิต
ปีการศึกษา	2565
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จันทร์คม์ ภูติอริยวัฒน์

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับของภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ระดับของลักษณะองค์การ และระดับของประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีในยุคดิจิทัล 2) ศึกษาความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีในยุคดิจิทัล 3) ศึกษาความสัมพันธ์ของลักษณะองค์การกับประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในยุคดิจิทัล 4) ศึกษาลักษณะองค์การและภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีในยุคดิจิทัล 5) เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีในยุคดิจิทัล กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ข้าราชการครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี ปีการศึกษา 2565 จำนวน 262 คน โดยกำหนดตามตารางเครจซี่เมอร์แกนโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือการวิจัยได้แก่ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติวิเคราะห์ความสัมพันธ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และ สถิติวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบวิธีการคัดเลือกเข้า สำหรับงานวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยสัมภาษณ์ทั้งโครงสร้าง ศึกษาในเทกซ์ และผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 5 ท่าน โดยวิธีเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง มีการจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการศึกษา พบว่า 1) ประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีในยุคดิจิทัล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านความร่วมมือ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ความเป็นพลเมืองดิจิทัลของผู้เรียน ปัจจัยลักษณะองค์การ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านเทคโนโลยี และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านโครงสร้างองค์การ และปัจจัยภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการสร้างภาพลักษณ์ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านความผูกพันและการเรียนรู้ของผู้เรียน 2) ปัจจัยภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีในยุคดิจิทัล ในทางบวกระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ปัจจัยลักษณะองค์การ มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีในยุคดิจิทัล ในทางบวกระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4) ปัจจัยลักษณะองค์การและปัจจัยภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีในยุคดิจิทัล โดยปัจจัยภาวะผู้นำดิจิทัลด้านการพัฒนาสู่ความเป็นมืออาชีพ การสร้างโอกาส จริยธรรมผู้บริหารยุคดิจิทัล และปัจจัยลักษณะองค์การด้านโครงสร้างองค์การและเทคโนโลยีสามารถพยากรณ์ประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีในยุคดิจิทัล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 5) แนวทางการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีในยุคดิจิทัล คือ ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีวิสัยทัศน์และทักษะด้านเทคโนโลยีดิจิทัล รวมถึงมีความคิดสร้างสรรค์ เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่ดีขึ้น ควรมีการสนับสนุนงบประมาณและทรัพยากรอย่างเพียงพอ และสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและโรงเรียน นอกจากนี้การสนับสนุนให้มีผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีดิจิทัล หรือสนับสนุนให้บุคลากรพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลจะเป็นสิ่งที่ทำให้โรงเรียนสามารถพัฒนาการดำเนินงานของสถานศึกษาไปได้ และเกิดประสิทธิผลของโรงเรียนในยุคดิจิทัลได้

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำดิจิทัล , ลักษณะองค์การ , ประสิทธิภาพโรงเรียนยุคดิจิทัล

Title	ORGANIZATIONAL CHARACTERISTICS AND DIGITAL LEADERSHIP OF SCHOOL ADMINISTRATORS AFFECTING THE EFFECTIVENESS OF SECONDARY SCHOOLS UNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE RATCHABURI IN DIGITAL ERA
Author	MANANCHAYA PATTANAPRADIT
Degree	MASTER OF EDUCATION
Academic Year	2022
Thesis Advisor	Assistant Professor Doctor Jantararat Phutiar

The objectives of this research were as follows : (1) to study digital leadership, organizational characteristics and effectiveness among secondary school administrators; (2) to study the relationship between the digital leadership and the effectiveness of secondary schools under the authority of the Secondary Educational Service Area Office in Ratchaburi in the digital era; (3) to study the organizational characteristics and effectiveness of secondary schools; (4) to study the effects of digital leadership and the effectiveness of secondary schools; (5) to study the effects of organizational characteristics and effectiveness of secondary schools; and (6) to study guidelines for developing effectiveness. The sample was 262 people, selected by multi-stage random sampling. The research instrument was a five-point rating scale questionnaire and analyzed with descriptive statistics, Pearson Product Moment Correlation Coefficient and Multiple Regression Analysis-Enter Method. In the qualitative research, there were semi-structured interviews, five people were selected. The findings were as follows: (1) the effectiveness of the secondary school was at a high level. The highest average value was cooperation, learning achievement and adjustment. The lowest average value was digital citizenship and the organizational characteristics were very high. The highest average value was technology. The lowest average value was organizational structure. The level of digital leadership was at a very high level. The highest average value branding. The lowest average value was learner engagement; (2) digital leadership was moderately related, with a statistical significance of .05.; (3) organizational characteristics and effectiveness of secondary schools were moderately related with a statistical significance of .05.; (4) organizational characteristics and the digital leadership of secondary school administrators affect effectiveness and in aspect of structure, technology, perfectional development, creating opportunity and ethics in the digital era predicted effectiveness with a statistical significance of .05.; (5) guidelines for the effectiveness of secondary schools included vision, technology skills and creative thinking. The budget and related resources was consistent. The support of technology or educational personnel development are required.

Keyword : Digital leadership Organizational characteristics Effectiveness of secondary school Digital era

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณมูลนิธิพระบรมราชานุสรณ์พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณีที่สนับสนุน และมอบทุนการทำวิจัยอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ ทำให้ข้าพเจ้าดำเนินการทำปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้อย่างราบรื่น

ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จันทร์ศม์ ภูติอริยวัฒน์ อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาานิพนธ์ที่ได้กรุณาให้ความช่วยเหลือในด้านการให้คำปรึกษา และขอเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการทำปริญญาานิพนธ์นี้ ทำให้ปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี

ขอขอบพระคุณอาจารย์ เรือเอก ดร.อภิสิทธิ์ ทวงบัณทิตย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จันทร์ศม์ ภูติอริยวัฒน์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทวีศิลป์ กุลนภาดล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีระภาพ เพชรมาลัยกุล คณะกรรมการสอบเค้าโครงปริญญาานิพนธ์ และขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โยธิน ศรีไธษา อาจารย์ เรือเอก ดร.อภิสิทธิ์ ทวงบัณทิตย์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จันทร์ศม์ ภูติอริยวัฒน์ คณะกรรมการสอบปริญญาานิพนธ์ที่ได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการทำปริญญาานิพนธ์ให้ถูกต้องและมีคุณภาพตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่สละเวลาอันมีค่าในการตรวจสอบ แก้ไข และให้คำแนะนำ เพื่อให้เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยสมบูรณ์และมีคุณภาพ

และขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่เสียสละเวลาในการให้สัมภาษณ์ถึงโครงสร้างเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการทำวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณผู้บริหาร และคณะครู โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีที่กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามการวิจัย

ขอขอบพระคุณคุณแม่จากรุวรรณ พัฒนประดิษฐ์ และครอบครัวเป็นอย่างสูง ที่ให้การสนับสนุนช่วยเหลือในด้านต่างๆ และเป็นกำลังใจให้เสมอมา จนประสบความสำเร็จในการศึกษาคุณค่าและประโยชน์จากการทำปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอขอบเพื่อพัฒนาการศึกษา และขอขอบเป็นเครื่องบูชาแก่มาตา ครู อาจารย์ทุกท่าน ผู้ซึ่งมีพระคุณและประสิทธิ์ประสาทวิชาแก่ผู้วิจัยเสมอมา

มณัญชยา พัฒนประดิษฐ์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ณ
สารบัญรูปภาพ.....	ญ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	9
ความสำคัญของการวิจัย.....	9
ขอบเขตของการวิจัย.....	10
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	11
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	14
สมมติฐานการวิจัย.....	20
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	21
ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี.....	23
แนวคิดเกี่ยวกับยุคดิจิทัล.....	33
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียนยุคดิจิทัล.....	43
ประสิทธิผลของโรงเรียน.....	44
ประสิทธิผลโรงเรียนยุคดิจิทัล.....	54
แนวคิดเกี่ยวกับลักษณะองค์การ.....	69

แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา	74
ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลโรงเรียนยุคดิจิทัล.....	102
ลักษณะองค์การที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลโรงเรียนยุคดิจิทัล	105
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	107
งานวิจัยในประเทศ	107
งานวิจัยต่างประเทศ	112
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	117
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	125
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	125
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	125
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	126
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	160
สรุปผลการวิจัย	160
อภิปรายผล.....	161
ข้อเสนอแนะ	171
บรรณานุกรม.....	174
ภาคผนวก.....	179
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย	180
ภาคผนวก ข ผลการประเมินค่าดัชนีวัดความสอดคล้องของเครื่องมือวิจัย.....	182
ภาคผนวก ง รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ	205
ภาคผนวก จ แบบสัมภาษณ์ถึงโครงสร้างเพื่อประกอบการสัมภาษณ์เชิงลึก	207
ประวัติผู้เขียน.....	211

สารบัญตาราง

หน้า

ตาราง 1 ตารางแสดงข้อมูลทั่วไปของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาราชบุรี.....	32
ตาราง 2 ตารางแสดงประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย.....	118
ตาราง 3 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามตำแหน่ง เพศ อายุ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน.....	127
ตาราง 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี โดยรวม (n = 262).....	128
ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี จำแนกตามรายชื่อในด้านการสื่อสาร (n = 262).....	129
ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี จำแนกตามรายชื่อในด้านการ ประชาสัมพันธ์ (n = 262)	131
ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี จำแนกตามรายชื่อในด้านการสร้าง ภาพลักษณ์ (n = 262)	132
ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี จำแนกตามรายชื่อในด้านความผูกพันและ การเรียนรู้ของผู้เรียน (n = 262).....	133
ตาราง 9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี จำแนกตามรายชื่อในด้านการพัฒนาสู่ ความเป็นมืออาชีพ (n = 262)	134

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี จำแนกตามรายชื่อในด้านการปรับวิสัยทัศน์ สิ่งแวดล้อมและพื้นที่การเรียนรู้ (n = 262)	135
ตาราง 11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี จำแนกตามรายชื่อในด้านการสร้างโอกาส (n = 262)	137
ตาราง 12 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี จำแนกตามรายชื่อในด้านจริยธรรม ผู้บริหารยุคดิจิทัล (n = 262)	138
ตาราง 13 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี จำแนกตามรายชื่อในด้านวัฒนธรรมดิจิทัล (n = 262)	139
ตาราง 14 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับลักษณะองค์การของโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี โดยรวม (n = 262)	141
ตาราง 15 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับลักษณะองค์การของโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี จำแนกตามรายชื่อในด้านโครงสร้างองค์การ (n = 262).....	142
ตาราง 16 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับลักษณะองค์การของโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี จำแนกตามรายชื่อในด้านเทคโนโลยี (n = 262)	143
ตาราง 17 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับประสิทธิผลของโรงเรียนของโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีในยุคดิจิทัล โดยรวม (n = 262)	144
ตาราง 18 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีในยุคดิจิทัล จำแนกเป็นรายชื่อในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนของผู้เรียน (n = 262)	145

ตาราง 19 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนครในยุครัตนโกสินทร์ จำแนกเป็นรายข้อในด้านความเป็นพลเมือง ดิจิทัลของผู้เรียน (n = 262)	146
ตาราง 20 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนครในยุครัตนโกสินทร์ จำแนกเป็นรายข้อในด้านความสามารถในการ ปรับตัว (n = 262).....	147
ตาราง 21 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนครในยุครัตนโกสินทร์ จำแนกเป็นรายข้อในด้านความร่วมมือ (n = 262).....	148
ตาราง 22 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของระดับความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภาวะผู้นำดิจิทัล ของผู้บริหารสถานศึกษาและประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาสกลนครในยุครัตนโกสินทร์	149
ตาราง 23 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของระดับความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภาวะผู้นำดิจิทัล ของผู้บริหารสถานศึกษาและประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาสกลนครในยุครัตนโกสินทร์ จำแนกรายด้าน.....	150
ตาราง 24 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของระดับความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภาวะผู้นำดิจิทัล ของผู้บริหารสถานศึกษาและประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาสกลนครในยุครัตนโกสินทร์	152
ตาราง 25 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของระดับความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยลักษณะองค์การ และประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนครในยุครัตนโกสินทร์ จำแนกรายด้าน	153
ตาราง 26 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนของปัจจัยลักษณะองค์การและปัจจัย ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนครในยุครัตนโกสินทร์ โดยรวม	154

สารบัญรูปภาพ

หน้า

ภาพประกอบ 1 แผนภาพประกอบแนวความคิดในการวิจัย..... 19

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ประเทศไทย มีการกำหนดยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580) 6 ยุทธศาสตร์ เพื่อให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ในการพัฒนาประเทศที่ว่า “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” เพื่อพัฒนา และยกระดับประเทศในหลายมิติ กระทรวงศึกษาธิการจึงกำหนดนโยบายการจัดการศึกษา โดยอิงยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ เพื่อพัฒนาคนในทุกมิติ และในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีความสุข โดยคนไทยมีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีการพัฒนารอบด้าน และมีสุขภาวะที่ดีในทุกช่วงวัย เป็นพลเมืองดีของชาติ มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องนำไปสู่การเป็นคนไทยที่มีทักษะสูง โดยมีแนวทางในการปฏิรูปการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ด้วยการปรับเปลี่ยนระบบการเรียนรู้ให้เอื้อต่อการพัฒนาทักษะสำหรับศตวรรษที่ 21 เปลี่ยนบทบาทครูให้เป็นครูยุคใหม่ วางพื้นฐานระบบรองรับการเรียนรู้โดยใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์ม (สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ, 2561) เพื่อให้เกิดผลการพัฒนาการศึกษาไทยที่ดียิ่งขึ้น และมีการดำเนินงานด้านการศึกษาที่สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580) กระทรวงศึกษาธิการจึงจัดทำแผนการศึกษาชาติเพื่อให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ และเป็นแนวทางการพัฒนา และจัดการศึกษาของประเทศ โดยในยุทธศาสตร์ที่ 4 การสร้างโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียมทางการศึกษา มีเป้าหมายในการเพิ่มโอกาสทางการศึกษาผ่านเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาสำหรับคนทุกช่วงวัย ซึ่งมีตัวชี้วัดที่สำคัญได้แก่ การมีระบบเครือข่ายเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาที่ทันสมัย ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนและผู้ใช้บริการอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ มีสถาบันเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และกองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560)

จากแผนการศึกษาชาติ ประกอบกับกระทรวงศึกษาธิการ ภายใต้การบริหารงานของนางสาวตรีนุช เทียนทอง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เล็งเห็นถึงความสำคัญของสถานการณ์โลกดิจิทัล กล่าวคือ โลกปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว เป็น “โลกไร้พรมแดน” โดยมีการศึกษาเป็นหัวใจสำคัญในการขับเคลื่อนไปสู่เป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาตินับว่าเป็นความท้าทายของผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาที่จะต้องปฏิบัติหน้าที่ให้ได้ตามที่สังคมคาดหวัง ร่วมกับการตระหนักถึงความสำคัญของยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนา และ

เสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ เป็นผลให้เกิดนโยบายการจัดการศึกษา 12 ข้อ โดยนโยบายข้อที่ 2 3 และ 10 เป็นนโยบายที่เกี่ยวกับการนำนวัตกรรม เทคโนโลยี และสื่อดิจิทัลมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพครูอาจารย์ ปฏิรูปการเรียนรู้ด้วยดิจิทัลและการส่งเสริมการฝึกทักษะดิจิทัลในชีวิตประจำวัน รวมถึงพลิกโฉมประเทศไทยโดยนำนวัตกรรม เทคโนโลยี และสื่อดิจิทัลมาใช้ในการจัดการศึกษาทุกระดับ (บัลลังก์ โรหิตเสถียร, 2564) โดยผู้บริหารสถานศึกษาใดที่มีภาวะผู้นำดิจิทัลสูง สถานศึกษานั้นก็จะได้เปรียบ (สุชนา โกมลวนิช, 2563)

ตลอดช่วงระยะเวลา 20 ปีที่ผ่านมา เรียกได้ว่าโลกปัจจุบันได้ก้าวเข้าสู่โลกแห่งศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นช่วงเวลาแห่งการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกที่เกิดจากการขับเคลื่อนของ 3 กระแสหลัก ได้แก่ หนึ่ง กระแสโลกาภิวัตน์ (Globalization) ที่เชื่อมโยงคนทั้งโลกให้สามารถติดต่อสื่อสารหรือเดินทางถึงกันได้ สอง กระแสการพัฒนาเทคโนโลยี (Big Bang of Technology) ที่พัฒนาขึ้นอย่างมากแบบก้าวกระโดด ก่อให้เกิดนวัตกรรมเทคโนโลยีใหม่ๆ ในโลกมากมายและทำให้โลกเกิดการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วมากยิ่งขึ้น และสุดท้ายคือกระแสความเป็นใหญ่ของเงินทุน (Financialization) ซึ่งเงินเป็นสิ่งที่มีความหมายมากในโลกสมัยใหม่ กระแสหลักทั้ง 3 ที่ได้กล่าวไว้ข้างต้นทำให้เกิดโลกมีการเปลี่ยนแปลง และพลิกผันไปอย่างรวดเร็ว (วัฒนาพร รัชชบุทกข์, 2563) และไม่สามารถหลีกเลี่ยงความจริงที่ว่า สังคมกำลังก้าวไปสู่สภาพใหม่ที่แตกต่างไปจากเดิม คือ ประการที่หนึ่ง สังคมจะมีความผันผวน (Volatility) เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และมีความผันผวนสูงซึ่งเกิดจากการแทรกแซงของเทคโนโลยี ประการที่สอง มีสถานะที่ไม่แน่นอน (Uncertainty) ขาดความชัดเจน ทำให้ยากต่อการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ประการที่สาม ความซับซ้อนที่จะมีเพิ่มมากขึ้น (Complexity) โลกจะดูเล็กลงเนื่องจากเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่เข้ามามีบทบาทเชื่อมต่อทุกสิ่งบนโลกเข้าไว้ด้วยกันอย่างง่ายดาย และประการสุดท้าย คือความคลุมเครือที่ไม่สามารถคาดเดาหรือคาดการณ์ได้ (Ambiguity) (วิชัย วงษ์ใหญ่ และ มารุต พัฒนาผล, 2562) สถานศึกษาจึงต้องมีการบริหารจัดการให้มีคุณภาพที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงไปสู่สังคมดิจิทัล ซึ่งนับว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงพลิกผันอย่างรวดเร็วทางการศึกษาในประเทศไทย

ประสิทธิผลของสถานศึกษาในยุคดิจิทัล คือ การสร้างสมดุลระหว่างการปรับตัว การบำรุงรักษาสภาพโดยคำนึงถึงความสำเร็จในการบริหารจัดการโรงเรียน (Hoy และ Miskel, 2001) การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาโดยนำระบบเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารจัดการโรงเรียน และเน้นการเป็นโรงเรียนนวัตกรรมที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ให้ผู้เรียนสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข (ภูษณทัต ผลทับทิมธนา, 2563) ควรประกอบด้วย การปรับตัวได้

โดยง่าย การเปลี่ยนแปลงการพัฒนา การบรรลุเป้าหมายความสำเร็จ นวัตกรรม การแข่งขัน การทำงานร่วมกัน การควบคุม และความคิดสร้างสรรค์ (Hoy WK และ Miskel C.G., 2013) วิสัยทัศน์ของโรงเรียน ความเป็นผู้นำและกลยุทธ์การจัดการเรียนรู้ ความรู้พื้นฐานด้านสื่อเทคโนโลยีและ นวัตกรรมดิจิทัล ความพึงพอใจ ความร่วมมือ ผลสัมฤทธิ์ (คมกริช สังขรัตน์, 2021)

ยุคดิจิทัล คือยุคที่เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมมีความก้าวหน้า และเทคโนโลยีดิจิทัลมีอิทธิพลต่อการใช้ชีวิตของคนในสังคม ไม่ว่าจะเป็นด้านธุรกิจ ด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านการศึกษา เป็นเทคโนโลยีที่เกิดขึ้นเพื่ออำนวยความสะดวกสบายในการใช้ชีวิต และตอบสนองความต้องการของคนรุ่นใหม่ (รุ่งรัตน์ พลชัย, 2563) เป็นช่วงเวลาที่วิวัฒนาการของเทคโนโลยีเกิดขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการของมนุษย์ และช่วยให้การดำเนินชีวิตประจำวันของมีความสะดวกสบายมากขึ้นจนส่งผลให้ วิถีชีวิต เศรษฐกิจ สังคม ธุรกิจ และการศึกษาเปลี่ยนไป (ภัทรา จรรยาธรรม, 2564) จากสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงพลิกผันอย่างรวดเร็ว รวมถึงเทคโนโลยี และสื่อดิจิทัลมีความก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว ส่งผลกระทบในหลายๆ ด้าน รวมถึงด้านการศึกษา ทำให้เกิดนโยบายการจัดการศึกษาที่มีการนำนวัตกรรม เทคโนโลยี และสื่อดิจิทัลเข้ามาใช้ในการจัดการศึกษาดังที่กล่าวมาข้างต้นนั้น การบริหารจัดการศึกษาจึงต้องมีการปรับเปลี่ยนและพัฒนาแนวทาง และวิธีการจัดการศึกษาให้ทันกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงของสื่อดิจิทัล และตอบสนองความต้องการพฤติกรรมของผู้เรียน เพื่อก่อให้เกิดคุณภาพ โดยการใช้อุปกรณ์และเครื่องมือที่ก่อให้เกิดประโยชน์ในบริหารจัดการศึกษา ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูจัดการเรียนการสอน และผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างไม่จำกัดในทุกที่และทุกเวลา ซึ่งระบบการศึกษาของไทยได้มีการประยุกต์ใช้สื่อดิจิทัลในการจัดการศึกษาตามสถานการณ์ที่พลิกผันตามสื่อดิจิทัล แต่พบว่ามีปัญหาเกี่ยวกับประสิทธิผลของสถานศึกษายุคดิจิทัลหลายประการ เช่น คุณภาพการจัดการศึกษา คุณภาพผู้เรียน คุณภาพของบุคลากร รวมไปถึงปัญหาด้านความปลอดภัยและความเสี่ยง (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) การปรับเปลี่ยนระบบการดำเนินงานและการจัดการเรียนการสอนของครูไม่สอดคล้องกับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงเพื่อให้นักเรียนสามารถเข้าถึงบทเรียน ครูบางส่วนขาดความรู้ความเข้าใจในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่จะนำมาใช้ประกอบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในยุคดิจิทัล (จิรกิติ ทองปรีชา, 2563) การนำเทคโนโลยี สื่อดิจิทัลมาใช้ในระบบการศึกษาไทยพบปัญหาความเหลื่อมล้ำ เนื่องจากโรงเรียนบางโรงเรียนไม่มีความพร้อมในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี สื่อดิจิทัลในการจัดการศึกษา ในขณะที่โรงเรียนที่มีความพร้อมนั้นมักจะเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ซึ่งมีจำนวนไม่มาก (สมพงษ์ จิตระดับ, 2564) ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องวางแผนอย่างจริงจังในเรื่องการสนับสนุนโรงเรียน และบุคลากรทางการศึกษาในการรับมือ

การเปลี่ยนแปลงเพื่อลดช่องว่างของความเหลื่อมล้ำที่จะเกิดขึ้น (วินิจ ภาเจริญ, 2564) นอกจากนี้ยังพบว่า ทักษะคติของครูบางส่วนเน้นที่การบรรยาย และยึดติดการสอนแบบเดิม ไม่สามารถปรับตัวในการใช้เทคโนโลยี และสื่อดิจิทัลในการสร้างสรรค์สื่อการเรียนการสอน และการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพได้ ผู้สอนจำเป็นต้องสร้างบรรยากาศเสมือนในห้องเรียน มีความรู้ความเข้าใจ ทันต่อเทคโนโลยี โดยผู้เรียนและผู้สอนควรต้องมีความรู้ในการใช้เทคโนโลยีด้วยเช่นกัน สถานศึกษาควรจัดทำแผนในการกระตุ้นการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล อบรมเพิ่มเติมและส่งเสริมการพัฒนาทักษะการเข้าถึงเทคโนโลยีให้ทั้งผู้เรียนและผู้เรียน (นิตยา มณีวงศ์, 2564)

ผู้บริหารของโลกปัจจุบันต้องใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่เป็น ใช้เทคโนโลยีมาพัฒนาปรับปรุงการทำงานให้ได้ผลผลิตภาพรวดเร็วยิ่งขึ้น และประหยัดขึ้น เทคโนโลยีไม่ได้มีประโยชน์เฉพาะกับการทำงานเท่านั้น แต่เลือกใช้ให้ถูกต้องกับกลุ่มเป้าหมายและกาลเทศะ เทคโนโลยีจะกลายเป็นเครื่องมือที่ทรงอำนาจในการส่งเสริมภาวะผู้นำของผู้บริหารให้มีประสิทธิภาพโดดเด่นในการทำงาน ในองค์กรและสังคมวงกว้างอย่างไม่มีขีดจำกัด (ศิริยุพา รุ่งเรืองสุข, 2561) ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล จะนำพาให้สถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จ จะต้องพัฒนาตนเองให้มีความรู้ความสามารถให้ทันต่อความรวดเร็วของยุคดิจิทัลและเทคโนโลยีใหม่ๆ เป็นอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของระบบสารสนเทศ เพื่อการบริหารจัดการความรู้ ของสถานศึกษา ซึ่งมีความจำเป็นและมีความสำคัญต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการบริหารสถานศึกษา ทักษะคติต่อเทคโนโลยีและความสามารถในการใช้เทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาที่ถูกต้องย่อมมีผลทำให้การลงทุนและการใช้เทคโนโลยีต่างๆ ของสถานศึกษาเป็นไปอย่างเหมาะสม เกิดความคุ้มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อการบริหารงานของสถานศึกษา (เอกชัย กี่สุขพันธ์, 2559) ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำยุคดิจิทัลจะเป็นผู้ที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลของงานในองค์กรสูงขึ้นได้ เป็นผู้ที่อำนวยความสะดวก สนับสนุน และส่งเสริมครูให้จัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียน ผู้นำที่มีภาวะผู้นำดิจิทัลจะต้องตัดสินใจในเรื่องที่สำคัญได้อย่างเหมาะสม รวมทั้งเป็นผู้ที่มองเห็นแนวทางการประยุกต์ใช้ว่าอุปกรณ์ดิจิทัล ระบบเครือข่ายต่างๆ เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างและเกิดประสิทธิผลต่อองค์กร ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของสถานศึกษา (สุชญา โกมลวานิช, 2563) และเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลทางตรงต่อประสิทธิผลของโรงเรียนในยุคดิจิทัลในระดับมาก (จันทิมา รุ่งเรือง, 2563) ถ้าผู้บริหารสถานศึกษามีความเป็นผู้นำ

ดิจิทัลสูง สถานศึกษานั้นก็จะได้เปรียบในการแข่งขันที่จะนำไปสู่การบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายให้ได้อย่างยั่งยืน สามารถบริหารการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ภาวะผู้นำดิจิทัลก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญต่อความสำเร็จของโรงเรียนในอนาคต ความสามารถในการวางแผนและจัดการโครงการที่เกี่ยวกับภาวะผู้นำดิจิทัลนั้น มีความสำคัญและช่วยให้ผลการเรียนของนักเรียนดีขึ้น (N. Hafiza Hamzah, 2021) ผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงพฤติกรรมที่มีภาวะผู้นำยุคดิจิทัลในการกระตุ้นการเปลี่ยนแปลงให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาส่งผลให้ประสิทธิผลโรงเรียนที่ดีขึ้น กล่าวคือผู้บริหารให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนการสอนและยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่สถานศึกษาตั้งไว้ (สุภวัช เชาวน์เกษม, 2563) โดยจะต้องกำหนดภารกิจของโรงเรียนให้ชัดเจน ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีจัดการศึกษาให้ครูได้ใช้ platform ต่างๆ ในการจัดการเรียนการสอน ผู้บริหารสถานศึกษาก็ควรนำเอา platform ที่มีอยู่แล้วมาใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการศึกษา แล้วนำไปแบ่งปันให้ครู (ปฐมมาพร หมุนสิงห์, 2564) ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีในโลกดิจิทัลเป็นปัจจัยสำคัญที่เพิ่มความท้าทายในการบริหารโรงเรียนในยุคดิจิทัล เพื่อการจัดการศึกษาในยุคดิจิทัล ที่ผู้เรียนสามารถเข้าถึงข้อมูลความรู้ได้สะดวก รวดเร็ว และทุกเวลา สอดคล้องกับเป้าหมายของแผนยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561-2580 ที่ต้องการสร้างประชากรไทยที่ดี มีความสามารถ และมีคุณภาพ พร้อมรองรับวิถีชีวิตในศตวรรษที่ 21 (ไพฑูริย์ สีนลาร์ตน์ และ สุนันท์ สีพาย, 2561)

นอกจากนี้ผู้บริหารระดับสูงของส่วนราชการที่มีภาวะผู้นำดิจิทัลจะสามารถกระตุ้นและผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในเชิงนโยบาย รวมถึงรูปแบบและการทำงานขององค์กรด้วยการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ แต่อย่างไรก็ตาม ผู้นำที่มีภาวะผู้นำดิจิทัลในปัจจุบันยังมีจำนวนไม่มากนัก เห็นได้จากหน่วยงานภาครัฐที่มีการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้อย่างเต็มรูปแบบและเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมนั้นมีจำนวนน้อยอยู่ (ชุตีรัตน์ กาญจนธนชัย, 2562) และสถานศึกษาก็นับเป็นองค์กรหนึ่งในส่วนราชการเช่นกัน ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียนในระดับมาก เพราะผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงพฤติกรรมที่มีภาวะผู้นำยุคดิจิทัลในการกระตุ้นการเปลี่ยนแปลงให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาซึ่งจะส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนให้ดีขึ้น ให้ความสำคัญในการสื่อสารกับครู บุคลากร ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียผ่านเทคโนโลยี สื่อสังคมออนไลน์ ใช้ช่องทางออนไลน์ในการติดต่อ เชื่อมโยง แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเครือข่ายทั้งในและต่างประเทศ เพื่อพัฒนาการบริหารสถานศึกษาให้มีคุณภาพและก้าวเข้าสู่สถานศึกษายุคดิจิทัล (สุภวัช เชาวน์เกษม, 2563) ดังนั้นผู้บริหารจึงต้องเป็นต้นแบบที่ดีในการ

ทำงานด้วยดิจิทัล ทั้งในเรื่องความคิด ความเป็นผู้นำ และพฤติกรรม โดยคำนึงถึงการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า และสามารถออกแบบสถานศึกษาให้สามารถบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายและวิสัยทัศน์ของต่อไป (ทินกร บัวชู, 2562)

การที่องค์กรจะมีประสิทธิผลได้นั้นจำเป็นต้องทำการจัดวางองค์การใหม่ โดยพิจารณาหรือให้ความสำคัญกับทิศทางของกลยุทธ์หรือจุดมุ่งเน้นขององค์กร วิสัยทัศน์ ค่านิยม ความเป็นผู้นำ การเข้าใจถึงความต้องการของลูกค้ากระบวนการภายในองค์กร และมาตรการการตรวจสอบความก้าวหน้าในการบรรลุถึงสิ่งที่องค์กรปรารถนา (ฮอลล์, 2002) และ พบว่า ลักษณะองค์การมีอิทธิพลทางตรงต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสูงสุด กล่าวคือสถานศึกษาจะต้องมีลักษณะขององค์กรที่มีโครงสร้างที่ดี คือ มีการจัดแบ่งฝ่ายต่างๆ เป็นกลุ่มงานเข้าด้วยกันอย่างมีเหตุผลตามบทบาท หน้าที่ ความรับผิดชอบ มีการกระจายอำนาจการบริหารและการตัดสินใจ มีแนวปฏิบัติงานของแต่ละฝ่ายอย่างเหมาะสมชัดเจนต่อการปฏิบัติ มีความยืดหยุ่นพร้อมปรับตัวเพื่อรองรับความเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมในขณะนั้นๆ และสถานศึกษาจะต้องมีเทคโนโลยีที่ดี ซึ่งมีลักษณะของการพัฒนาและการใช้สื่อและเทคโนโลยีด้วยการกำหนดนโยบาย วางแผนจัดหาสื่อการเรียนรู้ พัฒนาบุคลากรให้สามารถสร้างองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และมีการจัดตั้งเครือข่ายทางวิชาการเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษาและชุมชนด้วย (เจริญศรี พันปี, 2553) และลักษณะของสถานศึกษา ซึ่งนับเป็นปัจจัยการบริหารประเภทหนึ่งที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลสถานศึกษาในระดับสูง และเป็นความสัมพันธ์ในทางบวก (ทินกร บัวชู, 2562) โดยลักษณะขององค์กรในองค์ประกอบด้านโครงสร้างองค์กร และเทคโนโลยีสามารถพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษาได้ด้วย ((ทิพวรรณ ส้าเกาแก้ว, 2560a) , (ธัญญลักษณ์ มหาศิริพันธ์, 2563)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี มีพันธกิจในการปรับสมดุลและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการศึกษาระดับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน และจัดการศึกษา โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Technology) และเป้าหมายสถานศึกษามีสมดุลในการบริหารจัดการเชิงบูรณาการ มีการกำกับ ติดตาม ประเมินผล มีระบบข้อมูลสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ และการรายงานผลอย่างเป็นระบบ ใช้งานวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษา ซึ่งเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีมีนโยบายด้านการจัดการศึกษาเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ โดยมีตัวชี้วัดสำคัญ คือ 1. จำนวนนักเรียนร้อยละ 80 มีความเป็นเลิศทางด้านวิชาการ มีทักษะความรู้ที่สอดคล้องกับทักษะที่จำเป็น 2. นักเรียนระดับมัธยมศึกษาร้อยละ 100 ผ่านการประเมินสมรรถนะที่จำเป็นด้านความรู้เรื่องการอ่าน (Reading

Literacy) ด้านการรู้เรื่องคณิตศาสตร์ (Mathematical Literacy) และด้านการรู้เรื่องวิทยาศาสตร์ (Scientific Literacy) ตามแนวทางการประเมิน PISA และ 3. ร้อยละ 30 ของนักเรียนที่มีศักยภาพ ได้รับโอกาสเข้าสู่เวทีการแข่งขันระดับนานาชาติ และมีนโยบายการสร้างโอกาสในการเข้าถึง บริการการศึกษาที่มีคุณภาพมีมาตรฐานและ ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา นักเรียนทุกคน สามารถเข้าเรียนในสถานศึกษาที่มีคุณภาพเป็นมาตรฐานเสมอกัน โดยครู และนักเรียนทุกคน ได้รับการสนับสนุน วัสดุ อุปกรณ์ และอุปกรณ์ดิจิทัล (Digital Device) เป็นเครื่องมือในการจัดการ เรียนรู้ของนักเรียน ให้สถานศึกษาทุกแห่งกำหนดมาตรฐานที่เหมาะสมตามสถานการณ์ ประเภท ขนาด และบริบทพื้นที่ เพื่อให้สถานศึกษาทุกแห่งสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้อย่าง เหมาะสมและเต็มที่โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพสำหรับ ผู้เรียน และเพื่อให้มีระบบดูแลช่วยเหลือและการคุ้มครอง ป้องกันที่มีประสิทธิภาพสำหรับนักเรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี) โดยทุกโรงเรียนมีการจัดการเรียนการสอนให้ นักเรียนอย่างเต็มที่เสมอมา

คณะกรรมการการจัดการเรียนการสอนซึ่งแต่งตั้งโดยคณะกรรมการอิสระ เพื่อการ ปฏิรูปการศึกษา ให้ข้อมูลว่าคุณภาพการศึกษาในประเทศไทยมีมาตรฐานที่ต่ำกว่าเกณฑ์ หาก เทียบกับมาตรฐานสากล พบว่าการศึกษาในประเทศไทยยังขาดความเสมอภาคและมีคุณภาพที่ ต่ำ คือ ผู้เรียนอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ หรืออ่านไม่คล่อง เขียนไม่คล่อง ซึ่งการอ่านและเขียนเป็น พื้นฐานที่สำคัญในการเรียนรู้ มีความเหลื่อมล้ำด้านการเข้าถึงทรัพยากรและโอกาส และครูมี ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนและการจูงใจผู้เรียนที่แตกต่างกัน จากการศึกษารายงาน ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินัยพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2563 และ 2564 พิจารณาเปรียบเทียบคะแนนในเขตพื้นที่กับคะแนนระดับประเทศ พบว่า คะแนนเฉลี่ยในเขตพื้นที่ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศในทุกรายวิชา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) และจากการศึกษาผลการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสอง และรอบสาม ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี พบว่า มีบาง โรงเรียนที่ต้องปรับการรับรอง และบางโรงเรียนไม่ได้รับการรับรองจากสำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ซึ่งโรงเรียนที่ต้องปรับการรับรอง และโรงเรียนที่ ไม่ได้รับการรับรอง (รอประเมินซ้ำ) ในการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสองนั้นเป็นโรงเรียน เดียวกันกับโรงเรียนที่ต้องปรับการรับรอง และโรงเรียนที่ไม่ได้รับการรับรอง (รอประเมินซ้ำ) ในการ ประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี, 2563) จะ เห็นได้ว่าโรงเรียนในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี มีแนวโน้มผลการศึกษาของ

นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ปีการศึกษา 2563 และ 2564 ต่ำ อันเป็นผลมาจากสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงพลิกผันอย่างรวดเร็ว ที่สำคัญคือการใช้เทคโนโลยี สื่อดิจิทัลเข้ามามีบทบาทมากขึ้นในการจัดการศึกษา และจากการทบทวนวรรณกรรมพบว่า มีการศึกษาประสิทธิผลของสถานศึกษาในยุคดิจิทัลไม่มากนัก และพบว่าในงานวิจัยในบริบทดังกล่าวส่วนใหญ่เป็นการใช้ตัวแปรปัจจัยเกี่ยวกับการสื่อสาร การทำงานเป็นทีม ภาวะผู้นำดิจิทัล การบริหารตามหลักธรรมาภิบาล และการสร้างแรงจูงใจ ส่งผลต่อประสิทธิผลสถานศึกษา แต่ยังมีการศึกษาปัจจัยภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา และลักษณะองค์การไม่มากนัก ทั้งนี้ ในยุคนี้ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำดิจิทัลจะมีผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา เนื่องจาก ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำในยุคดิจิทัลจะกระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายที่เหมาะสมในยุคดิจิทัล เพื่อให้องค์การประสบความสำเร็จ เจริญรุ่งเรืองไปในทางที่ดีขึ้นกว่าเดิม (ชีวิน อ่อนละออ, 2563) และ ผู้นำที่มีภาวะผู้นำดิจิทัลจะเป็นจะสร้างความเชื่อมั่น สร้างแรงจูงใจ สนับสนุนการทำงานร่วมกัน มีความคิดสร้างสรรค์ สามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อให้บรรลุประสิทธิผล และเป้าหมายขององค์กร (เลอศักดิ์ ตามา, 2564) นอกจากนี้ ผลงานวิจัยของนิภา อุดรา ให้ข้อเสนอแนะสำคัญว่า ควรมีการศึกษาโครงสร้างหรือลักษณะองค์การที่เหมาะสม และควรนำเทคโนโลยีวิทยาการสมัยใหม่มาใช้ในการดำเนินงานอย่างมีระบบเพื่อจะได้พัฒนาโรงเรียนให้มีคุณภาพสูง (นิภา อุดรา, 2553) ดังแนวคิดของ Steers ที่เสนอว่า ลักษณะองค์การเป็นการจัดความสัมพันธ์ของทรัพยากรด้านมนุษย์ในองค์การ รวมถึงรูปแบบของการจัดการเทคโนโลยี ซึ่งเป็นสิ่งที่องค์กรกำหนดไว้เพื่อใช้ในการดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ (Steers และ R.M., 1977) และแนวคิดของทิพวรรณ สัมภาแก้ว ที่เสนอว่า ลักษณะองค์การ เป็นการศึกษาที่มีการมอบหมายงานให้ครูผู้รับผิดชอบปฏิบัติงานอย่างเหมาะสม และส่งเสริมให้นำเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้ในการเรียนการสอน (ทิพวรรณ สัมภาแก้ว, 2560a) และแนวคิดของนฤทธิ แสงสุขสว่าง ที่อธิบายว่า ลักษณะองค์การ ประกอบด้วยโครงสร้างองค์การ และเทคโนโลยีที่ทำให้การดำเนินงานของโรงเรียนบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ (นฤทธิ แสงสุขสว่าง, 2552) รวมถึงแนวคิดของกษมาพร ทองเอื้อ ที่เสนอว่า ลักษณะองค์การ คือการจัดระบบโครงสร้างความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ ตลอดจนทรัพยากรและเทคโนโลยีภายในองค์การ ซึ่งองค์การกำหนดไว้เป็นลายลักษณ์อักษรอย่างชัดเจน เพื่อเป็นแนวทางการดำเนินงานของบุคลากรในองค์การ (กษมาพร ทองเอื้อ, 2555) นอกจากนี้ ผลการวิจัยของ รัญญลักษณ์ มหาศิริพันธ์ ยังพบว่า โครงสร้างองค์กร และเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นองค์ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน และพยากรณ์ประสิทธิผลโรงเรียนได้ (รัญญลักษณ์ มหาศิริพันธ์, 2563)

เพื่อตอบสนองแผนการปฏิรูปการศึกษาที่มีเป้าหมายในการเปลี่ยนแปลงคุณภาพ การศึกษาด้วยเทคโนโลยี พัฒนาบุคลากรเพื่อเตรียมบุคลากรทางการศึกษาให้พร้อมรับมือกับ บริบทสังคมที่กำลังเปลี่ยนแปลงไปสู่ยุคดิจิทัล และเพื่อพัฒนาสมรรถนะการใช้ digital platform ของบุคลากรทางการศึกษาผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาปัจจัยลักษณะองค์การและปัจจัยภาวะ ผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีในยุคดิจิทัล เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ในการปรับปรุง พัฒนา และ วางแผนการบริหารจัดการภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ราชบุรี ให้เกิดประสิทธิผลสูงสุดให้สอดคล้องกับเป้าหมายและพันธกิจของสถานศึกษา และเท่าทัน การเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์โลกในปัจจุบัน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับของภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ระดับของลักษณะ องค์การ และระดับของประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีในยุคดิจิทัล
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผล ของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีในยุคดิจิทัล
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของลักษณะองค์การกับประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีในยุคดิจิทัล
4. เพื่อศึกษาลักษณะองค์การและภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อ ประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีในยุค ดิจิทัล
5. เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีในยุคดิจิทัล

ความสำคัญของการวิจัย

ผลของการวิจัยครั้งนี้จะทำให้เกิดประโยชน์ ดังนี้

1. ครูได้แนวทางในการวางแผนพัฒนาการจัดการศึกษาในยุคดิจิทัล เพื่อให้เกิด ประสิทธิภาพที่ดีขึ้น
2. ผู้บริหารสถานศึกษาได้ข้อมูล เพื่อนำไปสู่การสร้างนโยบายการสร้างสถานศึกษาที่ มีประสิทธิภาพในยุคดิจิทัล

3. สถานศึกษาได้แนวทางที่เหมาะสมในการบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนยุคดิจิทัล

4. เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีได้แนวทางในการกำหนดนโยบาย และพัฒนาประสิทธิผลสถานศึกษาที่ดีขึ้น และเหมาะสมกับขนาดของโรงเรียนแต่ละประเภท

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาและลักษณะองค์การที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีในยุคดิจิทัล ผู้วิจัยจึงได้กำหนดขอบเขตการวิจัยไว้ ดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ในการวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาและลักษณะองค์การ และประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีในยุคดิจิทัล **ประสิทธิผลของโรงเรียนยุคดิจิทัล** ประกอบด้วย 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน 2) ความเป็นพลเมืองดิจิทัลของผู้เรียน 3) ความสามารถในการปรับตัว และ 4) ความร่วมมือ **ลักษณะองค์การ** ประกอบด้วย 1) โครงสร้างองค์การ และ 2) เทคโนโลยี และ **ภาวะผู้นำดิจิทัล** ประกอบด้วย 1) การสื่อสาร 2) ประชาสัมพันธ์ 3) การสร้างภาพลักษณ์ 4) ความผูกพันและการเรียนรู้ของผู้เรียน 5) การพัฒนาสู่ความเป็นมืออาชีพ 6) การปรับวิสัยทัศน์สิ่งแวดล้อมและพื้นที่การเรียนรู้ 7) การสร้างโอกาส 8) จริยธรรมผู้บริหารยุคดิจิทัล และ 9) วัฒนธรรมดิจิทัล

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี จำนวน 818 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างการวิจัยในครั้งนี้ คือ ครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี ปีการศึกษา 2565 จำนวน 262 คน โดยกำหนดตามตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) โดยทำการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) โดยการใช้ขนาดโรงเรียนเป็นชั้น (Strata) จากนั้นทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยจับฉลากตามสัดส่วนของขนาดโรงเรียน เพื่อให้ได้จำนวนครบตามกลุ่มตัวอย่าง

3. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรพยากรณ์ มี 2 ปัจจัย ได้แก่

1. ภาวะผู้นำดิจิทัล ประกอบด้วย 9 ด้าน ดังนี้
 1. การสื่อสาร
 2. ประชาสัมพันธ์
 3. การสร้างภาพลักษณ์
 4. ความผูกพันและการเรียนรู้ของผู้เรียน
 5. การพัฒนาสู่ความเป็นมืออาชีพ
 6. การปรับวิสัยทัศน์สิ่งแวดล้อมและพื้นที่การเรียนรู้
 7. การสร้างโอกาส
 8. จริยธรรมผู้บริหารยุคดิจิทัล
 9. วัฒนธรรมดิจิทัล
2. ลักษณะองค์การ ประกอบด้วย 2 ด้าน ดังนี้
 1. โครงสร้างองค์การ
 2. เทคโนโลยี

ตัวแปรเกณฑ์ ได้แก่ ประสิทธิภาพของโรงเรียนยุคดิจิทัล ประกอบด้วย 4 ด้าน ดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน
2. ความเป็นพลเมืองดิจิทัลของผู้เรียน
3. ความสามารถในการปรับตัว
4. ความร่วมมือ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **ภาวะผู้นำดิจิทัล** หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารที่แสดงถึงความสามารถในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล โดยเป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์ดิจิทัลและพัฒนาตนเองก้าวหน้าทันเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างสม่ำเสมอ ส่งเสริมให้บุคลากรร่วมมือร่วมใจในการทำงาน มีการสื่อสารด้วยวิธีการดิจิทัล รวมไปถึงการประชาสัมพันธ์ข้อมูลอย่างสร้างสรรค์และมีจริยธรรม เพื่อการพัฒนาขององค์กรให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ให้องค์กรเกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นในอนาคต มี 9 องค์ประกอบ ได้แก่

1.1 การสื่อสาร หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ ความสามารถทางการสื่อสาร ใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลและสื่อสังคมออนไลน์ เพื่อสื่อสารกับครู นักเรียน ผู้ปกครอง และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างมีประสิทธิภาพและก่อให้เกิดประสิทธิผลของสถานศึกษา

1.2 การประชาสัมพันธ์ หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาเผยแพร่ข่าวสาร นำเสนอเรื่องราวต่างๆ ออกสู่สาธารณชนที่เกี่ยวข้องผ่านทางสื่อสังคมออนไลน์ต่างๆ เพื่อให้ นักเรียน ครู ผู้ปกครอง และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้าใจถึงนโยบายหรือเรื่องราวเชิงบวกเกี่ยวกับสถานศึกษา

1.3 การสร้างภาพลักษณ์ หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาใช้ประโยชน์จากเครื่องมือสื่อสังคมออนไลน์ เพื่อสร้างการรับรู้เชิงบวก และความประทับใจต่อบุคคลภายนอก และแสดงออกถึงภาพรวมของสถานศึกษาในทางที่เหมาะสมดีงาม

1.4 ความผูกพันและการเรียนรู้ของผู้เรียน หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษา สนับสนุน ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทั้งด้านการเรียนรู้และกิจกรรมอื่นๆ ของโรงเรียนด้วยความกระตือรือร้น แสดงออกให้เห็นว่าผู้เรียนเห็นคุณค่าในสิ่งที่ตนกำลังทำอยู่

1.5 การพัฒนาสู่ความเป็นมืออาชีพ หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ดิจิทัลต่างๆ ในการพัฒนาบุคลากร ตอบสนองการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย และบริหารจัดการสถานศึกษาอย่างมืออาชีพ

1.6 การปรับวิสัยทัศน์ สิ่งแวดล้อม และพื้นที่การเรียนรู้ หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดเป้าหมาย และวางภาพอนาคตของสถานศึกษาในด้านดิจิทัลอย่างชัดเจนและเป็นไปได้ มีแผนกลยุทธ์ในการจัดหา และสร้างพื้นที่การเรียนรู้และปรับสภาพแวดล้อมทั้งภายนอกและภายในของสถานศึกษาอย่างเหมาะสม และประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อยกระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา

1.7 การสร้างโอกาส หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างแรงบันดาลใจ พัฒนาความเป็นมืออาชีพของตนเอง ครู และบุคลากรอย่างต่อเนื่อง โดยใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อเพิ่มโอกาสในการปรับปรุงวิธีการทำงาน และโอกาสทางการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน

1.8 จริยธรรมผู้บริหารยุคดิจิทัล หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาใช้หลักธรรม เป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล รวมถึงเป็นผู้สนับสนุน ส่งเสริม และปลูกฝังพฤติกรรมกรการใช้เทคโนโลยีอย่างปลอดภัย ให้ผู้เรียนทุกคนได้ปฏิบัติโดยไม่ขัดต่อกฎหมายและจริยธรรม

1.9 วัฒนธรรมดิจิทัล หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีแบบแผน อุดมการณ์ วิสัยทัศน์ ในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลต่อการปฏิบัติงานขององค์กรให้ไปในทิศทางเดียวกัน ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ

สร้างสรรค์พลวัตในการใช้เทคโนโลยีให้เป็นปกติในองค์กร เกิดเป็นวัฒนธรรมการเรียนรู้ในโลกดิจิทัลในองค์กรได้ เพื่อนำพาองค์กรให้ประสบความสำเร็จอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

2. ประสิทธิภาพโรงเรียนยุคดิจิทัล หมายถึง ความสำเร็จของการบริหารจัดการโรงเรียน โดยใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารจัดการโรงเรียน และการจัดการศึกษา โดยอาศัยความร่วมมือของผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งหมดในการบริหารจัดการโรงเรียน ปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ ร่วมกับการประยุกต์ใช้นวัตกรรมการบริหาร และนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และมีความเป็นพลเมืองดิจิทัล โดยมีองค์ประกอบทั้งหมด 4 องค์ประกอบ ได้แก่

2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน หมายถึง ผลลัพธ์จากการบริหารจัดการ การศึกษาของสถานศึกษา ในการพัฒนาความรู้ความสามารถของผู้เรียนให้มีทักษะการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับยุคสมัยในปัจจุบัน ส่งเสริมความสามารถทางสติปัญญา พัฒนาความคิด สร้างสรรค์ การคิดอย่างเป็นระบบ ความสามารถในการผลิตนวัตกรรม รวมถึงใช้ทักษะชีวิตในการปรับตัวให้ เข้ากับสังคม ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามความถนัดและขีดความสามารถของตนเอง และพัฒนา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ

2.2 ความเป็นพลเมืองดิจิทัลของผู้เรียน คือ ผลลัพธ์การบริหารจัดการศึกษา ที่ ส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้สื่อดิจิทัลอย่างเป็นประโยชน์ ปลอดภัย และมีความรับผิดชอบ รวมทั้งรู้จัก ป้องกันตนเองจากความไม่ปลอดภัยในโลกออนไลน์ มีความรับผิดชอบในการใช้งานสื่อดิจิทัล มี คุณธรรมจริยธรรม รวมถึงรู้จักสิทธิของตนเองและผู้อื่นในยุคดิจิทัล

2.3 ความสามารถในการปรับตัว หมายถึง ผลลัพธ์ความสามารถของผู้บริหาร ครู นักเรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหมดในการปรับเปลี่ยนการดำเนินงานของโรงเรียนให้สอดคล้อง และทันสมัยทันกับความเจริญก้าวหน้าและความเปลี่ยนแปลง โดยใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี ดิจิทัลในการบริหารจัดการโรงเรียนอย่างเหมาะสม

2.4 ความร่วมมือ หมายถึง ผลลัพธ์ของการดำเนินการโดยมีทุกคน ทุกฝ่ายใน โรงเรียนให้ความร่วมมือร่วมใจ การทำงานร่วมกัน มีการปรึกษาหารือ และดำเนินงานไปในทิศทาง เดียวกัน เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายตามเป้าหมายของโรงเรียน

3. ลักษณะองค์กร หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาจัดระบบโครงสร้างองค์กร มีการ มอบหมายงานให้ครูผู้รับผิดชอบปฏิบัติงานอย่างชัดเจน เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานของ บุคลากรในองค์กร รวมถึงมีเทคโนโลยีภายในองค์กรที่ทำให้การดำเนินงานของโรงเรียนบรรลุ เป้าหมายตามที่กำหนดไว้ มีองค์ประกอบ 2 องค์ประกอบ ได้แก่

3.1 โครงสร้างองค์การ หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาแบ่งฝ่ายงานตามสายงานการบังคับบัญชา ตามความสามารถและความเหมาะสมของบุคลากร รวมถึงการกำหนดบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบอย่างชัดเจน โดยจัดโครงสร้างองค์การที่มีความยืดหยุ่นเน้นการกระจายอำนาจในการตัดสินใจ เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้

3.2 เทคโนโลยี หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดนโยบาย วางแผนจัดหาสื่อเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการบริหาร และประยุกต์ใช้สื่อเทคโนโลยีในการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ เช่น ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน การพัฒนาบุคลากร ให้เกิดประโยชน์สูงสุด และบรรลุเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนดไว้

4. ยุคดิจิทัล หมายถึง ยุคที่เทคโนโลยีและนวัตกรรมมีความก้าวหน้า มีการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างหลากหลาย มีการเชื่อมต่อข้อมูลข่าวสารต่างๆ ผ่านอุปกรณ์ต่างๆ และเทคโนโลยีดิจิทัล ทำให้ผู้คนสามารถเข้าถึง แลกเปลี่ยนข้อมูล รวมถึงติดต่อสื่อสารถึงกันได้อย่างรวดเร็วทุกที่และทุกเวลา ทำให้การใช้ชีวิตสะดวกสบายมากยิ่งขึ้นกว่าที่ผ่านมา

5. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง บุคลากรวิชาชีพที่รับผิดชอบการบริหารสถานศึกษาแต่ละแห่งของรัฐและเอกชน

6. ครู หมายถึง บุคลากรวิชาชีพ ซึ่งทำหน้าที่ หลักทางด้านการเรียนการสอนและการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่างๆ ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี

7. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี หมายถึง หน่วยงานที่ได้รับภารกิจกำหนดให้มีขึ้นตามประกาศในราชกิจจานุเบกษา โดยอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา 34 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2546 และประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องการกำหนดและแก้ไขเปลี่ยนแปลงเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เมื่อวันที่ 28 มกราคม พ.ศ.2564 โดยกำหนดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา และที่ตั้งของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา (สพม.) จำนวน 62 แห่ง โดยกำหนด เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี ประกอบด้วยท้องที่จังหวัดราชบุรี ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี ตั้งอยู่ที่อำเภอเมืองราชบุรี

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยศึกษาลักษณะองค์การและภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีในยุค

ดิจิทัล จากการศึกษาเอกสาร หลักการ แนวคิด และทฤษฎีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องของนักวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

องค์ประกอบภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา

ผู้วิจัยแนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาของ Eric Sheninger เป็นกรอบแนวคิดหลัก ซึ่งได้เสนอแนวคิดองค์ประกอบภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา 7 องค์ประกอบ คือ 1) การสื่อสาร 2) ประชาสัมพันธ์ 3) การสร้างภาพลักษณ์ 4) ความผูกพันและการเรียนรู้ของผู้เรียน 5) การพัฒนาสู่ความเป็นมืออาชีพ 6) การปรับวิสัยทัศน์สิ่งแวดล้อมและพื้นที่การเรียนรู้ 7) การสร้างโอกาส (Eric Sheninger, 2019) และผนวกกับแนวคิดองค์ประกอบภาวะผู้นำดิจิทัลของทินกร บัวชู (2562) และวันชัย ราชวงศ์ (2562) รวมถึงข้อค้นพบจากงานวิจัยของภาณุมาศ จันทรศรี (2562) นำมาซึ่งองค์ประกอบภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาเพิ่มเติม 2 ด้าน คือ 1) จริยธรรมผู้บริหารยุคดิจิทัล และ 2) วัฒนธรรมดิจิทัล ดังนั้น การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ สามารถสรุปองค์ประกอบภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาได้ 9 องค์ประกอบ คือ 1) การสื่อสาร 2) ประชาสัมพันธ์ 3) การสร้างภาพลักษณ์ 4) ความผูกพันและการเรียนรู้ของผู้เรียน 5) การพัฒนาสู่ความเป็นมืออาชีพ 6) การปรับวิสัยทัศน์สิ่งแวดล้อมและพื้นที่การเรียนรู้ 7) การสร้างโอกาส 8) จริยธรรมผู้บริหารยุคดิจิทัล และ 9) วัฒนธรรมดิจิทัล

ลักษณะองค์การ

ผู้วิจัยศึกษาแนวคิดลักษณะองค์การของ Steers (1997) ที่อธิบายว่าลักษณะองค์การ คือการจัดความสัมพันธ์ของทรัพยากรด้านมนุษย์ในองค์การ โดยสายงานบังคับบัญชาตามหน้าที่ มีหลักการกระจายอำนาจ ความชำนาญเฉพาะทาง ความเป็นทางการ ช่วงการบังคับบัญชา ขนาดขององค์การและหน่วยงาน รวมถึงรูปแบบของการจัดการเทคโนโลยี ทั้งวัสดุ อุปกรณ์ และความรู้ ซึ่งเป็นสิ่งที่องค์การกำหนดไว้เพื่อใช้ในการดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์และแนวคิดของ นฤทธิ แสงสุขสว่าง (2552) ที่ให้นิยามว่า ลักษณะองค์การ หมายถึง โครงสร้างองค์การ และเทคโนโลยีที่ทำให้การดำเนินงานของโรงเรียนบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ กษมาพร ทองเอื้อ (2555) อธิบายว่า ลักษณะองค์การ คือการจัดระบบโครงสร้างความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ตลอดจนทรัพยากรและเทคโนโลยีภายในองค์การ ซึ่งองค์การกำหนดไว้เป็นลายลักษณ์อักษรอย่างชัดเจน เพื่อเป็นแนวทางการดำเนินงานของบุคลากรในองค์การ นอกจากนี้ทิพวรรณ สำเภาแก้ว (2560) อธิบายว่า ลักษณะองค์การ คือการที่สถานศึกษามีการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี และจัดทำโครงการต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม ชัดเจน จัดทำระบบสารสนเทศได้อย่างเป็นระบบ มีประสิทธิภาพ นำเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้ในการเรียนการสอน และแนวคิดของวิศรา อรุณกิตติพร (2561) ที่เสนอว่า ลักษณะขององค์การ เป็นการจัดระบบโครงสร้างความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์

ตลอดจนทรัพยากรและเทคโนโลยีภายในองค์กร ซึ่งกำหนดไว้เป็นลายลักษณ์อักษรอย่างชัดเจน เพื่อเป็นแนวทางการดำเนินงานของบุคลากรในองค์กร ซึ่งได้แนวคิดที่สอดคล้องกันไว้ว่า ลักษณะองค์การมีองค์ประกอบที่สำคัญ 2 ประการ ได้แก่ 1) โครงสร้างองค์กร และ 2) เทคโนโลยี

ประสิทธิผลของโรงเรียนยุคดิจิทัล

ผู้วิจัยได้ศึกษา ค้นคว้า และรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร งานวิจัยและบทความทางวิชาการเกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียนยุคดิจิทัล โดยบูรณาการแนวคิดประสิทธิผลของโรงเรียนยุคดิจิทัล ของ Hoy and Miskel (2001, 2013) และผลการวิจัยของภูษณทัต ผลทับทิมธนา (2563) และ คมกริช สังขรัตน์ (2564) สามารถสรุปได้ 4 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน 2) ความเป็นพลเมืองดิจิทัลของผู้เรียน 3) ความสามารถในการปรับตัว และ 4) ความร่วมมือ

ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนยุคดิจิทัล

จากการศึกษา ค้นคว้า และรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร งานวิจัยและบทความทางวิชาการเกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียนยุคดิจิทัล พบว่า Cheryl Brown, Laura Czerniewicz, Cheng-Wen Huang และ Tabisa Mayisela (2016) ได้เสนอแนวคิดไว้ว่า ผู้นำที่มีภาวะผู้นำดิจิทัลจะต้องตัดสินใจในเรื่องที่สำคัญได้อย่างเหมาะสม รวมทั้งเป็นผู้ที่มองเห็นว่าอุปกรณ์ดิจิทัล ระบบเครือข่ายต่างๆ และการเปลี่ยนแปลงโครงสร้าง จะส่งผลให้เกิดประสิทธิผลต่อองค์กร Rini Agustina และ Waras Kamdi (2020) เสนอแนวคิดไว้ว่าภาวะผู้นำดิจิทัล (Digital Leadership) ว่าเป็นพฤติกรรมที่ผู้นำสามารถกำหนดทิศทาง ชักจูง ริเริ่มการเปลี่ยนแปลงที่ยั่งยืนผ่านการเข้าถึงข้อมูลและการสร้างความสัมพันธ์เพื่อก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญต่อความสำเร็จของโรงเรียนในอนาคต ขณะเดียวกัน เลอศักดิ์ ตามา (2564) ได้อธิบายว่า ภาวะผู้นำดิจิทัล คือ ทักษะความสามารถ กระบวนการ วิธีการ และคุณลักษณะส่วนบุคคลในฐานะผู้นำในการบริหารงานที่สามารถสร้างความเชื่อมั่น สร้างแรงจูงใจ สนับสนุนการทำงานร่วมกัน มีความคิดสร้างสรรค์ สามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อให้บรรลุประสิทธิผล และเป้าหมายขององค์กร จิตติมา วรรณศรี (2564) อธิบายว่าผู้บริหารต้องมีภาวะผู้นำดิจิทัล มีความรู้ ความเข้าใจและทักษะในการใช้เครื่องมือเทคโนโลยีดิจิทัล ตอบสนองต่อความเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัล เพื่อการบริหารจัดการให้เกิดประสิทธิผลและประสิทธิภาพมากขึ้น เป็นไปตามการศึกษาของเลอศักดิ์ ตามา (2564) ที่เสนอว่าผู้นำที่มีภาวะผู้นำดิจิทัลในการบริหารงานจะสามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อให้บรรลุประสิทธิผลขององค์กร นอกจากนี้ รุ่งรัตน์ พลชัย (2563) อธิบายว่า ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีภาวะผู้นำดิจิทัล เพื่อให้สามารถพัฒนาและนำพาสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายที่

กำหนดไว้ ผลการศึกษาของ N. Hafiza Hamzah, M. Khalid M. Nasir และ Jamalullail Abdul Wahab. (2021) พบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับการสอนโดยใช้สื่อดิจิทัลของครูอยู่ในระดับมาก และพบว่า ความสามารถในการวางแผน และจัดการโครงการที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำดิจิทัลนั้น มีความสำคัญและช่วยให้ผลการเรียนของนักเรียนดีขึ้น ผลการวิจัยของ Hera Antonopoulou, Constantinos Halkiopoulos, Olympia Barlou และ Grigorios N. Beligiannis (2021) พบว่าภาวะผู้นำดิจิทัลมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพของงานอย่างชัดเจน กล่าวคือ หากมีภาวะผู้นำดิจิทัลสูง ประสิทธิภาพของงานและความพึงพอใจจะสูงตามไปด้วย รวมถึงข้อค้นพบจากงานวิจัยของสุภวัช เชาวน์เกษม (2563) ที่พบว่าภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียน นอกจากนี้ผลวิจัยของและจันทิมา รุ่งเรือง (2563) ที่พบว่าภาวะผู้นำดิจิทัลเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลทางตรงต่อประสิทธิผลโรงเรียนในยุคดิจิทัลในระดับมาก

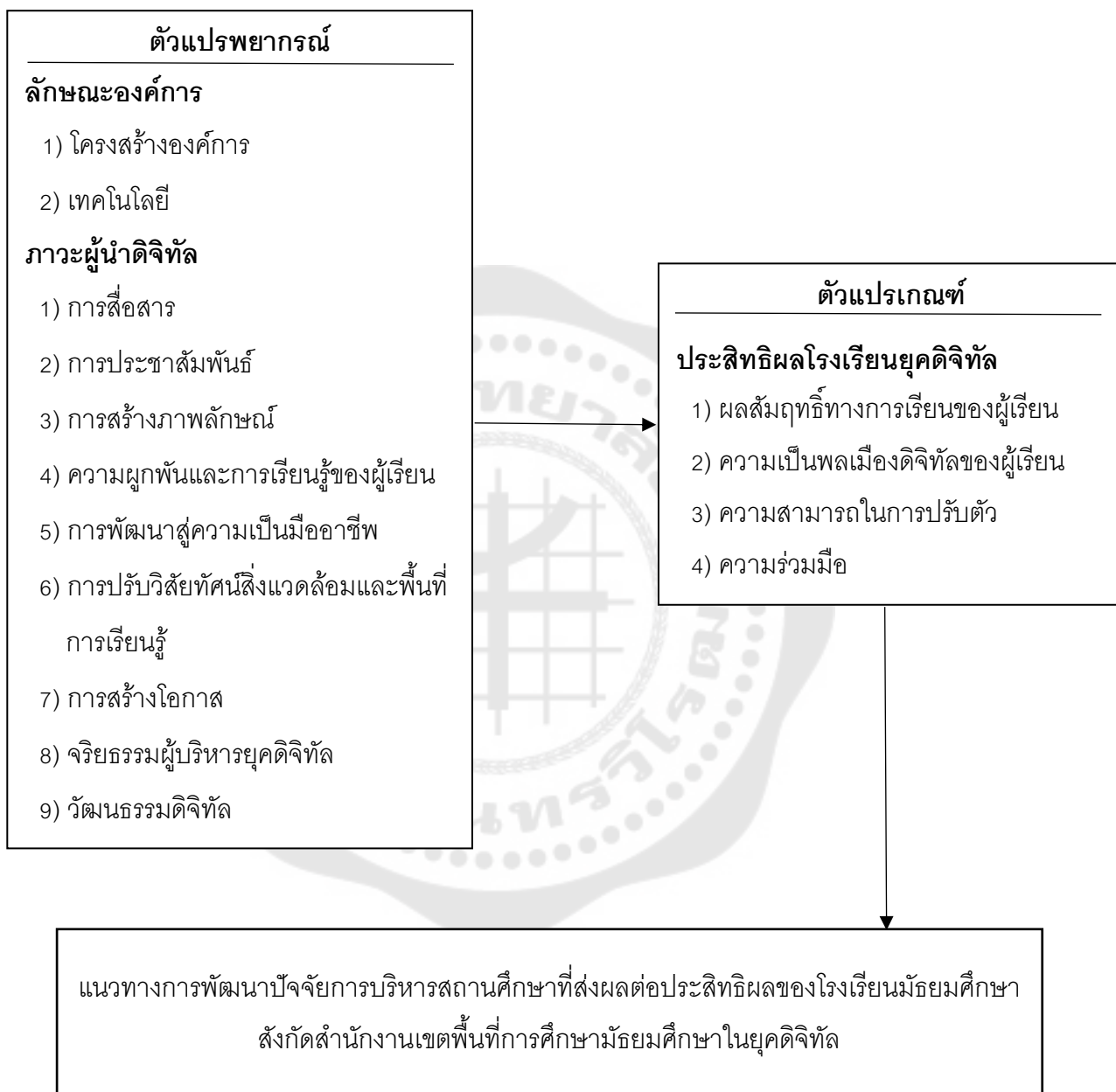
ลักษณะองค์การที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนยุคดิจิทัล

จากการศึกษา ค้นคว้า และรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร งานวิจัยและบทความทางวิชาการเกี่ยวกับได้กล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะองค์การและประสิทธิผลของโรงเรียนยุคดิจิทัลไว้มากมาย อาทิ นฤทธิ แสงสุขสว่าง (2552) ให้นิยามว่า ลักษณะองค์การ หมายถึง โครงสร้างองค์การ และเทคโนโลยีที่ทำให้การดำเนินงานของโรงเรียนบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับกษมาพร ทองเอื้อ (2555) อธิบายว่า ลักษณะองค์การ คือการจัดระบบโครงสร้าง ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ ตลอดจนทรัพยากรและเทคโนโลยีภายในองค์การ ซึ่งองค์การกำหนดไว้เป็นลายลักษณ์อักษรอย่างชัดเจน เพื่อเป็นแนวทางการดำเนินงานของบุคลากรในองค์การ และทิพวรรณ ส้มเกาแก้ว (2560) เสนอว่า ลักษณะองค์การ คือการที่สถานศึกษามีการจัดทำ แผนปฏิบัติการประจำปี และจัดทำโครงการต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม ชัดเจน จัดทำระบบสารสนเทศได้อย่างเป็นระบบ มีประสิทธิภาพ นำเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้ในการเรียนการสอน โดยมีผลการวิจัยของเจริญศรี พันปี (2553) พบว่า ลักษณะองค์การมีอิทธิพลทางตรงต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสูงสุด กล่าวคือสถานศึกษาจะต้องมีลักษณะขององค์การที่มีโครงสร้างที่ดี มีเทคโนโลยีที่ดี และมีการจัดตั้งเครือข่ายทางวิชาการเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษาและชุมชน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ นิภา อุตตรา (2553) ที่พบว่า ลักษณะองค์การส่งผลต่อประสิทธิผลขององค์การของโรงเรียนในระดับมาก และผลการวิจัยของ กษมาพร ทองเอื้อ (2555) ที่พบว่า ปัจจัยลักษณะองค์การเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลทางตรงต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล โดย วราภรณ์ เนาเพชร (2558) ได้ข้อค้นพบจากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับความสัมพัทธ์ระหว่าง

ปัจจัยการบริหารกับประสิทธิผลสถานศึกษาว่า ปัจจัยการบริหาร ได้แก่ ลักษณะของสถานศึกษา ลักษณะของสภาพแวดล้อม ลักษณะของบุคลากร และนโยบายการบริหารและการปฏิบัติ และพบว่า ปัจจัยการบริหารและประสิทธิผลสถานศึกษามีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับสูง และมีความสัมพันธ์ในทางบวก สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ทิพวรรณ สำเนาแก้ว (2560) ที่พบว่า ปัจจัยการบริหารด้านลักษณะองค์การสามารถพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษาได้ และลักษณะองค์การมีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิจัยของ ธีฎญลักษณ มหาศิริพันธ์ (2563) พบว่า โครงสร้างองค์กร และเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นองค์ประกอบของปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนขนาดเล็ก สามารถร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิผลโรงเรียนขนาดเล็กได้ ซึ่งปัจจัยการบริหารด้านโครงสร้างองค์กรส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนขนาดเล็ก และเทคโนโลยีสารสนเทศนั้น ย่อมส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนขนาดเล็กเช่นเดียวกัน

การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องข้างต้น แสดงให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัล ลักษณะองค์การ และประสิทธิผลโรงเรียนยุคดิจิทัลว่ามีความสัมพันธ์กัน รวมทั้งยังมีส่วนทำให้การดำเนินงานของสถานศึกษาบรรลุตามเป้าหมาย ก่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลของสถานศึกษา จึงนำผลดังกล่าวไปสู่การทำวิจัยหัวข้อปัจจัยลักษณะองค์การและปัจจัยภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีในยุคดิจิทัล

จากแนวคิดข้างต้น ผู้วิจัยสามารถเขียนเป็นแผนภาพประกอบแนวความคิดในการวิจัยได้ ดังภาพประกอบที่ 1 ดังนี้

ภาพประกอบ 1 แผนภาพประกอบแนวความคิดในการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้ตั้งสมมติฐาน ดังนี้

1. ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอาราชนบุรีในยุคดิจิทัล มีความสัมพันธ์กัน
2. ลักษณะองค์การกับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอาราชนบุรีในยุคดิจิทัล มีความสัมพันธ์กัน
3. ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอาราชนบุรีในยุคดิจิทัล
4. ลักษณะองค์การส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอาราชนบุรีในยุคดิจิทัล

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาปัจจัยลักษณะองค์การและปัจจัยภาวะผู้นำ
ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีในยุคดิจิทัล โดยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้นำเสนอ
ตามลำดับ ดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
 - 1.1 ประวัติความเป็นมา
 - 1.2 อำนาจหน้าที่
 - 1.3 ทิศทางการพัฒนาการศึกษา
 - 1.4 ข้อมูลทั่วไป
2. แนวคิดเกี่ยวกับยุคดิจิทัล
3. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียนยุคดิจิทัล
 - 3.1 ประสิทธิภาพของโรงเรียน
 - 3.1.1 ความหมายของประสิทธิภาพของโรงเรียน
 - 3.1.2 ความสำคัญของประสิทธิภาพของโรงเรียน
 - 3.1.3 แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิภาพของโรงเรียน
 - 3.1.4 องค์ประกอบของประสิทธิภาพของโรงเรียน
 - 3.1.5 การประเมินผลประสิทธิภาพของโรงเรียน
 - 3.2 ประสิทธิภาพของโรงเรียนยุคดิจิทัล
 - 3.2.1 ความหมายของประสิทธิภาพของโรงเรียนยุคดิจิทัล
 - 3.2.2 ความสำคัญของประสิทธิภาพของโรงเรียนยุคดิจิทัล
 - 3.2.3 องค์ประกอบของประสิทธิภาพของโรงเรียนยุคดิจิทัล
4. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำดิจิทัล
 - 4.1 ความหมายของภาวะผู้นำดิจิทัล
 - 4.2 ความสำคัญของภาวะผู้นำดิจิทัล
 - 4.3 องค์ประกอบของภาวะผู้นำดิจิทัล

5. ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนยุคดิจิทัล
6. ลักษณะองค์การที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนยุคดิจิทัล
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 7.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 7.2 งานวิจัยต่างประเทศ

ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี

จากการศึกษาแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระยะ 3 ปี (พ.ศ.2563-2565) ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี ได้กำหนดทิศทางการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี และสถานศึกษาในสังกัด ตั้งแต่ปี พ.ศ.2563 – 2565 ไว้ดังนี้

ประวัติความเป็นมา

เมื่อวันที่ 31 มี.ค.52 นายจรินทร์ ลักษณะวิศิษฎ์ รมว.ศึกษาธิการ ได้ลงนามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ (ศธ.) เรื่อง กำหนดศูนย์ประสานงานการจัดการมัธยมศึกษา เพื่อให้มีการจัดตั้งศูนย์ประสานงานการจัดการมัธยมศึกษา 41 ศูนย์ทั่วประเทศ เพื่อให้การจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล เป็นไปตามเจตนารมณ์ของการปฏิรูปการศึกษา ทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ

สาเหตุเนื่องจากที่ผ่านมาผลการประเมินคุณภาพภายนอกของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ในรอบแรกระดับมัศึกษามีคุณภาพไม่เป็นที่น่าพอใจ คุณภาพการศึกษาของนักเรียนชั้นม.3 และม.6 มีคะแนนเฉลี่ยค่อนข้างต่ำ และในรอบสองโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนใหญ่ไม่ผ่านมาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียนมาตรฐานที่ 5 ดังนั้นสถานศึกษาเหล่านี้จึงต้องได้รับการดูแลเป็นพิเศษ เพื่อพัฒนาคุณภาพให้เข้าสู่มาตรฐานและยกระดับสู่มาตรฐานสากลตลอดจนเพื่อให้มีการปฏิรูปการศึกษาทั้งระบบศูนย์ประสานงานฯ จะทำหน้าที่ประสานการดำเนินงานการจัดการมัธยมศึกษา จัดเตรียมความพร้อมในการจัดตั้งเขตพื้นที่การมัธยมศึกษา รวมทั้งเชื่อมประสานความร่วมมือการจัดการศึกษากับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา หน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้อง ซึ่งศูนย์แห่งนี้จะมีอัตรากำลังคนแห่งละประมาณ 30 คน โดยเกลี้ยมาจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รวมทั้งสิ้น 41 ศูนย์ จะมีอัตรากำลังประมาณ 1,230 คน โดยจะดำเนินการในรูปของคณะกรรมการศูนย์ประสานงานการจัดการมัธยมศึกษา ซึ่งหลังจากที่ประกาศฉบับดังกล่าวมีผลบังคับใช้ก็สามารถปฏิบัติงานได้ทันที อย่างไรก็ตามหลังจากแยกตั้งเขตมัธยมศึกษาแล้ว จะต้องมีการติดตามเรื่องคุณภาพว่าดีขึ้นหรือไม่ โดยจะต้องมีการกำหนดเกณฑ์ชี้วัด เช่น ผลคะแนนแบบทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐาน (โอเน็ต) ของผู้เรียนในกลุ่มวิชาหลัก จะต้องได้คะแนนไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ในปี 2554 มีโรงเรียนยอดนิยมเพิ่มขึ้น และมีหลักสูตรที่เอื้อต่อการพัฒนานักเรียน

จัดตั้งศูนย์ประสานงานการจัดการมัธยมศึกษา ศูนย์ที่ 7 ประกอบด้วย โรงเรียนที่เปิดสอนเฉพาะช่วงชั้นที่ 3-4 ในจังหวัดราชบุรี และกาญจนบุรีจนกระทั่ง วันที่ 14 สิงหาคม 2553

กฎหมายมีผลบังคับใช้ จึงมีประกาศแต่งตั้งเป็น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จนถึงปัจจุบัน

อำนาจหน้าที่

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี จัดตั้งขึ้นตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การกำหนดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ณ วันที่ 17 สิงหาคม พ.ศ. 2553 เป็นหน่วยงานที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ มีหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2546 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมและประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา พ.ศ.2560 และประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2561 มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

1. จัดทำนโยบายแผนพัฒนา และมาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายมาตรฐานการศึกษา แผนการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน และความต้องการของท้องถิ่น
2. วิเคราะห์การจัดตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปของสถานศึกษาและหน่วยงานในเขตพื้นที่การศึกษา และแจ้งจัดสรรงบประมาณที่ได้รับให้หน่วยงานข้างต้นรับทราบรวมทั้งกำกับ ตรวจสอบ ติดตามการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานดังกล่าว
3. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
4. กำกับ ดูแล ติดตามและประเมินผลสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และในเขตพื้นที่การศึกษา
5. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และรวบรวมข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
6. ประสานการระดมทรัพยากรด้านต่าง ๆ รวมทั้งทรัพยากรบุคคล เพื่อส่งเสริม สนับสนุนการจัดและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
7. จัดระบบประกันคุณภาพการศึกษา และประเมินผลสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

8. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษาของสถานศึกษาเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรวมทั้งบุคคล องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษารูปแบบที่หลากหลายในเขตพื้นที่การศึกษา

9. ดำเนินการและประสาน ส่งเสริม สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

10. ประสาน ส่งเสริม การดำเนินงานของคณะกรรมการ และคณะทำงานด้านการศึกษา

11. ประสานการปฏิบัติราชการทั่วไประดับองค์กร หรือหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะสำนักงานผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการในเขตพื้นที่การศึกษา

12. ปฏิบัติหน้าที่อื่นเกี่ยวกับกิจการภายในเขตพื้นที่การศึกษาที่มีได้ระบุให้เป็นหน้าที่ของหน่วยงานใดโดยเฉพาะ หรือปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย

ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่องการแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. 2560 และประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องการแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2561 ให้แบ่งส่วนราชการสำนักงานเขตเป็น 1 หน่วย 9 กลุ่ม ดังต่อไปนี้

หน่วยตรวจสอบภายใน กลุ่มอำนวยการ กลุ่มบริหารงานบุคคล กลุ่มนโยบายและแผน กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา กลุ่มบริหารงานการเงินและสินทรัพย์ กลุ่มพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา กลุ่มส่งเสริมการศึกษาทางไกล เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และกลุ่มกฎหมายและคดี

ทิศทางการพัฒนาการศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี กำหนดนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี ดังนี้

วิสัยทัศน์ (Vision)

สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี เข้มแข็ง มีคุณภาพ สมัครสมานสามัคคี ภายใต้การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ค่านิยมองค์กร

ค่านิยมองค์กรของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี คือ “HIST” มีความสุขกับการทำงาน ประสานอย่างบูรณาการ ให้บริการด้วยใจ โปร่งใสในการทำงาน

H	=	Happiness
I	=	Integration
S	=	Service
T	=	Transparent

พันธกิจ

1. จัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติและการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
2. พัฒนานักเรียนให้มีความสามารถความเป็นเลิศทางวิชาการเพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน
3. พัฒนาศักยภาพและคุณภาพนักเรียนให้มีสมรรถนะตามหลักสูตรและคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21
4. สร้างโอกาส ความเสมอภาค ลดความเหลื่อมล้ำ ให้นักเรียนทุกคนได้รับบริการทางการศึกษาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม
5. พัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นมืออาชีพตามหลักธรรมาภิบาล
6. จัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs)
7. ปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษาระดับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน และจัดการศึกษา โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Technology) เพื่อพัฒนามุ่งสู่ Thailand 4.0

เป้าหมาย

- 1) นักเรียนมีความรักในสถาบันหลักของชาติ และยึดมั่น การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง มีหลักคิด ที่

ถูกต้อง และเป็นพลเมืองดีของชาติ มีคุณธรรม จริยธรรม มีค่านิยมที่พึงประสงค์ มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น ซื่อสัตย์ สุจริต มัธยัสถ์ อดออม โอบอ้อมอารี มีวินัย รักชาติ ศีลธรรม

2) นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ศิลปะ ดนตรี กีฬา ภาษา และ อื่น ๆ ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มตามศักยภาพ

3) นักเรียนเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ คิดริเริ่มและสร้างสรรค์นวัตกรรม มีความรู้ มีทักษะ มีสมรรถนะตามหลักสูตร และคุณลักษณะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 มีสุขภาพที่เหมาะสมตามวัย มีความสามารถในการพึ่งพาตนเอง ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเป็นพลเมือง พลโลกที่ดี(Global Citizen) พร้อมก้าวสู่สากล นำไปสู่การสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

4) นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ (ผู้พิการ) กลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่มผู้ด้อยโอกาส และกลุ่มที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลทุรกันดาร ได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง เท่าเทียม และมีคุณภาพ

5) ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีความรู้ จรรยาบรรณ ตามมาตรฐานวิชาชีพ และหลักธรรมาภิบาล

6) สถานศึกษาดำเนินการศึกษาเพื่อการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) และสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

7) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 สถานศึกษา มีสมรรถนะในการบริหารจัดการเชิงบูรณาการ มีการกำกับ ติดตาม ประเมินผล มีระบบข้อมูลสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ และการรายงานผลอย่างเป็นระบบ ใช้งานวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษา

นโยบาย

นโยบายที่ 1 ด้านการจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของมนุษย์และของชาติ

นโยบายที่ 2 ด้านการจัดการศึกษาเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

นโยบายที่ 3 ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

นโยบายที่ 4 ด้านการสร้างโอกาสในการเข้าถึงบริการการศึกษาที่มีคุณภาพ มีมาตรฐานและลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

นโยบายที่ 5 ด้านการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

นโยบายที่ 6 ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษานโยบาย /
ตัวชี้วัด

นโยบายที่ 1 ด้านการจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของมนุษย์และของชาติ มี
ตัวชี้วัดดังนี้

1) ร้อยละ 100 ของนักเรียนที่มีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความรักในสถาบันหลัก
ของชาติยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

2) ร้อยละ 100 ของนักเรียนที่มีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการมีทัศนคติที่ดีต่อบ้านเมืองมีหลักคิดที่ถูกต้อง เป็นพลเมืองดีของชาติ มีคุณธรรม จริยธรรม มีค่านิยมที่พึงประสงค์ มีคุณธรรม อุดมการณ์ มีจิตสาธารณะ มีจิตอาสารับผิดชอบต่อครอบครัว ผู้อื่น และสังคมโดยรวม ซื่อสัตย์ สุจริต มัธยัสถ์ อุดม โอบอ้อมอารี มีวินัยและรักษาศีลธรรม

3) ร้อยละ 100 ของนักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และมีความพร้อมสามารถรับมือกับภัยคุกคามทุกรูปแบบ ที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง เช่น ภัยจากยาเสพติด ความรุนแรง การคุกคามในชีวิตและทรัพย์สินการค้ามนุษย์ อาชญากรรมไซเบอร์ และภัยพิบัติต่าง ๆ เป็นต้น

4) ร้อยละ 100 ของนักเรียนในเขตพื้นที่เฉพาะกลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่มผู้ด้อยโอกาส และกลุ่มที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลทุรกันดาร เช่น พื้นที่สูง ชายแดน ได้รับการบริการด้านการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีคุณภาพ และเหมาะสมตรงตามความต้องการ สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่

5) จำนวนสถานศึกษาทุกแห่งน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณฯ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไปพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่กำหนดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

6) จำนวนสถานศึกษาทุกแห่งที่จัดบรรยากาศสิ่งแวดล้อม และจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนแสดงออกถึงความรักในสถาบันหลักของชาติ ยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีทัศนคติที่ดีต่อบ้านเมือง มีหลักคิดที่ถูกต้อง เป็นพลเมืองดีของชาติ มีคุณธรรม จริยธรรม

นโยบายที่ 2 ด้านการจัดการศึกษาเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ มีตัวชี้วัดดังนี้

1) จำนวนนักเรียนร้อยละ 80 มีความเป็นเลิศทางด้านวิชาการ มีทักษะความรู้ที่สอดคล้องกับทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21

2) นักเรียนระดับมัธยมศึกษา ร้อยละ 100 ผ่านการประเมินสมรรถนะที่จำเป็นด้านการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ด้านการรู้เรื่องคณิตศาสตร์ (Mathematical Literacy) และด้านการรู้เรื่องวิทยาศาสตร์ (Scientific Literacy) ตามแนวทางการประเมิน PISA

3) ร้อยละ 30 ของนักเรียนที่มีศักยภาพได้รับโอกาสเข้าสู่เวทีการแข่งขันระดับนานาชาติ

นโยบายที่ 3 ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ มีตัวชี้วัดดังนี้

1) นักเรียนร้อยละ 100 มีสมรรถนะสำคัญตามหลักสูตร มีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (3R8C)

2) ร้อยละของนักเรียนที่มีคะแนนผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้พื้นฐาน (O-NET) มากกว่าร้อยละ 50 ในแต่ละวิชาเพิ่มขึ้นจากปีการศึกษาที่ผ่านมา

3) ร้อยละ 100 ของนักเรียนที่จบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีทักษะ การเรียนรู้ที่เชื่อมโยงสู่อาชีพและการมีงานทำ ตามความถนัดและความต้องการของตนเอง มีทักษะอาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ วางแผนชีวิตและวางแผนทางการเงินที่เหมาะสมและนำไปปฏิบัติได้

4) นักเรียนทุกคนมีทักษะพื้นฐานในการดำรงชีวิต สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข มีความยืดหยุ่นทางด้านความคิด สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ภายใต้อิทธิพลที่เป็นพหุวัฒนธรรม

5) นักเรียนทุกคนมีศักยภาพในการจัดการสุขภาวะของตนเองให้มีสุขภาวะที่ดี สามารถดำรงชีวิตอย่างมีความสุขทั้งด้านร่างกายและจิตใจ

6) ร้อยละ 80 ของครู มีการเปลี่ยนบทบาทจาก “ครูผู้สอน” เป็น “Coach ผู้ให้คำปรึกษา” ข้อเสนอแนะการเรียนรู้หรือผู้อำนวยการการเรียนรู้

นโยบายที่ 4 ด้านการสร้างโอกาสในการเข้าถึงบริการการศึกษาที่มีคุณภาพมีมาตรฐานและ ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา มีตัวชี้วัดดังนี้

1) นักเรียนทุกคนสามารถเข้าเรียนในสถานศึกษาที่มีคุณภาพเป็นมาตรฐาน

2) นักเรียนทุกคนได้รับจัดสรรงบประมาณอุดหนุนอย่างเพียงพอ และเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพข้อเท็จจริงโดยคำนึงถึงความจำเป็นตามสภาพพื้นที่ภูมิศาสตร์ สภาพทางเศรษฐกิจ และที่ตั้งของสถานศึกษา และความต้องการจำเป็นพิเศษสำหรับผู้พิการ

3) นักเรียนทุกคนได้รับการสนับสนุน วัสดุ อุปกรณ์ และอุปกรณ์ดิจิทัล (Digital Device) เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ที่เหมาะสม เพียงพอ

4) ครูทุกคนได้รับการสนับสนุน วัสดุ อุปกรณ์ และอุปกรณ์ดิจิทัล (Digital Device) เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน

5) สถานศึกษาทุกแห่งได้รับการพัฒนาให้มีมาตรฐานอย่างเหมาะสมตามบริบท ด้านประเภท ขนาด และพื้นที่

6) สถานศึกษาทุกแห่งนำเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Technology) มาใช้เป็นเครื่องมือในการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

7) สถานศึกษาทุกแห่งมีระบบการดูแลช่วยเหลือและคุ้มครองนักเรียนและการแนะแนวที่มีประสิทธิภาพ

8) สถานศึกษาทุกแห่งมีระบบฐานข้อมูลประชากรวัยเรียนและสามารถนำมาใช้ในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

นโยบายที่ 5 ด้านการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีตัวชี้วัดดังนี้

1) สถานศึกษาทุกแห่งมีนโยบายและจัดกิจกรรมให้ความรู้ ที่ถูกต้องและสร้างจิตสำนึกด้านการผลิตและบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมนำไปปฏิบัติใช้ที่บ้านและชุมชน เช่น การส่งเสริมอาชีพที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การลดใช้สารเคมีจากปุ๋ยและยาฆ่าแมลง ฯลฯ

2) สถานศึกษาทุกแห่งมีการนำขยะมาใช้ประโยชน์ในรูปผลิตภัณฑ์และพลังงาน เพื่อลดปริมาณขยะและมีส่งเสริมการคัดแยกขยะในชุมชนเพื่อลดปริมาณคาร์บอนที่โรงเรียนและชุมชน

3) สถานศึกษาทุกแห่งมีการบูรณาการเรื่องการจัดการขยะแบบมีส่วนร่วมและการนำขยะมาใช้ประโยชน์รวมทั้งสอดแทรกในสาระการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้อง

4) นักเรียนทุกคนเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ มีการขยายผลแหล่งเรียนรู้ นักเรียนโรงเรียน ชุมชน เรียนรู้ ด้านการลดใช้พลังงาน การจัดการขยะและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้และตัวอย่างรูปแบบผลิตภัณฑ์ ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เช่น โรงงานอุตสาหกรรมสีเขียว ฯลฯ

5) นักเรียน สถานศึกษามีการเก็บข้อมูลเปรียบเทียบการลดปริมาณคาร์บอนไดออกไซด์ ในการดำเนินกิจกรรมประจำวันในสถานศึกษาและที่บ้าน และข้อมูลของ Carbon Footprint ในรูปแบบ QR CODE และ Paper less

6) ครูทุกคน มีความคิดสร้างสรรค์ สามารถพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และดำเนินการ จัดทำงานวิจัยด้านการสร้างสำนึกด้านการผลิตและบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมได้

7) ครู และนักเรียนสามารถนำสื่อ นวัตกรรมที่ผ่านกระบวนการคิดมาประยุกต์ใช้ใน โรงเรียนการจัดการเรียนรู้ และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันและชุมชนได้ตามแนวทาง Thailand 4.0

8) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษามีการปรับปรุงและพัฒนาบุคลากร และสถานที่ให้เป็นสำนักงานสีเขียวต้นแบบมีนโยบายการจัดซื้อจัดจ้างที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมที่ เชื่อมต่อการเรียนรู้ของนักเรียนและชุมชน

นโยบายที่ 6 ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษา
มีตัวชี้วัดดังนี้

1) สถานศึกษาทุกแห่งได้รับการกระจายอำนาจการบริหารจัดการศึกษาอย่าง เป็นอิสระ

2) สถานศึกษาทุกแห่ง และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ได้รับการพัฒนาให้เป็น หน่วยงานที่มีความทันสมัย ยืดหยุ่น คล่องตัวสูง พร้อมที่จะปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของ โลกอยู่ตลอดเวลา เป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่สนับสนุน ส่งเสริม ตรวจสอบ ติดตาม เพื่อให้ สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพครอบคลุมทุกตำบล

3) สถานศึกษาทุกแห่ง และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นำนวัตกรรม และ เทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Technology) มาใช้ในการบริหารจัดการและตัดสินใจ ทั้งระบบ

4) สถานศึกษาทุกแห่งมีความโปร่งใส ปลอดภัย จริตและประพฤตินิยมชอบ บริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล

5) สถานศึกษาทุกแห่งผ่านการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการ ดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity & Transparency Assessment : ITA)

6) สถานศึกษาทุกแห่งในสังกัดมีระบบฐานข้อมูลสารสนเทศวิชาการ ผู้เรียน ครู บุคลากรทางการศึกษา

7) สถานศึกษาทุกแห่งมีข้อมูลนักเรียนรายบุคคลที่สามารถเชื่อมโยงกับข้อมูล ต่าง ๆ นำไปสู่การวิเคราะห์เพื่อวางแผนการจัดการเรียนรู้สู่นักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Big Data Technology)

8) สถานศึกษาทุกแห่ง และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีแพลตฟอร์มดิจิทัล (Digital Platform) เพื่อสนับสนุนภารกิจด้านบริหารจัดการศึกษา

9) สถานศึกษาทุกแห่งมีระบบข้อมูลสารสนเทศที่สามารถใช้ในการวางแผนการจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อมูลทั่วไป

ตาราง 1 ตารางแสดงข้อมูลทั่วไปของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี

ที่	ข้อมูลเรื่อง	จำนวน
1	จำนวนสถานศึกษา	26
2	จำนวนผู้อำนวยการโรงเรียน	26
3	จำนวนสถานศึกษาจำแนกตามขนาด	26
	- โรงเรียนขนาดเล็ก (359 คนลงมา)	9
	- โรงเรียนขนาดกลาง (360 – 1,079 คน)	10
	- โรงเรียนขนาดใหญ่ (1,080 – 1,679 คน)	3
	- โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ (1,680 คนขึ้นไป)	4
4	จำนวนนักเรียน	27,616
	- โรงเรียนขนาดเล็ก (359 คนลงมา)	1,251
	- โรงเรียนขนาดกลาง (360 – 1,079 คน)	8,844
	- โรงเรียนขนาดใหญ่ (1,080 – 1,679 คน)	1,405
	- โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ (1,680 คนขึ้นไป)	16,116
5	จำนวนครู	1,406
	- โรงเรียนขนาดเล็ก (359 คนลงมา)	214
	- โรงเรียนขนาดกลาง (360 – 1,079 คน)	426
	- โรงเรียนขนาดใหญ่ (1,080 – 1,679 คน)	178
	- โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ (1,680 คนขึ้นไป)	588

ที่มา: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี. (2564). ภารกิจ บทบาท และอำนาจหน้าที่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี

แนวคิดเกี่ยวกับยุคดิจิทัล

กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (2559, น.5-6) ได้อธิบายบริบทของประเทศไทยในยุคดิจิทัลในแผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม เรื่องการใช้ประโยชน์เทคโนโลยีดิจิทัลของประชาชนและภาคสังคมไว้ว่า เทคโนโลยีสามารถช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนได้ในหลากหลายมิติ เช่น การสร้างโอกาสทางการเรียนรู้ การเพิ่มรายได้ การเข้าถึงบริการของภาครัฐ กลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ต ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีอายุ 15-34 ปี และเทคโนโลยีดิจิทัลถือเป็นเครื่องมือสำคัญต่อการเรียนรู้และการศึกษา การเข้าถึงเทคโนโลยีดิจิทัลมีปริมาณเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากอุปกรณ์พกพา เช่น โทรศัพท์เคลื่อนที่ แท็บเล็ต สิ่งสำคัญคือ การพัฒนาทักษะดิจิทัลที่จำเป็นสำหรับสังคมใหม่ที่จะรวมถึงการคิด วิเคราะห์ แยกแยะ สื่อต่างๆ หรือที่เรียกว่า การรู้เท่าทันสื่อ และการใช้เทคโนโลยีอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคมด้วย เพื่อให้สอดคล้องกับเป้าหมายสำคัญของการพัฒนาประเทศ คือ การพัฒนาทุนมนุษย์สู่ยุคดิจิทัลด้วยการเตรียมความพร้อมให้บุคลากรทุกกลุ่มมีความรู้และทักษะที่เหมาะสมต่อการดำเนินชีวิตในยุคดิจิทัล มีความสามารถในการพัฒนาและใช้สารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ มีความตระหนักรู้ ความเข้าใจ มีทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลให้เกิดประโยชน์และสร้างสรรค์

ภูษณทัต ผลทับทิมธนา (2563) อธิบายว่า

ยุคดิจิทัลเป็นยุคที่อุปกรณ์ต่างๆ เช่น โทรศัพท์ โทรทัศน์ และนาฬิกา สามารถเชื่อมต่อถึงกันได้ สามารถจัดการงานนำเสนอได้สะดวกและรวดเร็วเหมือนคอมพิวเตอร์ตั้งโต๊ะ อีกทั้งสงบ อินทรมณี (2562, น. 354-355) เชื่อว่าเกือบทุกคนและทุกกลุ่มอายุมีอุปกรณ์เหล่านี้ในการใช้ชีวิตประจำวัน ทำให้โลกในยุคดิจิทัลมีลักษณะเป็น 1) โลกไร้พรมแดน คือ การเข้าถึงข้อมูลและสารสนเทศได้ทุกที่ทุกเวลา 2) โลกที่แคบลง คือ การสื่อสารที่รวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากขึ้น และ 3) โลกหมุนเร็วขึ้น หมายถึง ผู้คนมีความสะดวกในการใช้ชีวิตมากขึ้น และสามารถดำเนินกิจกรรมต่างๆ มีวิถีชีวิตที่หลากหลายมากกว่าในอดีต

ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ (2561, น.113-114) เสนอแนวคิดว่า ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีในโลกดิจิทัลส่งผลกระทบต่อแนวคิดพื้นฐานของสังคม มุ่งเน้นการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อการบริหารจัดการและจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ระบบเทคโนโลยีดิจิทัลที่ก้าวหน้าและพัฒนาย่างต่อเนื่องจึงกลายเป็นปัจจัยสำคัญที่เพิ่มความท้าทายในการบริหารโรงเรียนในยุคดิจิทัล แตกต่างจากการบริหารโรงเรียนในสมัยก่อนเป็นอย่างมาก สำหรับการจัดการศึกษาในยุคดิจิทัล หรือศตวรรษที่ 21 เป็นยุคที่นักเรียนสามารถเข้าถึงความรู้และข้อมูลข่าวสารได้สะดวก รวดเร็ว และทุกเวลา จากความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีอย่างรวดเร็วทำให้สถานศึกษาเป็น

องค์กรที่มีความสำคัญในการพัฒนาและพัฒนาคุณภาพทรัพยากรบุคคล ดังนั้น จึงต้องปรับกระบวนการบริหารจัดการของสถานศึกษาให้เข้ากับสถานการณ์การจัดการศึกษาในยุคดิจิทัล สอดคล้องกับเป้าหมายของแผนยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561-2580 ที่ต้องการสร้างประชากรไทยที่เป็นคนดี มีความสามารถ และมีคุณภาพพร้อมรองรับวิถีชีวิตในศตวรรษที่ 21

ยุคดิจิทัล จึงเป็นยุคที่มีความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีดิจิทัล อุปกรณ์ เครื่องมือ สื่อสารต่างๆ เช่น โทรศัพท์เคลื่อนที่ แท็บเล็ต นาฬิกา สามารถเชื่อมต่อข้อมูลถึงกันได้ง่ายและประมวลผลได้อย่างรวดเร็ว จึงทำให้เทคโนโลยีดิจิทัลกลายเป็นปัจจัยสำคัญที่เพิ่มความท้าทายให้กับการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล โดยสถานศึกษาต้องปรับเปลี่ยนกระบวนการบริหารสถานศึกษาให้เหมาะสมกับบริบทที่เปลี่ยนแปลงไปในยุคดิจิทัล โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นเครื่องมือ เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของผู้เรียน

ความหมายของยุคดิจิทัล

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2561) ให้ความหมายของยุคเทคโนโลยีหรือยุคดิจิทัล 4.0 ไว้ว่า เป็นยุคที่ความฉลาดของเทคโนโลยีจะทำให้อุปกรณ์ต่างๆ สื่อสารและทำงานกันเองได้อย่างอัตโนมัติ เทคโนโลยีในอดีตเปรียบเสมือนเป็นแขน ขา ให้แก่มนุษย์ เป็นเทคโนโลยีที่ช่วยเหลืออำนวยความสะดวก หยิบจับ คำนวณ ประมวลผลให้มนุษย์ มีแขน ขา แต่ไม่มีสมองเป็นของตัวเอง ในยุค 4.0 เทคโนโลยีถูกนำมาพัฒนาต่อยอดเพื่อลดบทบาทของมนุษย์และเพิ่มศักยภาพของมนุษย์ในการใช้ความคิด เพื่อข้ามขีดจำกัดสร้างสรรค์พัฒนาสิ่งใหม่ๆ โดยจะใช้ชื่อยุคนี้ว่าเป็นยุค Machine-to-Machine

เพ็ญพิมล คงมนต์ (2561) ให้ความหมายยุคดิจิทัลไว้ว่า สังคมยุคดิจิทัลเป็นสังคมที่สื่อและเทคโนโลยีมีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิต ช่วยให้ผู้คนในสังคมมีความสะดวกในการติดต่อสื่อสารและสืบค้นข้อมูล สามารถเชื่อมโยงถึงกันได้ทุกที่ ทุกเวลา ส่งผลต่อวิถีคิดของคน ตั้งแต่วัยเด็กจนถึงวัยสูงอายุ คนร่วมสมัยในยุคดิจิทัลจึงต้องมีการปรับตัวให้เท่าทันเทคโนโลยี ต้องพัฒนาความรู้และการคิดวิเคราะห์ข้อมูลข่าวสารเพื่อนำสารสนเทศมาช่วยในการตัดสินใจอย่างถูกต้อง การเรียนรู้สิ่งใหม่หยุดนิ่งแล้วประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ทำให้การทำงานในอนาคตย่อมประสบความสำเร็จอย่างแน่นอน

วรพล พรวาณิชย์ (2561) ให้ความหมายยุคดิจิทัล คือ การเปลี่ยนแปลงแนวความคิดและนำเทคโนโลยีมาใช้ในธุรกิจในยุคดิจิทัล ตั้งแต่การวางรากฐาน เป้าหมาย ไปจนถึงการดำเนินธุรกิจและส่งต่อคุณค่าให้แก่ผู้บริโภค ไม่เพียงแต่ภาคการปฏิบัติที่จะต้องมีการ

เปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่เท่านั้น แต่สิ่งนี้รวมไปถึงการเปลี่ยนแปลงด้านวัฒนธรรมที่องค์กรและบุคลากรทุกภาคส่วน ตั้งแต่ผู้บริหารไปจนถึงพนักงานตำแหน่งล่างสุดจะต้องมีส่วนร่วมในการปรับตัวไปสู่ยุค 4.0 ด้วย ทั้งนี้ก็เพื่อเพิ่มศักยภาพให้องค์กรสามารถแข่งขันในยุคที่มีการต่อสู้กันอย่างดุเดือดได้

ศศิวิมล ม่วงกล้า (2562) สรุปความหมายยุคดิจิทัล ว่าเป็นยุคของอิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีที่มีความรวดเร็วในการสื่อสาร การส่งผ่านข้อมูล ความรู้ต่างๆ ที่มีอยู่ในสังคมไม่ว่าจะเป็นข่าวสาร ภาพหรือวิดีโอที่ทุกคนสามารถเข้าถึงได้อย่างรวดเร็วทุกที่และทุกเวลา สังคมยุคดิจิทัล เป็นสังคมที่สื่อและเทคโนโลยีมีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิต คนในยุคดิจิทัลจึงต้องมีการปรับตัวให้เท่าทันเทคโนโลยี ต้องพัฒนาความรู้และการคิดวิเคราะห์ข้อมูลข่าวสาร เพื่อนำสารสนเทศมาช่วยในการตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง พร้อมทั้งรู้จักการเรียนรู้สิ่งใหม่ไม่หยุดนิ่ง สามารถสร้างสรรค์และใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีอย่างเต็มศักยภาพในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน นวัตกรรม ข้อมูล ทุนมนุษย์ และทรัพยากรอื่นๆ เพื่อขับเคลื่อนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืน

กัญญารัตน์ สุขแสน (2563) กล่าวว่า ยุคดิจิทัล (Digital Era) คือยุคของอิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีที่มีความรวดเร็ว ส่งผ่านข้อมูลความรู้ต่างๆ ในการสื่อสารที่มีอยู่ในสังคมที่ทุกคนสามารถเข้าถึงได้อย่างรวดเร็วทุกที่และทุกเวลา ไม่ว่าจะเป็นข่าวสาร ภาพหรือวิดีโอการใช้ข้อมูลที่เชื่อมโยงถึง Connect เข้าหากันได้ ทำให้ยุคนี้ การทำงานกลายเป็นดิจิทัลมากขึ้น โดยมีเทคโนโลยีเข้ามาเป็นตัวช่วยในการทำงานเกือบทุกขั้นตอน และช่วยให้การทำงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น และส่งผลให้การทำงานไม่จำกัดอยู่แต่ภายในออฟฟิศดังที่เคยเป็นมา

รุ่งรัตน์ พลชัย (2563) สรุปไว้ว่า ยุคดิจิทัล หมายถึง ยุคที่เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมมีความก้าวหน้า และเทคโนโลยีดิจิทัลมีอิทธิพลต่อการใช้ชีวิตของคนในสังคม ไม่ว่าจะเป็นด้านธุรกิจ ด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านการศึกษา เป็นเทคโนโลยีที่เกิดขึ้นเพื่ออำนวยความสะดวกสบายในการใช้ชีวิต และตอบสนองความต้องการของคนรุ่นใหม่

ภัทรา จรรยาธรรม (2564) นิยามไว้ว่า ยุคดิจิทัล หมายถึง ช่วงเวลาหนึ่งที่วิวัฒนาการของเทคโนโลยีเกิดขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการของมนุษย์ และช่วยให้การดำเนินชีวิตประจำวันของมีความสะดวกสบายมากขึ้นจนส่งผลให้ วิถีชีวิต เศรษฐกิจ สังคม ธุรกิจ และการศึกษาเปลี่ยนไป

จากการศึกษาข้างต้น สรุปได้ว่า ยุคดิจิทัล หมายถึง ยุคที่เทคโนโลยีและนวัตกรรมมีความก้าวหน้า มีการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างหลากหลาย มีการเชื่อมต่อข้อมูลข่าวสาร

ต่างๆ ผ่านอุปกรณ์ต่างๆ และเทคโนโลยีดิจิทัล ทำให้ผู้คนสามารถเข้าถึง แลกเปลี่ยนข้อมูล รวมถึงติดต่อสื่อสารถึงกันได้อย่างรวดเร็วทุกที่และทุกเวลา ทำให้การใช้ชีวิตสะดวกสบายมากยิ่งขึ้นกว่าที่ผ่านมา

ความสำคัญของยุคดิจิทัล

กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (2559) ให้แนวคิดไว้ว่า ปัจจุบันโลกเริ่มเข้าสู่ยุคระบบเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัลที่เทคโนโลยีดิจิทัลจะไม่ได้เป็นเพียงเครื่องมือสนับสนุนการทำงานเช่นที่ผ่านมาอีกต่อไป หากแต่จะหลอมรวมเข้ากับชีวิตคนอย่างแท้จริงและจะเปลี่ยนแปลงโครงสร้างรูปแบบกิจกรรมทางเศรษฐกิจ กระบวนการผลิต การค้า การบริการและกระบวนการทางสังคมอื่นๆ รวมถึงการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลไปอย่างสิ้นเชิง การพัฒนาศักยภาพของคนในประเทศ ทั้งบุคลากรด้านเทคโนโลยี บุคลากรที่ทำงานในภาคเกษตร อุตสาหกรรม และบริการ รวมถึงคนทั่วไปที่จะต้องชาญฉลาด รู้เท่าทันสื่อเท่าทันโลก จึงถือเป็นสิ่งสำคัญที่จะต้องเร่งพัฒนาให้มีคุณภาพ

เสาวลักษณ์ พันธบุตร (2560) เสนอว่า สังคมในยุคนี้เป็นสังคมยุคดิจิทัลที่สื่อและเทคโนโลยีมีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิต โลกถูกย่อให้เล็กลงด้วยเทคโนโลยี การติดต่อสื่อสาร การสืบค้นข้อมูลต่างๆ ที่เป็นไปอย่างสะดวกและรวดเร็วนั้น ส่งผลต่อวิถีคิดตั้งแต่วัยเด็กจนถึงคนสูงวัย เพื่อให้มีประสิทธิภาพและเท่าทันเทคโนโลยีและสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาได้นั้นต้องพัฒนาความรู้และมีการคิดวิเคราะห์ข้อมูลข่าวสาร และการแสดงความคิดเห็นต่างๆ ในโลกออนไลน์ เพื่อนำมาสู่การใช้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง การปรับตัวเพื่อเป็นความร่วมมือในยุคดิจิทัล รวมถึงการปรับเปลี่ยนความคิดให้เท่าทันอย่างสร้างสรรค์ ตลอดจนรูปแบบการศึกษาที่เปลี่ยนเป็นการเรียนรู้ตลอดชีวิต

สุกัญญา แซ่มซ้อย (2561) อธิบายไว้ว่า ยุคดิจิทัลเป็นยุคที่เปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของมนุษย์อย่างมากมาย เนื่องจากเทคโนโลยีมีความเจริญก้าวหน้า ทำให้มีความสะดวกรวดเร็วในการสื่อสาร การส่งผ่านข้อมูลข่าวสาร และองค์ความรู้ต่างๆ ที่มีอยู่ในสังคม ทำให้ทุกคนสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลได้อย่างรวดเร็วทุกที่และตลอดเวลา รวมทั้งสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลปริมาณมหาศาลผ่านโลกออนไลน์มากขึ้น เป็นโลกที่อินเทอร์เน็ตเป็นทุกสรรพสิ่ง (internet of things) เนื่องจากเทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตสามารถเชื่อมโยงอุปกรณ์ต่างๆ ทำให้สามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่มีอยู่จำนวนมาก (big data) ผ่านการวิเคราะห์ ประมวลผลอย่างรวดเร็ว ทำให้มีความสะดวกรวดเร็วในการทำงาน

ศิริยุพา รุ่งเรืองสุข (2561) ผู้บริหารของโลกปัจจุบันต้องใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่เป็น โดยเฉพาะเทคโนโลยีด้านการสื่อสารที่มีความก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็ว ก็คือ ในยุคดิจิทัลนี้ผู้บริหารทุกระดับต้องรู้จักใช้เทคโนโลยีมาพัฒนาปรับปรุงการทำงานให้ได้ผลิตรายรวดเร็วยิ่งขึ้น และประหยัดขึ้น เทคโนโลยีไม่ได้มีประโยชน์เฉพาะกับการทำงานเท่านั้น แต่เลือกใช้ให้ถูกต้องกับกลุ่มเป้าหมายและกาลเทศะ เทคโนโลยีจะกลายเป็นเครื่องมือที่ทรงอำนาจในการส่งเสริมภาวะผู้นำของผู้บริหารให้มีประสิทธิภาพโดดเด่นในการทำงาน ในองค์กรและสังคมวงกว้างอย่างไม่มีขีดจำกัด

ศศิวิมล ม่วงกล้า (2562) สรุปความสำคัญของยุคดิจิทัลได้ว่า ยุคดิจิทัลเป็นยุคของอิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีที่มีความรวดเร็วในการสื่อสารการส่งผ่านข้อมูลความรู้ต่างๆ ที่มีอยู่ในสังคม สังคมไทยควรตระหนักถึงการเปลี่ยนผ่านของยุคดิจิทัล และปรับปรุงเปลี่ยนแปลงรวมถึงการส่งเสริมให้เด็กมีการพัฒนาทักษะ ความรู้ เพื่อสร้างการเติบโตและพัฒนาทั้งต่อตนเองและสังคม แต่กระนั้น การเปลี่ยนแปลงในภายหน้าให้ทันยุคดิจิทัลนั้นเป็นความท้าทายครั้งยิ่งใหญ่ในการจัดการเรื่องนี้ โดยเฉพาะความตระหนักและส่งเสริมให้ครู นักเรียน นักศึกษา ผู้เกี่ยวข้อง องค์กร และชุมชน ได้ร่วมมือกันภายใต้วิถีดิจิทัลในรูปแบบที่ไม่เคยมีมาก่อน จวบจนกระทั่งการเรียนรู้ทางวิทยาศาสตร์ การสร้างแนวทางใหม่ๆ พร้อมการเสริมสร้างประชาธิปไตยในห้องเรียน พร้อมเปิดใจยอมรับในการทำงานร่วมกัน การเปิดใจกว้าง การแบ่งปัน การพึ่งพาอาศัยกัน และความซื่อสัตย์ สถาบันการศึกษาต้องแบ่งปันหลักสูตรร่วมกันเพื่อให้เด็กทุกคนมีฐานความรู้เท่าเทียมกัน อันเป็นหลักพื้นฐานของการพัฒนาการศึกษาให้ทันกับโลกปัจจุบัน แต่แนวคิดดังกล่าวจะประสบความสำเร็จได้นั้น กลไกที่มีส่วนสำคัญประการแรกที่จะเป็นหลักคิดในการนำไปสู่การพัฒนาคนได้นั้น การคำนึงถึงแนวคิดการจัดการศึกษาในยุคปัจจุบันจึงเป็นแนวคิดที่สำคัญ อันนำไปสู่การขับเคลื่อนและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่เป็นเยาวชนของชาติให้เติบโตและเจริญก้าวหน้าไปสู่การเตรียมความพร้อมในโลกยุคดิจิทัลได้ในอนาคต

สรุปได้ว่า ยุคดิจิทัล เป็นยุคที่วิถีชีวิตของมนุษย์เปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก เนื่องจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีดิจิทัลที่รวดเร็ว โดยเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้การสื่อสาร การส่งผ่านหรือเข้าถึงข้อมูลต่างๆ เป็นไปได้ง่าย สะดวก รวดเร็ว และสามารถเข้าถึงข้อมูลผ่านเทคโนโลยีดิจิทัลได้ ทุกที่ทุกเวลา เป็นเครื่องมือที่ทำให้เกิดการพัฒนาศักยภาพของคนในประเทศ ดังนั้นการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างชาญฉลาด รู้เท่าทันสื่อเท่าทันโลก จึงถือเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องพัฒนาให้มีคุณภาพ

วิวัฒนาการของยุคดิจิทัล

ภัทรา จรรยาธรรม (2564) สรุปวิวัฒนาการของยุคดิจิทัล แบ่งเป็น 4 ยุค ดังนี้

ดิจิทัล 1.0 (Digital 1.0) เป็นช่วงเริ่มต้นในการเข้ามาของเทคโนโลยีดิจิทัลต่าง ๆ ที่ส่งผลทำให้วิถีชีวิตของผู้คนเริ่มเปลี่ยนแปลงโดยค่อย ๆ เปลี่ยนจากระบบ อานาล็อกมาสู่โลกดิจิทัลมากขึ้น เช่น การเข้ามาของอินเทอร์เน็ตในปี 2530 ในประเทศไทยเป็นครั้งแรกแต่เป็นเพียงการเชื่อมต่อเครือข่ายคอมพิวเตอร์ระหว่างมหาวิทยาลัยเท่านั้น มีชื่อเรียกว่า แคมปัสเน็ตเวิร์ค (Campus Network) และต่อมาในปี 2535 เครือข่ายอินเทอร์เน็ตได้รับการพัฒนา จนสามารถใช้งานได้ตลอด 24 ชั่วโมง และในอีกสามปีต่อมาประเทศไทยได้มีการเปิดให้บริการ เครือข่ายอินเทอร์เน็ตเชิงพาณิชย์ซึ่งการเปิดให้บริการในครั้งนั้นมีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตของผู้คนเป็นอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นการใช้ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์หรือที่เรียกว่าอีเมล (E-mail) แทนการส่งจดหมายผ่านไปรษณีย์แบบเดิม เนื่องจากการส่งอีเมลนั้นมีความสะดวกรวดเร็วและสามารถใช้งานได้ตลอดเวลาด้วยการเชื่อมต่อเครือข่ายอินเทอร์เน็ต นอกจากนี้ยังมีบริการในด้านการค้นหาข้อมูลจากทั่วทุกมุมโลกที่และหลากหลายรูปแบบผ่านการเข้าเว็บ หรือที่เรียกว่าเวปไซด์เวป (www.) ซึ่งทำให้วิถีการดำเนินชีวิตของผู้คนเปิดกว้างมากขึ้น สามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ในหลากหลาย รูปแบบได้ง่ายขึ้น แต่อย่างไรก็ตามเว็บไซต์ในยุคเริ่มแรกนั้นผู้อ่านจะยังไม่สามารถพิมพ์โต้ตอบกับผู้เขียนเนื้อหาได้แต่ในปัจจุบันมีการพัฒนาเว็บไซต์ให้สามารถวิเคราะห์ ส่งเคราะห์ และประมวลผล ให้สอดคล้องกับพฤติกรรมและความต้องการของผู้ใช้งาน

ดิจิทัล 2.0 (Digital 2.0) เป็นยุคที่มีการใช้งานอินเทอร์เน็ตอย่างแพร่หลายจนทำให้ผู้คนเริ่มคุ้นเคยกับการใช้งานอินเทอร์เน็ตในชีวิตประจำวันจนทำให้เกิดการสร้างและพัฒนาเครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social Media) เสิร์ชเอนจิน (Search engine) ในรูปแบบที่หลากหลาย เพื่อเพิ่มความสะดว รวดเร็วในการติดต่อสื่อสารบนโลกออนไลน์มากขึ้น ผู้ใช้งานสามารถแบ่งปันข้อมูลส่วนตัว ประสบการณ์ หรือเรื่องราวผ่านทางหน้าเว็บไซต์ต่าง ๆ ที่เปิดให้บริการบนโลกออนไลน์ซึ่งจะแตกต่างจากเว็บไซต์ใน ยุคดิจิทัล 1.0 ตรงที่โซเชียลมีเดียจะมีรูปแบบการใช้งานแบบการสื่อสารสองทาง คือผู้ใช้งานทั้งผู้เขียนและผู้อ่านสามารถสื่อสารกันถึงกัน แสดงความคิดเห็นต่าง ๆ ได้ และนอกจากนั้นยังเป็นจุดเริ่มต้นของ การพัฒนาสมาร์ตโฟนขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการในการดำเนินชีวิตของผู้คนที่เปลี่ยนแปลง ไป บริษัทแอปเปิ้ลได้ทำการเปิดตัว ไอโฟนในปี2550 เป็นเทคโนโลยีที่สร้างความตื่นตาตื่นใจให้กับ ชาวโลกเป็นอย่างมากด้วยรูปลักษณะที่โดดเด่นการใช้งานที่แตกต่างจากโทรศัพท์มือถือในตลาดทั้งหมด ซึ่งจากการเปิดตัว ไอโฟนนั้นทำให้เกิดการกระแสการพัฒนาแอปพลิเคชันต่าง ๆ บนมือถือจนถึงทุกวันนี้

ดิจิทัล 3.0 (Digital 3.0) เป็นยุคของคลังข้อมูลที่มีปริมาณมหาศาลหรือที่เรียกว่า บิ๊กดาต้า (big data) บิ๊กดาต้าคือคลังเก็บข้อมูลขนาดใหญ่ที่สามารถช่วยให้องค์กรสามารถใช้ประโยชน์จากข้อมูลจำนวนมากและหลากหลายรูปแบบได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการนำข้อมูลไปวิเคราะห์ด้วยเทคนิคหรือเทคโนโลยีที่มีความทันสมัยเพื่อนำไปประกอบการวางแผนและการตัดสินใจให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภคให้มากที่สุด ทั้งนี้บิ๊กดาต้ายังสามารถช่วยลดระยะเวลาในการดำเนินงานและสามารถช่วยลดต้นทุนได้ เมื่อองค์กรนำบิ๊กดาต้าไปประยุกต์ใช้จะช่วยทำให้สามารถเข้าใจความต้องการของลูกค้ามากขึ้น สามารถวิเคราะห์แนวโน้มที่จะเกิดขึ้นในอนาคต สามารถนำมาเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจหรือประกอบการวางแผนต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ดังนั้นองค์กรต่าง ๆ จึงเล็งเห็นถึงประโยชน์ในการนำไปประยุกต์ใช้เพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพขององค์กรให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภคและเพิ่มความได้เปรียบในการแข่งขัน แต่อย่างไรก็ตามในการเก็บข้อมูลปริมาณมหาศาลเหล่านั้นจำเป็นจะต้องมีระบบคลาวด์คอมพิวติ้ง (Cloud Computing) เป็นตัวช่วยในการเก็บข้อมูล ประมวลผล และสามารถใช้งานได้โดยไม่มีการจำกัดสถานที่และเวลา

ดิจิทัล 4.0 (digital 4.0) เป็นยุคปัจจุบันที่ความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีดิจิทัล ได้เปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของผู้คนไปอย่างสิ้นเชิง ไม่ว่าจะเป็นการติดต่อสื่อสาร การทำงาน การศึกษา ธุรกิจในรูปแบบใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้นตามวิถีชีวิตและความต้องการของผู้บริโภค อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ สามารถสื่อสารและทำงานได้อย่างอัตโนมัติผ่านการเชื่อมต่อเครือข่ายอินเทอร์เน็ต หรือเรียกว่าอินเทอร์เน็ตของสรรพสิ่ง (Internet of Things) ซึ่งทำให้ผู้คนสามารถควบคุมสิ่งการใช้งานอุปกรณ์ต่าง ๆ ผ่านการเชื่อมต่อเครือข่ายอินเทอร์เน็ต นอกจากนี้เทคโนโลยีดิจิทัลที่ควบคุมมากับการทำงานของอินเทอร์เน็ตของสรรพสิ่งคือ เทคโนโลยีที่เรียกว่าปัญญาประดิษฐ์หรือที่เรียกว่า เอไอ (Artificial Intelligence) เอไอคือเทคโนโลยีดิจิทัลที่ออกแบบให้มีระบบการทำงานเหมือนสมองของมนุษย์ ที่สามารถคิด วิเคราะห์ วางแผน และตัดสินใจจากบิ๊กดาต้า เอไอจึงมีการประมวลผลที่รวดเร็วและแม่นยำอย่างมาก ในปัจจุบันเอไออยู่ในชีวิตประจำวันของเราและยังมีการใช้งานอย่างแพร่หลายในหลายองค์กรรอบตัวของเรา เช่น ระบบการจดจำปดลลือกโทรศัพท์มือถือจากใบหน้า การจำแนกเสียงคำสั่งงานบนอุปกรณ์ต่าง ๆ รวมไปถึงระบบคาดการณ์เส้นทางจราจรแบบเรียลไทม์บนแอปพลิเคชันกูเกิ้ลแมพ (Google Map) เป็นต้น อินเทอร์เน็ตของสรรพสิ่งและเทคโนโลยีเอไอได้ช่วยอำนวยความสะดวกอย่างมากให้กับชีวิตประจำวันของผู้คนและองค์กรต่างๆ มากมาย

นอกจากนี้ในปัจจุบันยังมีเทคโนโลยีดิจิทัลอีกมากมายที่อยู่เบื้องหลังความสำเร็จขององค์กรต่าง ๆ และยังเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดความสะดวกรวดเร็วในการดำเนินชีวิตของผู้คน ซึ่งส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในหลายมิติไม่ว่าจะเป็น สังคม เศรษฐกิจ การศึกษาล้วนแล้วแต่เป็นผลมาจากวิวัฒนาการที่ก้าวหน้าอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีดิจิทัลที่ไม่หยุดนิ่ง ดังนั้นองค์กรต่างๆ ต้องตระหนักถึงผลกระทบทั้งในเชิงบวกและลบจากกระแสการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้เพื่อปรับเปลี่ยนและค้นหาแนวทางในการพัฒนาองค์กรให้สอดคล้องกับทิศทางการเปลี่ยนแปลงของสังคม รวมไปถึงสถานศึกษาที่จำเป็นจะต้องปรับตัวและค้นหาแนวทางในการดำเนินงาน การจัดการเรียนการสอน รวมไปถึงสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับผู้เรียนในยุคดิจิทัล

แนวคิดเกี่ยวกับสถานศึกษาในยุคดิจิทัล

มณีนรีตัน สุดเต้ (2563) เสนอว่า ปัจจุบันการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว สามารถรับรู้ข้อมูล ข่าวสารผ่านช่องทางต่างๆ ได้อย่างรวดเร็ว และความรู้ผ่านกระบวนการดิจิทัลทำให้คนมีพลังอำนาจด้านความรู้ ทั้งนี้เทคโนโลยีดิจิทัลมีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านการศึกษาโดยทำให้เกิดรูปแบบการเรียนการสอนที่แตกต่างจากยุคที่ผ่านมา เนื่องจากการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาช่วยในการค้นคว้าหาความรู้ ทำให้การแสวงหาองค์ความรู้เพื่อเขียนบทความหรือ การสร้างผลงานวิจัย รวมทั้งการรวบรวม ข้อมูลเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่สามารถทำได้ภายในระยะเวลารวดเร็ว แสดงให้เห็นความสามารถของเทคโนโลยีที่จะเป็นพลังหรือเป็นตัวคูณในการสร้างสรรค์องค์ความรู้ใหม่ นอกจากนี้ การเปลี่ยนแปลงในยุคเทคโนโลยีดิจิทัลทำให้สามารถสื่อสารผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตผ่านช่องทางต่างๆ ได้อย่างสะดวกมากขึ้น เช่น Line, Facebook เป็นต้น ทำให้เกิดพลังทางสังคมออนไลน์ และแนวโน้มในอนาคตสามารถนำสื่อสังคมออนไลน์มาใช้ประโยชน์ได้อย่างมากมาย จึงควรมีแนวทางในการสร้างความร่วมมือเชิงสร้างสรรค์เพื่อสร้างสังคมที่ดีผ่านเครื่องมือในระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต การศึกษาทางไกล (Distant Learning) จะก้าวเข้ามามีบทบาทสำคัญในการจัดการเรียนการสอนในยุคเทคโนโลยีดิจิทัล สังคมจะมีพลังอำนาจในด้านความรู้ ข้อมูลข่าวสาร ทุกคนสามารถเรียนรู้และเรียนผ่านระบบออนไลน์จนสามารถรับรู้วุฒิการศึกษาในระดับต่างๆ ได้ คนที่มีความรู้และมีพื้นฐานภาษาอังกฤษดี จะสามารถศึกษาหาความรู้ได้อย่างกว้างขวาง แต่ในปัจจุบันยังมีความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร ระหว่างเด็กในเมืองกับเด็กในชนบท จึงควรใช้ประโยชน์จากการนำระบบเครือข่าย 4G มาใช้ให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ เพื่อให้สถานศึกษาได้เข้าถึงข้อมูลความรู้ได้อย่าง

เท่าเทียม และเป็นแหล่งความรู้ที่สำคัญที่ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้โดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่ รวมทั้งเพื่อสร้างพลังให้เป็นมนุษย์ที่มีความรู้ความสามารถที่ดีขึ้นและสามารถแข่งขันในเวทีโลกได้

ทั้งนี้ สิ่งที่สำคัญที่สุดในการจัดการเรียนการสอนในยุคดิจิทัล คือ ครูผู้สอน โดยคุณครูได้รับการพัฒนาให้มีประสิทธิภาพ มีความสามารถในการสร้างสรรค์ รวมทั้งเป็นผู้แนะนำที่ดีให้แก่ผู้เรียนทั้งในด้านการจัดการเรียนการสอน ที่นอกจากจะสอนเนื้อหาวิชาการจากรูปแบบการใช้ตำราเรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้รับความรู้ทางทฤษฎีและวิชาการแล้ว ควรแนะนำวิธีการเข้าถึงข้อมูลความรู้เพื่อให้ผู้เรียนสามารถค้นคว้าด้วยตัวเองได้ตลอดเวลา เพื่อสามารถประยุกต์การจัดการเรียนการสอนตามการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี และเพิ่มขีดความสามารถในการแสวงหาข้อมูลความรู้ได้อย่างรวดเร็ว ทั้งนี้ ครูควรนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาเป็นพลังในการจัดกระบวนการเรียนการสอน ไม่ว่าจะเป็นการให้นักเรียนนำเสนอผลงานผ่านระบบอินเทอร์เน็ต โดยครูเป็นผู้พิจารณาเนื้อหาเพื่อนำไปเผยแพร่ และจัดพื้นที่ให้นักเรียนได้เข้ามาแสดงความคิดเห็น และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน ซึ่งจะทำให้ครูและนักเรียนเกิดการเรียนรู้ร่วมกัน เป็นการเพิ่มพลังในการเรียนรู้ ดังนั้น ครูในยุคปัจจุบันจึงไม่มีความจำเป็นต้องรู้ทุกอย่าง แต่ควรเป็นผู้แนะนำ และให้ข้อเสนอแนะเพื่อให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม โดยครูต้องปรับเปลี่ยนวิธีคิด และวิธีการสอนใหม่ เนื่องจากปัจจุบันผู้เรียนทุกคนสามารถเข้าถึงความรู้ได้ แต่ประเด็นสำคัญคือ การจัดการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างครูกับนักเรียน หรือระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน ตัวอย่างเช่น ครูอาจสอนทฤษฎีอย่างเข้มข้นภายในเวลา 1 ชั่วโมงโดยให้ผู้เรียนไปศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมในประเด็นที่ผู้เรียนสนใจ เพื่อนำมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันภายในห้องเรียน โดยการค้นคว้าหาความรู้ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตผ่านเว็บไซต์ที่เป็นเครื่องมือในการค้นคว้าหาความรู้ เช่น Google Yahoo เป็นต้น

ผู้บริหารควรสร้างความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องให้แก่ครู เพื่อให้ครูปรับเปลี่ยนแนวคิด และเรียนรู้การเปลี่ยนแปลงในยุคเทคโนโลยีดิจิทัล และปรับวิธีการเรียนการสอนโดยการใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือในการสร้างกระบวนการเรียนรู้ที่ถูกต้องและเหมาะสมให้แก่ผู้เรียน รวมถึงการจัดการเรียนการสอนให้แก่ผู้เรียนที่เกิดมาในยุคที่มีการใช้อินเทอร์เน็ตอย่างแพร่หลาย (Digital Native) เนื่องจากผู้เรียนยุคนี้จะมีความสามารถในการใช้เครื่องมือเพื่อการเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศในระบบอินเทอร์เน็ตด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป (Digital Integrate) ได้เป็นอย่างดี ดังนั้น กระบวนการจัดการศึกษาควรนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาสร้างพลังในการเรียนรู้ของผู้เรียน และนำมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาการศึกษาของประเทศ

สรุปได้ว่า สถานศึกษาในยุคดิจิทัลต้องปรับเปลี่ยนให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงในยุคเทคโนโลยีดิจิทัล โดยอาศัยความร่วมมือของทุกคนในสถานศึกษา นับตั้งแต่ครูและบุคลากรทางการศึกษา ไปจนถึงผู้บริหารสถานศึกษา ในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลมาช่วยในการพัฒนาการดำเนินงานต่างๆ ในสถานศึกษา โดยผู้บริหารควรสร้างความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องให้แก่ครู สนับสนุนให้ครูปรับเปลี่ยนแนวคิด และปรับวิธีการเรียนการสอนโดยการใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือในการสร้างกระบวนการเรียนรู้ที่ถูกต้องและเหมาะสมให้แก่ผู้เรียน ครูผู้สอนควรได้รับการพัฒนาให้มีประสิทธิภาพ มีความสามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน ครูในยุคปัจจุบันจึงเป็นผู้แนะนำ และให้ข้อเสนอแนะที่ดีเพื่อให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม

ผู้บริหารการศึกษาในยุคดิจิทัล

ผู้บริหารสถานศึกษาและครุรวมทั้งผู้ปกครองในยุคดิจิทัล เป็นผู้ที่ได้รับเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารยุคดิจิทัลมาใช้ เป็นคนกลุ่มที่อพยพเข้ามาสู่ยุคดิจิทัล คู่เคียงกับสื่อและเทคโนโลยียุคดิจิทัลเมื่อมองพัฒนาเต็มที่แล้ว โดยที่ผู้บริหาร สถานศึกษามีภารกิจสำคัญในการบริหารงานทั้งทางด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคลและการบริหารทั่วไป ซึ่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ได้กำหนดให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาในเรื่องดังกล่าว ไปยังคณะกรรมการและ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง สถานศึกษาจึงมีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ การบริหาร ด้านวิชาการ งบประมาณ บริหารงานบุคคล และบริหารทั่วไป เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ด้านการศึกษาตามมาตรฐาน การศึกษาแห่งชาติ ในขณะเดียวกันต้องให้เกิดผลสัมฤทธิ์สอดคล้องกับบริบทของชุมชนที่สถานศึกษาตั้งอยู่ โดยสถานศึกษาแต่ ละแห่งต้องกำหนดเป้าหมายของตนเองในการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นทั้งคนดี คนเก่ง และคนมีความสุข ณ ระดับใด ระดับหนึ่ง อาจแตกต่างกันออกไปขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยี และความคาดหวังของผู้ปกครองเกี่ยวกับการศึกษา (Ministry of Education, 2007, หน้า 29)

เอกชัย กี่สุขพันธ์ (2559) อธิบายว่า ผู้นำหรือผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล คือผู้ที่ จะนำพาให้สถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จ ผู้นำในยุคดิจิทัลจะต้องพัฒนาตนเองให้มีความรู้ ความสามารถให้ทันต่อความรวดเร็วของยุคดิจิทัลและเทคโนโลยีใหม่ๆ เป็นอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของระบบสารสนเทศ เพื่อการบริหารจัดการความรู้ ของสถานศึกษา ซึ่งมีความ จำเป็นและมีความสำคัญต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการบริหารสถานศึกษา ทัศนคติต่อ

เทคโนโลยีและความสามารถในการใช้เทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาที่ถูกต้องย่อมมีผลทำให้การลงทุนและการใช้เทคโนโลยีต่างๆ ของสถานศึกษาเป็นไปอย่างเหมาะสม เกิดความคุ้มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อการบริหารงานของสถานศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (2560) กล่าวว่า ผู้นำด้านดิจิทัลภาครัฐคือกลุ่มผู้บริหารระดับสูงของส่วนราชการที่มีความเป็นผู้นำด้านดิจิทัลภาครัฐ ผู้ซึ่งสามารถกระตุ้นและผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในเชิงนโยบาย รวมถึงรูปแบบและกระบวนการทำงานขององค์กรด้วยการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ และกลุ่มผู้ปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ผู้ซึ่งมีทักษะที่เหมาะสมที่จะสนับสนุนการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในกระบวนการทำงานและการให้บริการของหน่วยงาน

ภูษนท์ ผลทับทิมธนา (2563) สรุปไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญในการบรรลุเป้าหมายการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล โดยมุ่งเน้นการอำนวยความสะดวกและความก้าวหน้าในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล สนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความเป็นผู้นำและทักษะด้าน ICT มีความคิดเชิงนวัตกรรม เพื่อสร้างวัฒนธรรมการทำงานร่วมกัน (Collaboration) ส่งผลให้พัฒนาเป็นโรงเรียนนวัตกรรมในอนาคต (Innovative school) ต่อไป

กล่าวโดยสรุปได้ว่า สถานศึกษาในยุคดิจิทัลต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา รวมถึงพฤติกรรมการใช้ชีวิต ผู้เรียนและการเรียนรู้ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู รวมถึงเทคโนโลยี นวัตกรรมการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล ต่างมีผลสูงสุดต่อการบริหารจัดการ และการจัดการศึกษาในสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องเตรียมพร้อมเพื่อให้สามารถบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล เพื่อพัฒนาทรัพยากรบุคคลากรในประเทศที่มีความสามารถ มีความสามารถในการพัฒนาชุมชน สังคม และประเทศชาติ นำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนของชาติ สามารถแข่งขันกับนานาประเทศโดยสามารถดำรงไว้ซึ่งวัฒนธรรม เอกลักษณ์ ศิลปวัฒนธรรม และเอกลักษณ์ของความเป็นไทยที่จะยั่งยืนสืบไป

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียนยุคดิจิทัล

ประสิทธิผลขององค์กรเกิดขึ้นจากผลการปฏิบัติงานที่บรรลุตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ขององค์กรที่ตั้งไว้โดยได้รับการสนับสนุนร่วมมือกันระหว่างสมาชิกเพื่อให้เกิดความสำเร็จอย่างสูงสุดแก่องค์กร (กนกวรรณ อินทร์น้อย, 2553, น. 37) ประสิทธิผลจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในการบริหารองค์กร เพราะประสิทธิผลเป็นเครื่องมือหรือตัวบ่งชี้ในการ

ตัดสินใจว่าการบริหารงานขององค์การใดองค์การหนึ่งสามารถดำเนินงานจนบรรลุตามเป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์ที่วางไว้ในระดับใด การวิเคราะห์ประสิทธิผลขององค์การเป็นเรื่องที่ต้องพิจารณาควบคู่กับประสิทธิภาพ และเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการปรับปรุงและพัฒนาองค์การให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ เพราะฉะนั้นการตัดสินใจขั้นสุดท้ายว่า การบริหารองค์การประสบความสำเร็จหรือไม่เพียงใด องค์การจะอยู่รอดและมีความมั่นคงยั่งยืนอยู่กับประสิทธิผลขององค์การ ถ้าองค์การสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ย่อมสามารถดำรงอยู่ต่อไปได้ แต่ถ้าไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์สามารถล่มสลายไปในที่สุด (รุ่ง แก้วแดง และ ชัยณรงค์ สุวรรณสาร, 2550, น. 115)

ประสิทธิผลของโรงเรียน

ความหมายของประสิทธิผลของโรงเรียน

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร วารสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิผลขององค์การ พบว่ามีนักวิชาการให้ความหมายของประสิทธิผลขององค์การไว้อย่างหลากหลาย และสถานศึกษานับเป็นองค์การประเภทหนึ่งจึงขอกกล่าวถึงประสิทธิผลของโรงเรียน ในความหมายเดียวกับประสิทธิผลขององค์การ หรือประสิทธิผลของสถานศึกษา โดยผู้วิจัยได้เรียบเรียงและนำเสนอได้ ดังนี้

สเตียร์ อังสันและโมวเดย์ (Steers, Ungson, and Mowday, 1985, p.72) ให้ความหมายของประสิทธิผลขององค์การว่า หมายถึง ระดับความสำเร็จในการบรรลุเป้าหมายในทางปฏิบัติ

ฮาร์มอนและเมเยอร์ (Harmon and Mayer, 1986, p.40) กล่าวว่า ประสิทธิผลขององค์การจะเน้นในเรื่องของการทำงานให้ประสบความสำเร็จและงานนั้นต้องสามารถทำให้องค์การบรรลุถึงเป้าหมายและวัตถุประสงค์ขององค์การ

ฮอลล์ (Hall, 2002, p.7) กล่าวว่า การที่องค์การจะมีประสิทธิผลได้นั้น จำเป็นต้องทำการจัดวางองค์การใหม่ โดยพิจารณาถึงประเด็นที่สำคัญ คือ ทิศทางของกลยุทธ์หรือจุดมุ่งเน้นขององค์การ วิสัยทัศน์ ค่านิยม ความเป็นผู้นำ การเข้าใจถึงความต้องการของลูกค้า กระบวนการภายในขององค์การ และมาตรการการตรวจสอบความก้าวหน้าในการบรรลุถึงสิ่งที่องค์การปรารถนา

เจริญศรี พันปี (2553) ให้ความหมายของ ประสิทธิผลของสถานศึกษา ว่า หมายถึง ความสามารถในการปฏิบัติงานตามภารกิจในแผนกลยุทธ์ได้อย่างสมดุล เป็นที่พึงพอใจของบุคลากร ผู้เรียนและผู้เกี่ยวข้อง รวมทั้งการให้บริการและพัฒนาชุมชนอย่างต่อเนื่อง ภายใต้การบริหารจัดการงบประมาณอย่างเหมาะสม โดยแบ่งได้เป็น 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความพึงพอใจ

ของผู้รับบริการ 2) ด้านการเรียนรู้และพัฒนา 3) ด้านการเงินและงบประมาณ 4) ด้านการบริหารจัดการ

กมลลักษณ์ สิทธิรัตน์ ณ นครพนม (2558, หน้า 34) ได้กล่าวไว้ว่า ประสิทธิภาพของโรงเรียน หมายถึง ผลสำเร็จของโรงเรียนที่เกิดจากความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนในการทำงานร่วมกัน เพื่อให้งานประสบความสำเร็จบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา

จตุรภัทร ประทุม (2559) สรุปว่า ประสิทธิภาพของสถานศึกษา หมายถึง ความสำเร็จของสถานศึกษาที่สามารถปฏิบัติหน้าที่ให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ สามารถดำเนินงานโดยใช้ความสามารถและประสบการณ์ของคนะผู้บริหารดำเนินงาน และเชื่อมั่นว่าใจผู้ใต้บังคับบัญชาให้ปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายตาม มี 4 ประการ คือ 1) ความสามารถผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง 2) ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีเจตคติทางบวก 3) ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา 4) ความสามารถในการแก้ไขปัญหาภายในสถานศึกษา

ทัศนีย์ ใจดี (2560) ได้กล่าวไว้ว่า ประสิทธิภาพโรงเรียน เป็นความสามารถในการบรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายในการทำงาน โดยพิจารณาจากความสามารถของสถานศึกษาให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา มีคุณภาพสอดคล้องกับความต้องการของสังคมและสามารถดำรงอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข รวมถึงสถานศึกษาสามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี และสามารถยืดหยุ่นปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมได้

วิภาดา วงศ์ยะรา (2561) ให้นิยามของประสิทธิผลของโรงเรียน ว่าหมายถึงความสามารถในการดำเนินการของโรงเรียน เพื่อให้เกิดผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ทั้งในด้านคุณภาพและปริมาณ รวมไปถึงความพึงพอใจของบุคลากรในโรงเรียน ประกอบด้วยผลสัมฤทธิ์ ความพึงพอใจในการทำงาน การขาดงาน อัตราการออกกลางคันของนักเรียน และคุณภาพโดยรวม

กานุพงษ์ คำภูษา (2562, หน้า 23) ได้กล่าวไว้ว่า ประสิทธิภาพของ โรงเรียน หมายถึง ระดับความสำเร็จหรือการบรรลุตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของโรงเรียนที่ได้กำหนดไว้ตามความสามารถของตนเองทั้งด้านผลผลิต (Outputs) และผลลัพธ์ (Outcomes) ของการดำเนินงานโดยมีความหมายครอบคลุมถึงผลผลิตที่เกิดขึ้นกับนักเรียน เป็นสำคัญและความพึงพอใจของบุคลากรที่เกี่ยวข้องโดยมีการใช้ทรัพยากรทางการ บริหารให้เกิดประโยชน์สูงสุด

มยุรี วรรณสกุลเจริญ (2563) ได้ศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิผลขององค์การ โดยศึกษาเอกสาร บทความ งานวิจัยทั้งไทยและต่างประเทศ และได้สรุปว่าประสิทธิผลขององค์การ หมายถึง ผลลัพธ์หรือความสำเร็จขององค์การในการดำเนินการใดๆ โดยการใช้ทรัพยากรต่างๆ ขององค์การเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่องค์การตั้งเป้าหมายไว้ และเป็นตัวชี้วัดความสำเร็จขององค์การที่สำคัญ

อรอุมา ไมยวงศ์ (2564) สรุปไว้ว่า ประสิทธิผลของโรงเรียน หมายถึง ความสำเร็จของโรงเรียนที่เกิดจากความสามารถของผู้บริหารโรงเรียน และบุคลากรในโรงเรียนในการทำงานร่วมกัน เพื่อให้การทำงานประสบผลสำเร็จ หรือการบรรลุตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของโรงเรียนที่ได้กำหนดไว้ ความสำเร็จที่เอื้อต่อประสิทธิผลของโรงเรียน ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ บริหารวิชาการ บริหารงบประมาณ บริหารงานบุคคล และบริหารทั่วไป

สรุปได้ว่า ประสิทธิผลของโรงเรียน หมายถึง ความสำเร็จของโรงเรียนที่เกิดขึ้นจากความสามารถของผู้บริหารโรงเรียน และบุคลากรในโรงเรียนในการร่วมกันดำเนินงานดำเนินงานต่างๆ ภายในโรงเรียน โดยใช้ทรัพยากรการบริหารให้เกิดประโยชน์สูงสุด เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของโรงเรียนที่กำหนดไว้

ความสำคัญของประสิทธิผลของโรงเรียน

การดี อนันต์นาวี (2552, น. 204-205) กล่าวถึงความสำคัญของประสิทธิผลขององค์กรว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งในการบริหารจัดการองค์กร เป็นความสำเร็จของการบริหารงานที่สามารถบ่งบอกถึงความอยู่รอดและความมั่นคงขององค์กรที่จะเป็นได้มากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับประสิทธิผลและผลการดำเนินงานของสมาชิกองค์กร ดังนั้นประสิทธิผลจึงมีความสำคัญสำหรับโรงเรียน ดังนี้

1. ความสำคัญของประสิทธิผลขององค์กร คือ ช่วยกำหนดวัตถุประสงค์ขององค์กร ซึ่งการจัดตั้งองค์กรต้องมีจุดประสงค์ในการดำเนินงานขององค์กร เพื่อให้การดำเนินงานมีความชัดเจนและเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ดังนั้น จึงจะสามารถตรวจสอบการทำงานของสมาชิกในองค์กรได้ว่าเป็นไปตามข้อวัตถุประสงค์ขององค์กรหรือไม่

2. การประเมินผลการดำเนินงานกับแผนงานที่กำหนด การดำเนินงานแต่ละกิจกรรมจำเป็นต้องมีการวางแผนและมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบ การจัดสรรทรัพยากร การใช้อำนาจในการบริหารจัดการอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เพื่อให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

3. การประเมินผลสำเร็จตรงกับวัตถุประสงค์ เป็นการเปรียบเทียบผลงานที่เกิดจากการดำเนินงานจริง ว่าสามารถดำเนินงานได้ตรงตามแผนและวัตถุประสงค์ที่คาดหวังขององค์กรที่กำหนดไว้ หากผลลัพธ์ตรงตามวัตถุประสงค์และความคาดหวังขององค์กร แสดงว่าองค์กรนั้นมีประสิทธิผล

จตุรภัทร ประทุม (2559) อธิบายไว้ว่า การบริหารจัดการองค์กรที่ดีและประสบความสำเร็จ ความอยู่รอดและความมั่นคงขององค์กรขึ้นอยู่กับประสิทธิผลขององค์กร องค์กรสามารถอยู่รอดได้หากบรรลุเป้าหมาย แต่จะล่มสลายในที่สุดหากไม่สามารถบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ ประสิทธิผลขององค์กรจึงเป็นตัวชี้วัดความสำเร็จขององค์กร

นิรันดร์ สุโตด (2561) กล่าวถึงความสำคัญของประสิทธิผลขององค์กรไว้ว่า ประสิทธิผลขององค์กรมีความสำคัญต่อองค์กรอย่างมาก เนื่องจากเป็นความสามารถในการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร สะท้อนถึงประสิทธิผลขององค์กร ประสิทธิผลขององค์กรยังเป็นตัวชี้วัดผลการดำเนินงานขององค์กรเทียบกับเป้าหมายที่กำหนดไว้ ถ้าบุคลากรในองค์กรมีคุณภาพย่อมส่งผลต่อประสิทธิผลขององค์กรอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ดังนั้นประสิทธิผลขององค์กรจึงเป็นตัวบ่งชี้สำคัญที่สะท้อนว่าความสำเร็จและความสามารถในการดำเนินงานต่อไปขององค์กรได้

ทิพวรรณ สำเภาแก้ว (2562) สรุปไว้ว่า ประสิทธิภาพมีความสำคัญต่อองค์กรหรือหน่วยงานมาก ถ้าประสิทธิภาพของบุคคลมีคุณภาพ ก็ส่งผลต่อประสิทธิผลขององค์กรมีคุณภาพเช่นกัน ซึ่งทั้งสองสิ่งนี้จะเป็นตัวชี้วัดความสำเร็จขององค์กรในการที่จะตัดสินใจว่าองค์กรหรือหน่วยงานจะอยู่รอดหรือไม่

ประสิทธิผลของโรงเรียนมีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากเป็นสะท้อนให้เห็นถึงผลการดำเนินงานของโรงเรียนว่าประสบความสำเร็จหรือไม่เพียงใด เป็นตัวชี้วัดความอยู่รอดของโรงเรียน กล่าวคือ ถ้าโรงเรียนสามารถบรรลุวัตถุประสงค์จะสามารถดำรงอยู่ต่อไปได้ ถ้าไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์โรงเรียนอาจจะไม่เป็นที่ไว้วางใจของผู้ปกครองในการที่จะส่งบุตรหลานเข้าเรียนต่อไปในอนาคต ทำให้ไม่มีใครสนใจนำบุตรหลานเข้าเรียน ดังนั้นประสิทธิผลของโรงเรียนจึงเป็นสิ่งสำคัญ

แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิผลโรงเรียน

มอ ทท์ (Mott, 1972 p.373; cited in Hoy & Miskel, 2001, p.305) ได้แบ่งลักษณะของประสิทธิผล ออกเป็น 4 ด้าน มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) ความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง คือ ความสามารถของผู้บริหาร และครูในการปฏิบัติหน้า ทั้งการสอนและการบริหารจัดการเรียนรู้ ให้ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดี โดยพิจารณาจากเกรดเฉลี่ยรวมของนักเรียน ร้อยละของ นักเรียนที่ได้รับการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น และความสามารถของครูในการจัดการเรียนการสอน

2) ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก คือ

ความสามารถของผู้บริหารและครูในการอบรมคุณธรรมจริยธรรมแก่นักเรียน นอกเหนือจากการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ นักเรียนมีวินัย มีคุณธรรม จริยธรรม นักเรียน สามารถพัฒนาตนเอง และมีเจตคติที่ดีต่อการศึกษา

3) ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา คือ ความสามารถของผู้บริหารและครูในสถานศึกษาที่ร่วมกันพัฒนา เปลี่ยนแปลงวิธีดำเนินงานใน ด้านวิชาการ การเรียนการสอน เพื่อให้สถานศึกษามีความก้าวหน้าทันกับสภาพแวดล้อมที่ เปลี่ยนไป โดยพิจารณาจากลักษณะการยอมรับของครูต่อการเปลี่ยนแปลงในด้านการบริหารและ การเรียนการสอน ความสามารถ ความรวดเร็วของครูในการพัฒนาหรือปรับเปลี่ยนวิธีการสอนของ ตนเอง ความกระตือรือร้นในการพัฒนาการเรียนการสอนของครู รวมถึงพิจารณาจากผลสัมฤทธิ์ที่ ได้จากการปรับปรุงหรือพัฒนาสถานศึกษา

4) ความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา คือ ความสามารถของ ผู้บริหารและครูในสถานศึกษาที่ร่วมมือกันในการแก้ไขปัญหาด้านการเรียนการสอน การปกครอง นักเรียน และงานรับผิดชอบอื่นๆ เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่สถานศึกษากำหนดไว้

เพนนิง และกูดแมน (Pennings & Goodman, 2003, p.160) ได้จัดกลุ่มปัจจัยที่ แสดงถึงระดับความมีประสิทธิภาพของสถานศึกษา เป็น 2 ด้าน คือ ด้านโครงสร้างและด้าน กระบวนการ ดังนี้

1) ด้านโครงสร้าง

- 1.1) มีการบริหารและภาวะผู้นำแบบกระจายอำนาจ
- 1.2) มีความมั่นคงในการปฏิบัติงานของครู
- 1.3) มีหลักสูตรที่ชัดเจนและเป็นระบบ
- 1.4) มีการพัฒนาครู
- 1.5) มีส่วนร่วมและสนับสนุนจากผู้ปกครอง
- 1.6) มีการยอมรับจากนักเรียนอย่างกว้างขวาง
- 1.7) มีเวลาเพื่อการเรียนรู้สูงสุด

- 1.8) มีการสนับสนุนจากท้องถิ่น
- 2) ด้านกระบวนการ
 - 2.1) มีการวางแผนแบบมีส่วนร่วม
 - 2.2) มีความสัมพันธ์แบบเป็นทีม
 - 2.3) มีสำนักชุมชน
 - 2.4) มีจุดหมายที่ชัดเจน
 - 2.5) มีระเบียบและวินัย
 - 2.6) มีความคาดหวังร่วมกันสูง

ทิพวรรณ สำเภาแก้ว (2562) สรุปไว้ว่า การที่ประสิทธิผลของสถานศึกษาจะมีคุณภาพมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับข้อกำหนดจุดมุ่งหมายร่วมกันระหว่างผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรในสถานศึกษา วางแผนกำหนดเกณฑ์ในการประเมินที่ชัดเจน มีการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลเพื่อปรับปรุงพัฒนาให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงและสามารถตอบสนองความต้องการของชุมชน

มณีรัตน์ คุ่มวงศ์ดี (2556, น. 33-36) ได้ กล่าวถึงรายละเอียดของประสิทธิของโรงเรียนในด้านของความสามารถ 4 ด้าน ดังนี้ 1) ความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง หมายถึง คุณภาพและปริมาณของนักเรียนที่มีความรู้ทางวิชาการเป็นเลิศ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาต่างๆ เป็นที่น่าพึงพอใจ มีความรู้ ความสามารถ ทักษะ คุณธรรม เจตคติ และค่านิยมที่เหมาะสมและเพียงพอต่อการดำเนินชีวิตและอยู่รอดในสังคมที่ได้อย่างมีความสุข 2) ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก หมายถึง ผู้เรียนมีความคิดเห็น ทัศนคติ ความรู้สึก และการกระทำที่ดีงาม แสดงออกถึงการเป็นผู้มีการศึกษา และสอดคล้องกับความต้องการของสังคม 3) ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน หมายถึง

โรงเรียนมีความสามารถในการปรับตัวได้อย่างเหมาะสม การกำหนดนโยบายของโรงเรียนที่สอดคล้องและเป็นปัจจุบัน ติดตามความก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง การเปลี่ยนแปลงนโยบายของโรงเรียนควรมีความยืดหยุ่น ไม่ควรยึดติดหรือล้าสมัยจนไม่สามารถปรับเปลี่ยนได้ และ 4) ความสามารถในการแก้ปัญหาโรงเรียน ฝ่ายบริหารต้องปฏิบัติอย่างเหมาะสม ไม่ควรใช้อำนาจในลักษณะทางที่เผด็จการ มีการบริหารและการจัดการที่ยืดหยุ่นโดยไม่กระทบต่อผลประโยชน์ขององค์กร เพื่อให้การบริหารจัดการโรงเรียนบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

ประสิทธิผลของโรงเรียนเป็นตัวบ่งชี้ว่าโรงเรียนจะมีคุณภาพมากหรือน้อย โดยขึ้นอยู่กับข้อกำหนดจุดมุ่งหมายร่วมกันระหว่างผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากร และมีการทำงานร่วมกันโดยวางแผนและกำหนดเกณฑ์การประเมินที่ชัดเจน มีการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลเพื่อปรับปรุงพัฒนาให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงและสามารถตอบสนองความต้องการของชุมชน ซึ่งประกอบด้วยความสามารถ 4 ด้าน คือ

1. ความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง
2. ความสามารถในการพัฒนาทัศนคติทางบวก
3. ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน
4. ความสามารถในการแก้ปัญหาในโรงเรียน

องค์ประกอบของประสิทธิผลโรงเรียน

ฮอลตัน (Halton, 2001; อ้างถึงใน วิโรจน์ สารรัตนะ, 2548, หน้า 324) ได้กล่าวถึงลักษณะของสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลว่าประกอบด้วยองค์ปัจจัยหลัก 3 ปัจจัย คือ

- 1) การมีจุดหมายร่วม
 - 1.1) มีค่านิยมร่วมและความเชื่อร่วม
 - 1.2) มีจุดหมายชัดเจน
 - 1.3) มีภาวะผู้นำทางการสอน
- 2) เน้นการเรียนรู้
 - 2.1) ติดตามความก้าวหน้าของนักเรียนสม่ำเสมอ
 - 2.2) มีความคาดหวังสูง
 - 2.3) มีการพัฒนาครู
 - 2.4) เน้นการสอนและหลักสูตร
- 3) มีบรรยากาศการเรียนรู้
 - 3.1) ความเกี่ยวข้องและความรับผิดชอบของนักเรียน
 - 3.2) สภาพแวดล้อมทางกายภาพ
 - 3.3) การยอมรับ
 - 3.4) พฤติกรรมทางบวกของนักเรียน
 - 3.5) การสนับสนุนจากชุมชนและผู้ปกครอง

สุภวัช เชาวน์เกษม (2563) ศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิผลโรงเรียน พบว่ามี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การแข่งขัน 2) การร่วมมือ 3) การควบคุม และ 4) การสร้างสรรค์

Walsh (1999: 235) กล่าวว่า โรงเรียนมีเป้าหมายสูงสุด คือการบริหารงานร่วมกับคณะครูและนักเรียนให้โรงเรียนมีประสิทธิผล โดยนักเรียนในโรงเรียนทุกคนมีการเรียนรู้ อย่างเต็มที่ องค์ประกอบที่ส่งเสริมให้เกิดประสิทธิผลของโรงเรียน มีดังนี้

- 1) การเข้าถึงความสำเร็จที่แท้จริง
- 2) การเข้าถึงปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จ
- 3) การรับรู้ถึงบริบทที่อยู่รอบโรงเรียน
- 4) การรู้ถึงจุดแข็ง จุดอ่อนของทีมงาน
- 5) การรู้ถึงระดับและความสามารถของนักเรียน
- 6) มีระบบบริหารข้อมูลที่มีประสิทธิผล
- 7) การรู้ถึงลำดับของงานและการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน
- 8) การมีวิสัยทัศน์และรู้ว่าเป้าหมายของโรงเรียนอยู่ที่ไหน

คมกริช สังขรัตน์ (2564) ศึกษาการพัฒนาแบบประเมินอิทธิพลของภาวะผู้นำ ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา พบว่า ประสิทธิภาพของสถานศึกษา ประกอบด้วยองค์ประกอบ 4 ด้าน คือ 1) ด้านความสามารถในการปรับตัว 2) ด้านความพึงพอใจ 3) ด้านความร่วมมือร่วมมือ และ 4) ด้านผลสัมฤทธิ์

จันทิมา รุ่งเรือง (2563) สรุปได้ว่า องค์ประกอบที่ส่งเสริมให้เกิดประสิทธิผลของโรงเรียน คือ ต้องมีวัตถุประสงค์ หมายถึง วัตถุประสงค์ที่เป็นทางการ และวัตถุประสงค์ที่เป็นเชิงปฏิบัติการ มีระบบทรัพยากรที่ดี หมายถึง ประสิทธิภาพขององค์การอยู่ที่ความสามารถในการเปรียบเทียบความสามารถในการต่อรองเพื่อให้ได้มาซึ่งทรัพยากรที่ขาดแคลนหรือที่มีค่ามากกว่า และการผสมผสานระหว่างเป้าหมายและระบบทรัพยากร ซึ่งเป็นการมองต่อจากเกณฑ์หลักโดยการมององค์การในระบบเปิด นอกจากนั้นยังมีองค์ประกอบสำคัญอื่นๆ เช่น การเข้าถึงความสำเร็จที่แท้จริง การเข้าถึงปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จ การรับรู้ถึงบริบทที่อยู่รอบโรงเรียน การรู้ถึงจุดแข็ง จุดอ่อนของทีมงาน การรู้ถึงระดับและความสามารถของนักเรียน การมีระบบบริหารข้อมูลที่มีประสิทธิผล การรู้ถึงลำดับของงานและการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน และการวิสัยทัศน์ที่รู้ว่าเป้าหมายของโรงเรียนอยู่ที่ไหน

องค์ประกอบของประสิทธิผลโรงเรียน เป็นสิ่งที่ส่งเสริมให้เกิดประสิทธิผลของโรงเรียน มีองค์ประกอบต่างๆ ดังนี้

1. ความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง
2. ความสามารถในการพัฒนาทัศนคติทางบวก
3. ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน
4. ความสามารถในการแก้ปัญหาในโรงเรียน

การประเมินผลประสิทธิผลโรงเรียน

ฤทัยรัตน์ บุญอินทร์ (2559) อธิบายว่า การประเมินประสิทธิผลของโรงเรียนเป็นการประเมินการปฏิบัติงานของสถานศึกษา และคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาย่อมเป็นไปตามผลของประสิทธิผลของสถานศึกษา โดยพิจารณาได้จากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อย่างไรก็ตาม การบริหารจัดการสถานศึกษาก็เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลและสนับสนุนให้เกิดความสำเร็จของสถานศึกษา ดังนั้นการวัดและประเมินประสิทธิผลของสถานศึกษาจึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการตัดสินความสามารถของ สถานศึกษาซึ่งเป็นองค์กรทางสังคมประเภทหนึ่งที่ต้องปรับตัวเพื่อความอยู่รอด

นอกจากนี้ ประสิทธิภาพของสถานศึกษาสะท้อนแง่มุมต่างๆ ของโรงเรียนที่มีคุณภาพอันเป็นผลมาจากผลการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ ดังนั้นจึงมีปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา จึงจำเป็นต้องใช้เกณฑ์รูปแบบต่าง ๆ เป็นเครื่องมือในการพิจารณา

จากการศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า มีนักวิชาการให้แนวทางการประเมินประสิทธิผลองค์กรไว้อย่างหลากหลาย ดังนี้

ฮอยและมิสเกล (Hoy & Miskel, 2001 อ้างถึงใน จตุรภัทร ประทุม, 2559, น.15-16) เสนอแนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิผลของสถานศึกษา โดยได้เสนอแนวคิดการวัดประสิทธิผลของสถานศึกษาไว้ 4 มิติ ได้แก่

1. ความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สามารถบริหารจัดการโรงเรียน และการจัดการเรียนการสอนจนนักเรียนส่วนใหญ่มีผลการเรียนดี โดยตัดสินตามความสามารถทางวิชาการของนักเรียน และความสามารถของครูในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

2. ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก หมายถึง นอกจากจะทำหน้าที่จัดการเรียนการสอนแล้ว ผู้บริหารและครูของสถานศึกษา ยังจัดอบรมคุณธรรมจริยธรรมแก่นักเรียน เพื่อให้ นักเรียนประพฤติตนเป็นคนดี มีคุณธรรมจริยธรรม มีระเบียบวินัย และมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนเป็นที่พึงพอใจของผู้ปกครอง

3. ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารในการพัฒนาศักยภาพตนเองและครู ทั้งในด้านวิชาการ และการจัดการเรียนการสอนให้ทันกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงโดย พิจารณาจากความสามารถและความกระตือรือร้นของครูในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของตนเอง การยอมรับการเปลี่ยนแปลงการบริหารของครู ความมุ่งมั่นของครูในการพัฒนาการเรียนการสอน รวมถึงผลสำเร็จจากการปรับปรุงและพัฒนาสถานศึกษาและการจัดการเรียนการสอนด้วย

4. ความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารและครูในสถานศึกษาที่ร่วมมือกันแก้ปัญหาด้านการเรียนการสอน การปกครองนักเรียน และงานอื่นๆ เพื่อให้เกิดผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่สถานศึกษากำหนดไว้

ฮอยและมิสเกล (Hoy & Miskel, 2008, p. 291-322) ยังได้ให้แนวคิดเพิ่มเติมอีกว่า ประสิทธิภาพขององค์กร สามารถวัดได้จาก

1. ความสามารถในการปรับตัว (adaptation) ได้แก่ ความสามารถขององค์กรที่จะตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอกองค์กร รวมถึงความสามารถของฝ่ายบริหารที่จะรับรู้ถึงการเปลี่ยนแปลงซึ่งเกิดขึ้นในสภาพแวดล้อมภายนอกองค์กรและภายในองค์กรเองด้วย เพื่อให้องค์กรสามารถทำหน้าที่และดำเนินการต่อไปอย่างมีคุณภาพ ความไม่มีประสิทธิผลในด้านการผลิตหรือการขาดประสิทธิภาพหรือความพอใจของบุคลากร ประเด็นต่างๆ เหล่านี้เป็นสัญญาณแสดงให้เห็นว่า องค์กรจำเป็นต้องมีการเปลี่ยนแปลง ซึ่งส่งผลสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อความอยู่รอดขององค์กร

2. ความสามารถในการผสมผสาน (Integration) เป็นลักษณะทางสังคมขององค์กรและบุคลากรที่แสดงถึงควมมีประสิทธิผล กล่าวคือ บุคลากรจะมีเจตคติที่ดีต่อการทำงาน มีความพึงพอใจในการทำงานขึ้นอยู่กับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน เช่น การยอมรับนับถือความสำเร็จ ความมั่นคง ความก้าวหน้า ผู้ปฏิบัติงานได้รับการตอบสนองทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ จนทำให้เกิดความรู้สึกพึงพอใจในการทำงาน

3. ความสามารถในการพัฒนาศักยภาพ (Latency) เป็นเครื่องบ่งชี้ควมมีประสิทธิผลขององค์กรอีกตัวหนึ่งคือการที่องค์กรสามารถดำรงอยู่ต่อไปได้สภาพแวดล้อมขององค์กรนั้น สภาพแวดล้อมเปลี่ยนแปลง โรงเรียนจะต้องพัฒนาขีดความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน (adaptation and development) และความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียนที่เกิดขึ้น (solving school's problem) เพราะประสิทธิผลขององค์กร

ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของการแก้ปัญหาที่ตอบสนองทั้งทางด้านเจตคติและด้านพฤติกรรมที่มีต่อปัญหาที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม

นิรันดร์ สูโตด (2561) สรุปไว้ว่า การวัดประสิทธิผลของโรงเรียนขึ้นอยู่กับเป้าหมายของโรงเรียน ซึ่งสัมพันธ์โดยตรงกับประสิทธิผล โดยเน้นการสร้างเกณฑ์การประเมินประสิทธิผลที่เน้นระบบปฏิบัติการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่โรงเรียนกำหนด แบ่งออกเป็น 4 องค์ประกอบ คือ 1) ปัจจัยสนับสนุน 2) ปัจจัยกระบวนการ 3) ปัจจัยผลผลิต และ 4) ความสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียน

จากการศึกษาเอกสาร งานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ว่า การประเมินประสิทธิผลโรงเรียนเป็นการวัดความสำเร็จของโรงเรียนว่าสามารถดำเนินงานให้บรรลุตามเป้าหมาย วัดดูประสงคที่กำหนดไว้ โดยการใช้ทรัพยากรต่างๆ ที่มีอย่างคุ้มค่าได้หรือไม่ และควรใช้เกณฑ์การประเมินประสิทธิผลโรงเรียนที่หลากหลาย เพื่อให้สอดคล้องกับเป้าหมายและบริบทของโรงเรียน

ประสิทธิผลโรงเรียนยุคดิจิทัล

แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิผลโรงเรียนยุคดิจิทัล

สถานศึกษาเป็นองค์กรที่ตอบสนองความต้องการของสังคมโดยจัดการศึกษา การเป็นโรงเรียนที่มีประสิทธิผล จึงต้องดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ในสภาพแวดล้อมทางสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว โดยมีเทคโนโลยียุคใหม่เป็นตัวขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมในระบบสังคมปัจจุบัน อย่างไรก็ตาม ประสิทธิผลของโรงเรียนยังคงเป็นตัวชี้วัดสำคัญในการวัดและประเมินความสามารถในการคงอยู่ของโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพในยุคดิจิทัล

ฮอยและมิสเกล (Hoy & Miskel, 2001) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับ

ประสิทธิผลของโรงเรียนว่าเป็นเรื่องของการปรับตัวที่สมดุล และการรักษาสภาพ โดยพิจารณาจากผลงานโดยรวมของโรงเรียน มีมิติการประเมินหลายเกณฑ์ เช่น การบรรลุผลตามเป้าหมายของโรงเรียน นวัตกรรมที่เกิดจากการพัฒนาและทรัพยากรที่ได้รับมา เพื่อให้เกิดประสิทธิผลที่เหมาะสมและสอดคล้องกับการบริหารจัดการโรงเรียนในยุคดิจิทัล

ภูษณทัต ผลทับทิมธนา (2563) สรุปความหมายของประสิทธิผลของสถานศึกษาในยุคดิจิทัล หมายถึง ความสำเร็จของนวัตกรรมการบริหารจัดการโรงเรียนที่เน้นการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว โดยนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ในการบริหาร การจัดการศึกษา รวมถึงการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน

การศึกษา มีคุณลักษณะที่ดี ที่สามารถตอบสนองความต้องการของสังคมและอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

จันทิมา รุ่งเรือง (2563) ให้ความหมายประสิทธิผลโรงเรียนในยุคดิจิทัลไว้ดังนี้ ประสิทธิผลโรงเรียนในยุคดิจิทัล เป็นความสามารถของสถานศึกษาในการจัดหาทรัพยากรที่หายากและมีค่า และรักษาทรัพยากรที่มีอยู่ บุคลากรทุกคนปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างมีประสิทธิภาพ สถานศึกษาให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ทำให้บุคลากร ผู้ปกครอง และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการของสถานศึกษา

สุกัญญา แซ่มซ้อย (2562) ได้เสนอแนวคิดว่าการบริหารจัดการสถานศึกษาในยุคดิจิทัลจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนให้เข้ากับยุคสมัย ครูและผู้บริหารสถานศึกษาทำหายและสร้างแรงบันดาลใจให้กับผู้เรียนในยุคดิจิทัล จัดการศึกษาที่ยืดหยุ่น และคล่องตัวมากขึ้น เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้างนวัตกรรมจากการเรียนรู้ด้วยตนเองได้ โดยอาศัยทักษะ ทฤษฎี และการวิพากษ์ และใช้ความคิดสร้างสรรค์ต่อยอดความรู้รวมถึงใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม เป้าหมายสำคัญของการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล คือ การเป็นโรงเรียนนวัตกรรมภายใต้การบริหารการเปลี่ยนแปลงอย่างยั่งยืน โดยเริ่มจากการพัฒนานวัตกรรมในการบริหารจัดการสถานศึกษา การสนับสนุนและส่งเสริมให้ครูสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้ที่สามารถโน้มน้าวใจผู้เรียนให้สร้างนวัตกรรมในการเรียนรู้ต่อไป

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับประสิทธิผลโรงเรียน และการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ผู้วิจัยจึงสรุปความหมายของประสิทธิผลของโรงเรียนยุคดิจิทัล หมายถึง ความสำเร็จของการบริหารจัดการโรงเรียนโดยใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารจัดการโรงเรียน และการจัดการศึกษา โดยอาศัยความร่วมมือของผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งหมดในการบริหารจัดการโรงเรียน ปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ ร่วมกับการประยุกต์ใช้นวัตกรรมการบริหาร และนวัตกรรมจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และมีความสุขเป็นพลเมืองดิจิทัล

องค์ประกอบของประสิทธิผลโรงเรียนยุคดิจิทัล

Hoy and Miskel (2013, อ้างถึงใน สุภวัช เชาวน์เกษม 2563) อธิบายไว้ว่า ประสิทธิผลโรงเรียนมี 4 องค์ประกอบ ได้แก่

- 1) การแข่งขัน

- 2) การร่วมมือ
- 3) การควบคุม
- 4) การสร้างสรรค์

อิโลมาคิและลัคคาลา (Ilomäki & Lakkala, 2018) ศึกษาและนำเสนอโมเดลสถานศึกษาดิจิทัลแห่งนวัตกรรม (The innovative digital school model - IDI school) มีองค์ประกอบสำคัญ 6 องค์ประกอบ คือ 1) วิสัยทัศน์ของสถานศึกษา 2) ภาวะผู้นำ 3) ชุมชนแห่งการเรียนรู้ 4) กลยุทธ์การจัดการเรียนรู้ 5) ระดับความรู้พื้นฐานในการใช้เทคโนโลยี และ 6) สื่อเทคโนโลยีดิจิทัล

สุกัญญา แซ่มซ้อย (2562, น. 137-149) เสนอแนวคิดที่ ประสิทธิภาพผลของสถานศึกษาในยุคดิจิทัล มีองค์ประกอบสำคัญ 7 องค์ประกอบ ได้แก่

1. โครงสร้างการบริหารที่ยืดหยุ่นสูง เพื่อส่งเสริมการสร้างนวัตกรรม จำเป็นต้องกำหนดบทบาทและความรับผิดชอบของบุคลากรซึ่งมีหน้าที่ช่วยเหลือ สนับสนุน ปรับปรุง และพัฒนานวัตกรรม
2. ระบบเทคโนโลยีที่สนับสนุนการบริหารและการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาและถือเป็นเครื่องมือพื้นฐานที่จำเป็น มีผลต่อประสิทธิภาพของกระบวนการดำเนินงานต่างๆ ของสถานศึกษานวัตกรรม
3. มีวัฒนธรรมองค์กรที่เอื้อต่อการพัฒนาสถานศึกษาแห่งนวัตกรรม ส่งเสริมค่านิยมในการทำงานให้กล้าคิดกล้าทำสิ่งใหม่ๆ เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จ พัฒนาเป็นองค์กรแห่งนวัตกรรม
4. ความเป็นผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางศึกษาควรได้รับการส่งเสริมให้มีทักษะการคิดเชิงนวัตกรรม ซึ่งจะเป็นกลไกสำคัญในพัฒนาโรงเรียนให้เป็นสถานศึกษาแห่งนวัตกรรมในอนาคต
5. การจัดการเชิงกลยุทธ์ เริ่มจากการวิเคราะห์บริบทของสถานศึกษา เพื่อให้สามารถกำหนดแนวทางการดำเนินงานที่จะทำให้สถานศึกษาบรรลุเป้าหมายการจัดการศึกษาในยุคดิจิทัล
6. การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของสถานศึกษา โดยสนับสนุนให้สร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อให้ทุกฝ่ายสามารถทำงานร่วมกัน และเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกันได้

7. เครือข่ายความร่วมมือที่หลากหลาย โดยการเปิดโอกาสให้ครูและนักเรียนสามารถใช้สื่อ และทรัพยากรขององค์กรเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อเพิ่มศักยภาพในการสร้างสรรค์นวัตกรรมและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน

อนุชิต โฉมศรี (2562) ได้ศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากลในยุคดิจิทัล พบว่าองค์ประกอบของประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากลในยุคดิจิทัลประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ดังนี้

- 1) ความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง
- 2) ความสามารถในการพัฒนาทัศนคติทางบวก
- 3) ความสามารถปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียนให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม
- 4) ความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน

จันทิมา รุ่งเรือง (2563) ได้ทำการสังเคราะห์เอกสารงานวิจัย และการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ พบว่าตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิผลโรงเรียนเอกชนในยุคดิจิทัล ประกอบด้วย

- 1) ภาวะผู้นำดิจิทัล
- 2) การบริหารตามหลักธรรมาภิบาล
- 3) การสื่อสาร
- 4) การสร้างแรงจูงใจ
- 5) การทำงานเป็นทีม

ภูษณทัต ผลทับทิมธนา (2563) สรุปองค์ประกอบของประสิทธิผลสถานศึกษายุคดิจิทัลได้ 4 ด้าน คือ 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน 2) ความเป็นพลเมืองดิจิทัลของผู้เรียน 3) นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ และ 4) นวัตกรรมการบริหารสถานศึกษา

คมกริช สังขรัตน์ (2564) ได้สังเคราะห์องค์ประกอบของประสิทธิผลโรงเรียนได้ 4 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) ความสามารถในการปรับตัว 2) ความพึงพอใจ 3) ความร่วมมือ และ 4) ผลสัมฤทธิ์

ฮอยและมิสเกล (Hoy & Miskel, 2001) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียนว่าเป็นการดำเนินงานกิจกรรมต่างๆ โดยเน้นการปรับตัวที่สมดุลและสอดคล้องกับบริบทของการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล และเพื่อให้การปฏิบัติเป็นไปอย่างเหมาะสมและสอดคล้องกัน การบริหารโรงเรียนในยุคดิจิทัลจึงควรคำนึงถึงผลการปฏิบัติงานโดยรวมของโรงเรียนประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การปรับตัวและเปลี่ยนแปลงง่าย 2) นวัตกรรมการพัฒนา 3) การบรรลุเป้าประสงค์ และ 4) ผลผลิตจากทรัพยากรที่ได้รับมา

จากการสำรวจงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิผลของสถานศึกษายุคดิจิทัล ผู้วิจัยบูรณาการแนวคิดและผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องของ และ Hoy and Miskel (2001) Hoy and Miskel 2013) ภูษณทัต ผลทับทิมธนา (2563) และ คมกริช สังขรัตน์ (2564) สามารถสรุปได้ 6 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน 2) ความเป็นพลเมืองดิจิทัลของผู้เรียน 3) ความสามารถในการปรับตัว และ 4) การร่วมมือ ผู้วิจัยสามารถนำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับ องค์ประกอบของประสิทธิผลโรงเรียนยุคดิจิทัลหลายด้าน ดังนี้

แนวคิดเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน

ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน

วิภาดา วงศ์ยะรา (2561) อธิบายความหมายของ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ว่าเป็นการแสดงผลการจัดการศึกษาที่คำนึงถึงความสามารถทางสติปัญญาของผู้เรียน แสดงให้เห็นถึงความสามารถของผู้บริหารและครูผู้สอน รวมทั้งแสดงให้เห็นถึงคุณค่าของหลักสูตรอีกด้วย

ธัญสุภรณ์ สิมมา (2561) อธิบายว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน คือผลสัมฤทธิ์ที่เกิดจากการเรียนรู้ของผู้เรียน ผู้เรียนได้รับการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์อย่างเป็นระบบ รวมถึงความสามารถของโรงเรียนในการผลิตผู้เรียนที่มีผลการเรียนดี ได้รับรางวัลทางวิชาการจากสถาบันต่างๆ ได้รับการยกย่องหรือรางวัลทางวิชาการเพื่อก้าวไปสู่ระดับที่สูงขึ้น

ฮอย และมิสเกล (2012) เสนอแนวคิดว่าผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนคือ การพัฒนาความคิดอย่างเป็นระบบและความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน รวมถึงพัฒนาการและความสามารถของผู้เรียนในการสอบแข่งขันระดับชาติได้ มีผลงานหรือได้รับรางวัลที่ได้รับการยอมรับจากสังคม

เรืองยศ เรืองจันทร์ (2560) เสนอว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน คือ สามารถในการบริหารการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้นักเรียนส่วนใหญ่ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น สามารถใช้ทักษะและประยุกต์ใช้ความรู้ด้วยความชำนาญ และประเมินความรู้ของผู้เรียนที่หลากหลายโดยใช้การสังเกตหรือวัดผลแบบทดสอบทางภูมิปัญญาต่างๆ โดยนำผลมาเปรียบเทียบกับเป้าหมายเพื่อดูว่าประสบความสำเร็จเพียงใด โดยมีวิธีการวัดผลการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ความรู้ความเข้าใจ อารมณ์ ทักษะของผู้เรียนด้วย

ภูษณทัต ผลทับทิมธนา (2563) อธิบายว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน คือผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ที่เป็นผลจากการจัดการศึกษาของโรงเรียนโดยใช้เทคโนโลยี

ดิจิทัลเพื่อพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ ทักษะการคิดเชิงวิพากษ์และการแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผลของผู้เรียน มีความสามารถในการคิดค้นและสร้างสรรค์เหมาะสมกับการเรียนรู้ยุคใหม่ รวมถึงทักษะชีวิตในการปรับตัวให้เข้ากับสังคมและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ตามแนวคิดแบบเติบโต เพื่อพัฒนาผลการเรียนของผู้เรียนให้สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง และการส่งเสริมการเรียนรู้ตามความสามารถและความถนัดของผู้เรียนแต่ละคน

สรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน หมายถึง ผลลัพธ์จากการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษา ในการพัฒนาความรู้ความสามารถของผู้เรียนให้มีทักษะการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับยุคสมัยในปัจจุบัน ส่งเสริมความสามารถทางสติปัญญา พัฒนาความคิดสร้างสรรค์ การคิดอย่างเป็นระบบ ความสามารถในการผลิตนวัตกรรม รวมถึงใช้ทักษะชีวิตในการปรับตัวให้เข้ากับสังคม ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามความถนัดและขีดความสามารถของตนเอง และพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ

ผู้เรียนและการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล

ผู้เรียนในยุคดิจิทัล (Digital generation) เป็นกลุ่มคนที่เกิดในช่วงปลายศตวรรษที่ 20 (ตั้งแต่ปี ค.ศ.1995) โดยเฉพาะเด็กที่เกิดตั้งแต่ปี ค.ศ.2000 ถึงปัจจุบันซึ่งเป็นช่วงที่มีการพัฒนาของสื่อดิจิทัลอย่างรวดเร็ว เรียกว่า ชนพื้นเมืองดิจิทัล (digital native) เป็นเด็กที่เติบโตและคุ้นเคยกับเทคโนโลยียุคดิจิทัลมาตั้งแต่เกิด (นวลจันทร์ จุฑาภักดี, 2558) ต่างจากผู้บริหารสถานศึกษาและครู รวมทั้งพ่อแม่ที่เกิดก่อนยุคดิจิทัล เป็นผู้ที่ยอมรับเทคโนโลยีมาใช้ เป็นคนกลุ่มที่อพยพเข้ามาสู่ยุคดิจิทัล (digital immigrant) ที่จะคุ้นเคยกับสื่อและเทคโนโลยียุคดิจิทัลเมื่อมองพัฒนาเต็มที่แล้ว (สงบ อินทรมณี, 2562)

ในเรื่องวิธีการเรียนรู้ เด็กยุคดิจิทัลมักชอบที่จะเรียนรู้ผ่านรูปภาพ คลิปวิดีโอที่มีภาพเคลื่อนไหวได้ (visual learner) และการรับรู้ความรู้สึกจากการเคลื่อนไหวร่างกาย (kinesthetic learner) มากกว่าการเรียนรู้จากการฟังครูสอนหรืออธิบายเพียงอย่างเดียว (auditory learner) เด็กจะไม่สนใจเรียนรู้จากการอ่านหนังสือ (reading learner) ดังนั้นวิธีการเรียนรู้ที่จะดึงดูดความสนใจของเด็กยุคดิจิทัลจึงต้องมีภาพ มีเสียง เช่น สื่อมัลติมีเดียคลิปวิดีโอต่างๆ ร่วมกับการทำกิจกรรม การเล่นเกม เด็กจะไม่ชอบนั่งฟังครูพูด ไม่ชอบอ่านหนังสือแบบเล่มกระดาษ เด็กยุคดิจิทัลเข้าถึงข้อมูลต่างๆ ได้ง่ายรวดเร็วภายในเวลาแค่ชั่วพริบตา อีกทั้งยังเป็นข้อมูลที่ทั้งภาพ เสียง ไม่ต้องเสียเวลาอ่าน นอกจากนั้น ยังมีคลิปวิดีโอที่ดึงดูดความสนใจมากกว่าการอ่าน หนังสือ ดังนั้นในเด็กเล็กๆ ที่ยังอ่านหนังสือไม่ออก เขียนหนังสือไม่เป็น หากเด็กอยู่กับสื่อ

ดิจิทัลมากไป เมื่อถึงเวลาต้องหัดอ่านหัดเขียน เด็กจะขี้เกียจเพราะทำยากกว่าการใช้นิ้วเขียนหน้าจอมอนิเตอร์หรือการดูคลิปวิดีโอ ในระยะยาวเด็กจะอ่านหนังสือน้อยลง ความตั้งใจเรียนในห้องเรียนน้อยลงเพราะไม่ดึงดูดความสนใจเท่ากับสื่อดิจิทัล

ถึงแม้ว่าเด็กยุคดิจิทัลจะใช้ทักษะการอ่านเขียนน้อยลง แต่การฝึกอ่านหนังสือ ฝึกเขียนด้วยลายมือ ก็ยังมีความสำคัญต่อการพัฒนาสมองของเด็กและยังไม่สามารถทิ้งไปได้ เนื่องจากการอ่านการเขียนเป็นการฝึกใช้พหุประสาทสัมผัส ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของการเรียนรู้และการคิดในระดับที่ยากขึ้นไป การฝึกประสาทสัมผัสหลายอย่างให้ทำงานประสานกับระบบประสาทที่ควบคุมการเคลื่อนไหวนับเป็นการฝึกใช้สมองหลายส่วนให้ทำงานประสานกัน ซึ่งจะไปกระตุ้นสมองส่วนที่ทำให้เด็กมีสมาธิจดจ่อ นับเป็นงานที่ยากและต้องฝึกฝนเป็นเวลานานกว่าเด็กจะทำได้ดี ขณะที่เด็กอ่านหนังสือ เขียนลายมือ หรือวาดภาพ เด็กต้องใช้สมองส่วนหน้าในการกำกับควบคุมตัวเองให้มีสมาธิจดจ่อในสิ่งที่ทำอย่างต่อเนื่อง (focus attention) ต้องใช้ความจำขณะทำงาน (working memory) อย่างมาก เหล่านี้เป็นการทำงานของสมองส่วนที่ตรงกันข้ามกับตอนที่เด็กหมกมุ่นอยู่กับสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างสิ้นเชิง และจะส่งผลกระทบระยะยาวต่อการพัฒนาสมองของเด็ก สมองส่วนไหนใช้งานมากเซลล์ประสาทและวงจรประสาทก็จะคงอยู่ สมองส่วนใดใช้งานน้อยลงหรือไม่ได้ใช้งานเซลล์ประสาทก็จะค่อยๆ ฝ่อตายไป และหากจะมาแก้ไขในภายหลังเมื่อเด็กโตแล้ว ผ่านช่วงเวลาวิกฤติของการพัฒนาสมองไปแล้วย่อมทำได้ยากและไม่ดีเท่ากับการฝึกเด็กตั้งแต่ยังเล็ก

นอกจากนี้ การพัฒนาเด็กแบบรอบด้านนั้น ผู้ใหญ่ไม่ควรมองเพียงแค่ประโยชน์ของการใช้สื่อเทคโนโลยีและอุปกรณ์ดิจิทัลในการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กเท่านั้น แต่ควรมองไปให้ไกลกว่านั้นอีกคือการให้เด็กอยู่กับสื่อในยุคดิจิทัลเร็วเกินไปและมากเกินไปนั้น จะส่งผลเสียต่อการพัฒนาสมอง พฤติกรรม อารมณ์ และสังคมของเด็ก ดังนั้นพ่อแม่ควรเข้าใจพัฒนาการด้านต่างๆของเด็ก เพื่อส่งเสริมให้เหมาะสมตามวัย กำหนดการเข้าถึงดิจิทัลมีเดียให้เหมาะสมกับวัยของเด็ก ในวัยเด็กเล็กไม่ควรให้อยู่กับสื่อดิจิทัลมากเกินไปจะส่งผลเสียมากกว่าผลดี

ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้ปกครอง จึงควรเตรียมความพร้อมให้ผู้เรียนยุคดิจิทัล โดยพัฒนาให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับคนรอบข้างก่อนการเริ่มใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีการเรียนรู้การอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม เข้าใจอารมณ์ตนเอง และผู้อื่น เอาใจเขามาใส่ใจเรา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อผู้อื่น ซึ่งจะทำให้ได้รับการยอมรับทางสังคม (social

recognition) รู้สึกมีความสุข มีคุณค่า นำไปสู่ความสำเร็จในการเรียนและการทำงานต่อไป (นวลจันทร์ จุฑาทักดี, 2558)

จากแนวคิดข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า ผู้เรียนในยุคดิจิทัล เป็นกลุ่มคนที่เกิดในช่วงปลายศตวรรษที่ 20 (ตั้งแต่ปี ค.ศ.1995) โดยเฉพาะเด็กที่เกิดตั้งแต่ปี ค.ศ.2000 ถึงปัจจุบัน เรียกว่าเป็นชนพื้นเมืองดิจิทัล (digital native) ที่เติบโตและคุ้นเคยกับเทคโนโลยียุคดิจิทัลมาตั้งแต่เกิด ชอบที่จะเรียนรู้ผ่านรูปภาพ คลิปวิดีโอที่มีภาพเคลื่อนไหว และการรับรู้ความรู้สึกจากการเคลื่อนไหวร่างกาย ดังนั้นวิธีการเรียนรู้ที่จะดึงดูดความสนใจของเด็กยุคดิจิทัลจึงต้องมีภาพ มีเสียง เช่น สื่อมัลติมีเดียคลิปวิดีโอต่างๆ ร่วมกับการทำกิจกรรม การเล่นเกมส์ มากกว่าการเรียนรู้จากการฟังครูสอนหรืออธิบายเพียงอย่างเดียว อย่างไรก็ตามผู้ใหญ่ไม่ควรมองแค่ประโยชน์ของการใช้สื่อเทคโนโลยีและอุปกรณ์ดิจิทัลในการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนเท่านั้น แต่ต้องคำนึงถึงผลเสียด้วย กล่าวคือไม่ควรให้ผู้เรียนอยู่กับสื่อในยุคดิจิทัลเร็วเกินไปและมากเกินไป เพราะจะส่งผลเสียต่อการพัฒนาสมอง พฤติกรรม อารมณ์ และสังคมของเด็ก ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้ปกครอง จึงควรพัฒนาให้ผู้เรียนยุคดิจิทัลมีทั้งความรู้ และพฤติกรรมที่ดี โดยฝึกให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับคนรอบข้างก่อนการเริ่มใช้เทคโนโลยีเรียนรู้การอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม เข้าใจอารมณ์ตนเอง และผู้อื่น เอาใจเขามาใส่ใจเรา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อผู้อื่น ซึ่งจะทำให้ได้รับการยอมรับทางสังคม (social recognition) รู้สึกมีความสุข มีคุณค่า นำไปสู่ความสำเร็จในการเรียนและการทำงาน

ทักษะของผู้เรียนในยุคดิจิทัล

ทักษะของผู้เรียนในยุคดิจิทัลเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีและสารสนเทศ ได้แก่ ความตระหนัก ทักษะคิด และความสามารถในการใช้เครื่องมือเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม มีทักษะการสืบค้นจากอินเทอร์เน็ต การเข้าถึงและใช้สารสนเทศบนเว็บไซต์ ความรู้เรื่องภาษาคอมพิวเตอร์เบื้องต้น และการประเมินเนื้อหาสารสนเทศ (Glister, 1997 อ้างถึงใน สงบ อินทรมณี, 2562, หน้า 79) นอกจากนั้นผู้เรียนควรมีทักษะที่หลากหลาย มีกระบวนการคิดและเทคนิคที่จำเป็นในการค้นหา ทำความเข้าใจ การประเมิน การสร้างและการสื่อสารสารสนเทศดิจิทัล มีทักษะในการเลือกใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมในการสื่อสารและการทำงาน และมีทักษะการรู้ดิจิทัล และการเข้าร่วมกิจกรรมประชาคม และการเข้าร่วมในชุมชนอย่างรับผิดชอบ (Cordell, 2013)

วิโรจน์ สารรัตน์ (2556) กล่าวถึงทักษะของผู้เรียนยุคดิจิทัล โดยกล่าวถึงในบล็อกของ ashleigh91 (2011) ได้อ้างอิงการนำเสนอของ Craig C. Battles เรื่อง "Capturing the imagination of the Digital Native" ที่กล่าวถึงทักษะของชาวพื้นเมืองดิจิทัล 5 ทักษะที่สัมพันธ์กับศักยภาพของเทคโนโลยีดิจิทัลยุคปัจจุบัน ดังนี้

1. ทักษะการคิดแบบคู่ขนาน (parallel thinking) เป็นวิธีการวางความคิดต่างๆ ลงไปข้างๆ กันอย่างเป็นทางเลือก ไม่มีการด่วนตัดสินว่าถูกหรือผิดตั้งแต่เริ่มต้น ใช้จินตนาการทุกชนิดเพื่อทำให้เกิดความเป็นไปได้ แตกต่างจากการคิดแบบดั้งเดิมที่เกี่ยวข้องกับตรรกะเป็นเส้นตรง เริ่มต้นจากขั้นตอนหนึ่งสู่อีกขั้นตอนหนึ่งสร้างข้อที่แตกต่างกันอย่างชัดเจนเพื่อให้เกิดการเล็งสิ่งใดสิ่งหนึ่งอย่างเด็ดขาดแบบทันทีทันใด (ใช่/ไม่ใช่, ถูก/ผิดจริง/เท็จ)

2. ทักษะการมีจินตนาการต่อภาพ (visual-spatial) ทักษะเชิงศิลปะ เป็นความสามารถสร้างมิติจากการเห็นในรูปแบบต่างๆ ในความคิด เช่น ความสามารถในการพลิกมุมมองที่เห็นเป็นมุมต่างๆ มองเห็นภาพต่างๆ อย่างทะลุปรุโปร่ง

3. ทักษะการทำงานแบบพหุ (multi - tasking skills) สามารถรับผิดชอบ และทำงานหลายอย่างพร้อมๆ กันได้ดี เปรียบเสมือนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่ทำได้หลากหลายงานในเวลาเดียวกัน

4. ทักษะการตอบสนองเร็ว (response times) เหมือนลักษณะของคอมพิวเตอร์ที่ไวต่อการตอบสนองของจอภาพตามสัญญาณภาพที่ได้รับ

5. ทักษะการสร้างแผนที่ความคิด (mental/mind mapping) เป็นความสามารถในการถ่ายทอดความคิดหรือข้อมูลต่างๆ ที่มีอยู่ในสมองลงกระดาษ โดยการใส่ภาพ สี เส้น และการโยงใย แสดงการเชื่อมโยงข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งระหว่างความคิดหลัก ความคิดรอง และความคิดย่อยที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน แทนการจดย่อแบบเดิมที่เป็นบรรทัดๆ เรียงจากบนลงล่าง ขณะเดียวกันก็ช่วยเป็นสื่อ นำข้อมูลจากภายนอกเช่นหนังสือ คำบรรยาย การประชุมส่งเข้าสมองให้เก็บรักษาไว้ได้ดีกว่าเดิม ช่วยให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ได้ง่าย เนื่องจากเห็นเป็นภาพรวม และเปิดโอกาสให้สมองเชื่อมโยงข้อมูลหรือความคิดต่างๆ เข้าหากันได้ง่ายกว่า

สรุปได้ว่า ผู้เรียนในยุคดิจิทัลควรมีทักษะที่หลากหลาย คือมีทั้งทักษะการใช้เทคโนโลยีและการเลือกใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมในการดำเนินชีวิต มีทักษะการรู้ดิจิทัล รวมถึงทักษะการคิด การสร้างสรรค์ และทักษะการเข้าร่วมชุมชนอย่างรับผิดชอบ

แนวคิดเกี่ยวกับความเป็นพลเมืองดิจิทัลของผู้เรียน

ความหมายของความเป็นพลเมืองดิจิทัลของผู้เรียน

วรพจน์ วงศ์กิจรุ่งเรือง (2561) อธิบายว่า ความเป็นพลเมืองดิจิทัล หมายถึง แนวคิดหลักและหลักปฏิบัติที่จะช่วยให้พลเมืองเรียนรู้วิธีใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัล ป้องกันตนเองจากความเสี่ยง และเคารพสิทธิและความรับผิดชอบต่อสังคมในสังคมสมัยใหม่ พลเมืองดิจิทัลที่ดีต้องรู้คุณค่าและจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี ตระหนักถึงผลกระทบทางสังคม การเมือง เศรษฐกิจ และวัฒนธรรมของการใช้อินเทอร์เน็ต รวมถึงรู้สิทธิและความรับผิดชอบต่อคุณในโลกออนไลน์

ฉัตรพงศ์ ชูแสงนิล (2562) อธิบายว่า พลเมืองดิจิทัลคือพลเมืองที่มีความสามารถในการจัดการ ควบคุม กำกับตนเอง รู้ถูกผิดโดยใช้อินเทอร์เน็ต การเรียนรู้วิธีการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างเหมาะสมและมีความรับผิดชอบต่อ และสามารถใช้อินเทอร์เน็ตอย่างชาญฉลาด และปลอดภัยอย่างเป็นเรื่องปกติ

สถาบันสื่อเด็กและเยาวชน (2562) อธิบายว่าความเป็นพลเมืองดิจิทัล หมายถึง พลเมืองที่สามารถใช้สื่อดิจิทัลและโซเชียลมีเดีย และเข้าใจบรรทัดฐานในการปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมและมีความรับผิดชอบต่อการใช้เทคโนโลยีของตน โดยเฉพาะในยุคดิจิทัลมีการสื่อสารที่ไร้พรมแดน

มนรัตน์ แก้วเกิด (2562, น. 18) อธิบายความหมายของความเป็นพลเมืองดิจิทัล เป็นแนวคิดหลักในการเตรียมความพร้อมและบ่มเพาะเด็ก เยาวชน และประชาชนทั่วไปให้ใช้ชีวิตอย่างปลอดภัย เหมาะสม และมีความสุขในโลกยุคดิจิทัล

ภูษณทัตน์ ผลทับทิมธนา (2563) เสนอว่า ความเป็นพลเมืองดิจิทัลของผู้เรียน หมายถึง ผลลัพธ์การจัดการศึกษาของโรงเรียนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างเหมาะสมและมีความรับผิดชอบต่อ ผักผ่อนพักซะเพื่อป้องกันตัวเองจากภัยคุกคามและการละเมิดความปลอดภัยทางออนไลน์ สื่อสารอย่างสร้างสรรค์ มีคุณธรรมจริยธรรม และปฏิบัติตามกฎหมายดิจิทัล เข้าใจการเคารพสิทธิและรับผิดชอบต่อสังคมในยุคดิจิทัล

สรุปได้ว่า ความเป็นพลเมืองดิจิทัลของผู้เรียน คือ ผลลัพธ์การบริหารจัดการการศึกษา ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้สื่อดิจิทัลอย่างเป็นประโยชน์ ปลอดภัย และมีความรับผิดชอบต่อ รวมทั้งรู้จักป้องกันตนเองจากความไม่ปลอดภัยในโลกออนไลน์ มีความรับผิดชอบต่อการใช้งานสื่อดิจิทัล มีคุณธรรมจริยธรรม รวมถึงรู้จักสิทธิของตนเองและผู้อื่นในยุคดิจิทัล

แนวทางการเสริมสร้างผู้เรียนให้เป็นพลเมืองดิจิทัล

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ คือ คุณลักษณะที่สังคมต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน ทั้งในด้าน คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม มโนธรรม และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ในฐานะคนไทยและพลเมืองโลก คุณลักษณะดังกล่าวเป็นคุณลักษณะภายในของผู้เรียนที่มีพฤติกรรมเป็นที่พึงปรารถนาของสังคม อันเกิดจากการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ และโครงการที่จัดโดยโรงเรียน (เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554) การศึกษาที่เน้นกระบวนการเรียนการสอนที่มุ่งปลูกฝัง เสริมสร้างค่านิยมอันดีแก่ผู้เรียน โดยการจัดสภาพแวดล้อมและสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ สนับสนุนให้เกิดความรู้ทางวิชาการ พร้อมทั้งพัฒนาทักษะทางสังคมของผู้เรียน โดยสิ่งแวดล้อมสำคัญที่ช่วยปลูกฝังค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน คือ การเป็นแบบอย่างที่ดีของผู้บริหาร ครู และบุคลากรของโรงเรียน

เศกสรร สกนธวัฒน์ (2560) เสนอแนวทางการเสริมสร้างผู้เรียนให้มีความเป็นพลเมืองดิจิทัล โดยมีกลยุทธ์หลัก 3 กลยุทธ์ คือ

1. ปรับปรุงการบริหารเพื่อพัฒนานักเรียนให้มีการใช้งานดิจิทัลอย่างมีความรับผิดชอบและปลอดภัย
2. เพิ่มขีดความสามารถในการบริหารเพื่อพัฒนานักเรียนในการสร้างนวัตกรรมดิจิทัล
3. ยกระดับการบริหารเพื่อพัฒนานักเรียนให้มีความเคารพต่อตนเองและ ผู้อื่นในโลกดิจิทัล

สรุปได้ว่า แนวทางการสร้างเสริมความเป็นพลเมืองดิจิทัลของผู้เรียน คือ โรงเรียนพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน การดำเนินโครงการ กิจกรรม ฝึกอบรม และกิจกรรมนอกหลักสูตรต่างๆ ที่เน้นการส่งเสริมและสนับสนุน การพัฒนาจิตสำนึกของผู้เรียน ในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างถูกกฎหมายและการสื่อสารอย่างเหมาะสมและสร้างสรรค์ มีจริยธรรมและ ใช้อย่างรับผิดชอบ มีความปลอดภัยทุกครั้งที่ใช้ถึงสื่อเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีดิจิทัล

แนวคิดเกี่ยวกับความสามารถในการปรับตัว

ความหมายของความสามารถในการปรับตัว

Hall and Hord (2001) ได้ให้ความหมายคำว่า การเปลี่ยนแปลง หมายถึง กระบวนการที่นำเอาแนวความคิด หรือนวัตกรรมใหม่ๆ เข้ามาใช้ในการปฏิรูปหรือปรับเปลี่ยนองค์การเพื่อให้ก้าวทันต่อความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

เรื่องยศ เรื่องจันทร์ (2560) เสนอแนวคิดว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนภายในโรงเรียนต้องมีความสามารถและร่วมมือกันในการปรับเปลี่ยนจากสภาพเดิมไปสู่สภาพใหม่ที่แตกต่างจากเดิม เกี่ยวกับโครงสร้างโรงเรียนหรือสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ซึ่งปัจจัย ภายนอกและปัจจัยภายในต่างมีส่วนเกี่ยวข้องในกระบวนการเปลี่ยนแปลงที่ช่วยกระตุ้นให้โรงเรียนก้าวหน้าและเจริญเติบโตมากขึ้นหรือความสามารถของโรงเรียนที่จะตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลง ทั้งภายในและภายนอกในฐานะที่โรงเรียนเป็นองค์การมีลักษณะเป็นระบบเปิดจึงต้องพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง เพื่อให้โรงเรียนอยู่รอดโดยต้องพัฒนาองค์การให้สามารถทำหน้าที่และดำเนินการต่อไปอย่างมีประสิทธิภาพ

กนกวรรณ อินทร์น้อย (2553) สรุปว่า ความสามารถในการปรับตัว หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารและครู ที่ปรับเปลี่ยนวิธีการดำเนินงานของตนเอง มีการจัดทำแผนกลยุทธ์เพื่อปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียนทั้งในด้านการนำเทคโนโลยีทางการศึกษามาใช้ในกระบวนการเรียนการสอน การพัฒนาอาคารสถานที่และการบริหารงานทั่วไป เพื่อให้สอดคล้องกับโรงเรียนที่ต้องตามทันความก้าวหน้าและความทันสมัยของสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป

ทิพวรรณ สำเภาแก้ว (2560) เสนอแนวคิดว่า การปรับเปลี่ยน คือ ความสำเร็จของสถานศึกษาที่สามารถดำเนินงานจนบรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่วางไว้ โดยผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูได้รับการพัฒนาวิธีการจัดการเรียนรู้อย่างหลากหลาย จัดทำหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการ และความสามารถของผู้เรียน และให้สถานศึกษาพัฒนาเปลี่ยนแปลงวิถีดำเนินงานด้านวิชาการ บุคลากร งบประมาณ และบริหารทั่วไปให้เป็นระบบ มีการจัดสรรทรัพยากรได้อย่างลงตัว เหมาะสม พัฒนาระบบการบริหารจัดการภายในสถานศึกษาให้เป็นองค์กรที่ทันสมัย มีคุณภาพ มีการนำเทคโนโลยีใหม่ๆ เข้ามาใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนทันกับเหตุการณ์หรือสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนไป

สรุปได้ว่า ความสามารถในการปรับตัว หมายถึง ความสามารถของผู้บริหาร ครู นักเรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหมดในการปรับเปลี่ยนการดำเนินงานของโรงเรียนให้สอดคล้องและทันสมัยทันกับความจริงก้าวหน้าและความเปลี่ยนแปลง โดยใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารจัดการโรงเรียนอย่างเหมาะสม

ความสำคัญของความสามารถในการปรับตัว

ศศิวิมล ม่วงกล้า (2562) ศึกษางานวิจัยและสรุปไว้ว่า สังคมไทยในยุคดิจิทัล เป็นแนวคิด กลวิธี และแนวทางการจัดการเรียนรู้ เพื่อหาทางออกให้แก่การพัฒนาระบบการศึกษาของไทยให้มีความตระหนักรู้ต่อแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงสภาพสังคมและครอบครัวในยุคต่อไปที่กำลังมาถึง พร้อมเป็นแนวทางการพัฒนาการศึกษาควบคู่กับการพัฒนาประเทศตามนโยบายของรัฐบาลเกี่ยวกับเศรษฐกิจยุคดิจิทัลที่กำลังเป็นนโยบายหลักในการพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีในอนาคต การเสนอแนวทางพัฒนาองค์ความรู้หรือชุดโปรแกรมทางการศึกษาให้กับเด็กและเยาวชนนั้น ควรมุ่งเน้นเกี่ยวกับการรู้หนังสือ (Literacy) เป็นสำคัญ ดังเช่น การรู้เกี่ยว การคิดคำนวณ ความเป็นเหตุเป็นผล กระบวนการแก้ปัญหา การรู้เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ สารสนเทศ และเทคโนโลยี เศรษฐศาสตร์ ความรู้เสมือนจริง และความตระหนักต่อตนเอง และสังคมโลก ขณะเดียวกันควรเน้นการพัฒนาในเรื่องการคิดสร้างสรรค์ การปรับตัว การจัดการปัญหาที่ซับซ้อน การควบคุมตนเอง การจัดการความเสี่ยง การคิดใช้เหตุผล การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ การทำงานเป็นทีม การสร้างทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ความรับผิดชอบทั้งต่อตนเองและสังคม หากเยาวชนมีความรู้ เจตคติ และทักษะเหล่านี้แล้วจะสามารถนำไปสู่ผลผลิตที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนในการเพิ่มศักยภาพ โดยเฉพาะความสามารถในการวางแผน การสรุป การใช้ทักษะควบคุมเครื่องมือและอุปกรณ์ ตลอดจนการใช้กระบวนการทางปัญญาในการดำเนินชีวิต องค์ประกอบดังกล่าวจะนำไปสู่การพัฒนาการศึกษาแบบเป็นพลวัตและแปรเปลี่ยนไปตามความผันแปรของสถานการณ์โลก ทำให้คนไทยเกิดความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต และยังเป็นการให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทางการศึกษาได้ตระหนักต่อการเตรียมความพร้อมในการดำรงสถานะของสถาบันการศึกษาและดำเนินไปควบคู่กับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี รวมถึงการตระหนักคิดเชิงปรัชญาที่เป็นฐานคติในการปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาให้สอดคล้องกับสังคมโลกที่นับวันจะก้าวสู่สังคมดิจิทัลทุกขณะ เพื่อให้ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงในอนาคตต่อไป จึงควรอย่างยิ่งที่กระทรวงศึกษาธิการต้องเปลี่ยนแปลงแนวทางการจัดการศึกษาใหม่ เพื่อเตรียมผู้เรียนให้พร้อมรับมือกับสังคมในยุคดิจิทัล และการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนามนุษย์ให้เป็นคนที่สมบูรณ์ ซึ่งครูและบุคลากรทางการศึกษานับเป็นปัจจัยสำคัญที่มีบทบาทในการพัฒนาเป็นอย่างมาก ดังนั้น รูปแบบของครูและบุคลากรทางการศึกษายุคดิจิทัลจึงควรจะเป็นผู้ยอมรับในการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี และนำเอาเทคโนโลยีเข้ามาประยุกต์ใช้ในองค์กรและการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด และมีความเหมาะสมกับขนาดของ

องค์กรหรือสถานศึกษา มีการเปลี่ยนแปลงทั้งในด้านความคิด มีการวางแผนวางกลยุทธ์ มีการปรับแผนผังองค์กร รวมถึงพัฒนาบุคลากรในองค์กรเพื่อให้มีความรู้ ความสามารถทันกับเทคโนโลยีดิจิทัลใหม่ที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วเพื่อรักษาองค์กร พ้ององค์กรเข้าสู่การแข่งขันและสามารถดำรงอยู่กับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นได้มีประสิทธิภาพ

การปรับตัว เป็นการเปลี่ยนแปลงของสถานศึกษาให้ก้าวทันกับเหตุการณ์สภาพแวดล้อม สังคมที่เปลี่ยนไป ในยุคดิจิทัลสถานศึกษา ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาจะต้องยอมรับในการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีที่เกิดขึ้น พร้อมเปลี่ยนแปลงความคิด และปรับแผนการทำงานของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับยุคสมัยและเท่าทันกับเทคโนโลยีดิจิทัลสมัยใหม่ที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว เพื่อให้องค์กรดำรงอยู่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แนวคิดเกี่ยวกับความร่วมมือ

ความหมายของความร่วมมือ

เรื่องยศ เรื่องจันทร์ (2560) อธิบายว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนภายในโรงเรียนต้องร่วมมือกันแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นภายในโรงเรียน ในการดำเนินการเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่ต้องการโดยอาศัยความรู้ประสบการณ์และความคิดมาใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุตามเป้าหมายของโรงเรียน

ทิพวรรณ สำเภาแก้ว (2560) เสนอแนวคิดไว้ว่า เพื่อให้บรรลุผลเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา บุคคลฝ่ายต่างๆ ในสถานศึกษาต้องร่วมมือร่วมใจกันทำงานให้สอดคล้องสัมพันธ์กัน ปรึกษาหารือและดำเนินงานไปในทิศทางเดียวกันโดยราบรื่น

สุกัญญา แซ่มซ้อย (2562) เสนอว่า เครือข่ายความร่วมมือที่กว้างขวางทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา เป็นโอกาสสำหรับครูและนักเรียนในการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรขององค์กรที่เป็นเครือข่ายความร่วมมือ ในการแลกเปลี่ยนความรู้และเพิ่มศักยภาพในการสร้างสรรค์นวัตกรรมร่วมกัน

จันทิมา รุ่งเรือง (2564) อธิบายว่า ผู้บริหารและบุคลากรต้องร่วมกันกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายของงานที่ถูกต้องชัดเจน ตั้งเป้าหมายความสำเร็จของงานก่อนการปฏิบัติงานร่วมกัน ประเมินผลความสำเร็จของงานที่ปฏิบัติ ปฏิบัติงานด้วยความอดทน เสียสละ และเต็มใจ ผู้บริหารไว้วางใจบุคลากรในสถานศึกษาว่าสามารถทำงานให้สำเร็จตามที่ได้รับมอบหมาย มีความจริงใจในการทำงานร่วมกันด้วยความเต็มใจ แบ่งปันทรัพยากรแก่กัน ให้ความช่วยเหลือ สนับสนุนซึ่งกันและกัน รับฟังเหตุผลซึ่งกันและกัน เคารพในบทบาทหน้าที่ของ

ผู้อื่นและยอมรับในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล บุคลากรในสถานศึกษามีความกระตือรือร้นที่จะช่วยเหลือกันในเรื่องงานและเรื่องส่วนตัว รวมทั้งมีการสื่อสารอย่างเปิดกว้าง มีอิสระ

สรุปได้ว่า ความร่วมมือ คือ การดำเนินการโดยมีทุกคน ทุกฝ่ายในโรงเรียนให้ความร่วมมือร่วมใจ การทำงานร่วมกัน มีการปรึกษาหารือ และดำเนินงานไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายตามเป้าหมายของโรงเรียน

ความสำคัญของความร่วมมือ

Mott (1972) เสนอแนวคิดว่า โรงเรียนมีหลายคนหลายฝ่าย เมื่อมีหลายฝ่ายทำงานร่วมกันอาจเกิดความขัดแย้งอาจเกิดขึ้น เนื่องจากแต่ละคนมีความคิด ค่านิยม ความต้องการ และเป้าหมายที่แตกต่างกัน ซึ่งความขัดแย้งเป็นสิ่งที่ดีทำให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ หากมีความขัดแย้งมากก็อาจสร้างความหวาดระแวง ไม่ไว้วางใจ ขาดความร่วมมือในการทำงาน ทำลายความปรองดอง นำไปสู่ความเกลียดชังและประสิทธิภาพในการทำงานลดลง ย่อมส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของโรงเรียนอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

อมรา เมษฉาย (2558) การทำงานในปัจจุบันเน้นการมีส่วนร่วมในการทำงานมากขึ้น ดังนั้น ผู้บริหารต้องแสดงออกถึงพฤติกรรมที่สามารถเชื่อมโยงทุกคนในองค์กรให้ทำงานร่วมกันได้ด้วยความเข้าใจ ตามเป้าหมายของโรงเรียนอย่างชัดเจนและแก้ไขปัญหาได้อย่างรอบด้าน

ไชยา ภวระบุตร (2555, หน้า 281) ได้อธิบายไว้ว่า ในการบริหารกิจการใด ๆ ก็ตามไม่ว่าจะเป็นการบริหารรัฐกิจ บริหารธุรกิจ และบริหารการศึกษา ผู้บริหารในฐานะเป็นผู้นำองค์กรจะต้องมีภาระหน้าที่ที่จะต้องสร้างความร่วมมือร่วมใจกันเป็นอย่างดีในการทำงานร่วมกัน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกัน ในการบริหารการศึกษา ผู้บริหารจะต้องสร้างความร่วมมือร่วมใจกันในการปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกัน คือ ให้ผู้เรียน เป็นคนดี คนเก่ง และมี สุขภาพ ผู้บริหารในฐานะเป็นผู้นำสถานศึกษาจะต้องสร้างความร่วมมือในการทำงานให้เกิดขึ้นให้ได้

สรุปได้ว่า ความร่วมมือเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลโรงเรียน เพราะงานทุกชนิดของโรงเรียนจะดำเนินการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และได้ผลสำเร็จตามเป้าหมายหรือไม่เพียงใด ขึ้นอยู่กับความสามารถและความร่วมมือของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ถ้าคนในองค์กรแตกแยกความสามัคคีกันต่างคนต่างอยู่และทำงานไปวันๆ โดยไม่ให้ความร่วมมือ

กิจกรรมต่างๆ ที่โรงเรียนได้วางไว้ก็จะประสบความสำเร็จดังนั้นเพื่อให้เกิดประสิทธิผลของโรงเรียน ทุกคนในโรงเรียนจึงต้องทำงานร่วมกันให้ได้ด้วยความเข้าใจ

แนวคิดเกี่ยวกับลักษณะองค์การ

จากการศึกษาค้นคว้าเอกสารงานวิจัย สื่อ วารสาร และบทความต่างๆ ผู้วิจัยได้เรียบเรียงเนื้อหาของลักษณะองค์การ ไว้ดังนี้

ความหมายของลักษณะองค์การ

Steers (1977) ให้ความหมายไว้ว่า ลักษณะองค์การ คือการจัดความสัมพันธ์ของทรัพยากรด้านมนุษย์ในองค์การ โดยสายงานบังคับบัญชาตามหน้าที่ มีหลักการกระจายอำนาจ ความชำนาญเฉพาะทาง ความเป็นทางการ ช่วงการบังคับบัญชา ขนาดขององค์การและหน่วยงาน รวมถึงรูปแบบของการจัดการเทคโนโลยี ทั้งวัสดุ อุปกรณ์ และความรู้ ซึ่งเป็นสิ่งที่องค์การกำหนดไว้เพื่อใช้ในการดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์

ภิญโญ มนุศิลาปี (2551) เสนอว่า ลักษณะองค์การ หมายถึง ปัจจัยแวดล้อมต่างๆ ภายในโรงเรียน ตามการรับรู้ของสมาชิกในโรงเรียน ซึ่งมีความสำคัญและเอื้อต่อความสำเร็จในการดำเนินงาน

นฤทธิ์ แสงสุขสว่าง (2552) ให้นิยามว่า ลักษณะองค์การ หมายถึง โครงสร้างองค์การ และเทคโนโลยีที่ทำให้การดำเนินงานของโรงเรียนบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้

เกษมาพร ทองเอื้อ (2555) อธิบายว่า ลักษณะองค์การ คือการจัดระบบโครงสร้างความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ ตลอดจนทรัพยากรและเทคโนโลยีภายในองค์การ ซึ่งองค์การกำหนดไว้เป็นลายลักษณ์อักษรอย่างชัดเจน เพื่อเป็นแนวทางการดำเนินงานของบุคลากรในองค์การ

ทิพวรรณ สำเนาแก้ว (2560) อธิบายว่า ลักษณะองค์การ คือการที่สถานศึกษามีการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี และจัดทำโครงการต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม ชัดเจน จัดทำระบบสารสนเทศได้อย่างเป็นระบบ มีประสิทธิภาพ มีการจัดประชุม อบรม สนับสนุนให้ครูศึกษาดูงาน มีการมอบหมายงานให้ครูผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติงาน นำเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้ในการเรียนการสอน ครูมีส่วนร่วมในการปรับปรุงองค์การ รวมถึงชี้แจงการจัดกิจกรรมการศึกษาให้ผู้ปกครอง รวมทั้งผู้ที่สนใจเข้าใจได้ ปฐมนิเทศนักเรียนและจัดให้มีการนิเทศภายในสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

วิศรา อรุณกิตติพร (2561) เสนอว่า ลักษณะขององค์การ เป็นการจัดระบบโครงสร้างความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ ตลอดจนทรัพยากรและเทคโนโลยีภายในองค์การ ซึ่ง

กำหนดไว้เป็นลายลักษณ์อักษรอย่างชัดเจน เพื่อเป็นแนวทางการดำเนินงานของบุคลากรในองค์กร

สรุปได้ว่า ลักษณะองค์กร หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาจัดระบบโครงสร้างองค์กร มีการมอบหมายงานให้ครูผู้รับผิดชอบปฏิบัติงานอย่างชัดเจน เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานของบุคลากรในองค์กร รวมถึงมีเทคโนโลยีภายในองค์กรที่ทำให้การดำเนินงานของโรงเรียนบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้

องค์ประกอบของลักษณะองค์กร

Steers (1977) เสนอแนวคิดเกี่ยวกับลักษณะองค์กร ว่าประกอบด้วย 2 ตัวแปร ได้แก่

1. โครงสร้าง เป็นความสัมพันธ์ของทรัพยากรด้านมนุษย์ที่กำหนดไว้ในองค์กร โดยสายงานการบังคับบัญชาตามบทบาทหน้าที่ ไปจนถึงขนาดของหน่วยงานและองค์กร
2. เทคโนโลยี เป็นความสัมพันธ์ของการปฏิบัติ วัสดุอุปกรณ์ และองค์ความรู้ขององค์กรที่ใช้ในการดำเนินงานขององค์กร

นฤทธิ แสงสุขสว่าง (2552) ได้ศึกษาแนวคิดของ Steers (1977) และวิเคราะห์ ปัจจัยลักษณะองค์กรได้ว่า ลักษณะองค์กร ประกอบด้วย

1. โครงสร้างองค์กร เนื่องจาก องค์กรจำเป็นต้องมีโครงสร้างตามหลักของการจัดองค์กรอย่างมีระเบียบและหลักการของการจัดแบ่งหน้าที่งาน เข้าใจบทบาทหน้าที่ที่รับผิดชอบ การบังคับบัญชาโดยการให้อำนาจในการตัดสินใจ โครงสร้างองค์กรจึงเป็นองค์ประกอบพื้นฐานที่สำคัญยิ่งต่อการดำเนินงานขององค์กร เปรียบเสมือนโครงกระดูกของร่างกายที่ทำให้การดำเนินงานต่างๆ เป็นไปได้อย่างปกติและมีประสิทธิภาพ และ

2. เทคโนโลยี โดยเทคโนโลยีที่เป็นสื่อ เครื่องมือ วิธีการ หรือทักษะต่างๆ ที่องค์กรนั้นๆ ใช้ในการดำเนินงานให้ประสบผลสำเร็จสามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีได้เหมาะสม มีการบำรุงรักษาวัสดุอุปกรณ์ด้านเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง มีงบประมาณในการซ่อมแซมบำรุงรักษาเทคโนโลยีอย่างเพียงพอ สามารถสนับสนุนการปฏิบัติงานได้เต็มประสิทธิภาพ

เจริญศรี พันปี (2553) เสนอแนวคิดว่า ลักษณะองค์กร ประกอบด้วย 1. โครงสร้างองค์กร และ 2. เทคโนโลยี

กษมาพร ทองเอื้อ (2555) อธิบายว่า ลักษณะองค์กร ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบ ได้แก่ 1. โครงสร้างของโรงเรียน และ 2. ทรัพยากรและเทคโนโลยี

ทิพวรรณ สำเภาแก้ว (2560) สรุปองค์ประกอบของลักษณะองค์การไว้ว่า ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1. การกระจายอำนาจ 2. ความชำนาญเฉพาะทาง และ 3. เทคโนโลยี

วรารภรณ์ เน่าเพชร (2558) ได้ศึกษาเอกสาร และสรุปไว้ว่า ลักษณะองค์การ ประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ 2 ส่วน คือ

1. โครงสร้างองค์การ ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ระหว่างสายงานการบังคับบัญชาตามบทบาทหน้าที่ การวางแผนร่วมกันในการกำหนดนโยบาย การจัดสายงานให้มีความชำนาญเฉพาะอย่าง รวมทั้งตัวบุคคลในองค์การ ซึ่งเป็นทรัพยากรด้านมนุษย์ที่สำคัญให้เหมาะสมต่อการแบ่งงานกันทำ เป็นการกระจายอำนาจให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม โดยคำนึงถึงขนาดของสถานศึกษา ประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่

- 1.1 การกระจายอำนาจ
- 1.2 ความชำนาญเฉพาะทาง
- 1.3 ความเป็นทางการ
- 1.4 ช่วงการบังคับบัญชา
- 1.5 ขนาดองค์การ
- 1.6 ขนาดของหน่วยงาน

2. เทคโนโลยี ซึ่งเป็นการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการให้บรรลุภารกิจของโรงเรียน และเกิดผลดีต่อการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

จากแนวคิดของนักวิชาการที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ผู้วิจัยได้นำแนวคิดของ Steers (1997) เป็นฐาน ซึ่งได้เสนอแนวคิดองค์ประกอบของลักษณะองค์การ 2 ด้าน คือ 1) โครงสร้างองค์การ และ 2) เทคโนโลยี

แนวคิดเกี่ยวกับโครงสร้างองค์การ

ความหมายของโครงสร้างองค์การ

มีนักวิชาการและนักการศึกษาให้ความหมายของโครงสร้างองค์การไว้แตกต่างกัน ดังนี้

สัมฤทธิ์ กางเพ็ง (2551) ได้อธิบายการจัดโครงสร้างที่เหมาะสมไว้ว่าการจัดโครงสร้างที่เหมาะสมควรเป็นการจัดโครงสร้างการบริหารเอื้อให้มีความร่วมมือในหมู่สมาชิก มีขั้นตอนการปฏิบัติงานไม่ซ้ำซ้อน สะดวกและคล่องตัว มีการมอบหมายงานได้ตรงกับความรู้ความสามารถของบุคลากร และมีกฎ ระเบียบ และแนว ปฏิบัติต่าง ๆ ที่เอื้อต่อการปฏิบัติงาน

นฤทธิ์ แสงสุขสว่าง (2552) เสนอว่า โครงสร้างองค์การ คือ ความสัมพันธ์ของผู้บริหารและครูที่กำหนดไว้ในโรงเรียน ในลักษณะของสายบังคับบัญชาตามบทบาทและหน้าที่ การจัดแบ่งฝ่ายงานที่รับผิดชอบตามบทบาทหน้าที่ของแต่ละฝ่าย โครงสร้างองค์การควรเป็นโครงสร้างที่เอื้อต่อการเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน ควรจัดโครงสร้างมอบหมายงานและความรับผิดชอบให้ฝ่ายงานต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ และเอื้อต่อการทำงานของบุคลากร ลดขั้นตอนการปฏิบัติงานให้มีความสะดวก และคล่องตัว และมีกฎระเบียบ และแนวปฏิบัติต่าง ๆ ที่เอื้อต่อการปฏิบัติงาน รวมถึงจัดโครงสร้างองค์การที่มีความยืดหยุ่นเน้นการกระจายอำนาจในการตัดสินใจ

เจริญศรี พันปี (2553) อธิบายว่า โครงสร้างองค์การ คือการจัดแบ่งฝ่ายต่างๆ เป็นกลุ่มงานเข้าด้วยกันอย่างมีเหตุผล ตามบทบาท หน้าที่ ความรับผิดชอบ มีการกระจายอำนาจการบริหารและการตัดสินใจ มีแนวปฏิบัติงานของแต่ละฝ่ายอย่างเหมาะสม ชัดเจนต่อการปฏิบัติ มีความยืดหยุ่น พร้อมปรับตัว เพื่อรองรับความเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมในขณะนั้นๆ

ยุทธศักดิ์ ไชยสีหา (2555) สรุปว่า โครงสร้างองค์การ หมายถึง กระบวนการของการกำหนดความสัมพันธ์อย่างเป็นทางการระหว่างบุคคล โดยการจัดสายงาน การแบ่งงาน การกำหนดบุคคลตามความเหมาะสมของงาน ทั้งนี้เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

อัชราภรณ์ มาตรา (2555) อธิบายว่า โครงสร้างองค์การ เป็นการจัดโครงสร้างที่เอื้อต่อการมีส่วนร่วม การจัดระบบมอบหมายงานและความรับผิดชอบเป็นระบบ การลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน การจัดสายงานการบังคับบัญชา และมีกฎระเบียบแนวปฏิบัติที่เอื้อต่อการปฏิบัติงาน และมีการจัดบุคลากรให้ปฏิบัติหน้าที่ สอดคล้องกับความรู้ความสามารถ

วุฒิพร ประทุมพงษ์ (2556) ได้สรุปไว้ว่า โครงสร้างองค์การ หมายถึง การจัดสายงานการบังคับบัญชา การจัดบุคลากรให้ปฏิบัติหน้าที่ สอดคล้องกับความรู้ความสามารถ และมีการจัดระบบการติดต่อประสานงานทั้งภายใน และภายนอก

อุ้นทยา ผาผง (2556, หน้า 15) เสนอว่า โครงสร้างองค์การ หมายถึง การกำหนดบทบาทหน้าที่ กลุ่มของงานที่เป็นทางการซึ่งมอบหมายให้ปัจเจกบุคคลหรือฝ่ายเป็นผู้ดำเนินการดำเนินงาน การจัดกลุ่มงานตามจุดประสงค์หรือหน้าที่ของงาน การกำหนดบทบาทและจัดสรรอำนาจหน้าที่ชัดเจน การกระจายอำนาจ การควบคุม การปฏิบัติงาน การวางแผนการปฏิบัติงาน การใช้อำนาจหน้าที่ในการ บริหารงาน การใช้กฎระเบียบข้อบังคับในองค์การ

กาญจนา หฐเจริญพรพานิช (2562) เสนอว่า โครงสร้างองค์การ คือรูปแบบของความสัมพันธ์ระหว่างส่วนต่างๆ ขององค์การที่ตั้งขึ้น เป็นสิ่งที่สะท้อนอยู่ในแผนภูมิโครงสร้างองค์การ / ผังองค์การ ที่แสดงให้เห็นสมาชิกในองค์การและบุคคลภายนอกเข้าใจและเห็นภาพของภารกิจหน้าที่ และความสัมพันธ์ต่างๆ ภายในองค์การ

วิมาลย์ สีทอง (2563) สรุปไว้ว่า โครงสร้างองค์การ หมายถึง การกำหนดการจัดสายงานการ บังคับบัญชา การกำหนดบทบาทหน้าที่ การแบ่งงาน การกำหนดบุคคลตามความเหมาะสมของงาน การกระจายอำนาจ การควบคุมการปฏิบัติงาน การวางแผนการ ปฏิบัติงาน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของงานตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

สรุปได้ว่า โครงสร้างองค์การ หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาแบ่งฝ่ายงานตามสายงานการบังคับบัญชา ตามความสามารถและความเหมาะสมของบุคลากร รวมถึงการกำหนดบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบอย่างชัดเจน โดยจัดโครงสร้างองค์การที่มีความยืดหยุ่นเน้นการกระจายอำนาจในการตัดสินใจ เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้

แนวคิดเกี่ยวกับเทคโนโลยี

ความหมายของเทคโนโลยี

เจริญศรี พันปี (2553) อธิบายว่า เทคโนโลยี หมายถึงการพัฒนาและการใช้สื่อและเทคโนโลยี ด้วยการกำหนดนโยบาย วางแผนจัดหาสื่อการเรียนรู้ พัฒนาบุคลากรให้สามารถสร้างองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และการจัดตั้งเครือข่ายทางวิชาการเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษาและชุมชน

ทิพวรรณ สำเภาแก้ว (2560) สรุปไว้ว่า เทคโนโลยี หมายถึง สภาพการณ์ที่สถานศึกษาจัดหาและใช้เทคโนโลยีในการบริหารและการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งส่งเสริมพัฒนาทักษะการใช้งานของบุคลากรให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายตามภารกิจของสถานศึกษา และเกิดประโยชน์สูงสุด

คำเตียง ก่าเกลี้ยง (2556) สรุปว่า การใช้เทคโนโลยี เป็นการที่นำอุปกรณ์ทางเทคโนโลยีที่เหมาะสม เช่น การนำคอมพิวเตอร์เป็นสื่อการเรียนการสอน เอาความรู้ ความคิดวิธีการทางวิทยาศาสตร์ ศิลปะและอุปกรณ์ไปประยุกต์ใช้ในงานด้านต่าง ๆ ให้เกิดประโยชน์ในทางปฏิบัติ ทั้งส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่สูงขึ้นในการดำเนินการเพื่อบรรลุตามวัตถุประสงค์

วุฒิพร ประทุมพงษ์ (2556) สรุปว่า เทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสาร หมายถึง การนำข้อมูลที่ได้มากลับกรองให้เป็นข้อมูล สารสนเทศ การใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือสนับสนุนการเรียนรู้ การค้นหาข้อมูลข่าวสาร เพื่อการเรียนรู้ และการเผยแพร่ข้อมูล

นฤทธิ แสงสุขสว่าง (2552) เสนอว่า เทคโนโลยี เป็นการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารงาน การบริการทางวิชาการ การจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนอย่างเหมาะสม และมีความทันสมัยเพียงพอ โดยนำข้อมูลที่ได้มากลับกรองให้เป็นข้อมูลสารสนเทศ เป็นเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องตั้งแต่การเก็บรวบรวมข้อมูล การประมวลผล การแสดงผล การทำสำเนา และการสื่อสารโทรคมนาคมเพื่อให้ได้สารสนเทศที่เหมาะสม และการใช้ เครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อค้นหา เพื่อการเรียนรู้ และการเผยแพร่ข้อมูล

กาญจนา หุจรุญพรพานิช (2562) อธิบายว่า เทคโนโลยีเป็นการนำเอาวิทยาการทางวิทยาศาสตร์และศาสตร์อื่นๆ มาประยุกต์ใช้ตามความต้องการของมนุษย์ หรือการปฏิบัติให้เกิดประโยชน์ มีองค์ประกอบของคุณลักษณะ องค์ความรู้ กระบวนการทำงาน ฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ และระเบียบปฏิบัติ

วิมาลย์ สีทอง (2563) เสนอว่า เทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง การนำข้อมูลที่ได้มากลับกรอง ให้เป็นข้อมูลสารสนเทศ เป็นเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องตั้งแต่การเก็บรวบรวมข้อมูล การประมวลผล การแสดงผล การทำสำเนา และการสื่อสารโทรคมนาคมเพื่อให้ได้ สารสนเทศที่เหมาะสม และการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อค้นหา เพื่อการเรียนรู้ และการ เผยแพร่ข้อมูล

สรุปได้ว่า เทคโนโลยี หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดนโยบายวางแผนจัดหาสื่อเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการบริหาร และประยุกต์ใช้สื่อเทคโนโลยีในการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ เช่น ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน การพัฒนาบุคลากร ให้เกิดประโยชน์สูงสุด และบรรลุเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนดไว้

แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา

จากการศึกษาค้นคว้าเอกสารงานวิจัย สื่อ วารสาร และบทความต่างๆ ผู้วิจัยได้เรียบเรียงเนื้อหาของภาวะผู้นำดิจิทัล ไว้ดังนี้

ความหมายของภาวะผู้นำดิจิทัล

American Library Association (2012) ได้นิยามว่า ภาวะผู้นำดิจิทัล เป็นความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการใช้สารสนเทศในการสื่อสารเพื่อค้นหา ประเมิน สร้าง และสื่อสารสารสนเทศ ซึ่งเป็นความสามารถที่จะต้องใช้ทั้งความรู้และทักษะ

Stodd (2014) กล่าวว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลคือ รูปแบบของการเป็นผู้นำที่ทำหน้าที่เชื่อมช่องว่างระหว่างองค์กรที่เป็นทางการและกึ่งทางการ ให้มีปฏิสัมพันธ์กับสังคมที่เกี่ยวข้อง จัดเป็นรูปแบบของผู้นำที่สำคัญในยุคนี้ที่องค์กรต้องประสบกับการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ทำให้การบริหารงานจำเป็นต้องมีความคล่องตัว รับกับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น

Woodward, & DeMille (2015) กล่าวว่าภาวะผู้นำดิจิทัลคือ รูปแบบของการเป็นผู้นำที่อุทิศชีวิตและทุ่มเทกำลังความสามารถอย่างเต็มที่เพื่อการพัฒนาสังคม โดยไม่คำนึงถึงสถานะทางสังคม ความมั่งคั่ง หรือสิทธิ ผู้นำในยุคนี้เป็นผู้ให้และนำความปรารถนาดีต่อผู้อื่น สร้างความงดงามแก่โลก ยกย่อง วิสัยทัศน์ให้กว้างไกล และความเป็นไปได้ที่เหมาะสมเพื่อมนุษยชาติ และสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตให้กล้าแกร่งยิ่งขึ้น ปกป้องสิทธิเสรีภาพ รักษาสันติภาพ และนำมาซึ่งความเจริญรุ่งเรืองเท่าที่เป็นไปได้

Cheryl Brown, Laura Czerniewicz, Cheng-Wen Huang และ Tabisa Mayisela (2016) ได้กล่าวถึงภาวะผู้นำดิจิทัลทางการศึกษา ไว้ว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลทางการศึกษา คือ พฤติกรรมของผู้นำที่อาจจะไม่ใช่ผู้ที่ความเชี่ยวชาญในการใช้อุปกรณ์ดิจิทัลมากที่สุด แต่เป็นผู้ที่มองเห็นว่าอุปกรณ์ดิจิทัล ระบบเครือข่ายต่างๆ และการเปลี่ยนแปลงโครงสร้าง จะส่งผลให้เกิดประสิทธิผลต่อองค์กรและงานได้อย่างไร และผู้นำที่มีภาวะผู้นำดิจิทัลจะต้องตัดสินใจในเรื่องที่สำคัญได้อย่างเหมาะสม และต้องมีทักษะการรู้ดิจิทัล (Digital Literacy) และความรู้เกี่ยวกับการศึกษาในโลกดิจิทัล (Digital Education)

Rini Agustina และ Waras Kamdi (2020) นิยามความหมายของภาวะผู้นำดิจิทัล (Digital Leadership) ว่า เป็นพฤติกรรมที่ผู้นำสามารถกำหนดทิศทาง ชักจูง ริเริ่มการเปลี่ยนแปลงที่ยั่งยืนผ่านการเข้าถึงข้อมูลและการสร้างความสัมพันธ์เพื่อก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญต่อความสำเร็จของโรงเรียนในอนาคต

สุกัญญา แซ่มซ้อย (2560) ได้ให้คำนิยาม ภาวะผู้นำดิจิทัล หมายถึง พฤติกรรมการดำเนินงานของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงถึงความรู้ ความเข้าใจในการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา มีวิสัยทัศน์และเป็นผู้นำในการส่งเสริมศักยภาพครูและบุคลากรทางศึกษาให้สามารถบูรณาการการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับบริบทของนักเรียน

ชูชาติ พุทธิลา (2561) ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำดิจิทัล หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน โดยมีวิสัยทัศน์ และความเป็นผู้นำในการส่งเสริม ฝึกอบรม และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง นำเทคโนโลยีมาใช้ใน

การจัดการศึกษาและใช้ทำงานภายในโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงหลักจริยธรรมในการใช้สื่อสารสนเทศได้อย่างเหมาะสม

ซูติรัตน์ กาญจนธัญ (2562) นิยามว่า ภาวะผู้นำดิจิทัล หมายถึง การแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยสังเกตได้จากพฤติกรรม ความสามารถในการมีอิทธิพลเหนือผู้อื่นและจูงใจให้ผู้อื่นปฏิบัติตามและทำงานให้บรรลุเป้าหมายขององค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้ความรู้ ความสามารถในด้านดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ในการบริหารงานองค์กร โดยการกำหนดภาพอนาคตในองค์กรอย่างชัดเจน ด้วยการสนับสนุนร่วมมือของบุคลากร มีการนำดิจิทัลเข้าไปในการทำงาน สนับสนุนทรัพยากรดิจิทัล และส่งเสริมให้บุคลากรร่วมมือร่วมใจในการทำงาน มีการสื่อสารด้วยวิธีการดิจิทัล รวมไปถึง การเผยแพร่ข้อมูลระหว่างองค์กรอย่างสร้างสรรค์ และมีจริยธรรม เพื่อการพัฒนาประสิทธิภาพขององค์กรได้อย่างเหมาะสม

สุชญา โกมลวานิช (2563) ได้สรุปไว้ว่า ภาวะผู้นำดิจิทัล หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้บริหารแสดงออกถึงการมีวิสัยทัศน์ด้านเทคโนโลยีดิจิทัลในการกำหนดทิศทางอย่างมีขั้นตอน เป็นระเบียบแบบแผนในการติดตามดูแลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรนำนวัตกรรมทางเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นแบบอย่างในการพัฒนาวิชาชีพด้านเทคโนโลยีดิจิทัล สร้างวัฒนธรรมความร่วมมือกับครู ผู้ปกครอง ชุมชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการทำงานให้บรรลุเป้าหมาย

เลิศศักดิ์ ตามา (2564) นิยามความหมายของภาวะผู้นำดิจิทัลไว้ว่า ภาวะผู้นำดิจิทัล หมายถึง ทักษะ ความสามารถ กระบวนการ วิธีการ และคุณลักษณะส่วนบุคคลในฐานะผู้นำในการบริหารงานที่สามารถสร้างความเชื่อมั่น สร้างแรงจูงใจ สนับสนุนการทำงานร่วมกัน มีความคิดสร้างสรรค์ สามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อให้บรรลุประสิทธิภาพ และเป้าหมายขององค์กร

ศิริพงษ์ กลั่นไพฑูรย์ (2564) สรุปไว้ว่า ภาวะผู้นำดิจิทัล หมายถึงพฤติกรรมของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ที่พยายามใช้ อิทธิพลของตนหรือกลุ่มตน กระตุ้น ชี้นำ ผลักดันให้ตนเองและบุคคลอื่นในองค์กร มีความสามารถ ในการคิดวิเคราะห์และเชื่อมโยง พร้อมสร้างนวัตกรรมและศักยภาพ เพื่อผลักดันโอกาสและความสำเร็จ ในการเปลี่ยนแปลงการทำงานในยุคดิจิทัล

จากแนวคิดข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า ภาวะผู้นำดิจิทัล หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารที่แสดงถึงความสามารถในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล โดยเป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์ดิจิทัล และพัฒนาตนเองก้าวหน้าทางเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างสม่ำเสมอ ส่งเสริมให้บุคลากรร่วมมือร่วมใจในการทำงาน มีการสื่อสารด้วยวิธีการดิจิทัล รวมไปถึงการประชาสัมพันธ์ข้อมูลอย่างสร้างสรรค์และมี

จริยธรรม เพื่อการพัฒนาขององค์กรให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ให้องค์กรเกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นในอนาคต

ความสำคัญของภาวะผู้นำดิจิทัล

สภาพการณ์ปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงไปของโลกในยุคดิจิทัล โดยเฉพาะในส่วนของส่งผลกระทบต่อการบริหารสถานศึกษา ได้แก่ผู้บริหารการศึกษา ผู้เรียนรู้ในยุคดิจิทัล หากผู้มีส่วนรับผิดชอบโดยตรงขาดความเข้าใจการเปลี่ยนแปลงนี้และไม่ได้จัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียน จะทำให้ผู้เรียนขาดความเข้าใจในการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคดิจิทัล บทบาทของนักบริหารการศึกษาในยุคดิจิทัลจะต้องสามารถอำนวยความสะดวก สนับสนุน ส่งเสริม และเข้าร่วมการแข่งขันชั้นสูงท่ามกลางกระแสแห่งโลกาภิวัตน์ (globalization) ซึ่งอยู่ภายใต้เงื่อนไขการปรับเปลี่ยนการแข่งขันเพื่อสร้างข้อได้เปรียบ และความมุ่งมั่นของสังคมโลกที่ดำเนินไปอย่างรวดเร็วและรุนแรง ผู้นำเป็นผู้ที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนา ผู้บริหารหรือผู้นำที่มีภาวะผู้นำยุคดิจิทัลสามารถทำให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงานในองค์กรสูงขึ้นได้ พัฒนาการและความสำคัญนี้ตามทัศนะของนักทฤษฎีและ นักวิชาการ ดังนี้

Gardner (2006 ; อ้างถึงใน สุภัญญา แซ่ม ซ้อย, 2560 :125) ได้กล่าวถึงเหตุผลที่ต้องมีการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาใหม่ยุคดิจิทัล ก็คือการจัดการศึกษาในปัจจุบันไม่ได้ผลจริง ๆ และเงื่อนไขในโลกได้มีการเปลี่ยนแปลงไปแล้ว แต่การศึกษาในระบบที่ใช้อยู่ นั้น ยังคงเป็นการเตรียมความพร้อมสำหรับโลกในอดีตมากกว่าการเตรียมความพร้อมสำหรับโลกในอนาคตที่เป็นไปได้ ผู้เรียนที่ประสบผลสำเร็จจะต้องคิดได้อย่างสร้างสรรค์และอย่างอิสระ สามารถประยุกต์กลยุทธ์ของการเรียนรู้ไปใช้ใน สถานการณ์ใหม่ได้และการที่ยั่งยืนหยึดอยู่ในโลกอนาคตได้อย่างมีความสุขทั้งในการดำเนินชีวิต และหน้าที่การงาน จะต้องมีการปรับตัวเองให้รู้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงซึ่งมีความสอดคล้องกับผู้นำหรือผู้บริหารในยุคการเปลี่ยนแปลงของโลกในอนาคต ภาวะผู้นำต้องมีคุณลักษณะที่สำคัญ และ ความจำเป็นในศตวรรษนี้ประกอบด้วย ความเชี่ยวชาญ (disciplined mind) การสังเคราะห์ (synthesizing mind) การสร้างสรรค์ (creative mind) ความเคารพ (respectful mind) และจริยธรรม (ethical mind)

รัตติภรณ์ จงวิศาล (2556 : 62) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของการเปลี่ยนแปลงในโลกโลกาภิวัตน์ว่า การเปลี่ยนแปลงเป็นความรับผิดชอบของผู้บริหาร และสิ่งที่ต้องการของสังคมในยุคปัจจุบันคือ ภาวะผู้นำที่มีประสิทธิผลสูงมีความจำเป็นที่จะต้องกระตุ้น และเอื้ออำนวยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในยุคสังคมแห่งความรู้ และการปรับตัวต่อสภาพแวดล้อมภายนอก ที่มีการ

เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา และการจะนำการเปลี่ยนแปลง เพื่อไปสู่เป้าหมายสิ่งที่ดีกว่าจะต้องเริ่มเปลี่ยนแปลงที่ตัวเองก่อน และจะต้องกระตุ้นให้ผู้อื่นมีการเปลี่ยนแปลงตาม เพื่อจะนำผู้อื่นไปสู่เป้าหมายของยุคดิจิทัลที่มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT) ที่หลากหลาย

ซีวิน อ่อนละออ (2563) ความสำคัญของการเปลี่ยนแปลง เป็นความรับผิดชอบของผู้ที่มีภาวะผู้นำ และเป็นที่ต้องการของสังคมในยุคปัจจุบัน มีความจำเป็นที่จะต้องกระตุ้น และเอื้ออำนวยให้เกิดการเปลี่ยนแปลง และการปรับตัวต่อสภาพแวดล้อมภายนอกที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของคน และการปฏิบัติงานไปในทางที่ดีขึ้น และผู้นำจะต้องสามารถ เปลี่ยนแปลงความต้องการที่ตอบสนอง และแนวทางให้ องค์การประสบความสำเร็จ เจริญรุ่งเรืองไปในทางที่ดีขึ้นกว่าเดิม

ภาวะผู้นำดิจิทัล เป็นสิ่งที่ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลต้องมี เพราะเป็นผู้ที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาเพื่อให้เกิดประสิทธิผลของงานในสถานศึกษา โดยต้องสามารถ อำนวยความสะดวก สนับสนุน ส่งเสริม ให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเกิดการเปลี่ยนแปลงและการปรับตัวต่อสภาพแวดล้อมภายนอกที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของคน และการปฏิบัติงานไปในทางที่ดีขึ้น ผู้นำที่มีภาวะผู้นำดิจิทัลจึงเป็นที่ต้องการของสังคมในยุคดิจิทัล เพราะจะเป็นผู้นำให้สถานศึกษาเกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นกว่าเดิม

องค์ประกอบของภาวะผู้นำดิจิทัล

จากการศึกษาค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้วิจัยเรียบเรียงเนื้อหาขององค์ประกอบของภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ดังนี้

Eric Sheninger (2019) ได้นำเสนอเกี่ยวกับองค์ประกอบภาวะผู้นำในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา (The Pillars of Digital Leadership) ไว้ 7 องค์ประกอบ ดังนี้

1) การสื่อสาร (Communication) คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่ายแบบเรียลไทม์ผ่านอุปกรณ์ที่หลากหลาย และไม่ใช้วิธีการสื่อสารทางเดียว เช่น จดหมายข่าว หรือ เว็บไซต์ที่อีกต่อไป โดยสามารถแจ้งข้อมูลสำคัญและสื่อสารผ่านสื่อสังคมออนไลน์ต่างๆ ด้วยกลยุทธ์การใช้ดำเนินงานที่เรียบง่าย เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในยุคดิจิทัลได้อย่างทันที โดยผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำดิจิทัลจะเป็นผู้ประสานผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งหมดในการสื่อสารแบบสองทาง

2) การประชาสัมพันธ์ (Public Relations) ข้อเท็จจริงประการหนึ่งเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์คือ หากเราไม่ดำเนินการบอกเล่าเรื่องราวของเราเอง คนอื่นก็จะทำการบอกเล่าเรื่องราวต่างๆ ให้เรา และบ่อยครั้งมักจะเล่าเรื่องราวที่ไม่ตรงกับสิ่งที่เราต้องการ ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องทำหน้าที่เป็นแกนนำในการนำเสนอหรือประชาสัมพันธ์เรื่องราวต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา สามารถกำหนดรูปแบบที่เป็นรากฐานในการประชาสัมพันธ์เชิงบวกโดยใช้เครื่องมือสื่อสังคมออนไลน์ต่างๆ ในการที่จำทำเช่นนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาต้องสร้างเครื่องมือหรือช่องทางที่จะทำให้ครู ผู้เรียนหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีโอกาสแบ่งปันเรื่องราวในเชิงบวกเกี่ยวกับสถานศึกษาด้วย

3) การสร้างภาพลักษณ์ (Branding) กล่าวคือ ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องสามารถใช้ประโยชน์จากเครื่องมือสื่อสังคมออนไลน์ในการสร้างภาพลักษณ์หรือแบรนด์ในเชิงบวกที่เน้นมุมมองด้านบวกของวัฒนธรรมในสถานศึกษา เพิ่มความภาคภูมิใจให้กับชุมชนและช่วยดึงดูดหรือรักษาความเชื่อมั่นให้กับผู้ปกครอง เมื่อมองหาสถานที่ที่จะส่งบุตรหลานไปเรียนแล้วต้องนึกถึงสถานศึกษาของเราเป็นอันดับแรกๆ

4) ความผูกพันและการเรียนรู้ของผู้เรียน (Student Engagement or Learning) ความสำเร็จของการจัดการศึกษา คือ การที่ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และการมีส่วนร่วม คือ แนวทางการเรียนรู้ที่สำคัญสำหรับผู้เรียนในยุคดิจิทัล ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาต้องทำความเข้าใจว่าการจัดการศึกษาควรสะท้อนถึงชีวิตจริงและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ และประยุกต์ใช้สิ่งที่พวกเขาได้เรียนรู้มาให้สามารถนำไปใช้ในชีวิตรจริงได้ตั้งแนวความคิดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ซึ่งการเรียนรู้และการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ของผู้เรียนได้กลายเป็นความจำเป็นที่ครูต้องเปลี่ยนแปลงวิธีการสอน โดยมุ่งเน้นไปที่การเสริมสร้างชุดทักษะที่จำเป็นในการใช้ชีวิตประจำวันและโลกอนาคต ทั้งการสื่อสาร การทำงานร่วมกัน ความคิดสร้างสรรค์ การรู้เท่าทันสื่อ การเชื่อมโยงกับโลก การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการแก้ปัญหาที่ตรงกับความต้องการของสังคม

5) การพัฒนาสู่ความเป็นมืออาชีพ (Professional Growth or Development) การเพิ่มขึ้นของสังคมออนไลน์ สถานศึกษาไม่จำเป็นต้องเป็นโกดังเก็บข้อมูล ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ได้เอง เพื่อตอบสนองของความต้องการการเรียนรู้ที่หลากหลาย การจัดหาทรัพยากร การเข้าถึงความรู้ การรับความคิดเห็น การติดต่อกับผู้เชี่ยวชาญทั้งนักการศึกษาและนักปฏิบัติ เพื่ออภิปรายเกี่ยวกับกลยุทธ์ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการพัฒนาความเป็นครูและผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ

6) การปรับวิสัยทัศน์สิ่งแวดล้อมและพื้นที่การเรียนรู้ (Re-environment Learning Spaces and Environment) เมื่อผู้บริหารสถานศึกษาเข้าใจบทบาทหลักของการนำเทคโนโลยีมาใช้ในสถานศึกษาแล้ว การเริ่มต้นกระบวนการเปลี่ยนแปลงที่ยั่งยืน ขั้นตอนต่อไปคือการเริ่มเปลี่ยนแปลงพื้นที่การเรียนรู้และสภาพแวดล้อมที่สนับสนุนต่อการพัฒนาทักษะที่จำเป็นและมีความสอดคล้องกับโลกแห่งความจริง โดยผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องกำหนดวิสัยทัศน์และแผนกลยุทธ์ในการสร้างพื้นที่การเรียนรู้และปรับสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาทั้งหมด โดยการจัดหาและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสม ไม่ว่าจะเป็นแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา เช่น ห้องสมุดอัตโนมัติ ห้องเรียนอัจฉริยะ สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา หรือวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ที่กระตุ้นหรือสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้เรียนอยากเรียนรู้ และลงมือค้นคว้าหาความรู้เพื่อนำมาต่อยอดด้วยกระบวนการคิด วิเคราะห์ สร้างสรรค์ จนสามารถนำมาต่อยอดเป็นองค์ความรู้ใหม่หรือนวัตกรรมได้ ฯลฯ หรือแหล่งเรียนรู้ภายนอกสถานศึกษาที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องอาศัยความร่วมมือกับผู้ปกครอง ชุมชน หรือหน่วยงานหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกันพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในชุมชน เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน

7) การสร้างโอกาส (Opportunity) เป็นสิ่งสำคัญสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาที่จะค้นหาวิธีการปรับปรุงสถานศึกษาและการพัฒนาความเป็นมืออาชีพของตนเอง ครู และบุคลากรอย่างต่อเนื่อง โดยเน้นที่การใช้ประโยชน์การเชื่อมต่อเทคโนโลยี เพิ่มโอกาสในการปรับปรุงวิธีการทำงาน

Lindsay Sullivan (2017) อธิบายแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบของผู้นำเชิงดิจิทัล ดังนี้

- 1) ความรู้ดิจิทัล (Digital Literacy) 2) วิสัยทัศน์ดิจิทัล (Digital Vision) 3) การพูดสนับสนุน Advocacy 4) การแสดงตน (Presence) การแสดงตนให้เห็นมากกว่าการนั่งอยู่กับที่ 5) การสื่อสาร (Communication) การสื่อสารในการทำงาน 6) การปรับตัว (Adaptability) 7) ตระหนักรู้ในตนเอง (Self-Awareness) 8) การรับรู้ทางวัฒนธรรม (Cultural Awareness) เข้าใจวัฒนธรรมองค์การ

ภานุมาศ จันทร์ศรี (2562) ได้ศึกษาโมเดลการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จากผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสมี 4 องค์ประกอบหลัก ได้แก่

- 1) การสื่อสารเชิงดิจิทัล คือ กระบวนการที่ผู้บริหารแสดงออกถึงการสื่อสารขยายความคิด ความเชื่อให้กับสถานศึกษาอื่น ตลอดจนหน่วยงานอื่นทั้งภาครัฐ และเอกชนที่เกี่ยวข้อง

เข้าใจ เป็นที่ยอมรับของทุกองค์การนำไปสู่การปฏิบัติ ด้วยรูปภาพ การเขียน การใช้สัญลักษณ์ ผ่านช่องทางสื่อสารสังคมออนไลน์ที่มีประสิทธิภาพ

2) การสร้างวิธีการเรียนรู้เชิงดิจิทัล คือ กระบวนการหรือพฤติกรรมที่ผู้บริหารแสดงออกถึงความสามารถในการสร้างแรงบันดาลใจให้ครูใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดกระบวนการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล และสร้างบรรยากาศสิ่งแวดล้อมเพื่อเอื้อต่อการเรียนรู้ รวมไปถึงการมีวิสัยทัศน์ในการสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อเพิ่มโอกาสทางการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน

3) การพัฒนาสู่ความเป็นมืออาชีพ คือ กระบวนการที่ผู้บริหารส่งเสริมการนำเทคโนโลยีสารสนเทศสมัยใหม่มาใช้ในการประกอบวิชาชีพเพื่อเพิ่มขีดความสามารถของบุคลากรให้มีความชำนาญในการใช้เทคโนโลยีให้บรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ร่วมกันและสร้างโอกาสในการเรียนรู้ให้บุคลากรอย่างสม่ำเสมอ

4) การสร้างวัฒนธรรมเชิงดิจิทัลคือ พฤติกรรมหรือกระบวนการของผู้บริหารที่มีแบบแผน คุณดมการณ์ วิสัยทัศน์ ในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลต่อการปฏิบัติงานขององค์กรในทางเดียวกัน ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ

ทินกร บัวชู (2562) สรุปองค์ประกอบของภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่สำคัญไว้ 5 องค์ประกอบ ดังนี้

1) การมีวิสัยทัศน์ (Visionary Leadership) ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความสามารถแลกเปลี่ยนวิสัยทัศน์ในการเปลี่ยนแปลงองค์กรผ่านการพัฒนานวัตกรรมดิจิทัลและประยุกต์ใช้ดิจิทัลเพื่อยกระดับความเป็นเลิศขององค์กร การทำความเข้าใจกลยุทธ์ที่สนับสนุนเป้าหมายขององค์กรจะช่วยให้องค์กรแข่งขันได้มากขึ้นด้วยนวัตกรรมดิจิทัล

2) เป็นผู้ใช้ดิจิทัลอย่างคล่องแคล่ว (การปฏิบัติอย่างมืออาชีพ) ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถใช้ดิจิทัลได้อย่างคล่องแคล่ว มั่นใจในความสามารถของตนเอง สามารถจัดหาสื่อ และจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ดิจิทัลและนวัตกรรมอย่างมืออาชีพ และส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ รวมถึงการเสริมศักยภาพเทคโนโลยีและทรัพยากรการเรียนรู้ดิจิทัลที่หลากหลาย

3) ความสามารถในการใช้ข้อมูล (Data Driven) ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถใช้ข้อมูลได้อย่างอิสระ ใช้งานได้ไม่จำกัด ใช้ทรัพยากรสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับองค์กรของในการวางแผนกลยุทธ์ การควบคุมคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

4) เข้าใจความรู้ความสามารถของคนในองค์กร (Talent Management) ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องรู้และเข้าใจความสามารถของคนในองค์กร บริหารทรัพยากรบุคคลภายในองค์กรอย่างเหมาะสมและสมดุลตามความสามารถ เพื่อให้บุคลากรมีความสามารถในการทำงาน และการจัดการกับปัญหาในการทำงาน เพื่อสร้างนวัตกรรมดิจิทัลใหม่ ๆ และความเป็นมืออาชีพในการทำงานตามแผน

5) การสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ในโลกดิจิทัล (Digital Age Learning Culture) ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างพลวัตในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรมใหม่ๆ จนทำให้เกิดวัฒนธรรมการเรียนรู้ในโลกดิจิทัลฝังแน่นอยู่ในองค์กรอย่างต่อเนื่อง และตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีดิจิทัลอยู่เสมอ เพื่อให้สามารถตัดสินใจได้อย่างรวดเร็ว และเปิดโอกาสให้มีโครงการใหม่ ๆ

ชุดิรต์น์ กาญจนธัญชัย (2562) จำแนกองค์ประกอบของภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ 4 องค์ประกอบ ดังนี้

1) ความร่วมมือหมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่แสดงออกถึงการร่วมกันทำงานด้วยความเต็มใจ โดยมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารในการทำงานอย่างเปิดเผย รวมไปถึงการเผยแพร่ข่าวสารในแบบดิจิทัล เพื่อนำไปใช้ในการบริหารงาน มีทีมงานที่มีประสิทธิภาพ มีความรับผิดชอบในการทำงานด้วยความเต็มใจ มีความร่วมมือร่วมใจในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น และนำปัญหาที่เกิดขึ้นมาใช้เป็นแนวทางด้านกลยุทธ์เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพในการทำงาน โดยสังเกตได้จาก

1.1) การแบ่งปันข้อมูล หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยสังเกตได้จากพฤติกรรมบ่งชี้ดังนี้ 1) แบ่งปันข้อมูลข่าวสารแบบออนไลน์และออฟไลน์ 2) แบ่งปันข้อมูลดิจิทัลภายในองค์กร 3) แบ่งปันข้อมูลดิจิทัลภายนอกองค์กร 4) สร้างความร่วมมือของบุคลากรในการแบ่งปันข้อมูล 5) ใช้ข้อมูลดิจิทัลปรับปรุงการทำงาน

1.2) ความรับผิดชอบ หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสังเกตได้จากพฤติกรรมบ่งชี้ ดังนี้ 1) ทำงานอย่างเต็มความสามารถ เพื่อบรรลุเป้าหมาย 2) ปฏิบัติงานด้วยความเพียรพยายามเอาใจใส่ 3) ไม่ละเลยทอดทิ้งงาน 4) ยอมรับผลจากการกระทำของตนเอง 5) พร้อมปรับปรุงแก้ไขงานให้ดีขึ้น

1.3) การแก้ปัญหา หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสังเกตได้จากพฤติกรรมบ่งชี้ ดังนี้ 1) มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในการแก้ไขปัญหา 2) มองภาพรวมของปัญหาเพื่อจับประเด็นปัญหา 3) ระดมสมองของทีมงานในการแก้ไขปัญหา 4) มีวิธีการแนวทางการแก้ปัญหาย่างรวดเร็ว 5) มองปัญหาเชิงกลยุทธ์ เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพในการทำงาน

2) ความรู้ดิจิทัล หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่แสดงออกถึงการมีความรู้ ความเข้าใจในดิจิทัล เข้าใจถึงการเปลี่ยนแปลงบทบาทโลกดิจิทัล มีการดิจิทัลในการบริหารจัดการสถานศึกษา รวมไปถึงนำดิจิทัลเข้ามาช่วยในการบริหารงาน มีการเก็บรวบรวมข้อมูลสารสนเทศเพื่อใช้ในการตัดสินใจในเรื่องการบริหารงาน มีการคิดอย่างมีวิจรรณญาณในการเลือกใช้ดิจิทัลที่เหมาะสม รวมไปถึงการประมวลผลข้อมูลสารสนเทศในโลกดิจิทัล สามารถระบุได้ว่าสารสนเทศใดที่เชื่อถือได้ มีความรู้ในด้านจริยธรรมกฎหมาย และมารยาทและการดิจิทัลโดยสังเกตได้จาก

2.1) เข้าใจดิจิทัล หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสังเกตได้จากพฤติกรรมบ่งชี้ ดังนี้ 1) เข้าใจบริบทของโลกดิจิทัล 2) รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของโลกดิจิทัล 3) ส่งเสริมผู้ร่วมงานให้เข้าดิจิทัล 4) รู้กฎหมายดิจิทัล 5) ใช้ดิจิทัลอย่างมีจริยธรรม

2.2) การใช้ดิจิทัล หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสังเกตได้จากพฤติกรรมบ่งชี้ ดังนี้ 1) ใช้ดิจิทัลในการทำงาน 2) ใช้ดิจิทัลในการบริหารงาน 3) ใช้ดิจิทัลในการสื่อสารสั่งการ 4) ใช้สื่อดิจิทัลกระตุ้นความสนใจหน่วยงาน 5) ใช้ดิจิทัลติดต่อประสานงานระหว่างหน่วยงาน

2.3) การรู้สารสนเทศ หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสังเกตได้จากพฤติกรรมในการเข้าถึงข้อมูล สืบค้นแบบดิจิทัล และประเมินผลข้อมูลนั้นได้ การคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจรรณญาณในการเลือกใช้สารสนเทศ การใช้สารสนเทศประกอบการตัดสินใจ การจัดการสารสนเทศอย่างเป็นระบบ การส่งเสริมพัฒนาแหล่งสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ดิจิทัล

3) วิสัยทัศน์ดิจิทัล หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่แสดงออกถึงการมีทักษะในการวางภาพอนาคตขององค์กรในด้านดิจิทัล มีการรวบรวมข้อมูลทรัพยากรเพื่อในการสร้างวิสัยทัศน์ มีการเผยแพร่วิสัยทัศน์ผ่านดิจิทัล และนำวิสัยทัศน์ที่ร่วมกันสร้างกับสมาชิกในองค์กรลงไปสู่การปฏิบัติ โดยสังเกตได้จาก

3.1) การสร้างวิสัยทัศน์ หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสังเกตได้จากพฤติกรรมบ่งชี้ ดังนี้ 1) ตระหนักถึงศักยภาพองค์กร 2) รวบรวมข้อมูลสารสนเทศเพื่อสร้างวิสัยทัศน์ 3) วิเคราะห์สังเคราะห์กำหนดภาพอนาคตองค์กรอย่างชัดเจน 4) สร้างภาพอนาคตดิจิทัลกับผู้ร่วมงาน 5) มีมุมมองของภาพอนาคตโลกดิจิทัล

3.2) การเผยแพร่วิสัยทัศน์ หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสังเกตได้จากพฤติกรรมบ่งชี้ ดังนี้ 1) เผยแพร่วิสัยทัศน์ดิจิทัล 2) สามารถเผยแพร่วิสัยทัศน์ดิจิทัล 3) สร้างความเข้าใจให้กับบุคลากรในวิสัยทัศน์ดิจิทัล 4) ทำให้สมาชิกยอมรับวิสัยทัศน์ดิจิทัล 5) จูงใจสมาชิกในการเผยแพร่วิสัยทัศน์

3.3) การปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสังเกตได้จากพฤติกรรมบ่งชี้ ดังนี้ 1) นำวิสัยทัศน์ไปสู่การปฏิบัติ 2) เชื่อมโยงวิสัยทัศน์ดิจิทัลไปสู่เป้าหมาย นโยบาย แผนงาน โครงการ 3) สนับสนุนบุคลากรให้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ 4) สร้างบรรยากาศในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้วิสัยทัศน์ 5) ติดตามประเมินผลวิสัยทัศน์

4) การสื่อสาร หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่แสดงออกถึงการมีความรู้ ความสามารถในการสื่อสาร ในรูปแบบวัจนภาษา และอวัจนภาษา มีความสามารถในการใช้ทักษะฟัง พูด อ่าน เขียน เพื่อการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ มีความสามารถในการสื่อสารจูงใจผู้อื่นให้ทำงาน ด้วยทักษะการสื่อสารอย่างชัดเจน เข้าใจง่าย มีทัศนคติและบรรยากาศการสื่อสารที่ดี เป็นตัวอย่างที่ดีในการสื่อสารของสมาชิกในองค์กร ก่อให้เกิดประโยชน์ในการบริหารองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ โดยสังเกตได้จาก

4.1) ทักษะการสื่อสาร หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสังเกตได้จากพฤติกรรมบ่งชี้ ดังนี้ 1) ความสามารถในการฟัง พูด อ่าน เขียน และการกระทำ 2) สามารถสื่อสารให้เกิดความสัมพันธ์อันดีในการทำงาน 3) นำสื่อดิจิทัลมาใช้สื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ 4) สื่อสารจูงใจผู้อื่นไปสู่การปฏิบัติงาน 5) เป็นแบบอย่างที่ดีในการสื่อสาร

4.2) ทัศนคติในการสื่อสาร หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสังเกตได้จากพฤติกรรมบ่งชี้ ดังนี้ 1) ทัศนคติบวกต่อตนเอง และผู้สื่อสาร 2) ทัศนคติบวกต่อการสื่อสารดิจิทัล 3) ทัศนคติที่ดีต่อเรื่องที่สื่อสาร 4) การสื่อสารทางบวกทำให้เกิดบรรยากาศที่ดีในการสื่อสาร 5) เห็นประโยชน์ของการสื่อสาร

4.3) ชัดเจนในการสื่อสาร หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสังเกตได้จากพฤติกรรมบ่งชี้ ดังนี้ 1) สื่อสารอย่างตรงประเด็นตรงไปตรงมา 2) ใช้

ภาษาและถ้อยคำที่เข้าใจง่าย 3) ใช้ข้อความชัดเจนสั่งงานผ่านดิจิทัล 4) สามารถทำให้สมาชิกมีความเข้าใจชัดเจนต่อสารที่สื่อออกไป 5) ทบทวนสารที่สื่อออกไปกับบุคลากรเพื่อความถูกต้องชัดเจน

กนกอร สมปราชญ์ (2562, น. 195) ได้ทำวิจัยเรื่องภาวะผู้นำแบบดิจิทัลที่ส่งผลต่อการเกิดแบรนด์ของโรงเรียน พบว่า มีองค์ประกอบหลักที่สำคัญของภาวะผู้นำแบบดิจิทัล มีดังนี้ 1. วิสัยทัศน์ผู้นำแบบดิจิทัล 2. การพัฒนาวิชาชีพของบุคลากรและผู้บริหาร 3. สมรรถนะและความสามารถทางดิจิทัลของผู้บริหาร 4. การสร้างเครือข่ายดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ 5. จริยธรรมองค์กรและสังคมดิจิทัล

วันชัย ราชวงศ์ (2562) ศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำสถานศึกษายุคดิจิทัล และได้สรุปองค์ประกอบของภาวะผู้นำยุคดิจิทัลไว้ 4 องค์ประกอบ ได้แก่

1) มีการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความสามารถในการผลักดันให้ครูใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้และการสอน

2) การใช้เทคโนโลยีในการบริหารงาน หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถประยุกต์เทคโนโลยีในการเพิ่มขยายขีดความสามารถเชิงวิชาชีพของทีมงาน อันนำไปสู่การเพิ่มผลิตภาพ

3) การใช้เทคโนโลยีในการวัดผลและการประเมินผล หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำเทคโนโลยีมาใช้ในการวัดผลและประเมินผลทั้งในแง่ของการเรียนการสอนหรือการประเมินการใช้เทคโนโลยี

4) จริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาแสดงออกถึงการเป็นแบบอย่างในการใช้เทคโนโลยีด้วยความระมัดระวัง และมีความรับผิดชอบต่อสังคม ผู้เรียนทุกคนสามารถเข้าถึงและตรงกับความต้องการที่ไม่ขัดต่อพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารและจริยธรรม)

สุชญา โกมลวานิช (2563) ได้ศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา และสังเคราะห์องค์ประกอบของภาวะผู้นำดิจิทัล ได้ 3 องค์ประกอบ ได้แก่

1) การสื่อสารดิจิทัล หมายถึง พฤติกรรมผู้บริหารที่แสดงออกถึงการสื่อสารและการสร้างเครือข่าย การใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการสื่อสารกับนักเรียน ครู บุคลากร และชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ

2) การมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารที่ ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรปรับตัว พัฒนาตนเอง และสร้างสรรค์นวัตกรรมสิ่งใหม่ๆ โดยการพัฒนากลยุทธ์สำหรับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการทำงาน

3) การรู้ดิจิทัล หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารที่แสดงความสามารถในการ ค้นหา การประเมิน การใช้ การแบ่งปัน และการสร้างข้อมูลโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนการสอน ประเมิน สร้างสรรค์ สร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้

เอกรัตน์ เชื้อวงศ์ (2564) ได้ศึกษาเกี่ยวกับองค์ประกอบของภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา และสังเคราะห์องค์ประกอบของภาวะผู้นำดิจิทัล ผลการศึกษาพบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัล ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่

1) การเป็นพลเมืองดิจิทัล หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงถึง ความรู้ความสามารถในการเข้าถึงและใช้เทคโนโลยีสื่อดิจิทัล ประกอบด้วย 3 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ การรู้ และใช้ดิจิทัล การสื่อสารดิจิทัล และจริยธรรมในการใช้ดิจิทัล

2) ความเป็นมืออาชีพด้านดิจิทัล หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ที่แสดงถึงความเชี่ยวชาญในการบูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัลในการพัฒนาโรงเรียน ประกอบด้วย 3 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ ความเชี่ยวชาญในการใช้เทคโนโลยี การบริหารจัดการเทคโนโลยี และการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ดิจิทัล

3) วิสัยทัศน์ดิจิทัล หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงถึงการ ดำเนินงานเพื่อสร้างวิสัยทัศน์ในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการปฏิบัติงานให้เป็นจริง ประกอบด้วย ตัวบ่งชี้ 3 ตัว ได้แก่ การสร้างวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนและสามารถปฏิบัติได้ การสร้างวิสัยทัศน์ที่ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการปฏิบัติงาน และการสร้างวิสัยทัศน์ที่ส่งเสริมการพัฒนาและสร้างนวัตกรรม

เลอศักดิ์ ตามา (2564) สรุปไว้ว่า องค์ประกอบของภาวะผู้นำยุคดิจิทัล มีทั้งสิ้น 6 องค์ประกอบ ดังนี้

1) การมีวิสัยทัศน์ คือ พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในการแสดงวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน และมีความเป็นไปได้ มีมุมมองทางด้านการจัดการศึกษาที่ทันสมัย กล้าตัดสินใจ กำหนดเป้าหมายและวิสัยทัศน์ขององค์กรไปสู่การเปลี่ยนแปลง นำความรู้และวิธีการใหม่ๆ มาแก้ไขปัญหาและพัฒนาองค์กรให้ประสบความสำเร็จ

2) การทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วม เป็นพฤติกรรมของผู้บริหารที่ส่งเสริมการทำงานแบบร่วมมือของบุคลากรในองค์กร ส่งเสริมและสนับสนุนการทำงานเป็นทีม เปิดโอกาส

การมีส่วนร่วมในการคิดและตัดสินใจ ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผล สร้างมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับบุคลากรในองค์กร และสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

3) การมีความคิดสร้างสรรค์ คือพฤติกรรมแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงความสามารถในการคิด จินตนาการ เชื่อมโยงความรู้และประสบการณ์สู่กระบวนการคิดในสิ่งใหม่ สร้างนวัตกรรมใหม่ๆ และพัฒนาต่อยอดเพื่อนำมาใช้ในการบริหาร เปิดโอกาสให้บุคลากรมีอิสระทางความคิดในการสร้างสรรค์และพัฒนางานใหม่ๆ อยู่เสมอ

4) ทักษะเทคโนโลยีดิจิทัล หมายถึง ความรู้ ความสามารถและทักษะของผู้บริหารในการเข้าถึง และใช้ข้อมูล สารสนเทศต่างๆ ความสามารถในการใช้เครื่องมือดิจิทัล พัฒนาและประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลให้สอดคล้องกับกลยุทธ์และเป้าหมายของสถานศึกษา

5) การสร้างแรงจูงใจ หมายถึง ระดับการปฏิบัติของผู้บริหารที่แสดงออกถึงการสร้างขวัญและกำลังใจกระตุ้นบุคลากรด้วยวิธีการต่างๆ ให้คำยกย่องชมเชย รางวัล ข้อเสนอแนะ บุคลากรอยู่เสมอ ส่งเสริมการเกิดทัศนคติที่ดีและความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน อำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานอย่างเหมาะสม รวมถึงสร้างค่านิยมและจิตสำนึกที่ดีในการปฏิบัติงาน

6) องค์กรแห่งการเรียนรู้ หมายถึง หลักการ แนวทางปฏิบัติที่พัฒนาขีดความสามารถและการเรียนรู้ของตนเองและบุคลากรในองค์กร การถ่ายทอดความรู้เพื่อให้องค์กรมีความคล่องตัวและยืดหยุ่น สร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ ส่งเสริมความสามารถในการปรับตัวและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำพาองค์กรให้ประสบความสำเร็จอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

ฤทธิกร โยธสิงห์ (2565) วิจัยเรื่องภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานการณ์ชีวิตวิถีใหม่ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ โดยใช้แนวคิดของ Eric Sheninger ได้ 7 องค์ประกอบ ได้แก่

- 1) การสื่อสาร (Communication)
- 2) การประชาสัมพันธ์ (Public Relations)
- 3) การสร้างภาพลักษณ์ (Branding)
- 4) การมีส่วนร่วมของนักเรียน (Student Engagement / Learning)
- 5) การพัฒนาสู่ความเป็นมืออาชีพ (Professional Growth / Development)
- 6) การเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อม สภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ (Re-envisioning learning spaces and environments)
- 7) การสร้างโอกาส (Opportunity)

สุวีรัตน์ รอดพัน (2564) ได้ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำดิจิทัล และสังเคราะห์องค์ประกอบของภาวะผู้นำดิจิทัลจากนักวิชาการและผู้ที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำดิจิทัล ได้ทั้งสิ้น 5 องค์ประกอบ ดังนี้

- 1) ด้านการรู้ดิจิทัล
- 2) ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล
- 3) ด้านการสื่อสารดิจิทัล
- 4) ด้านการสร้างวัฒนธรรมดิจิทัล
- 5) ด้านการนิเทศและติดตามด้วยระบบดิจิทัล

ศิริพงษ์ กลั่นไพฑูรย์ (2564) ได้สังเคราะห์องค์ประกอบของภาวะภาวะผู้นำยุคดิจิทัลจากนักวิชาการ และสรุปองค์ประกอบของภาวะผู้นำยุคดิจิทัล 6 ประการ ได้แก่ 1) วิสัยทัศน์ด้านดิจิทัล 2) การสร้างเครือข่ายเพื่อการเรียนรู้ 3) การพัฒนาศักยภาพบุคลากร 4) การบริหารและการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยี 5) การเรียนรู้และใช้เทคโนโลยีและ 6) การสร้างวัฒนธรรมเรียนรู้ในยุคดิจิทัล

คมกริช สังขรัตน์ (2564) ได้สรุปองค์ประกอบของภาวะผู้นำดิจิทัลไว้ 4 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) ความรู้และทักษะในการใช้ดิจิทัล 2) การสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ขององค์กรในยุคดิจิทัล 3) การมีวิสัยทัศน์ และ 4) การสนับสนุน ส่งเสริม และพัฒนาการใช้ดิจิทัล

จากแนวคิดและผลวิจัยของนักวิชาการที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ผู้วิจัยได้นำแนวคิดของ Eric Sheninger (2019) เป็นฐาน ซึ่งได้เสนอแนวคิดองค์ประกอบภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา 7 ด้าน คือ 1) การสื่อสาร 2) ประชาสัมพันธ์ 3) การสร้างภาพลักษณ์ 4) ความผูกพันและการเรียนรู้ของผู้เรียน 5) การพัฒนาสู่ความเป็นมืออาชีพ 6) การปรับวิสัยทัศน์สิ่งแวดล้อมและพื้นที่การเรียนรู้ และ 7) การสร้างโอกาส และผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์แนวคิดและผลการวิจัยของนักวิชาการไทยและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบภาวะผู้นำดิจิทัล นำมาพิจารณาได้ องค์ประกอบที่น่าสนใจอีก 2 องค์ประกอบ คือ

- 1) จริยธรรมผู้บริหารยุคดิจิทัล ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้บริหารจะต้องเป็นผู้สนับสนุน ส่งเสริมและปลูกฝังพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีอย่างปลอดภัย มีจริยธรรมและถูกกฎหมาย การใช้เทคโนโลยีที่อยู่ในขอบเขตของจรรยาบรรณวิชาชีพ การปฏิบัติตามกฎหมายลิขสิทธิ์และกฎหมายการใช้เครือข่ายออนไลน์ สอดคล้องกับแนวคิดของ วันชัย ราชวงศ์ (2562) ซึ่งเสนอว่า ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงออกถึงการเป็นแบบอย่างในการใช้เทคโนโลยีด้วยความระมัดระวัง และมีความรับผิดชอบต่อสังคม ผู้เรียนทุกคนสามารถเข้าถึงและตรงกับความต้องการที่ไม่ขัดต่อ

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารและจรรยาบรรณได้ นอกจากนั้นในแง่กฎหมาย ชวณะไพศาล (2563) อธิบายว่า ผู้บริหารต้องปลูกฝังพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีอย่างมีจรรยาบรรณและถูกกฎหมาย เช่น การระมัดระวังเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลที่เผยแพร่ทางออนไลน์ และสนับสนุนให้มีการใช้เทคโนโลยีในขอบเขตของจรรยาบรรณวิชาชีพ และตามหลักกฎหมาย

2) วัฒนธรรมดิจิทัล ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องสร้างสรรค์พลวัตในการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัลให้เป็นปกติในองค์กร มีหลักการ แนวทางปฏิบัติที่พัฒนาขีดความสามารถและการเรียนรู้ของตนเองและบุคลากรในองค์กรจนเกิดเป็นวัฒนธรรมการเรียนรู้ในโลกดิจิทัลในองค์กรได้อย่างทั่วถึง ส่งเสริมความสามารถในการปรับตัวและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำองค์กรให้ประสบความสำเร็จอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน สอดคล้องกับแนวคิดของ จิตรกร จันทรสุข (2564) ที่อธิบายไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการสร้างวัฒนธรรมการทำงานและบรรยากาศสถานศึกษาให้มีการใช้ดิจิทัล และสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้บนโลกยุคดิจิทัลในการทำงานร่วมกันได้ตลอดเวลา พร้อมทั้งเพิ่มขีดความสามารถในการสร้างวัฒนธรรมองค์กร โดยให้บุคลากรสร้างนวัตกรรมด้านเทคโนโลยีในการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และ เลอศักดิ์ ตามา (2564) ที่อธิบายว่า ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมี แนวทางปฏิบัติที่พัฒนาความสามารถและการเรียนรู้ของตนเองและบุคลากรในองค์กร สร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ ส่งเสริมความสามารถในการปรับตัวและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำองค์กรให้ประสบความสำเร็จอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

จากการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และอธิบายเหตุผลเพิ่มเติม สามารถสรุปองค์ประกอบของภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาได้ 9 ด้าน ดังนี้ 1) การสื่อสาร 2) ประชาสัมพันธ์ 3) การสร้างภาพลักษณ์ 4) ความผูกพันและการเรียนรู้ของผู้เรียน 5) การพัฒนาสู่ความเป็นมืออาชีพ 6) การปรับวิสัยทัศน์สิ่งแวดล้อมและพื้นที่การเรียนรู้ 7) การสร้างโอกาส 8) จรรยาบรรณผู้บริหารยุคดิจิทัล และ 9) วัฒนธรรมดิจิทัล

แนวคิดเกี่ยวกับการสื่อสาร

ความหมายของการสื่อสาร

Eric Sheninger (2019) ให้ความหมายว่าการสื่อสาร (Communication) คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่ายแบบเรียลไทม์ผ่านอุปกรณ์ที่หลากหลาย และไม่ใช้วิธีการสื่อสารทางเดียว เช่น จดหมายข่าว หรือ เว็บไซต์ที่อีกต่อไป โดยสามารถแจ้งข้อมูลสำคัญและสื่อสารผ่านสื่อสังคมออนไลน์ต่างๆ ด้วยกลยุทธ์การใช้ดำเนินงานที่เรียบง่าย เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในยุคดิจิทัลได้อย่าง

ทันที โดยผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำดิจิทัลจะเป็นผู้ประสานผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งหมดในการสื่อสารแบบสองทาง

ซูตริตัน กาญจนธชัย (2562) เสนอว่าการสื่อสาร หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่แสดงออกถึงการมีความรู้ ความสามารถในการสื่อสาร ในรูปแบบวัจนภาษา และอวัจนภาษา มีความสามารถในการใช้ทักษะฟัง พูด อ่าน เขียน เพื่อการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ มีความสามารถในการสื่อสารจูงใจผู้อื่นให้ทำงาน ด้วยทักษะการสื่อสารอย่างชัดเจน เข้าใจง่าย มีทัศนคติและบรรยากาศการสื่อสารที่ดี เป็นตัวอย่างที่ดีในการสื่อสารของสมาชิกในองค์กร ก่อให้เกิดประโยชน์ในการบริหารองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ

ภานุมาศ จันทร์ศรี (2562) อธิบายว่าการสื่อสารเชิงดิจิทัล คือ กระบวนการที่ผู้บริหารแสดงออกถึงการสื่อสารที่ขยายความคิด ความเชื่อให้กับสถานศึกษาอื่น ตลอดจนหน่วยงานอื่นทั้งภาครัฐ และเอกชนที่เกี่ยวข้องเข้าใจ เป็นที่ยอมรับของทุกองค์กรนำไปสู่การปฏิบัติด้วยรูปภาพ การเขียน การใช้สัญลักษณ์ ผ่านช่องทางการสื่อสารสังคมออนไลน์ที่มีประสิทธิภาพ

สุชญา โกมลวานิช (2563) เสนอแนวคิดไว้ว่าการสื่อสารดิจิทัล หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารที่แสดงออกถึงการสื่อสาร และการสร้างเครือข่าย โดยใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการสื่อสารกับนักเรียน ครู บุคลากรและชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จันทิมา รุ่งเรือง (2563) อธิบายว่าการสื่อสาร หมายถึง การติดต่อสื่อสารโดยใช้ช่องทางที่หลากหลาย เป็นการสื่อสารเชิงบวกที่ต้องทำอย่างสม่ำเสมอ ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่อาจเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา เพื่อให้การทำงานเกิดประสิทธิผลตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ ทักษะในการติดต่อสื่อสารที่ดี ชัดเจน เข้าใจง่าย ถูกต้องครบถ้วน สามารถซักถาม ตรวจสอบข้อสงสัยซึ่งกันและกันได้อย่างเปิดเผยจะทำให้งานประสบความสำเร็จ

สรุปได้ว่า การสื่อสาร หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ ความสามารถทางการสื่อสาร ใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลและสื่อสังคมออนไลน์ เพื่อสื่อสารกับครู นักเรียน ผู้ปกครอง และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างมีประสิทธิภาพและก่อให้เกิดประสิทธิผลของสถานศึกษา

แนวคิดเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์

ความหมายของการประชาสัมพันธ์

Eric Sheninger (2019) อธิบายว่า การประชาสัมพันธ์ (Public Relations) คือ ข้อเท็จจริงประการหนึ่งเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์คือ หากเราไม่ดำเนินการบอกเล่าเรื่องราวของเราเอง คนอื่นก็จะทำการบอกเล่าเรื่องราวต่างๆ ให้เรา และบ่อยครั้งมักจะมีเรื่องราวที่ไม่ตรงกับสิ่งที่เราต้องการ ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องทำหน้าที่เป็นแกนนำในการนำเสนอหรือ

ประชาสัมพันธ์เรื่องราวต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา สามารถกำหนดรูปแบบที่เป็นรากฐานในการประชาสัมพันธ์เชิงบวกโดยใช้เครื่องมือสื่อสารสังคมออนไลน์ต่างๆ ในการที่จำทำเช่นนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาต้องสร้างเครื่องมือหรือช่องทางที่จะทำให้ครู ผู้เรียนหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีโอกาสแบ่งปันเรื่องราวในเชิงบวกเกี่ยวกับสถานศึกษาด้วย

เมธี คชาไพโร (2548) กล่าวว่า การประชาสัมพันธ์ หมายถึง การดำเนินงานอย่างมีระบบแบบแผนขององค์กรและสถาบันต่าง ๆ ในการเสริมสร้างเจตคติที่ดีของบุคคลภายในและภายนอกองค์กร เพื่อให้เกิดการยอมรับ สนับสนุน และให้ความร่วมมือในกิจกรรมต่าง ๆ ขององค์กรอย่างต่อเนื่องทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

ราชบัณฑิตยสภา (2553) อธิบายว่า คำว่าประชาสัมพันธ์ ตรงกับคำภาษาอังกฤษว่า public relations โดยประกอบด้วยคำว่า ประชา หมายถึง หมู่คน ประชาชนทั่วไป และ สัมพันธ์ หมายถึง ผูกพัน หรือ เกี่ยวข้อง ประชาสัมพันธ์ จึงหมายถึง การชี้แจงให้คนจำนวนมากรู้และเข้าใจเรื่องใดเรื่องหนึ่งอย่างถูกต้อง

ประกาศรี สวัสดิ์อำไพรักษ์ () การประชาสัมพันธ์ เป็นการติดต่อสื่อสารจากองค์กรไปสู่สาธารณชนที่เกี่ยวข้อง รวมถึงรับฟังความคิดเห็นและปราชญ์ติจากสาธารณชนที่มีต่อองค์กร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความเชื่อถือภาพลักษณ์ รับรู้ และแก้ไขข้อผิดพลาดในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ในการดำเนินการประชาสัมพันธ์จำเป็นต้องมีการบริหารงานประชาสัมพันธ์ที่ดี อันประกอบด้วย การเลือกเครื่องมือ รูปแบบในการประชาสัมพันธ์ที่ถูกต้องและเหมาะสมและดำเนินการอย่างมีขั้นตอนตามกระบวนการประชาสัมพันธ์อย่างครบถ้วน

ผุสดี บำรุงกิจ (2550) กล่าวว่า การประชาสัมพันธ์ เป็นกิจกรรมของหน่วยงาน องค์กร สถาบันหรือ บุคคลที่ปฏิบัติเพื่อชนะใจประชาชน รวมทั้งส่งเสริมให้ประชาชนได้เข้าใจถึงนโยบายและวัตถุประสงค์ขององค์กร โดยการเผยแพร่กระจายข่าวสารทางเครื่องมือสื่อสารต่าง ๆ เช่น หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วิทยุกระจายเสียง โทรทัศน์และภาพยนตร์ และเป็นวิธีการที่ช่วยส่งเสริมให้สถาบัน องค์กร ชุมชน หรือกลุ่มคน มีความเข้าใจอันดีซึ่ง กันและกัน ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์

สรุปได้ว่า การประชาสัมพันธ์ หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาเผยแพร่ข่าวสารนำเสนอเรื่องราวต่างๆ ออกสู่สาธารณชนที่เกี่ยวข้องผ่านทางสื่อสังคมออนไลน์ต่างๆ เพื่อให้ นักเรียน ครู ผู้ปกครอง และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้าใจถึงนโยบายหรือเรื่องราวเชิงบวกเกี่ยวกับสถานศึกษา

แนวคิดเกี่ยวกับการสร้างภาพลักษณ์ ความหมายของการสร้างภาพลักษณ์

Eric Sheninger (2019) อธิบายว่า การสร้างภาพลักษณ์ (Branding) หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการใช้ประโยชน์จากเครื่องมือสื่อสังคมออนไลน์ในการสร้างภาพลักษณ์หรือแบรนด์ในเชิงบวก ที่เน้นมุมมองด้านบวกของวัฒนธรรมในสถานศึกษา เพิ่มความภาคภูมิใจให้กับชุมชนและช่วยดึงดูดหรือรักษาความเชื่อมั่นให้กับผู้ปกครอง เมื่อมองหาสถานที่ที่จะส่งบุตรหลานไปเรียนแล้วต้องนึกถึงสถานศึกษาของเราเป็นอันดับแรกๆ

เสวี วงษ์มณฑา (2552) ใช้คำว่า “ภาพพจน์” ในความหมายของคำว่า “ภาพลักษณ์” เนื่องจากได้ให้เหตุผลว่าเป็นคำที่ใช้ในความหมายของภาพลักษณ์จนคนทั่วไปรับทราบและเข้าใจร่วมกันเป็นอย่างดี ซึ่งภาพลักษณ์ หมายถึง ข้อเท็จจริงบวกกับการประเมินส่วนตัว เป็นภาพที่ฝังใจของบุคคลอยู่ยาวนานแสนนาน ซึ่งอาจจะแตกต่างไปจากสภาพความเป็นจริงก็ได้

วิรัช สภีรัตน์กุล (2549) ให้ความหมายว่า ภาพลักษณ์ หมายถึง ภาพในใจของคนเรา อาจเป็นภาพที่มีต่อสิ่งที่มีชีวิตหรือสิ่งที่ไม่มีชีวิตก็ได้ เช่นภาพลักษณ์ที่มีต่อบุคคล องค์กร สถาบัน ฯลฯ สร้างให้เกิดขึ้นแก่จิตใจเราหรืออาจเป็นภาพที่เรานึกสร้างเองก็ได้ ภาพลักษณ์จึงเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจากความประทับใจอย่างแท้จริงของบุคคล ซึ่งมีรากฐานมาจากผลกระทบระหว่างบุคคลกับสิ่งนั้นๆ ภาพลักษณ์หรือภาพในจิตใจของบุคคลอาจจะได้มากจากประสบการณ์ตรงและประสบการณ์ทางอ้อม

พัชราภรณ์ เกษะประकर (2550) อธิบายว่า ภาพลักษณ์เป็นภาพที่เกิดขึ้นในจิตใจ ซึ่งบุคคลมีความรู้สึกนึกคิดต่อองค์กร สถาบัน ภาพในใจดังกล่าวนี้ อาจได้มาจากประสบการณ์ทางตรงและประสบการณ์ทางอ้อมของตัวเอง

มนสิข สิริสมบุญรัตน์ (2562) ภาพลักษณ์ หมายถึง ภาพรวมทั้งหมดขององค์กรที่บุคคลรับรู้จากประสบการณ์ หรือมีความรู้ ความประทับใจ ตลอดจนความรู้สึกที่มีต่อหน่วยงานหรือสถาบันโดยการกระทำหรือพฤติกรรมขององค์กร การบริหาร ผลิตภัณฑ์การบริหารและการประชาสัมพันธ์ จะเข้ามามีบทบาทต่อภาพลักษณ์ขององค์กรด้วย

สรุปได้ว่า การสร้างภาพลักษณ์ หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาใช้ประโยชน์จากเครื่องมือสื่อสังคมออนไลน์ เพื่อสร้างการรับรู้เชิงบวก และความประทับใจต่อบุคคลภายนอก และแสดงออกถึงภาพรวมของสถานศึกษาในทางที่เหมาะสมดีงาม

ความสำคัญของการสร้างภาพลักษณ์

มนสิข สิทธิสมบุญ (2562) เสนอแนวคิดที่ว่า ภาพลักษณ์ขององค์กรนั้นต้องตั้งอยู่รากฐานของความเป็นจริงเท่านั้น จึงจะเป็นภาพลักษณ์ที่ยั่งยืนติดอยู่ในใจของประชาชน หากเป็นภาพลักษณ์ที่ถูกปองแต่งหรือสร้างขึ้นมาเพียงอย่างเดียวโดยไม่เป็นจริง ในไม่ช้าภาพลักษณ์ดังกล่าวก็จะถูกลบเลือนไป ซึ่งภาพลักษณ์เป็นวิธีการหนึ่งที่สะท้อนถึงพฤติกรรมที่ดีและไม่ดีขององค์กรในช่วงที่ผ่านมา การสร้างภาพลักษณ์ขององค์กรโดยรวมเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากการสร้างความรู้สึกที่ดี ทั้งด้านบุคคล สถานที่ และด้านนโยบายการดำเนินงาน ย่อมช่วยให้เกิดภาพลักษณ์อันงดงาม รวมทั้งได้รับการสนับสนุน ปกป้องเมื่อมีการให้ร้ายโจมตีที่ไม่ถูกต้อง เป็นธรรมชาติ ซึ่งภาพรวมขององค์กรนั้นต้องประกอบด้วย ด้านบุคลากร จะต้องสร้างความรู้สึกให้เป็นที่ยอมรับว่า เป็นบุคคลหรือคณะบุคคลที่มีความน่าเชื่อถือยกย่อง ไม่มีข้อน่ารักเกียดใดๆ ทั้งในเรื่องบุคลิกภาพและกิริยามารยาท บุคลากรพูดจาสุภาพนุ่มนวล เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ มีคุณภาพประสิทธิภาพ กระตือรือร้น รวดเร็ว ว่องไว ด้านสถานที่ต้องสะอาดมีความเป็นระเบียบเรียบร้อยทั้งด้วยการสัมผัสและการมอง ฉะนั้นการรักษาความสะอาดจึงเป็นสิ่งสำคัญ จึงต้องมีการจัดสถานที่ตลอดจนอุปกรณ์สำนักงานให้เป็นระเบียบเรียบร้อย มีป้ายบอกชื่อของหน่วยงานชื่อตำแหน่งหน้าห้อง ป้ายบอกเวลาเปิด-ปิดทำการ รวมทั้งขั้นตอนวิธีติดต่องานแผนกต่างๆ ที่ชัดเจน ด้านนโยบายการดำเนินงาน ต้องให้ความรู้สึกเชื่อมั่นได้ว่าซื่อสัตย์สุจริต โปร่งใส เป็นธรรมชาติ ไม่คดโกงหรือเอาเปรียบลูกค้าและสังคม

สรุปได้ว่า การสร้างภาพลักษณ์ขององค์กรโดยรวม นอกจากมีความสำคัญและส่งผลโดยตรงต่อความน่าเชื่อถือ ความไว้วางใจของผู้รับบริการแล้ว ยังก่อให้เกิดภาพลักษณ์ที่ดีเป็นเอกลักษณ์ขององค์กร สามารถอำนวยความสะดวกให้แก่องค์กรได้เป็นอย่างมาก ซึ่งผู้บริหารองค์กรจะต้องคำนึงถึงและพยายามรักษาให้คงอยู่ตลอดไป อย่างไรก็ตามองค์กรทุกแห่งสามารถสร้างภาพลักษณ์ที่ดีขึ้นมาได้ โดยเริ่มจากการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีในด้านบุคลากร ด้านสถานที่และด้านนโยบายดำเนินการ

แนวคิดเกี่ยวกับความผูกพันและการเรียนรู้ของผู้เรียน

ความหมายของความผูกพันและการเรียนรู้ของผู้เรียน

Eric Sheninger (2019) ความผูกพันและการเรียนรู้ของผู้เรียน (Student Engagement or Learning) คือ การที่ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และการมีส่วนร่วม เป็นแนวทางการเรียนรู้ที่สำคัญสำหรับผู้เรียนในยุคดิจิทัล ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาต้องทำความเข้าใจว่าการจัดการศึกษาควรสะท้อนถึงชีวิตจริงและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ และประยุกต์ใช้สิ่งที่พวกเขาได้

เรียนรู้มาให้สามารถนำไปใช้ในชีวิตรจริงได้ดังแนวทางการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ซึ่งการเรียนรู้และการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ของผู้เรียนได้กลายเป็นความจำเป็นที่ครูต้องเปลี่ยนแปลงวิธีการสอน โดยมุ่งเน้นไปที่การเสริมสร้างชุดทักษะที่จำเป็นในการใช้ชีวิตประจำวันและโลกอนาคต ทั้งการสื่อสาร การทำงานร่วมกัน ความคิดสร้างสรรค์ การรู้เท่าทันสื่อ การเชื่อมโยงกับโลก การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการแก้ปัญหาที่ตรงกับความต้องการของสังคม

วิลสัน ทราเยทอง (2561) อธิบายว่า ความยึดมั่นผูกพันในการเรียนของนักเรียน (Student Engagement) หมายถึง ลักษณะของพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการมีส่วนร่วมในกิจกรรมในห้องเรียน สนุกกับการเรียน ทุ่มเทให้กับการเรียน กระตือรือร้นในการเรียน เข้าเรียนตรงเวลา มีความรับผิดชอบในการทำการบ้านหรือ งานที่ได้รับมอบหมาย รวมถึงพฤติกรรมที่สะท้อนให้เห็นว่านักเรียนเห็นคุณค่าในสิ่งที่ตนเองกำลังเรียนอยู่

วิจารณ์ พานิช (2556) อธิบายถึงความยึดมั่นผูกพันในการเรียนของนักเรียนไว้ว่า คือ ผู้เรียนสนุกกับการเรียนผูกใจให้จดจ่ออยู่กับการเรียน หลักการพื้นฐานคือคนเราจะเรียนสิ่งใดสิ่งหนึ่งได้ดี เมื่อมีความสนใจ มีใจจดจ่ออยู่กับสิ่งนั้น หรือกล่าวว่าการเรียนรู้เริ่มต้นจากความสนใจ

นพมาศ ว่องวิทย์สกุล (2558) เสนอแนวคิดที่ว่า ความยึดมั่นผูกพันในการเรียนของนักเรียน คือ การที่นักเรียนเข้าไปมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ภายในโรงเรียนโดยแสดงออกพฤติกรรมที่มี ความกระตือรือร้นต่อเนื่อง และการแสดงออกทางด้านอารมณ์ ความรู้สึกในการอยากมีส่วนร่วม และเป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียนด้วยความเต็มใจ ทั้งในด้านวิชาการ กระบวนการเรียนรู้ และด้านกิจกรรม ซึ่งพฤติกรรมและอารมณ์ความรู้สึกเหล่านี้อาจไม่ได้จำกัดเฉพาะเวลาที่นักเรียนอยู่ในโรงเรียนเท่านั้น ไม่ว่าจะนอกห้องเรียน นอกโรงเรียน นักเรียนยังคงมีความสนใจในการเรียนและการทำกิจกรรมอย่างต่อเนื่องตลอดเวลาเช่นกัน

สรุปได้ว่า ความผูกพันและการเรียนรู้ของผู้เรียน หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษานับสนุน ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทั้งด้านการเรียนรู้และกิจกรรมอื่นๆ ของโรงเรียนด้วยความกระตือรือร้น แสดงออกให้เห็นว่าผู้เรียนเห็นคุณค่าในสิ่งที่ตนกำลังทำอยู่

แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาสู่ความเป็นมืออาชีพ

ความหมายของการพัฒนาสู่ความเป็นมืออาชีพ

Eric Sheninger (2019) การพัฒนาสู่ความเป็นมืออาชีพ (Professional Growth or Development) การเพิ่มขึ้นของสังคมออนไลน์ สถานศึกษาไม่จำเป็นต้องเป็นโกดังเก็บข้อมูล ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ได้เอง เพื่อตอบสนองความต้องการ

การเรียนรู้ที่หลากหลาย การจัดหาทรัพยากร การเข้าถึงความรู้ การรับความคิดเห็น การติดต่อกับผู้เชี่ยวชาญทั้งนักการศึกษาและนักปฏิบัติ เพื่ออภิปรายเกี่ยวกับกลยุทธ์ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการพัฒนาความเป็นครูและผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ

ภานุมาศ จันทร์ศรี (2562) การพัฒนาสู่ความเป็นมืออาชีพ คือ กระบวนการที่ผู้บริหารส่งเสริมการนำ เทคโนโลยีสารสนเทศสมัยใหม่มาใช้ในการประกอบวิชาชีพเพื่อเพิ่มขีดความสามารถของบุคลากร ให้มีความชำนาญในการใช้เทคโนโลยีให้บรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ร่วมกันและสร้างโอกาสในการ เรียนรู้ให้บุคลากรอย่างสม่ำเสมอ

เอกรัตน์ เชื้อวงศ์ (2564) ความเป็นมืออาชีพด้านดิจิทัล หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งแสดงออกถึงการมีทักษะที่เชี่ยวชาญในการนำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาโรงเรียน ประกอบด้วย 3 ตัวชี้วัด ได้แก่ ความเชี่ยวชาญในการใช้เทคโนโลยี การบริหารจัดการเทคโนโลยี และการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ดิจิทัล

ทินกร บัวชู (2562) เสนอแนวคิดว่า ผู้บริหารสถานศึกษาต้องรู้ตนเองว่าตนสามารถเป็นผู้นำในการใช้งานดิจิทัลได้อย่างคล่องแคล่ว มีความมั่นใจในการใช้เทคโนโลยี สามารถจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรมต่างๆ ได้อย่างมืออาชีพ รวมถึงสร้างบรรยากาศในสถานที่ทำงานให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ และสร้างอำนาจในการบริหารองค์การด้วยเทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ดิจิทัลต่างๆ ได้

กัญญารัตน์ สุขแสน (2563) อธิบายว่า ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเข้าใจขีดความสามารถของคนในองค์การ จัดการและสร้างสมดุลของทักษะความสามารถของคนในองค์การให้เหมาะสมกับสถานการณ์ สามารถจัดการกับปัญหาในการทำงาน การสร้างสรรค์นวัตกรรมดิจิทัลใหม่ และมีความเป็นมืออาชีพในการทำงานตามแผนที่กำหนด

คารม เพียรภายลุน (2552) อธิบายว่า ผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ หมายถึง ผู้บริหารที่มุ่งส่งเสริมพัฒนา บริหารจัดการและดำเนินการให้ผู้เรียนทุกคนได้เกิดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ มุ่งมั่นในการที่จะจัดการการศึกษาที่สมบูรณ์แบบ โดยให้เกิดผลในทุกมิติกับผู้เรียน เพื่อให้เกิดความเข้มแข็งของชุมชนเป็นชุมชนที่สามารถพึ่งพาตนเองได้ นำไปสู่ความเป็นสถานศึกษาสมบูรณ์ คือ สถานศึกษาที่มีความร่วมมือ มีสภาพน่าดู น่าอยู่ และน่าเรียน โดยมีกระบวนการเรียนรู้ การบริหารจัดการที่เชื่อมโยงสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงอย่างมีคุณภาพ ทำให้ผู้เรียนเป็นผู้มีคุณภาพในลักษณะเก่ง ดี และมีความสุข ทำให้ครูมีคุณภาพในลักษณะ เก่ง ดี มีความสุข และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ นำไปสู่โรงเรียนและชุมชนมีคุณภาพ มีคำกล่าวที่ว่า “กว่าจะ

เป็นผู้บริหารนั้นยากยิ่ง แต่การจะเป็นนักบริหารมืออาชีพยากยิ่งกว่า” และ “ไม่มีองค์การแย้ แต่ผู้บริหารเยี่ยม และ ไม่มีผู้บริหารเยี่ยมแต่องค์การแย้”

สรุปได้ว่า การพัฒนาสู่ความเป็นมืออาชีพ หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ดิจิทัลต่างๆ ในการพัฒนาบุคลากร ตอบสนองการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย และบริหารจัดการสถานศึกษาอย่างมืออาชีพ

แนวคิดเกี่ยวกับการปรับวิสัยทัศน์ สิ่งแวดล้อม และพื้นที่การเรียนรู้ ความหมายของการปรับวิสัยทัศน์ สิ่งแวดล้อม และพื้นที่การเรียนรู้

Eric Sheninger (2019) ให้ความหมายของการปรับวิสัยทัศน์ สิ่งแวดล้อม และพื้นที่การเรียนรู้ (Re-environment Learning Spaces and Environment) ไว้ว่าเป็นการกำหนดวิสัยทัศน์และแผนกลยุทธ์ในการสร้างพื้นที่การเรียนรู้และปรับสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาทั้งหมด โดยการจัดหาและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสม ไม่ว่าจะเป็นแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา เช่น ห้องสมุดอัตโนมัติ ห้องเรียนอัจฉริยะ สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา หรือวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ที่กระตุ้นหรือสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้เรียนอยากเรียนรู้ และลงมือค้นคว้าหาความรู้เพื่อนำมาต่อยอดด้วยกระบวนการคิด วิเคราะห์ สร้างสรรค์ จนสามารถนำมาต่อยอดเป็นองค์ความรู้ใหม่หรือนวัตกรรมได้ ฯลฯ หรือแหล่งเรียนรู้ภายนอกสถานศึกษาที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องอาศัยความร่วมมือกับผู้ปกครอง ชุมชน หรือหน่วยงานหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกันพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในชุมชน เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน

ทินกร บัวชู (2562) อธิบายว่า การมีวิสัยทัศน์ (Visionary Leadership) คือ การที่ผู้บริหารสถานศึกษามีวิสัยทัศน์ และความสามารถในการแลกเปลี่ยนถ่ายทอดวิสัยทัศน์ในการเปลี่ยนแปลงองค์กร และประยุกต์เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อยกระดับองค์กรให้เป็นเลิศ ด้วยการพัฒนานวัตกรรมดิจิทัล นอกจากนี้การเข้าใจกลยุทธ์ที่สามารถสนับสนุนให้บรรลุเป้าหมายจะเป็นการเพิ่มโอกาสในการแข่งขันขององค์กรด้วยนวัตกรรมดิจิทัล

ชูติรัตน์ กาญจนธนชัย (2562) เสนอว่า วิสัยทัศน์ดิจิทัล หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่แสดงออกถึงการมีทักษะในการวางแผนอนาคตขององค์กรในด้านดิจิทัล มีการรวบรวมข้อมูลทรัพยากรเพื่อในการสร้างวิสัยทัศน์ มีการเผยแพร่วิสัยทัศน์ผ่านดิจิทัล และนำวิสัยทัศน์ที่ร่วมกันสร้างกับสมาชิกในองค์กรลงไปสู่การปฏิบัติ

กัญญารัตน์ สุขแสน (2563) อธิบายว่าการมีวิสัยทัศน์ (Visionary Leadership) คือ การที่ผู้บริหารสถานศึกษามีวิสัยทัศน์ มีแนวทางหรือกลยุทธ์ในการส่งเสริมให้สถานศึกษาบรรลุเป้าหมาย สามารถประยุกต์ใช้สื่อดิจิทัลในการถ่ายทอดวิสัยทัศน์หรือความคิดรวบ

ยอดเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงองค์กร เพื่อให้องค์กรมีความเป็นเลิศและเพิ่มโอกาสในการแข่งขันขององค์กร

เอกรัตน์ เชื้อวงศ์ (2564) เสนอว่าวิสัยทัศน์ดิจิทัล หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งแสดงออกถึงการดำเนินงานที่สามารถสร้างวิสัยทัศน์ในการนำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาใช้ในการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย 3 ตัวชี้วัด ได้แก่ การสร้างวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนและสามารถปฏิบัติได้ การสร้างวิสัยทัศน์ที่ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการปฏิบัติงาน และการสร้างวิสัยทัศน์ที่ส่งเสริมการพัฒนาและสร้างนวัตกรรม

เลิศศักดิ์ ตามา (2564) การมีวิสัยทัศน์ คือ พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในการแสดงวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน และมีความเป็นไปได้ มีมุมมองทางด้านการจัดการศึกษาที่ทันสมัย กล่าวติดสินใจ กำหนดเป้าหมายและวิสัยทัศน์ขององค์กรไปสู่การเปลี่ยนแปลง นำความรู้และวิธีการใหม่ๆ มาแก้ไขปัญหาและพัฒนาองค์กรให้ประสบความสำเร็จ

สุชญา โกมลวานิช (2563) การมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารที่แสดงออกถึงการดำเนินงานในสถานศึกษา สามารถสร้างกลยุทธ์การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการปฏิบัติงาน เพื่อส่งเสริมให้ครูและบุคลากรสามารถเรียนรู้ ปรับตัว พัฒนาตนเอง และสร้างนวัตกรรม

จิตรกร จันทรสุข (2564) อธิบายว่า การมีวิสัยทัศน์ เป็นพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่สามารถมองการณ์ไกล เพื่อความสำเร็จในอนาคตองค์กร พร้อมทั้งผู้บริหารจะต้องขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงทางด้านดิจิทัลที่แปลกใหม่ เพื่อเป็นโอกาสในการแข่งขัน และมีความเข้าใจเทคโนโลยีและกลยุทธ์ที่สนับสนุนเป้าหมายขององค์กร

สรุปได้ว่า การปรับวิสัยทัศน์ สิ่งแวดล้อม และพื้นที่การเรียนรู้ หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดเป้าหมาย และวางภาพอนาคตของสถานศึกษาในด้านดิจิทัลอย่างชัดเจนและเป็นไปได้ มีแผนกลยุทธ์ในการจัดหา และสร้างพื้นที่การเรียนรู้และปรับสภาพแวดล้อมทั้งภายนอกและภายในของสถานศึกษาอย่างเหมาะสม และประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อยกระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา

แนวคิดเกี่ยวกับการสร้างโอกาส

ความหมายของการสร้างโอกาส

Eric Sheninger (2019) อธิบายว่า การสร้างโอกาส (Opportunity) เป็นสิ่งที่สำคัญสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาที่จะค้นหาวิธีการปรับปรุงสถานศึกษาและการพัฒนาความเป็น

มืออาชีพของตนเอง ครู และบุคลากรอย่างต่อเนื่อง โดยเน้นที่การใช้ประโยชน์การเชื่อมต่อเทคโนโลยี เพิ่มโอกาสในการปรับปรุงวิธีการทำงาน

ภานุมาศ จันทศรี (2562) เสนอว่า การสร้างวิธีการเรียนรู้เชิงดิจิทัล เป็นกระบวนการหรือพฤติกรรมที่ผู้บริหารแสดงออกถึงความสามารถในการสร้างแรงบันดาลใจให้ครูใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดกระบวนการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล และสร้างบรรยากาศสิ่งแวดล้อมเพื่อเอื้อต่อการเรียนรู้ รวมไปถึงการมีวิสัยทัศน์ในการสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อเพิ่มโอกาสทางการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน

รุ่งรัตน์ พลชัย (2563) เสนอแนวคิดว่าการส่งเสริมและสนับสนุนบุคลากรในองค์กร ให้มีการพัฒนาและส่งเสริมทักษะ ความรู้ ความสามารถของบุคลากรให้เกิดความรู้ความเข้าใจ เพื่อพร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น

ณรินทร์ ชำนาญดู (2556) โอกาสทางการศึกษา หมายถึง บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย การจัดการศึกษาให้ยึดหลักว่าเป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน

จากการศึกษาวิเคราะห์เพื่อพัฒนาและจัดทำฐานข้อมูลและสารสนเทศทางการศึกษา ได้อธิบายโอกาสทางการศึกษาว่าหมายถึง การให้โอกาส ช่วยเหลือ ส่งเสริมสนับสนุนให้เด็กทุกกลุ่มได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานและพัฒนาอย่างเท่าเทียมกันตามสิทธิและเป็นธรรม

สรุปได้ว่า การสร้างโอกาส หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างแรงบันดาลใจ พัฒนาความเป็นมืออาชีพของตนเอง ครู และบุคลากรอย่างต่อเนื่อง โดยใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อเพิ่มโอกาสในการปรับปรุงวิธีการทำงาน และโอกาสทางการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน

แนวคิดเกี่ยวกับจริยธรรมผู้บริหารยุคดิจิทัล

ความหมายของจริยธรรมผู้บริหารยุคดิจิทัล

บรรจบ บุญจันทร์ (2554) อธิบายว่า จริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี เป็นพฤติกรรมที่ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานแสดงออกถึงการเป็นแบบอย่างในการใช้เทคโนโลยีด้วยความระมัดระวังและมีความรับผิดชอบต่อสังคม ผู้เรียนทุกคนสามารถเข้าถึงและตรงกับความต้องการที่ไม่ขัดต่อพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารและจริยธรรม

อัณชลี มีบุญ (2561) เสนอว่า จริยธรรม คือ การใช้หลักธรรมปฏิบัติในการบริหารองค์การทุกระดับให้ได้ผลดีมีประสิทธิภาพสูง เป็นคุณงามความดีที่สั่งสมอยู่ในจิตใจมนุษย์หรือภายในจิตใจได้น่าชื่น โดยผ่านประสบการณ์จากการได้สัมผัส ซึ่งจะแสดงออกมาโดยการกระทำทางกาย วาจา และจิตใจของแต่ละบุคคล โดยการใช้ปัญญาในการพิจารณาเหตุผลว่ากระทำดีหรือเลว ถูกหรือผิด ซึ่งการกระทำนั้นต้องเป็นสิ่งที่มิประโยชน์ต่อตนเอง ผู้อื่นและสังคมส่วนรวม ประเทศชาติ

วันชัย ราชวงศ์ (2562) เสนอว่า จริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี เป็นพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาแสดงออกถึงการเป็นแบบอย่างในการใช้เทคโนโลยีด้วยความระมัดระวัง และมีความรับผิดชอบต่อสังคม ผู้เรียนทุกคนสามารถเข้าถึงและตรงกับความต้องการที่ไม่ขัดต่อพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารและจริยธรรม

เจษฎา ชวนะไพศาล (2563) อธิบายว่า ผู้บริหารจะต้องเป็นผู้สนับสนุน ส่งเสริมและปลูกฝังพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีอย่างปลอดภัย มีจริยธรรมและถูกกฎหมาย เช่น การระมัดระวังเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลที่เผยแพร่ทางออนไลน์ การใช้เทคโนโลยีที่อยู่ในขอบเขตของจรรยาบรรณวิชาชีพ การปฏิบัติตามกฎหมายลิขสิทธิ์และกฎหมายการใช้เครือข่ายออนไลน์

สรุปได้ว่า จริยธรรมผู้บริหารยุคดิจิทัล คือ ผู้บริหารสถานศึกษาใช้หลักธรรมเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล รวมถึงเป็นผู้สนับสนุน ส่งเสริม และปลูกฝังพฤติกรรม การใช้เทคโนโลยีอย่างปลอดภัย ให้ผู้เรียนทุกคนได้ปฏิบัติโดยไม่ขัดต่อกฎหมายและจริยธรรม

ความสำคัญของจริยธรรมผู้บริหารยุคดิจิทัล

คมชัดลึกออนไลน์ (2556) เสนอว่า หากผู้บริหารมีปัญหาในเรื่องจริยธรรม ย่อมส่งผลให้คนในองค์กรมีปัญหาไปด้วย ทั้งในเรื่องของจริยธรรม ศีลธรรม คุณธรรม และวัฒนธรรมองค์กร และแน่นอนว่าองค์กรใดที่มีปัญหาดังกล่าว องค์กรนั้นก็ย่อมสูญเสียความน่าเชื่อถือไปในที่สุด

เจษฎา ชวนะไพศาล (2563) เสนอแนวคิดว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความรู้และความเข้าใจในกฎหมาย กฎเกณฑ์ ข้อจำกัด รวมถึง แนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยีในปัจจุบัน มีการเรียนรู้จากกรณีตัวอย่างทางสื่อสังคมออนไลน์ที่แสดงให้เห็นถึงผลกระทบอันเกิดจากพฤติกรรมของบุคคลในสังคมที่ใช้เทคโนโลยีโดยขาดความรู้และความเข้าใจทางกฎหมายและจริยธรรม ส่งผลให้ผู้บริหารสถานศึกษาเกิดความตระหนักถึงการใช้อินเทอร์เน็ตอย่างระมัดระวัง และกระทำตนเป็นต้นแบบที่ดีของการใช้เทคโนโลยีอย่างถูกต้อง เหมาะสม มีการกำหนดมาตรการ

การใช้เทคโนโลยี และเครือข่ายอินเทอร์เน็ตในสถานศึกษา เน้นย้ำ ให้ครู บุคลากรและนักเรียนได้เรียนรู้ เข้าใจ และเข้าถึงแหล่งข้อมูลสารสนเทศที่มีประโยชน์ ตลอดจนใช้ทรัพยากรทางเทคโนโลยีโดยไม่ขัดต่อกฎหมายและจริยธรรม เช่น การควบคุมระบบอินเทอร์เน็ต ปิดกั้นการเข้าถึงเว็บไซต์ที่ผิดกฎหมาย ใช้ข้อมูลสารสนเทศที่มีลิขสิทธิ์หรือไม่พึงประสงค์ต่อการเรียนรู้ เน้นย้ำให้ครูผู้สอนจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับผลกระทบบทของการใช้ เทคโนโลยีในปัจจุบัน เป็นต้น จริยธรรมผู้บริหารจึงมีความสำคัญต่อทั้งผู้บริหาร ครู นักเรียน และสถานศึกษา

จริยธรรมผู้บริหารยุคดิจิทัล เป็นสิ่งทำให้ความน่าเชื่อถือของสถานศึกษาชัดเจนขึ้น ผู้บริหารที่มีคุณธรรม จริยธรรม มีความรู้ความเข้าใจเรื่องกฎหมาย รวมถึงแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยี จะตระหนักและใช้เทคโนโลยีอย่างระมัดระวัง ถูกต้อง และเหมาะสม เมื่อผู้บริหารสถานศึกษาเป็นต้นแบบที่ดีในการใช้เทคโนโลยีได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม ก็จะส่งผลให้คนในสถานศึกษาใช้งานเทคโนโลยีได้อย่างเหมาะสมไปด้วย

แนวคิดเกี่ยวกับวัฒนธรรมดิจิทัล

ความหมายของวัฒนธรรมดิจิทัล

ภานุมาศ จันทร์ศรี (2562) การสร้างวัฒนธรรมเชิงดิจิทัลคือ พฤติกรรมหรือกระบวนการของผู้บริหารที่มีแบบแผน อุดมการณ์ วิสัยทัศน์ในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลต่อการปฏิบัติงานของ องค์กรในทางเดียวกัน ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ

ทินกร บัวชู (2562) การสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ในโลกดิจิทัล (Digital Age Learning Culture) คือการที่ผู้บริหารสถานศึกษาใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัลเพื่อสร้างพลวัตในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลให้เป็นปกติ จนเกิดเป็นวัฒนธรรมในองค์กรได้ ติดตามเทรนด์ที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา เพื่อให้สามารถตัดสินใจได้อย่างรวดเร็วและเปิดโอกาสให้ได้ทดลองโครงการใหม่ๆ

เจษฎา ชวนะไพศาล (2563) การสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล (Digital-Age Learning Culture) หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องส่งเสริม รักษาวัฒนธรรมการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลที่เป็นพลวัต โดย จัดและส่งเสริมให้ผู้เรียนทุกคนได้รับการเรียนรู้ดังกล่าวอย่างทั่วถึง ด้วยการทำให้มั่นใจในการสร้าง นวัตกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นการพัฒนา รูปแบบการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลอย่างต่อเนื่อง สร้างรูปแบบและส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอและมีประสิทธิภาพ จัดสภาพแวดล้อม บรรยากาศการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง พร้อมทั้งจัดหาเทคโนโลยี และแหล่งเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อความต้องการที่

หลากหลายและความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน สร้างความมั่นใจในประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานในการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีและเชื่อมโยง เข้ากับหลักสูตร และส่งเสริมการมีส่วนร่วมในระดับท้องถิ่น ระดับชาติ และชุมชนการเรียนรู้ระดับโลก ที่สามารถส่งเสริมให้เกิดนวัตกรรม ความคิดสร้างสรรค์ และการมีส่วนร่วมในยุคดิจิทัล

กัญญารัตน์ สุขแสน (2563) เสนอแนวคิดที่ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ดิจิทัลในองค์กร โดยสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีและสื่อดิจิทัลอย่างเป็นพลวัตให้เป็นปกติในองค์กรอย่างทั่วถึง รวมทั้งต้องเป็นผู้ที่ตามทันการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี อยู่เสมอ เพื่อให้สามารถตัดสินใจหรือดำเนินงานโครงการใหม่ๆ ได้

เลิศศักดิ์ ตามา (2564) อธิบายว่า ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีหลักการแนวทางปฏิบัติที่พัฒนาขีดความสามารถและการเรียนรู้ของตนเองและบุคลากรในองค์กร การถ่ายทอดความรู้เพื่อให้องค์กรมีความคล่องตัวและยืดหยุ่น สร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ ส่งเสริมความสามารถในการปรับตัวและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำพาองค์กรให้ประสบความสำเร็จอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

จิตรกร จันท์สุข (2564) เสนอว่า การสร้างวัฒนธรรมและบรรยากาศการใช้เทคโนโลยี เป็น พฤติกรรมของผู้บริหารมีการสร้างวัฒนธรรมการทำงานและบรรยากาศสถานศึกษาให้มีการใช้ดิจิทัล และสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้บนโลกยุคดิจิทัลในการทำงานร่วมกันได้ตลอดเวลา พร้อมทั้งเพิ่มขีดความสามารถในการสร้างวัฒนธรรมองค์กร โดยให้คุณครูสร้างนวัตกรรมด้านเทคโนโลยีในการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่า วัฒนธรรมดิจิทัล หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีแบบแผนอุดมการณ์ วิสัยทัศน์ ในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลต่อการปฏิบัติงานขององค์กรให้ไปในทิศทางเดียวกัน ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ สร้างสรรค์พลวัตในการใช้เทคโนโลยีให้เป็นปกติในองค์กร เกิดเป็นวัฒนธรรมการเรียนรู้ในโลกดิจิทัลในองค์กรได้ เพื่อนำพาองค์กรให้ประสบความสำเร็จอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

ความสำคัญของวัฒนธรรมดิจิทัล

เชษฐา ชวนะไพศาล (2563) เสนอแนวคิดที่ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องจัด และ ส่งเสริมให้ผู้เรียนทุกคนได้รับการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างทั่วถึง ทำให้มั่นใจในการสร้างนวัตกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นการพัฒนา รูปแบบการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลอย่างต่อเนื่อง สร้างรูปแบบและส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอและมี

ประสิทธิภาพ จัดสภาพแวดล้อม บรรยากาศการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง พร้อมทั้งจัดหาเทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อความต้องการที่หลากหลายและความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน สร้างความมั่นใจในประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานในการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีและเชื่อมโยงเข้ากับหลักสูตร ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในระดับท้องถิ่น ระดับชาติ และชุมชนการเรียนรู้ระดับโลกที่สามารถส่งเสริมให้เกิดนวัตกรรม ความคิดสร้างสรรค์ และการมีส่วนร่วมในยุคดีดิจิทัล เพื่อสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ในยุคดีดิจิทัล ให้ตนเอง ครู นักเรียนได้พัฒนาตนเองอย่าง เพื่อนำพาคำกรให้ประสบความสำเร็จอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

อรรถพล ประภาสโนบล (2559) เสนอแนวคิดที่ว่า วัฒนธรรมดิจิทัลเปลี่ยนแปลงรูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ และมนุษย์กับสังคม รวมถึงการศึกษาเป็นสิ่งที่ได้รับอิทธิพลจากวัฒนธรรมดิจิทัลเช่นกัน รูปแบบการเรียนรู้ ระหว่างผู้สอนและผู้เรียนได้ถูกปรับเปลี่ยนบทบาทกันใหม่ การได้มาซึ่งความรู้ กลับไม่ถูกผูกขาดอยู่เพียงตำราเรียนหรือผู้สอนอีกต่อไป แต่ใครก็สามารถเข้าถึงความรู้ได้อย่างเสรี โดยผู้เรียนกลายเป็นผู้เลือกผู้สอนหรือแหล่งความรู้ที่ไม่จำกัดอยู่แค่ในโรงเรียน วัฒนธรรมดิจิทัลกำลังเพิ่มโอกาสของการเข้าถึงการศึกษา

วัฒนธรรมดิจิทัล เป็นสิ่งที่เพิ่มโอกาสทางการศึกษาให้แก่ผู้เรียน โดยมีผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ส่งเสริมให้ผู้เรียนทุกคนได้รับการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้สร้างนวัตกรรมการเรียนรู้ มีส่วนร่วมในยุคดีดิจิทัล และส่งเสริมให้สร้างนวัตกรรม โดยผู้บริหารสถานศึกษา ครู และนักเรียนต้องพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ในยุคดีดิจิทัล และนำพาคำกรให้ประสบความสำเร็จอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนยุคดีดิจิทัล

จากการศึกษาเอกสาร และงานวิจัยของนักวิชาการต่างๆ ได้กล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาและประสิทธิผลของโรงเรียนยุคดีดิจิทัลไว้ดังนี้

สถานศึกษาคือองค์กรหนึ่งที่เป็นแหล่งการเรียนรู้ที่สำคัญในการพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการพัฒนาประเทศ และเป็นองค์กรที่มีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาเป็นอย่างมาก โดยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาคือผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เกิดประสิทธิผล โดยมีภาวะผู้นำเป็นสิ่งที่แสดงคุณสมบัติของผู้บริหารสถานศึกษาว่ามีความสามารถ และเหมาะสมกับตำแหน่งหรือไม่ พิมพรรณ สุริโย (2552) อธิบายว่าผู้บริหารสถานศึกษาต้องแสดงภาวะผู้นำเพื่อให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเกิดความเลื่อมใสศรัทธา และเชื่อมั่น เพื่อให้การดำเนินงานในสถานศึกษามีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลในที่สุด ประกอบกับการ

เปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีดิจิทัลที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วในปัจจุบัน ทำให้เทคโนโลยีดิจิทัลก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว และมีบทบาทมากขึ้นในชีวิตประจำวัน และองค์กรต่างๆ ประกอบกับ Cheryl Brown, Laura Czerniewicz, Cheng-Wen Huang และ Tabisa Mayisela (2016) ได้เสนอแนวคิดไว้ว่า ผู้นำที่มีภาวะผู้นำดิจิทัลจะต้องตัดสินใจในเรื่องที่สำคัญได้อย่างเหมาะสม และต้องมีทักษะการรู้ดิจิทัล (Digital Literacy) และความรู้เกี่ยวกับการศึกษาในโลกดิจิทัล (Digital Education) รวมทั้งเป็นผู้ที่มองเห็นว่าอุปกรณ์ดิจิทัล ระบบเครือข่ายต่างๆ และการเปลี่ยนแปลงโครงสร้าง จะส่งผลให้เกิดประสิทธิผลต่อองค์กรและงานได้อย่างไร ซึ่งสอดคล้องกับจิตตาวรรณศรี (2564) ที่อธิบายว่าผู้บริหารต้องมีภาวะผู้นำดิจิทัล มีความรู้ ความเข้าใจและทักษะในการใช้เครื่องมือเทคโนโลยีดิจิทัล ตอบสนองต่อความเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัล เพื่อการบริหารจัดการให้เกิดประสิทธิผลและประสิทธิภาพมากขึ้น อีกทั้งซุติรัตน์ กาญจนธนชัย (2562) อธิบายว่าผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำดิจิทัลจะแสดงพฤติกรรม ความสามารถในการมีอิทธิพลเหนือผู้อื่นและจูงใจให้ผู้อื่นปฏิบัติตามและทำงานให้บรรลุเป้าหมายขององค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้ความรู้ ความสามารถในด้านดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ในการบริหารงานขององค์กร เพื่อการพัฒนาประสิทธิภาพขององค์กรได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับ เลอศักดิ์ ตามา (2564) ที่เสนอว่าผู้นำที่มีภาวะผู้นำดิจิทัลในการบริหารงานจะสามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อให้บรรลุประสิทธิผลขององค์กร กล่าวคือ ผู้บริหารมีความสามารถในการสนับสนุนและอำนวยความสะดวกแก่ครูและนักเรียนที่แตกต่างกัน ทั้งในด้านการมีส่วนร่วมและการทำงานเป็นทีม การสร้างแรงจูงใจ และการส่งเสริมวัฒนธรรมการเรียนรู้ขององค์กร

นอกจากนี้ รุ่งรัตน์ พลชัย (2563) เสนอว่าผู้นำจำเป็นต้องพัฒนาตนเองให้ทันกับความเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัลนี้เช่นกัน รวมไปถึงผู้บริหารสถานศึกษาที่นับว่าเป็นผู้นำของสถานศึกษาก็จำเป็นต้องมีภาวะผู้นำดิจิทัล เพื่อให้สามารถพัฒนาและนำพาสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับ Rini Agustina และ Waras Kamdi (2020) และสัดตบุษย์ โพธิ์รุท (2565) ที่อธิบายไว้ว่าภาวะผู้นำดิจิทัลก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญต่อความสำเร็จของโรงเรียนในอนาคต โดยผู้บริหารสถานศึกษาควรมีทักษะการบริหารด้านเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล และประยุกต์ใช้ทักษะเหล่านี้ในการจัดอบรม ประชุม สัมมนา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการดำเนินงานอื่นๆ ภายในโรงเรียน เพื่อให้เกิดประสิทธิผลของสถานศึกษา ทั้งในด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านงานบุคคล และด้านงานบริหารทั่วไป อีกทั้งยังมีสุภวัช เชาว์นเกษม (2563) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 พบว่าภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษามี

ความสัมพันธ์และประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 มีความสัมพันธ์ในระดับมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษา แสดงออกถึงพฤติกรรมที่มีภาวะผู้นำยุคดิจิทัลในการกระตุ้นการเปลี่ยนแปลงให้เกิดขึ้นใน สถานศึกษาซึ่งจะส่งผลให้ประสิทธิผลโรงเรียนดีขึ้น กล่าวคือผู้บริหารให้ความสำคัญกับการจัดการ เรียนการสอนและยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่สถานศึกษา ตั้งไว้ สอดคล้องกับจันทิมา รุ่งเรือง (2563) ที่ศึกษาเกี่ยวกับโมเดลเชิงสาเหตุของปัจจัยที่มีอิทธิพล ต่อประสิทธิผลโรงเรียนเอกชนในยุคดิจิทัล โดยศึกษาระดับของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผล โรงเรียนเอกชนในยุคดิจิทัล พบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลโรงเรียน เอกชนในยุคดิจิทัล โดยมีอิทธิพลต่อประสิทธิผลโรงเรียนเอกชนในยุคดิจิทัลอยู่ในระดับมาก ซึ่ง ภาวะผู้นำดิจิทัลเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลทางตรงต่อประสิทธิผลโรงเรียนเอกชนในยุคดิจิทัล สุขญา โภมล วานิช (2563) อธิบายว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อ ความสำเร็จหรือความล้มเหลวของสถานศึกษา กล่าวคือผู้บริหารในยุคดิจิทัลต้องมีพฤติกรรมและ ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และสามารถนำมาบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ถ้า ผู้บริหารสถานศึกษามีความเป็นผู้นำดิจิทัลสูง สถานศึกษานั้นก็จะได้เปรียบในการแข่งขันที่จะ นำไปสู่การบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายให้ได้อย่างยั่งยืน สามารถบริหารการศึกษาได้อย่างมี ประสิทธิภาพ โดยคมกริช สังข์รัตน์ (2564) ได้พัฒนาแบบประเมินอิทธิพลของภาวะผู้นำดิจิทัลของ ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา พบว่า เครื่องมือแบบประเมินอิทธิพลของ ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาแบบสมบูรณ มีผลการ ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา ได้ค่า IOC รายข้อมีค่าอยู่ระหว่าง 0.80 -1.00

ด้านนักวิชาการต่างชาติได้ศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำดิจิทัลและประสิทธิผลของ สถานศึกษายุคดิจิทัลมากมาย โดย Turgut Karakose, Hakan Polat และ Stamatios Papadakis (2021) ได้ศึกษาเกี่ยวกับมุมมองของครูต่อบทบาทภาวะผู้นำดิจิทัล และความสามารถด้าน เทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับที่ เพียงพอ เหมาะสม กล่าวคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และการ พัฒนาในโรงเรียนโดยใช้เทคโนโลยีเป็นฐาน นอกจากนี้ผู้บริหารสถานศึกษายังมีการสร้าง วัฒนธรรมการเรียนรู้ดิจิทัลในสถานศึกษาอีกด้วย จากการศึกษาแสดงให้เห็นว่า ผู้บริหาร สถานศึกษาต้องแสดงให้เห็นถึงภาวะผู้นำดิจิทัลให้เห็นเป็นอย่างแรก และสนับสนุน สร้าง วัฒนธรรมการเรียนรู้ดิจิทัล สอดคล้องกับ N. Hafiza Hamzah, M. Khalid M. Nasir และ Jamalullail Abdul Wahab. (2021) ที่ศึกษาเกี่ยวกับผลกระทบของภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหาร

สถานศึกษาต่อการสอนโดยใช้สื่อดิจิทัลของครู ในประเทศมาเลเซีย ผลการศึกษาพบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา และการสอนโดยใช้สื่อดิจิทัลของครูอยู่ในระดับมาก และมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง และยังพบว่า ความสามารถในการวางแผน และจัดการโครงการที่เกี่ยวกับภาวะผู้นำดิจิทัลนั้น มีความสำคัญและช่วยให้ผลการเรียนของนักเรียนดีขึ้น และยังมี Hera Antonopoulou, Constantinos Halkiopoulou, Olympia Barlou และ Grigorios N. Beligiannis (2021) ที่ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำแบบดั้งเดิมและภาวะผู้นำดิจิทัลต่อผลงานด้านวิชาการ พบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพของงานอย่างชัดเจน กล่าวคือ หากมีภาวะผู้นำดิจิทัลสูง ประสิทธิภาพของงานและความพึงพอใจจะสูงตามไปด้วย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องข้างต้น แสดงให้เห็นว่าภาวะผู้นำดิจิทัลส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนยุคดิจิทัล โดยผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำดิจิทัลจะกระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ ซึ่งจะส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนให้ดีขึ้นในอนาคตตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่สถานศึกษา

ลักษณะองค์การที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนยุคดิจิทัล

จากการศึกษาเอกสาร และงานวิจัยของนักวิชาการต่างๆ ได้กล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะองค์การและประสิทธิผลของโรงเรียนยุคดิจิทัลไว้ดังนี้

เจริญศรี พันปี (2553) ศึกษาเกี่ยวกับการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่บริหารตามกฎกระทรวงว่าด้วยการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ลักษณะองค์การมีอิทธิพลทางตรงต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสูงสุด กล่าวคือสถานศึกษาจะต้องมีลักษณะขององค์การที่มีโครงสร้างที่ดี คือ มีการจัดแบ่งฝ่ายต่างๆ เป็นกลุ่มงานเข้าด้วยกันอย่างมีเหตุผลตามบทบาท หน้าที่ ความรับผิดชอบ มีการกระจายอำนาจการบริหารและการตัดสินใจ มีแนวปฏิบัติงานของแต่ละฝ่ายอย่างเหมาะสมชัดเจนต่อการปฏิบัติ มีความยืดหยุ่นพร้อมปรับตัวเพื่อรองรับความเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมในขณะนั้นๆ และสถานศึกษาจะต้องมีเทคโนโลยีที่ดี ซึ่งมีลักษณะของการพัฒนาและการใช้สื่อและเทคโนโลยีด้วยการกำหนดนโยบาย วางแผนจัดหาสื่อการเรียนรู้ พัฒนาคณากรให้สามารถสร้างองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และมีการจัดตั้งเครือข่ายทางวิชาการเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษาและชุมชนอีกด้วย สอดคล้องกับ นิภา อุตตรา (2553) ที่ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลองค์การของโรงเรียนสตรีระนอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14 พบว่า ลักษณะองค์การส่งผลต่อประสิทธิผลองค์การของโรงเรียนในระดับมาก นอกจากนี้

ผลการวิจัยของ กษมาพร ทองเชื้อ (2555) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล พบว่า ปัจจัยลักษณะองค์การเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลทางตรงต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล โดยมีค่าระดับอิทธิพลอยู่ที่ 0.18 และมีนัยสำคัญทางสถิติอยู่ที่ระดับ 0.01 วราภรณ์ เนาเพชร (2558) ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับประสิทธิผลสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ได้ข้อค้นพบจากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องว่า ปัจจัยการบริหาร ได้แก่ ลักษณะของสถานศึกษา ลักษณะของสภาพแวดล้อม ลักษณะของบุคลากร และนโยบายการบริหารและการปฏิบัติ โดยการศึกษา ลักษณะของสถานศึกษา สรุปได้ว่า ขนาดองค์การเป็นองค์ประกอบหนึ่งของปัจจัยลักษณะของสถานศึกษา และผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยการบริหารและประสิทธิผลสถานศึกษามีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับสูง และมีความสัมพันธ์ในทางบวก สอดคล้อง ชาญชัย ไชยคำภา (2551) ศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียน พบว่า ประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ โดยภาพรวมมีความแตกต่างกัน และ ฤทัยรัตน์ บุญอินทร์ (2559) ได้วิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 พบว่า ขนาดของโรงเรียนส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นอกจากนี้ ผลการศึกษาของ ทิพวรรณ ส้มแก้ว (2560) ที่ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรีเขต 2 พบว่า ปัจจัยการบริหารด้านลักษณะองค์การสามารถพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2 ได้ และลักษณะองค์การมีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับ ธีรณัฐลักษณ์ มหาศิริพันธ์ (2563) ที่ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 พบว่า ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนขนาดเล็ก ได้แก่ ด้านโครงสร้างองค์กร ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านวัฒนธรรมองค์กร สามารถร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิผลโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 ได้ ซึ่งปัจจัยการบริหารด้านโครงสร้างองค์กรส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนขนาดเล็กและเทคโนโลยีสารสนเทศนั้น ย่อมส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนขนาดเล็กเช่นเดียวกัน

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องข้างต้น แสดงให้เห็นว่า ลักษณะองค์การ และภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนยุคดิจิทัล มีส่วนทำ

ให้การดำเนินงานของสถานศึกษาบรรลุตามเป้าหมาย ก่อให้เกิดประสิทธิผลของสถานศึกษา จึงนำผลดังกล่าวไปสู่การทำวิจัยหัวข้อปัจจัยลักษณะองค์การและปัจจัยภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีในยุคดิจิทัล

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

นฤทธิ แสงสุขสว่าง (2552) วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลองค์กรของโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลองค์กรของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ได้แก่ ปัจจัยระดับบุคคล ปัจจัยระดับนโยบายการบริหารและการปฏิบัติ ปัจจัยระดับสภาพแวดล้อม และปัจจัยระดับองค์กร โดยทั้ง 4 ปัจจัยสามารถทำนายประสิทธิผลได้ร้อยละ 99.70

เจริญศรี พันปี (2553) ศึกษาเกี่ยวกับการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่บริหารตามกฎกระทรวงว่าด้วยการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ลักษณะองค์การมีอิทธิพลทางตรงต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสูงสุด โดยพบว่า สถานศึกษาที่บริหารงานตามกฎกระทรวงว่าด้วยการกระจายอำนาจการบริหารและจัดการศึกษาจะต้องมีลักษณะขององค์การที่มีโครงสร้างที่ดี คือ มีการจัดแบ่งฝ่ายต่างๆ เป็นกลุ่มงานเข้าด้วยกันอย่างมีเหตุผลตามบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบ มีการกระจายอำนาจการบริหารและการตัดสินใจ มีแนวปฏิบัติงานของแต่ละฝ่ายอย่างเหมาะสมชัดเจนต่อการปฏิบัติ มีความยืดหยุ่นพร้อมปรับตัวเพื่อรองรับความเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมในขณะนั้นๆ และสถานศึกษาจะต้องมีเทคโนโลยีที่ดี ซึ่งมีลักษณะของการพัฒนาและการใช้สื่อและเทคโนโลยีด้วยการกำหนดนโยบาย วางแผนจัดหาสื่อการเรียนรู้ พัฒนาบุคลากรให้สามารถสร้างองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และมีการจัดตั้งเครือข่ายทางวิชาการเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษาและชุมชนอีกด้วย

นิภา อุตรา (2553) ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลองค์กรของโรงเรียนสตรีระนอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14 พบว่า ลักษณะองค์การส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลองค์กรของโรงเรียนในระดับมาก โดยมีข้อเสนอแนะว่า ควรมีแผนภูมิโครงสร้างการบริหารโดยจัดทำเป็นลายลักษณ์อักษร การแบ่งภาระงาน กำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบต้องมุ่งให้บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการเสนอแนะ รับรู้และมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในแผนงาน โครงการ ตลอดจนริเริ่มสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ ๆ อยู่เสมอ คณะของผู้บริหารจะต้อง

ปรับกระบวนการทัศน์ กลยุทธ์ ยุทธศาสตร์การบริหารเป็นแบบเชิงรุก โดยการนำองค์การ ความรู้ ทางด้านบริหารประยุกต์ใช้ให้มีความเหมาะสม และควรนำเทคโนโลยีวิทยาการสมัยใหม่มาใช้ในการ ดำเนินงานอย่างมีระบบเพื่อจะได้พัฒนาโรงเรียนสตรีระนอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14 ให้มีประสิทธิภาพองค์การสูงขึ้นต่อไป

กษมาพร ทองเอื้อ (2555) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน มาตรฐานสากล พบว่า ปัจจัยลักษณะองค์การ เป็นปัจจัยของโรงเรียนมาตรฐานสากลที่มีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับมาก รวมทั้งเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลทางตรงต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล โดยมีค่าระดับอิทธิพลอยู่ที่ 0.18 และมีนัยสำคัญทางสถิติอยู่ที่ระดับ 0.01

ฤทัยรัตน์ บุญอินทร์ (2559) ได้วิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 พบว่า ขนาดของโรงเรียนส่งผลต่อ ประสิทธิภาพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ทิพวรรณ สำเนาแก้ว (2560) ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผล ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรีเขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยการบริหารด้านลักษณะองค์การสามารถพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2 ได้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ความสัมพันธ์ของทรัพยากร มนุษย์ที่ได้กำหนดไว้ในองค์การเสมือนเป็นแกนของความสัมพันธระหว่างส่วนประกอบต่างๆ ซึ่งไม่ สามารถแยกออกจากการวัดเรื่องหน้าที่การงานได้ ถึงแม้ว่าจะมีลักษณะแตกต่างกันก็ตาม และที่ สำคัญยังเป็นการวางแผนร่วมกัน โดยเริ่มด้วยการกำหนดนโยบาย การจัดสายงาน การกำหนด องค์ประกอบคุณลักษณะของสมาชิก การจัดบุคคลตามความเหมาะสมของงานและยังเป็นแผนผัง ที่แสดงให้เห็นถึงการแบ่งงานระหว่างผู้บริหารและผู้ใต้บังคับบัญชา ซึ่งองค์การจะมีประสิทธิภาพ ได้ย่อมขึ้นอยู่กับการจัดโครงสร้างองค์การด้วยเช่นกัน นอกจากนี้ ผลการวิจัยพบว่าลักษณะ องค์การมีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องจากการดำเนินงานจัดการศึกษาของสถานศึกษาจะต้องอาศัยปัจจัยการบริหารเป็นส่วน ส่งเสริมและสนับสนุนให้การบริหารงานเป็นไปอย่างมีคุณภาพและประสิทธิผล

ธัญญลักษณ์ มหาศิริพันธ์ (2563) ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อ ประสิทธิภาพโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนขนาดเล็ก ได้แก่ ด้านโครงสร้าง องค์การ ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านวัฒนธรรมองค์กร

สามารถร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิผลโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 ได้ว่าร้อยละ 65.8 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่า ปัจจัยการบริหารด้านโครงสร้างองค์กร เป็นกระบวนการของการกำหนดความสัมพันธ์อย่างเป็นทางการระหว่างบุคคลและทรัพยากร การแบ่งงานอย่างเป็นทางการ เป็นกลุ่ม ความร่วมมือ เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของโรงเรียน ดังนั้น ปัจจัยการบริหารด้านโครงสร้างองค์กร จึงส่งต่อประสิทธิผลโรงเรียนขนาดเล็ก นอกจากนี้โรงเรียนได้มีการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารและการจัดการศึกษา โดยเร่งรัดและสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อให้มีระบบข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัย มีการใช้ข้อมูลสารสนเทศประกอบในการวางแผน การทำงานของโรงเรียนแนวใหม่ ต้องมีการเกี่ยวข้องกับเครื่องมือและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งเทคโนโลยีสารสนเทศนั้น ย่อมส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนขนาดเล็กเช่นเดียวกัน

สุภาวช เขาวนเกษม (2563) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 พบว่า ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมของผู้เรียน และการเรียนรู้มีอันดับสูงที่สุด รองลงมาคือ ด้านการปรับวิสัยทัศน์เกี่ยวกับพื้นที่การเรียนรู้ และสภาพแวดล้อม และด้านการสร้างโอกาส ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือด้านการสื่อสาร และด้านการพัฒนาสู่ความเป็นมืออาชีพ นอกจากนี้ยังได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 พบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์และประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 มีความสัมพันธ์ในระดับมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เนื่องจากผผู้บริหารสถานศึกษาแสดงออกถึงพฤติกรรมที่มีภาวะผู้นำยุคดิจิทัลในการกระตุ้นการเปลี่ยนแปลงให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาซึ่งจะส่งผลให้ประสิทธิผลโรงเรียนดีขึ้น

สุชญา โกมลวานิช (2563) ได้ศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา และสังเคราะห์องค์ประกอบของภาวะผู้นำดิจิทัล ได้ 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การสื่อสารดิจิทัล 2. การมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล และ 3) การรู้ดิจิทัล ผู้วิจัยได้อธิบายเพิ่มเติมว่าผู้บริหารในยุคดิจิทัลต้องมีพฤติกรรมและความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และสามารถนำมาบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของสถานศึกษา กล่าวคือ ถ้าผู้บริหารสถานศึกษามีความ

เป็นผู้นำดิจิทัลสูง สถานศึกษานั้นก็จะได้เปรียบในการแข่งขันที่จะนำไปสู่การบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายให้ได้อย่างยั่งยืน สามารถบริหารการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จันทิมา รุ่งเรือง (2563) ศึกษาโมเดลเชิงสาเหตุของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลโรงเรียนเอกชนในยุคดิจิทัล มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษากรอบแนวคิดโมเดลเชิงสาเหตุของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลโรงเรียนเอกชนในยุคดิจิทัล 2) ศึกษาระดับของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลโรงเรียนเอกชนในยุคดิจิทัล และ 3) พัฒนาและตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลเชิงสาเหตุของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลโรงเรียนเอกชนในยุคดิจิทัลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ พบว่า 1. กรอบแนวคิดโมเดลเชิงสาเหตุของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลโรงเรียนเอกชนในยุคดิจิทัล ประกอบด้วย ภาวะผู้นำดิจิทัล การบริหารตามหลักธรรมาภิบาล การทำงานเป็นทีม การสื่อสาร การสร้าง แรงจูงใจ 2. ระดับของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลโรงเรียนเอกชนในยุคดิจิทัลเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ 1) การสื่อสาร 2) การบริหารตามหลักธรรมาภิบาล 3) การทำงานเป็นทีม 4) การสร้างแรงจูงใจ และ 5) ภาวะผู้นำดิจิทัล ปัจจัยดังกล่าวมีอิทธิพลต่อประสิทธิผลโรงเรียนเอกชนในยุคดิจิทัล ในภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน 3. ผลการพัฒนาและตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลเชิงสาเหตุของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อ ประสิทธิผลโรงเรียนเอกชนในยุคดิจิทัลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ พบว่า อิทธิพลทางตรง เรียงลำดับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลโรงเรียนเอกชนในยุคดิจิทัล เรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ 1) การทำงานเป็นทีม 2) การสื่อสาร และ 3) ภาวะผู้นำดิจิทัล ตามลำดับ เมื่อพิจารณาอิทธิพลทางอ้อมพบว่า 1) การทำงานเป็นทีมมีอิทธิพลทางอ้อมผ่านภาวะผู้นำและการสื่อสาร 2) ภาวะผู้นำดิจิทัลมีอิทธิพลทางอ้อมผ่านการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลและการสื่อสาร 3) การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลมีอิทธิพลทางอ้อมผ่านการทำงานเป็นทีม และการสร้างแรงจูงใจ 4) การสร้างแรงจูงใจมีอิทธิพลทางอ้อมผ่านการทำงานเป็นทีม และ 5) การสื่อสารมีอิทธิพลทางอ้อมผ่านการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล สำหรับอิทธิพลรวม เรียงลำดับตามปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลโรงเรียนเอกชนในยุคดิจิทัล เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยคือ 1) การทำงานเป็นทีม 2) ภาวะผู้นำดิจิทัล 3) การบริหารตามหลักธรรมาภิบาล 4) การสร้างแรงจูงใจ และ 5) การสื่อสาร ตามลำดับ

เลอศักดิ์ ตามา (2564) ได้ศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 โดยศึกษาและเปรียบเทียบภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาจำแนกตามสถานภาพและขนาดโรงเรียน พบว่า ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของ

ผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบจำแนกตามสถานภาพโดยรวมพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อเปรียบเทียบโดยจำแนกตามขนาดของโรงเรียนโดยรวมพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องจากผู้บริหารมีความสามารถในการสนับสนุนและอำนวยความสะดวกแก่ครูและนักเรียนที่แตกต่างกันทั้งในด้านการมีส่วนร่วมและการทำงานเป็นทีม การสร้างแรงจูงใจ และการส่งเสริมวัฒนธรรมการเรียนรู้ขององค์กร

คมกริช สังข์รัตน์ (2564) การพัฒนาแบบประเมินอิทธิพลของภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาอิทธิพลของภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา 2) พัฒนาแบบประเมินอิทธิพลของภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา และ 3) ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่พัฒนาขึ้น โดยมีกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ ครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 จำนวน 30 คน ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือด้วยการวิเคราะห์ความเที่ยง ความตรงเชิงเนื้อหา พบว่า 1) ผลการศึกษาอิทธิพลของภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ ด้านความรู้และทักษะในการใช้ดิจิทัล ด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ขององค์กรในยุคดิจิทัลด้านการมีวิสัยทัศน์ ด้านการสนับสนุน ส่งเสริม และพัฒนาการใช้ดิจิทัล และการศึกษาประสิทธิผลของสถานศึกษา ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ ด้านความสามารถในการปรับตัว ด้านความพึงพอใจ ด้านความร่วมมือ และด้านผลสัมฤทธิ์ 2) เครื่องมือแบบประเมินอิทธิพลของภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาแบบสมบรูณ์ มีจำนวน 50 ข้อ ลักษณะเป็นมาตรวัดแบบลิเคิร์ต สเกล 5 ระดับ 3) ผลการตรวจสอบความเที่ยงแบบสอดคล้องภายในได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคเท่ากับ 0.975 และความเที่ยงรายด้าน มีค่าอยู่ระหว่าง .778 - .930 4) ผลการ ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา ได้ค่า IOC รายข้อมีค่าอยู่ระหว่าง 0.80 -1.00

จิตรกร จันทร์สุข (2564) ศึกษาองค์ประกอบภาวะผู้นำดิจิทัลสำหรับผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ได้ข้อค้นพบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลมี 5 องค์ประกอบ ได้แก่

1. การสร้างวัฒนธรรมและบรรยากาศการใช้เทคโนโลยี หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารมีการสร้างวัฒนธรรมการทำงานและบรรยากาศสถานศึกษาให้มีการใช้ดิจิทัล และสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้บนโลกยุคดิจิทัลในการทำงานร่วมกันได้ตลอดเวลา พร้อมทั้งเพิ่มขีด

ความสามารถในการสร้างวัฒนธรรมองค์การ โดยให้คณาจารย์สร้างนวัตกรรมด้านเทคโนโลยีในการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. การมีวิสัยทัศน์ หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่สามารถมองการณ์ไกล เพื่อความสำเร็จในอนาคตขององค์กร พร้อมทั้งผู้บริหารจะต้องขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงทางด้านดิจิทัลที่แปลกใหม่ เพื่อเป็นโอกาสในการแข่งขัน และมีความเข้าใจเทคโนโลยีและกลยุทธ์ที่สนับสนุนเป้าหมายขององค์กร

3. การเป็นผู้นำดิจิทัล หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารในการปฏิบัติตนให้เป็นตัวอย่างที่สามารถใช้ดิจิทัล การปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม และที่สำคัญที่ผู้บริหารยุคใหม่ต้องสร้างแรงบันดาลใจ และเป็นผู้ให้คำปรึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในการทดลองและสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ ในยุคดิจิทัล

4. ความสามารถการใช้ดิจิทัล หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารที่แสดงออกถึงความสามารถเกี่ยวกับแพลตฟอร์มและเทคโนโลยีใหม่ๆ และมีความคิดสร้างสรรค์ในการวิเคราะห์เนื้อหาดิจิทัลที่มีคุณภาพ พร้อมทั้งค้นพบวิธีใหม่ในการทำสิ่งต่างๆ รวมถึงมีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะเทคนิคทางด้านดิจิทัล

5. การบริหารจัดการโครงสร้าง หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารในการบริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐานให้สามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งสามารถตัดสินใจแก้ไขปัญหาในสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ รวมถึงความสามารถในการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ส่วนบุคคลในการทำงานร่วมกัน และมีความรู้ความสามารถในการปรับปรุงสารสนเทศและเทคโนโลยีอย่างเป็นระบบให้เหมาะสมกับแหล่งเรียนรู้

งานวิจัยต่างประเทศ

Turgut Karakose, Hakan Polat และ Stamatios Papadakis (2021) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ มุมมองของครูต่อบทบาทภาวะผู้นำดิจิทัล และความสามารถด้านเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 โดยศึกษาจากครูที่ศึกษาในสถาบันการศึกษาของมหาวิทยาลัย Firat ประเทศตุรกี พบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 อยู่ในระดับที่เพียงพอ เหมาะสม กล่าวคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และการพัฒนาในโรงเรียนโดยใช้เทคโนโลยีเป็นฐาน นอกจากนี้ผู้บริหารสถานศึกษายังมีการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ดิจิทัลในสถานศึกษา

อีกด้วย จากการศึกษาแสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษาต้องแสดงให้เห็นถึงภาวะผู้นำดิจิทัลให้เห็นเป็นนัยอย่างแรก และสนับสนุน สร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ดิจิทัล

จากการศึกษานี้ ได้แบ่งทักษะภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ 3 ประเภท คือ 1.) ทักษะการใช้เทคโนโลยี 2.) ทักษะการจัดการ และ 3.) ทักษะส่วนบุคคล

Hera Antonopoulou, Constantinos Halkiopoulos, Olympia Barlou และ Grigorios N. Beligiannis (2020) ได้ศึกษาเกี่ยวกับประเภทของภาวะผู้นำ และภาวะผู้นำดิจิทัลในการศึกษาระดับอุดมศึกษา: การวิเคราะห์พฤติกรรมจากมหาวิทยาลัย Patras ประเทศกรีซ เพื่อศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมและทักษะการเป็นผู้นำของหัวหน้างานในมหาวิทยาลัย และวิเคราะห์ทัศนคติที่มีต่อภาวะผู้นำดิจิทัล และวิเคราะห์ประเภทของภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของภาวะผู้นำ พบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพของภาวะผู้นำ กล่าวคือ ประสิทธิภาพ และความพึงพอใจต่อภาวะผู้นำของหัวหน้างานมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูงกับการใช้ภาวะผู้นำดิจิทัล ยังมีภาวะผู้นำดิจิทัลสูง ประสิทธิภาพ และความพึงพอใจก็จะสูงตามไปด้วย

N. Hafiza Hamzah, M. Khalid M. Nasir และ Jamalullail Abdul Wahab. (2021) ได้ศึกษาเกี่ยวกับผลกระทบของภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาต่อการสอนโดยใช้สื่อดิจิทัลของครูในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ในประเทศมาเลเซีย ผลการศึกษาพบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา และการสอนโดยใช้สื่อดิจิทัลของครูอยู่ในระดับมาก และมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง นอกจากนี้ ผลการศึกษาพบว่า ความสามารถในการวางแผน และจัดการโครงการที่เกี่ยวกับภาวะผู้นำดิจิทัลนั้น มีความสำคัญและช่วยให้ผลการเรียนของนักเรียนดีขึ้น

Hera Antonopoulou, Constantinos Halkiopoulos, Olympia Barlou และ Grigorios N. Beligiannis (2021) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำแบบดั้งเดิม และภาวะผู้นำดิจิทัลต่อผลงานด้านวิชาการ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 พบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพของงานอย่างชัดเจน กล่าวคือ หากมีภาวะผู้นำดิจิทัลสูง ประสิทธิภาพของงาน และความพึงพอใจจะสูงตามไปด้วย

Duickert (2016) ได้ศึกษาเกี่ยวกับพันธกิจของผู้บริหารระบบดิจิทัล สรุปองค์ประกอบของภาวะผู้นำแบบดิจิทัล ได้ดังนี้

- 1) มีความเชื่อเพื่อเชื่อแผ่และความไว้วางใจและกล้าทดลองทำสิ่งใหม่ ๆ

2) โปรมือถือดิจิทัลและฐานงาน (Platform) เพื่อเพิ่มความเร็วและความยืดหยุ่นของงานผ่านระบบเครือข่ายดิจิทัล

3) สนับสนุนการจัดการความรู้ มีการปรับความรู้ใหม่ ๆ ให้ทันสมัยอย่างสม่ำเสมอ ใช้ความรู้ที่ดีที่สุดในการทำงาน

4) การพัฒนาผู้บริหารไปพร้อมกับบุคลากรและสนับสนุนบุคลากรในการเรียนรู้ที่ทันสมัย ที่ครบวงจรอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต เพราะเป็นกุญแจสำคัญในการดำเนินชีวิตในอนาคต

5) มีความโปร่งใสในหน้าที่ที่รับผิดชอบ เพื่อให้มั่นใจได้ว่าปลอดภัยและชัดเจนสำหรับทุกคนที่เกี่ยวข้อง

Zhu (2016) ผู้นำทางความคิดด้านเทคโนโลยีสารสนเทศอเมริกและการค้าระหว่างประเทศได้เขียนบทความ 5 องค์ประกอบสำคัญในภาวะผู้นำแบบดิจิทัล ดังนี้

1) วิสัยทัศน์ความเป็นผู้นำ คือ การมองการณ์ไกลเพื่อดูความต้องการในอนาคตขององค์กร ความมุ่งมั่นที่จะให้ความสำคัญกับสิ่งที่จำเป็นในการย้ายองค์กรไปในทิศทางที่ถูกต้องและเป็นสิ่งที่ยอดเยี่ยมที่จะทำเช่นนั้นได้ เนื่องจากเป็นการดีที่สุดสำหรับองค์กร เป็นเรื่องสำคัญยิ่งสำหรับความเป็นผู้นำ เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และคุณลักษณะของยุคดิจิทัลของ VUCA

2) ความคิดสร้างสรรค์ ความคิดสร้างสรรค์เป็นหนึ่งในปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการเป็นผู้นำแบบดิจิทัล ซึ่งมักได้รับแรงบันดาลใจจากความอยากรู้อยากเห็นให้ค้นพบวิธีใหม่ในการทำสิ่งต่าง ๆ ความเป็นผู้นำด้านความคิดสร้างสรรค์จะหลีกเลี่ยงขั้นตอนและลำดับขั้นที่ไม่จำเป็น

3) การเอาใจใส่ ฟังดูทำทนายและสรุปในเชิงบวกในแง่ที่ว่าบุคคล / กลุ่มผู้นำเข้าใจองค์กรในระดับใด รู้ว่าทีมงานของตนมีจุดแข็งจุดอ่อน เป้าหมาย และวัตถุประสงค์ มีความสามารถในการมองเห็น และปฏิบัติต่อผู้คนได้อย่างดี หลายคนไม่รู้การทำงานและอาศัยอยู่ในกล่องของตัวเองและมักจะมองไม่เห็นเพื่อร่วมงาน ผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชาเช่นนี้จะทำให้ไม่สามารถมองเห็นภาพของการทำงานทั้งหมดในขอบเขตที่กว้างขึ้น ผู้นำระดับโลกในปัจจุบันต้องเข้าใจวัฒนธรรมหลายมุมมองหลาย ๆ แง่มุมการย้ายความเป็นผู้นำจากความไม่แยแสไปสู่การเห็นอกเห็นใจ ต่อการเอาใจใส่

4) การทำงานร่วมกัน การทำงานร่วมกันมีความจำเป็นต้องสร้างแรงบันดาลใจให้คนอื่น ๆ อยากร่วมกันเพื่อให้บรรลุเป้าหมายความเป็นผู้นำคือการทำงานร่วมกันงานสร้างสภาพแวดล้อมที่สร้างความสำเร็จร่วมกันมีผลตอบแทนมากกว่าผลงานของแต่ละบุคคล ความเป็นผู้นำคือการทำให้คนอื่นทำในสิ่งที่คุณต้องการให้พวกเขาทำเพราะต้องการทำผู้นำสามารถกระตุ้น

ผล การปฏิบัติงานของแต่ละบุคคลและทีมงานได้ดีที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ในการสนับสนุนภารกิจขององค์กรในขณะที่มั่นใจได้ว่าสมาชิกในชุมชนแต่ละคนมีการสนับสนุนแหล่งข้อมูลและแนวทางในการประสบความสำเร็จความเป็นผู้นำคือความสามารถในการจัดการกับสถานการณ์ที่ผันผวนไม่แน่นอนซับซ้อนและกลุ่มเครือข่ายเพื่อที่จะสร้างชุมชนเพื่อรับมือกับความท้าทาย

5) พื้นความรู้ความสามารถเท่านั้นที่สามารถเหนือกว่าความเป็นผู้นำจากดีไปหายิ่งใหญ่ หน้าที่สำคัญของผู้นำคือการตัดสินใจพื้นความรู้ความสามารถเกี่ยวข้องกับความต้องการของการตัดสินใจ พื้นความรู้ความสามารถส่วนใหญ่ประกอบด้วยการมีประสบการณ์และอยากทราบว่าเมื่อใดที่จะละทิ้ง ประสบการณ์นั้น เมื่อคุณมาถึงความรู้ใหม่ ๆ พรหมแดนใหม่เพื่อความรู้ที่มีอยู่ พื้นความรู้ความสามารถ เป็นชุดของการเรียนรู้ การยกเลิกการเรียนรู้ การเรียนรู้บวกกับความคิดที่เปิดกว้าง

Gerald C. (Jerry) Kane (2018) ได้นำเสนอองค์ประกอบของภาวะผู้นำแบบดิจิทัลไว้ว่าประกอบด้วย 4 องค์ประกอบที่สำคัญ คือ

1) ได้วิสัยทัศน์และวัตถุประสงค์นี่คือลักษณะผู้นำแบบดิจิทัล ที่ต้องการมากที่สุดและมั่นคงใจที่ชัดเจนที่ทำหน้าที่เป็นเข็มทิศในการชี้แนะพนักงานในขณะที่ทำงานโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในสภาพแวดล้อมแบบกระจายที่พวกเขาจะมีอิสระในการตัดสินใจมากขึ้น ทว่า วิสัยทัศน์นั้นอาจไม่เพียงพอ ผู้นำจะต้องให้ออกาสในการดำเนินการในการขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัล คุณต้องมีวิสัยทัศน์ที่แข็งแกร่งมาก รายการที่คุณจะไปไหนและมันจะแตกต่างอย่างไร George Westerman นักวิทยาศาสตร์การวิจัยหลักของโรงเรียนการจัดการสโลแกน “คุณต้องการมีส่วนร่วมอย่างมากกับคนของคุณในการเป็นเจ้าของและทำให้วิสัยทัศน์นั้นคลี่คลายลงและคุณต้องมีการกำกับ ดูแลที่ดีมาก เข้าใจสภาพแวดล้อมอย่างเพียงพอที่จะพัฒนาวิสัยทัศน์นั้น”

2) สร้างเงื่อนไขที่จะทดสอบผู้บริหารต้องการให้ผู้นำแสดงความอยากรู้อยากเห็นวางแผนฟอร์มเสมือนหรือทางกายภาพในที่ที่ผู้คนสามารถทดลองกับแนวคิดและรูปแบบธุรกิจใหม่ๆ รวมถึงกับบุคคลอื่น ๆ เช่น มหาวิทยาลัยหรือผู้ประกอบการ ไม่มีใครเข้าใจอย่างถ่องแท้ว่าสภาพแวดล้อมดิจิทัลจะพัฒนาไปอย่างไรเพื่อให้ทันกับแนวโน้มดิจิทัลและหาวิธีนำไปใช้กับธุรกิจของการทดลองเป็นสิ่งจำเป็น

3) ช่วยให้ผู้คนที่คิดแตกต่างกัน การคิดที่แตกต่างกันนั้นเกี่ยวข้องกับการรู้ไม่เพียงแต่สิ่งที่พนักงานมองเห็นเท่าที่จะเป็นไปได้แต่ยังรวมถึงสิ่งที่ถูกคำคาดหวัง ผู้นำดิจิทัลที่มีประสิทธิภาพ ไม่เพียงแต่ต้องสร้างวิสัยทัศน์เท่านั้น แต่ยังต้องเสริมสร้างความเป็นผู้นำที่ครอบคลุม

4) ให้ความร่วมมือข้ามพรมแดน เมื่อเราขอให้องค์กรแบ่งปันอุปสรรคที่ใหญ่ที่สุดในการทำงานร่วมกันพวกเขาเน้นไปที่วัฒนธรรมความคิดและไซโลเป็นหลัก โลกดิจิทัลต้องการและเปิดใช้งานการทำงานร่วมกันได้ดีกว่าการสื่อสารภายในองค์กรที่เรียบง่าย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องปัจจัยลักษณะองค์การและปัจจัยภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีในยุคดิจิทัล เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Method) ผู้วิจัยแบ่งการดำเนินการวิจัยเป็น 2 ระยะ ดังนี้

1. การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research)

ผู้วิจัยศึกษาปัจจัยลักษณะองค์การและปัจจัยภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีในยุคดิจิทัล มีรายละเอียดการดำเนินการวิจัย ดังนี้

- 1.1 การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 1.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 1.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 1.4 การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล
- 1.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2. การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

ผู้วิจัยศึกษาแนวทางการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีในยุคดิจิทัล มีรายละเอียดการดำเนินการวิจัย ดังนี้

- 2.1 การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 2.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 2.4 การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research)

1.1 การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยในครั้งนี้ใช้วิทยาการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Method) ประกอบด้วย การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยประชากรและกลุ่มตัวอย่างของการวิจัยเชิงปริมาณ ประกอบด้วย

1.1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ คือ ครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี จำนวน 818 คน

1.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างการวิจัยในครั้งนี คือ ครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี ปีการศึกษา 2565 จำนวน 262 คน โดยกำหนดตามตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) โดยทำการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) โดยการใช้นัดโรงเรียนเป็นชั้น (Strata) จากนั้นทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยจับฉลากตามสัดส่วนของขนาดโรงเรียน เพื่อให้ได้จำนวนครบตามกลุ่มตัวอย่าง ตามตาราง ดังนี้

ตาราง 2 ตารางแสดงประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

ขนาดโรงเรียน	จำนวน (โรงเรียน)	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
ขนาดเล็ก	8	214	69
ขนาดกลาง	9	426	136
ขนาดใหญ่	5	178	57
รวม	22	818	262

1.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนี้คือแบบสอบถามเพื่อสอบถามปัจจัยลักษณะองค์การและปัจจัยภาวะผู้นำดิจิทัลที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีในยุคดิจิทัล (Questionnaire) แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) โดยสอบถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งทางวิชาการ และประสบการณ์ในการทำงานในสถานศึกษาปัจจุบัน

ตอนที่ 2 ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีในยุคดิจิทัล ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) คือ ระดับปฏิบัติมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ลักษณะองค์การที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีในยุคดิจิทัล ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) คือ ระดับปฏิบัติมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 ประสิทธิภาพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีในยุคดิจิทัล ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) คือ ระดับปฏิบัติมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลโดยมีขั้นตอนในการสร้าง ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี บทความ และงานวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยลักษณะองค์การและภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนในยุคดิจิทัล เพื่อนำมาวิเคราะห์เป็นกรอบแนวคิดหลักในการวิจัย
2. ผู้วิจัยนำข้อมูลจากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และข้อมูลต่าง ๆ กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะ และสร้างแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)
3. นำแบบสอบถามเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท เพื่อตรวจสอบการใช้สำนวนภาษา ความถูกต้อง ความครอบคลุมตามขอบเขตและนิยามศัพท์เฉพาะที่ศึกษา พร้อมทั้งตรวจสอบสำนวนภาษาที่ใช้ในการทำแบบสอบถาม
4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทส่งให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถาม โดยวัดจากค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดมุ่งหมายที่ต้องการวัด (Index of item Objective Congruence: IOC) รวมไปถึงความครอบคลุมของข้อคำถามและความชัดเจนทางภาษา ค่าดัชนี IOC ที่ได้เป็นค่าเฉลี่ยที่ได้จากความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ โดยค่าดัชนี IOC มี 3 ระดับ ได้แก่ คะแนน 1 (สอดคล้อง) คะแนน 0 (ไม่แน่ใจ) คะแนน -1 (ไม่สอดคล้อง) ถ้าดัชนี IOC มีค่าเท่ากับ 1 แสดงว่าผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าสอดคล้อง ค่าดัชนี IOC มีค่า 0 แสดงว่าผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าไม่แน่ใจ ค่าดัชนี IOC มีค่า -1 แสดงว่าผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าไม่มีความสอดคล้อง โดยการกำหนดค่าความสอดคล้องตั้งแต่ 0.60-1.00 เป็นเกณฑ์ที่ยอมรับได้ และ หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) (Cronbach, 1990)

1.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ขอนหนังสือรับรองจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 262 ตัวอย่าง
2. ผู้วิจัยนำส่งแบบสอบถามทางแบบฟอร์มอิเล็กทรอนิกส์ (Google Form) ไปยังโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง และขอความอนุเคราะห์ให้ตอบแบบสอบถามและส่งแบบสอบถามกลับคืนทางแบบฟอร์มอิเล็กทรอนิกส์ (Google Form)
3. ผู้วิจัยติดตามการตอบแบบสอบถาม โดยเข้าไปตรวจสอบข้อมูลในแบบฟอร์มอิเล็กทรอนิกส์ และติดต่อผู้ที่รับผิดชอบของแต่ละโรงเรียนทางโทรศัพท์หลังจากส่งแบบสอบถามทางแบบฟอร์มอิเล็กทรอนิกส์ (Google Form) ไปแล้ว
4. ผู้วิจัยตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล และนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติต่อไป

1.4 การจัดทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการจัดทำและการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. การจัดทำข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการจัดทำข้อมูล ตามขั้นตอนต่อไปนี้
 - ขั้นตอนที่ 1 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาลงรหัส (Coding) ทั้ง 2 ตอน ให้คะแนน โดยเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้
 - 5 หมายถึง ระดับมากที่สุด
 - 4 หมายถึง ระดับมาก
 - 3 หมายถึง ระดับปานกลาง
 - 2 หมายถึง ระดับน้อย
 - 1 หมายถึง ระดับน้อยที่สุด
 - ขั้นตอนที่ 2 บันทึกข้อมูลในแฟ้มข้อมูลคอมพิวเตอร์ เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป
2. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของวิจัย ดังนี้
 - 2.1 ระดับของภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ระดับของลักษณะองค์การ และระดับของประสิทธิผลของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีในยุคดิจิทัล วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบน

มาตรฐาน (Standard Deviation) เป็นรายด้านและรายข้อ โดยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมาย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2557, หน้า 102)

4.50 – 5.00	หมายถึง	ระดับมากที่สุด
3.50 – 4.49	หมายถึง	ระดับมาก
2.50 – 3.49	หมายถึง	ระดับปานกลาง
1.50 – 2.49	หมายถึง	ระดับน้อย
1.0 – 1.49	หมายถึง	ระดับน้อยที่สุด

2.2 วิเคราะห์ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีในยุคดิจิทัล และวิเคราะห์ลักษณะองค์การที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีในยุคดิจิทัล โดยการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) พิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่คำนวณแล้วเปรียบเทียบกับเกณฑ์ ดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2560, น. 317)

สูงกว่า .90	มีความสัมพันธ์ในระดับสูงมาก
.71 - .90	มีความสัมพันธ์ในระดับสูง
.30 - .70	มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง
ต่ำกว่า .30	มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ
.00	ไม่มีความสัมพันธ์กัน

2.3 วิเคราะห์ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีในยุคดิจิทัล และวิเคราะห์ลักษณะองค์การที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีในยุคดิจิทัล โดยใช้สถิติวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบวิธีการคัดเลือกเข้า (Multiple Regression Analysis – Enter Method)

1.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ

1.1 หาดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence)

1.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) (Cronbach, 1990)

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 สถิติพรรณนา (Descriptive Statistic)

2.1.1 ค่าร้อยละ (Percentage)

2.1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)

2.1.3 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2.2 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

2.2.1 สถิติวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient)

2.2.2 สถิติวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบวิธีการคัดเลือกเข้า (Multiple Regression Analysis – Enter Method)

2.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

2.4 การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

2. การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

2.1 การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการวิจัยในครั้งนี้ ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีในยุคดิจิทัล ที่มีการนำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาใช้ในการบริหารการศึกษาไม่น้อยกว่า 2-3 ปี จำนวน 2 ท่าน ผู้บริหารสถานศึกษาที่นำโรงเรียนผ่านการประเมินคุณภาพภายนอกระดับดีเยี่ยม จำนวน 1 ท่าน ผู้บริหารสถานศึกษาที่นำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้พัฒนาโรงเรียนจนได้รับรางวัล จำนวน 1 ท่าน และศึกษานิเทศก์ จำนวน 1 ท่าน เป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์การบริหารให้เกิดประสิทธิผลของโรงเรียนในยุคดิจิทัล ผู้วิจัยใช้วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่มีคุณสมบัติภายใต้กรอบของการศึกษาวิจัย ซึ่งเป็นบุคคลที่มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

2.1.1 เป็นผู้บริหารสถานศึกษา และศึกษานิเทศก์ ที่มีประสบการณ์พัฒนาประสิทธิผลของโรงเรียนในยุคดิจิทัล มีผลการดำเนินงานโดดเด่นเป็นที่ประจักษ์ ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี

2.1.2 มีวิทยฐานะไม่ต่ำกว่า ชำนาญการพิเศษ

2.1.3 มีประสบการณ์การทำงานตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไป

2.2 การสร้างเครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างเพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีในยุคดิจิทัล มีรายละเอียดดังนี้

แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างเพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีในยุคดิจิทัล แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วย ชื่อ ตำแหน่ง วิทยฐานะ คุณวุฒิทางการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และประสบการณ์ในการดำเนินงานพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีในยุคดิจิทัล

ตอนที่ 2 ประเด็นการสัมภาษณ์ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของโรงเรียนในยุคดิจิทัล และข้อเสนอเพิ่มเติมที่เกี่ยวข้องกับแนะแนวทางการพัฒนาโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีให้มีประสิทธิผลของโรงเรียนยุคดิจิทัล

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือวิจัย มีวิธีการดังต่อไปนี้ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างเพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีในยุคดิจิทัล โดยนำผลการวิจัยมาสร้างแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง

2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยติดต่อผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ของการสัมภาษณ์
2. ขออนุญาตรับรองจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี ผู้อำนวยการโรงเรียนเบญจมราชูทิศ ราชบุรี ผู้อำนวยการโรงเรียนราชโบริกานุเคราะห์ ผู้อำนวยการโรงเรียนคุรุราษฎร์อุปถัมภ์ และผู้อำนวยการโรงเรียนบรมราชินีนาถราชวิทยาลัย เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์ จำนวน 5 ท่าน
3. กำหนดวันสัมภาษณ์และนัดหมายผู้ทรงคุณวุฒิ
4. ทำการสัมภาษณ์โดยใช้รูปแบบการเดินทางไปสัมภาษณ์ หรือสัมภาษณ์ออนไลน์

2.4 การจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) สรุปประเด็นต่าง ๆ ที่ได้จากการสัมภาษณ์ และจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง แบ่งประเด็นตามองค์ประกอบที่ได้จากการศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียนยุคดิจิทัล

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิจัยเรื่อง ปัจจัยลักษณะองค์การและปัจจัยภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีในยุคดิจิทัล ผู้วิจัยนำเสนอตามลำดับ ดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

N	แทน	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม
\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
p-value	แทน	ความน่าจะเป็น
r	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
F	แทน	การทดสอบนัยสำคัญของตัวแปรทุกตัวในสมการ
R	แทน	ค่าที่แสดงระดับของความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มตัวแปรพยากรณ์ทั้งหมดกับตัวแปรเกณฑ์
R ²	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
b	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
β	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน
SE _b	แทน	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย
SE _{est}	แทน	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์
t	แทน	ค่าสถิติการแจกแจงแบบที

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเรื่อง ปัจจัยลักษณะองค์การและปัจจัยภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

ราชบุรีในยุคดิจิทัล ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งออกเป็น 7 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของ ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ลักษณะองค์การของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีในยุคดิจิทัล

ตอนที่ 5 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา และประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีในยุคดิจิทัล

ตอนที่ 6 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะองค์การและประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีในยุคดิจิทัล

ตอนที่ 7 การวิเคราะห์ปัจจัยลักษณะองค์การและปัจจัยภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีในยุคดิจิทัล

ตอนที่ 8 แนวทางการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีในยุคดิจิทัล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 262 คน ที่เก็บรวบรวมได้ ปรากฏดังตาราง 3

ตาราง 3 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามตำแหน่ง เพศ อายุ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

ข้อมูลพื้นฐาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ตำแหน่ง		
ครูผู้ช่วย	11	4.2
ครู	97	37.0
ครูวิทยฐานะชำนาญการ	86	32.8
ครูวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ	68	26.0
ครูวิทยฐานะเชี่ยวชาญ	-	-
ครูวิทยฐานะเชี่ยวชาญพิเศษ	-	-
รวม	262	100.00
เพศ		
ชาย	29	11.1
หญิง	233	88.9
รวม	262	100.00
อายุ		
ต่ำกว่า 30 ปี	58	22.1
31 – 39 ปี	82	31.3
40 – 49 ปี	84	32.1
50 ปีขึ้นไป	38	14.5
รวม	262	100.00
ระดับการศึกษา		
ปริญญาตรี	129	49.2
ปริญญาโท	133	50.8
ปริญญาเอก	-	-
รวม	262	100.00
ประสบการณ์ในการทำงาน		
ต่ำกว่า 5 ปี	55	21.0
5 – 10 ปี	51	19.5
11 – 15 ปี	35	13.4
16 – 20 ปี	83	31.6
20 ปีขึ้นไป	38	14.5
รวม	262	100.00

จากตาราง 3 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นครู จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 37.0 เป็นครูวิทยฐานะชำนาญการ จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 32.8 เป็นครูวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 26.0 และเป็นครูผู้ช่วย จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 4.2

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 233 คิดเป็นร้อยละ 88.9 และเป็นเพศชาย จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 11.1

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 40 - 49 ปี จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 32.1 มีอายุระหว่าง 31 - 39 ปี จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 31.3 มีอายุต่ำกว่า 30 ปี จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 22.1 และมีอายุ 50 ปีขึ้นไป จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 14.5

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท จำนวน 133 คน คิดเป็นร้อยละ 50.8 และมีวุฒิกศษาระดับปริญญาตรี จำนวน 129 คน คิดเป็นร้อยละ 49.2

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงาน 16 - 20 ปี จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 31.6 มีประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 21.0 มีประสบการณ์การทำงาน 5 - 10 ปี จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 19.5 มีประสบการณ์การทำงาน 20 ปีขึ้นไป จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 14.5 และมีประสบการณ์การทำงาน 11 - 15 ปี จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 13.4

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี โดยแจกแจงเป็นรายด้าน และรายชื่อ ผลปรากฏดังตาราง 4 - 13

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี โดยรวม (n = 262)

ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับภาวะผู้นำดิจิทัล
1. การสื่อสาร	4.51	.438	มากที่สุด
2. การประชาสัมพันธ์	4.59	.429	มากที่สุด
3. การสร้างภาพลักษณ์	4.65	.396	มากที่สุด

ตาราง 4 (ต่อ)

ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับภาวะผู้นำดิจิทัล
4. ความผูกพันและการเรียนรู้ของผู้เรียน	4.29	.570	มาก
5. การพัฒนาสู่ความเป็นมืออาชีพ	4.43	.843	มาก
6. การปรับวิสัยทัศน์ สิ่งแวดล้อมละพื้นที่การเรียนรู้	4.50	.543	มากที่สุด
7. การสร้างโอกาส	4.55	.414	มากที่สุด
8. จริยธรรมผู้บริหารยุคดิจิทัล	4.58	.507	มากที่สุด
9. วัฒนธรรมดิจิทัล	4.49	.471	มาก
รวม	4.50	.352	มากที่สุด

จากตารางที่ 4 พบว่า ปัจจัยภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.35) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การสร้างภาพลักษณ์ ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = 0.39) รองลงมาคือ การประชาสัมพันธ์ ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.42) จริยธรรมผู้บริหารยุคดิจิทัล ($\bar{X} = 4.58$, S.D. = 0.50) การสร้างโอกาส ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.41) การสื่อสาร ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = 0.43) การปรับวิสัยทัศน์ สิ่งแวดล้อมละพื้นที่การเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.54) วัฒนธรรมดิจิทัล ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = 0.47) การพัฒนาสู่ความเป็นมืออาชีพ ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = 0.84) ตามลำดับ ในขณะที่ความผูกพันและการเรียนรู้ของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.57) มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี จำแนกตามรายชื่อในด้านการสื่อสาร (n = 262)

ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับภาวะผู้นำดิจิทัล
ด้านการสื่อสาร			
1. ผู้บริหารใช้สื่อดิจิทัลเพื่อการถ่ายทอดสาระเกี่ยวกับการบริหารจัดการสถานศึกษาอย่างมีหลักการและเหตุผล	4.68	.474	มากที่สุด

ตาราง 5 (ต่อ)

ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับภาวะผู้นำดิจิทัล
2. ผู้บริหารมีความรู้ความสามารถในการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัล และสื่อสังคมออนไลน์เพื่อการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ	4.29	.834	มาก
3. ผู้บริหารเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้สื่อดิจิทัล และสื่อสังคมออนไลน์ในการสื่อสารภายในองค์กร	4.21	.516	มาก
4. ผู้บริหารสามารถใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลในการสื่อสารระหว่างสถาบันและหน่วยงานอื่น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.66	.484	มากที่สุด
5. ผู้บริหารสามารถใช้สื่อดิจิทัลสร้างความร่วมมือในการบริหารจัดการร่วมกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	4.30	.829	มาก
6. ผู้บริหารใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัล และสื่อสังคมออนไลน์ได้อย่างสร้างสรรค์	4.51	.516	มากที่สุด
7. ผู้บริหารใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัล และสื่อสังคมออนไลน์สร้างบรรยากาศที่ดีในสถานศึกษา	4.71	.463	มากที่สุด
8. ผู้บริหารใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลออกแบบข้อความในการสั่งการได้อย่างชัดเจน	4.34	.824	มาก
รวม	4.51	.438	มากที่สุด

จากตารางที่ 5 พบว่า ระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี ในด้านการสื่อสาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = 0.43) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ “ผู้บริหารใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัล และสื่อสังคมออนไลน์สร้างบรรยากาศที่ดีในสถานศึกษา” ($\bar{X} = 4.71$, S.D. = 0.46) รองลงมาคือ “ผู้บริหารใช้สื่อดิจิทัลเพื่อการถ่ายทอดสาระเกี่ยวกับการบริหารจัดการสถานศึกษาอย่างมีหลักการและเหตุผล” ($\bar{X} = 4.68$, S.D. = 0.47) ถัดมาคือ “ผู้บริหารสามารถใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลในการสื่อสารระหว่างสถาบันและหน่วยงานอื่น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ” ($\bar{X} = 4.66$, S.D. = 0.48) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ “ผู้บริหารเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้สื่อดิจิทัลและสื่อสังคมออนไลน์ในการสื่อสารภายในองค์กร” ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = 0.51)

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี จำแนกตามรายชื่อในด้านการ ประชาสัมพันธ์ (n = 262)

ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับภาวะผู้นำดิจิทัล
ด้านการประชาสัมพันธ์			
1. ผู้บริหารพัฒนาครูให้มีทักษะในการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัล และสื่อสังคมออนไลน์เพื่อเผยแพร่ข่าวสารข้อมูลสู่สาธารณชนได้อย่างต่อเนื่อง	4.69	.479	มากที่สุด
2. ผู้บริหารใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อสร้างการรับรู้เกี่ยวกับนโยบายของสถานศึกษาให้กับนักเรียนและครู	4.51	.516	มากที่สุด
3. ผู้บริหารใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อสร้างการรับรู้เกี่ยวกับนโยบายของสถานศึกษาให้กับผู้ปกครองและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียรับทราบนโยบาย	4.66	.484	มากที่สุด
4. ผู้บริหารสามารถใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อเสนอข้อมูลข่าวสารเชิงสร้างสรรค์ของสถานศึกษาสู่บุคลากรที่เกี่ยวข้อง และสาธารณชน	4.47	.500	มาก
5. ผู้บริหารสนับสนุนให้นักเรียน ครู ผู้ปกครอง และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อนำเสนอข้อมูลข่าวสารเชิงสร้างสรรค์เกี่ยวกับสถานศึกษาต่อสาธารณะ	4.50	.682	มากที่สุด
รวม	4.59	.429	มากที่สุด

จากตารางที่ 6 พบว่า ระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี ในด้านการประชาสัมพันธ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.42) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ “ผู้บริหารพัฒนาครูให้มีทักษะในการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัล และสื่อสังคมออนไลน์เพื่อเผยแพร่ข่าวสารข้อมูลสู่สาธารณชนได้อย่างต่อเนื่อง” ($\bar{X} = 4.69$, S.D. = 0.47) รองลงมาคือ “ผู้บริหารใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อสร้างการรับรู้เกี่ยวกับนโยบายของสถานศึกษาให้กับผู้ปกครอง และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียรับทราบนโยบาย” ($\bar{X} = 4.66$, S.D. = 0.48) ถัดมาคือ “ผู้บริหารใช้สื่อสังคมออนไลน์

เพื่อสร้างการรับรู้เกี่ยวกับนโยบายของสถานศึกษาให้กับนักเรียนและครู” (\bar{X} = 4.51, S.D. = 0.51) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ “ผู้บริหารสามารถใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อเสนอข้อมูลข่าวสารเชิงสร้างสรรค์ของสถานศึกษาสู่บุคลากรที่เกี่ยวข้อง และสาธารณชน” (\bar{X} = 4.47, S.D. = 0.50)

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี จำแนกตามรายชื่อในด้านการสร้างภาพลักษณ์ (n = 262)

ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับภาวะผู้นำดิจิทัล
ด้านการสร้างภาพลักษณ์			
1. ผู้บริหารใช้ประโยชน์จากสื่อสังคมออนไลน์เพื่อสร้างการรับรู้เชิงสร้างสรรค์ของสถานศึกษาต่อบุคคลภายนอก	4.64	.482	มากที่สุด
2. ผู้บริหารใช้ประโยชน์จากสื่อสังคมออนไลน์เพื่อสร้างความประทับใจต่อบุคคลภายนอก	4.70	.458	มากที่สุด
3. ผู้บริหารใช้ประโยชน์จากสื่อสังคมออนไลน์เพื่อแสดงออกถึงภาพรวมของสถานศึกษาในทางที่เหมาะสม	4.50	.682	มากที่สุด
4. ผู้บริหารเป็นผู้นำให้นักเรียน ครู ผู้ปกครอง และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ร่วมกันแสดงออกถึงภาพรวมที่ดีของสถานศึกษาในทางที่เหมาะสมผ่านสื่อสังคมออนไลน์	4.60	.490	มากที่สุด
5. ผู้บริหารสนับสนุนให้นักเรียน ครู ผู้ปกครอง และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย นำสื่อเทคโนโลยีดิจิทัล และสื่อสังคมออนไลน์มาใช้ในการแสดงออกถึงภาพรวมที่ดีของสถานศึกษาในทางที่เหมาะสม	4.67	.472	มากที่สุด
รวม	4.65	.396	มากที่สุด

จากตารางที่ 7 พบว่า ระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี ในด้านการสร้างภาพลักษณ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.65, S.D. = 0.39) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ

“ผู้บริหารใช้ประโยชน์จากสื่อสังคมออนไลน์เพื่อสร้างความประทับใจต่อบุคคลภายนอก” ($\bar{X} = 4.70$, S.D. = 0.45) รองลงมาคือ “ผู้บริหารสนับสนุนให้นักเรียน ครู ผู้ปกครอง และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียนำสื่อเทคโนโลยีดิจิทัล และสื่อสังคมออนไลน์มาใช้ในการแสดงออกถึงภาพรวมที่ดีของสถานศึกษาในทางที่เหมาะสม” ($\bar{X} = 4.67$, S.D. = 0.47) ถัดมาคือ “ผู้บริหารใช้ประโยชน์จากสื่อสังคมออนไลน์เพื่อสร้างการรับรู้เชิงสร้างสรรค์ของสถานศึกษาต่อบุคคลภายนอก” ($\bar{X} = 4.64$, S.D. = 0.48) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ “ผู้บริหารใช้ประโยชน์จากสื่อสังคมออนไลน์เพื่อแสดงออกถึงภาพรวมของสถานศึกษาในทางที่เหมาะสม” ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.68)

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี จำแนกตามรายชื่อในด้านความผูกพันและการเรียนรู้ของผู้เรียน ($n = 262$)

ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับภาวะผู้นำดิจิทัล
ด้านความผูกพันและการเรียนรู้ของผู้เรียน			
1. ผู้บริหารสนับสนุนให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา	4.30	.653	มาก
2. ผู้บริหารส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ด้วยความกระตือรือร้น	4.60	.490	มากที่สุด
3. ผู้บริหารมีความกระตือรือร้นในการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา ด้วยความกระตือรือร้น	4.21	.748	มาก
4. ผู้บริหารสนับสนุนให้ผู้เรียนแสดงออกถึงการเห็นคุณค่าในสิ่งที่ตนกำลังทำอยู่	4.28	.770	มาก
รวม	4.29	.570	มาก

จากตารางที่ 8 พบว่า ระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี ในด้านความผูกพันและการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.57) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ “ผู้บริหารส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ด้วยความกระตือรือร้น” ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.49) รองลงมาคือ “ผู้บริหารสนับสนุนให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ของ

สถานศึกษา” ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.65) ถัดมาคือ “ผู้บริหารสนับสนุนให้ผู้เรียนแสดงออกถึงการเห็นคุณค่าในสิ่งที่ตนกำลังทำอยู่” ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.77) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ “ผู้บริหารมีความกระตือรือร้นในการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษาด้วยความกระตือรือร้น” ($\bar{X} = 4.21$ S.D. = 0.74)

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี จำแนกตามรายชื่อในด้านการพัฒนาสู่ความเป็นมืออาชีพ (n = 262)

ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับภาวะผู้นำดิจิทัล
ด้านการพัฒนาสู่ความเป็นมืออาชีพ			
1. ผู้บริหารสำรวจความพร้อมของครู และบุคลากรในการจัดการเรียนการสอนในยุคดิจิทัล	4.49	.861	มาก
2. ผู้บริหารสำรวจความพร้อมของทักษะการรู้เท่าทันเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Literacy) ของครูและบุคลากร เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน	4.46	.873	มาก
3. ผู้บริหารพัฒนาทีมงาน และเปิดโอกาสให้ทีมงานได้นำเสนอแผนปฏิบัติงาน และดำเนินงานโครงการต่าง ๆ	4.70	.475	มากที่สุด
4. ผู้บริหารจัดอบรมให้บุคลากรมีความรู้และทักษะด้านดิจิทัลอย่างสม่ำเสมอ	4.44	.872	มาก
5. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครู และบุคลากรของสถานศึกษาที่มีความเชี่ยวชาญแตกต่างกันมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทักษะดิจิทัลอย่างสม่ำเสมอ	4.39	.876	มาก
6. ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดการสร้างทีมของครูและบุคลากรเพื่อพัฒนาการเรียนรู้และทักษะดิจิทัล	4.11	.779	มาก
7. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครู และบุคลากรตระหนักถึงการพัฒนาศักยภาพ และทักษะของตนเองในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ	4.40	.865	มาก
8. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครู และบุคลากรตระหนักถึงการพัฒนาศักยภาพในการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับความต้องการที่หลากหลายของผู้เรียนในยุคดิจิทัล	4.48	.843	มาก

ตาราง 9 (ต่อ)

ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับภาวะผู้นำดิจิทัล
9. ผู้บริหารกำกับ ดูแลและติดตามการพัฒนาทักษะด้านการใช้อุปกรณ์เทคโนโลยีดิจิทัลของครู และบุคลากร	4.36	.867	มาก
10. ผู้บริหารประเมินและสรุปแนวทางในการใช้เทคโนโลยีเพื่อปฏิบัติงานอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ	4.37	.870	มาก
รวม	4.43	.843	มาก

จากตารางที่ 9 พบว่า ระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี ในด้านการพัฒนาสู่ความเป็นมืออาชีพ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = 0.84) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ “ผู้บริหารพัฒนาทีมงาน และเปิดโอกาสให้ทีมงานได้นำเสนอแผนปฏิบัติงาน และดำเนินงานโครงการต่าง ๆ” ($\bar{X} = 4.70$, S.D. = 0.47) รองลงมาคือ “ผู้บริหารสำรวจความพร้อมของครู และบุคลากรในการจัดการเรียนการสอนในยุคดิจิทัล” ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = 0.86) ถัดมาคือ “ผู้บริหารส่งเสริมให้ครู และบุคลากรตระหนักถึงการพัฒนาศักยภาพในการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับความต้องการที่หลากหลายของผู้เรียนในยุคดิจิทัล” ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.84) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ “ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดการสร้างทีมของครู และบุคลากรเพื่อพัฒนาการเรียนรู้และทักษะดิจิทัล” ($\bar{X} = 4.11$ S.D. = 0.77)

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี จำแนกตามรายข้อในด้านการปรับวิสัยทัศน์สิ่งแวดล้อมและพื้นที่การเรียนรู้ (n = 262)

ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับภาวะผู้นำดิจิทัล
ด้านการปรับวิสัยทัศน์สิ่งแวดล้อมและพื้นที่การเรียนรู้			
1. ผู้บริหารมีการกำหนดวิสัยทัศน์ให้ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล	4.60	.535	มากที่สุด

ตาราง 10 (ต่อ)

ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับภาวะผู้นำดิจิทัล
ด้านการปรับวิสัยทัศน์สิ่งแวดล้อมและพื้นที่การเรียนรู้			
1. ผู้บริหารมีการกำหนดวิสัยทัศน์ให้ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารจัดการเรียนรู้	4.60	.535	มากที่สุด
2. ผู้บริหารกำหนดวิสัยทัศน์ของสถานศึกษาให้มีความท้าทายในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลแก่สมาชิกในองค์กร	4.65	.478	มากที่สุด
3. ผู้บริหารมีการนำข้อมูลสารสนเทศเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการวิเคราะห์และนำเสนอ มุมมองวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา	4.60	.570	มากที่สุด
4. ผู้บริหารสามารถสื่อสารให้สมาชิกในองค์กรเกิดการรับรู้ร่วมกันถึงบทบาทและ ความสำคัญของเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีต่อการจัดการเรียนรู้	4.36	.569	มาก
5. ผู้บริหารเป็นแรงบันดาลใจให้ครู และบุคลากรในการใช้เทคโนโลยีในการทำงานและการจัดการเรียนรู้	4.42	.737	มาก
รวม	4.50	.543	มากที่สุด

จากตารางที่ 10 พบว่า ระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี ในด้านการปรับวิสัยทัศน์ สิ่งแวดล้อมและพื้นที่การเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.54) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ “ผู้บริหารกำหนดวิสัยทัศน์ของสถานศึกษาให้มีความท้าทายในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลแก่สมาชิกในองค์กร” ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = 0.47) รองลงมาคือ “ผู้บริหารมีการกำหนดวิสัยทัศน์ให้ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารจัดการเรียนรู้” ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.53) และ “ผู้บริหารมีการนำข้อมูลสารสนเทศเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการวิเคราะห์และนำเสนอ มุมมองวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา” ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.57) ถัดมาคือ ผู้บริหารเป็นแรงบันดาลใจให้ครู และบุคลากรในการใช้เทคโนโลยีในการทำงานและการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.73) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ “ผู้บริหารสามารถสื่อสารให้สมาชิกในองค์กรเกิดการรับรู้ร่วมกันถึงบทบาทและ ความสำคัญของเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีต่อการจัดการเรียนรู้” ($\bar{X} = 4.36$ S.D. = 0.56)

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี จำแนกตามรายชื่อในด้านการสร้างโอกาส (n = 262)

ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา	\bar{x}	S.D.	ระดับภาวะผู้นำดิจิทัล
ด้านการสร้างโอกาส			
1. ผู้บริหารเปิดโอกาสให้มีการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลมาสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน	4.64	.533	มากที่สุด
2. ผู้บริหารเปิดโอกาสให้มีการสร้างเครือข่ายจากภายในและภายนอกเพื่อเปิดมุมมองการพัฒนางานของครู และบุคลากร	4.59	.611	มากที่สุด
3. ผู้บริหารเปิดโอกาสให้มีการสร้างเครือข่ายจากภายในและภายนอกเพื่อแลกเปลี่ยนมุมมองการพัฒนาผู้เรียน	4.40	.521	มาก
4. ผู้บริหารสนับสนุนงบประมาณการพัฒนาครู และบุคลากรในสถานศึกษาให้มีความรู้ ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล	4.63	.484	มากที่สุด
5. ผู้บริหารจัดอบรมพัฒนาครูและบุคลากรในสถานศึกษาให้มีทักษะในการสร้างสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างต่อเนื่อง	4.65	.477	มากที่สุด
6. ผู้บริหารพัฒนาครูและบุคลากรให้มีทักษะในการใช้โปรแกรมเพื่อให้สถานศึกษาเป็นศูนย์รวมแหล่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	4.45	.528	มาก
7. ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้และเทคโนโลยีดิจิทัลให้สอดคล้องกับผู้เรียน และสนับสนุนให้ผู้เรียนได้ใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ ในการเรียนรู้ที่เหมาะสม	4.64	.481	มากที่สุด
8. ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ สร้างนวัตกรรมเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้	4.47	.500	มาก
รวม	4.55	.414	มากที่สุด

จากตารางที่ 11 พบว่า ระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี ในด้านการสร้างโอกาส โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.41) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ “ผู้บริหารจัดอบรมพัฒนาครูและบุคลากรในสถานศึกษาให้มีทักษะในการสร้างสื่อเทคโนโลยีดิจิทัล” ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = 0.47) รองลงมาคือ “ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้และเทคโนโลยีดิจิทัลให้สอดคล้องกับผู้เรียน และสนับสนุนให้ผู้เรียนได้ใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ ในการเรียนรู้ที่เหมาะสม” ($\bar{X} = 4.64$, S.D. = 0.48) และ “ผู้บริหารเปิดโอกาสให้มีการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลมาสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน” ($\bar{X} = 4.64$, S.D. = 0.53) ถัดมาคือ “ผู้บริหารสนับสนุนงบประมาณการพัฒนาครู และบุคลากรในสถานศึกษาให้มีความรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล” ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.48) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ “ผู้บริหารเปิดโอกาสให้มีการสร้างเครือข่ายจากภายในและภายนอกเพื่อแลกเปลี่ยนมุมมองการพัฒนาผู้เรียน” ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.52)

ตาราง 12 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี จำแนกตามรายข้อในด้านจริยธรรม ผู้บริหารยุคดิจิทัล (n = 262)

ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับภาวะผู้นำดิจิทัล
ด้านจริยธรรมผู้บริหารยุคดิจิทัล			
1. ผู้บริหารใช้หลักธรรมในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล	4.55	.609	มากที่สุด
2. ผู้บริหารมีความรู้และเข้าใจกฎหมายดิจิทัล	4.58	.594	มากที่สุด
3. ผู้บริหารใช้เทคโนโลยีดิจิทัลโดยคำนึงถึงกฎหมาย คุณธรรมและจริยธรรม	4.65	.487	มากที่สุด
4. ผู้บริหารเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล	4.58	.636	มากที่สุด
5. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูและบุคลากรใช้เทคโนโลยี ดิจิทัล โดยคำนึงถึงกฎหมาย คุณธรรมและจริยธรรม	4.40	.563	มาก
6. ผู้บริหารปลูกฝังให้ผู้เรียนใช้เทคโนโลยีอย่างปลอดภัย และสอดคล้องกับข้อปฏิบัติตามแนวทางกฎหมายและ จริยธรรม	4.63	.584	มากที่สุด
รวม	4.58	.507	มากที่สุด

จากตารางที่ 12 พบว่า ระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี ในด้านจริยธรรมผู้บริหารยุคดิจิทัล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$, S.D. = 0.50) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ “ผู้บริหารใช้เทคโนโลยีดิจิทัลโดยคำนึงถึงกฎหมาย คุณธรรมและจริยธรรม” ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = 0.48) รองลงมาคือ “ผู้บริหารปลูกฝังให้ผู้เรียนใช้เทคโนโลยีอย่างปลอดภัยและสอดคล้องกับข้อปฏิบัติตามแนวทางกฎหมายและจริยธรรม” ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.58) ถัดมาคือ “ผู้บริหารมีความรู้และเข้าใจกฎหมายดิจิทัล” ($\bar{X} = 4.58$, S.D. = 0.59) และ “ผู้บริหารเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล” ($\bar{X} = 4.58$, S.D. = 0.63) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ “ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูและบุคลากรใช้เทคโนโลยีดิจิทัล โดยคำนึงถึงกฎหมาย คุณธรรมและจริยธรรม” ($\bar{X} = 4.40$ S.D. = 0.56)

ตาราง 13 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี จำแนกตามรายข้อในด้านวัฒนธรรมดิจิทัล (n = 262)

ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับภาวะผู้นำดิจิทัล
ด้านวัฒนธรรมดิจิทัล			
1. ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจในการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาพัฒนาการคิดของผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	4.62	.612	มากที่สุด
2. ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจในการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาพัฒนาการคิดของผู้เรียนเพื่อการมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น	4.44	.527	มาก
3. ผู้บริหารนำเทคโนโลยีดิจิทัลไปใช้ในการนิเทศการสอน การประชุมทางไกล และงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	4.55	.697	มากที่สุด
4. ผู้บริหารสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ต่อการเปลี่ยนแปลงในมิติต่าง ๆ	4.67	.464	มากที่สุด
5. ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการจัดระบบและเชื่อมโยงการใช้เทคนิควิธีการเรียนรู้ที่เหมาะสมในการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล	4.37	.514	มาก
6. ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้	4.57	.601	มากที่สุด

ตาราง 13 (ต่อ)

ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับภาวะผู้นำดิจิทัล
และเทคโนโลยีดิจิทัลที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน			
7. ผู้บริหารส่งเสริมความมุ่งมั่นในการเรียนรู้และพัฒนาทางวิชาชีพของครูและบุคลากรอย่างต่อเนื่อง เพื่อยกระดับคุณภาพการปฏิบัติงาน	4.62	.606	มากที่สุด
8. ผู้บริหารส่งเสริมความมุ่งมั่นในการเรียนรู้และพัฒนาทางวิชาชีพของครูและบุคลากรอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การปฏิบัติงานเท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยี	4.32	.592	มาก
9. ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้และเทคโนโลยีดิจิทัลที่สอดคล้องกับความสามารถ และศักยภาพของผู้เรียน	4.66	.475	มากที่สุด
10. ผู้บริหารส่งเสริมให้บุคลากรนำข้อมูลสารสนเทศจากเทคโนโลยีดิจิทัล มาใช้ในการพัฒนาผู้เรียนเพื่อความเป็นพลเมืองดิจิทัล	4.63	.628	มากที่สุด
11. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครู และบุคลากรมีทัศนคติที่ดีต่อการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล	4.66	.557	มากที่สุด
12. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครู และบุคลากรเปิดใจและยอมรับการเปลี่ยนแปลงเชิงวัฒนธรรมการใช้เทคโนโลยีที่มีความหลากหลาย	4.37	.603	มาก
รวม	4.49	.471	มาก

จากตารางที่ 13 พบว่า ระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี ในด้านวัฒนธรรมดิจิทัล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = 0.47) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ “ผู้บริหารสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ต่อการเปลี่ยนแปลงในมิติต่าง ๆ” ($\bar{X} = 4.67$, S.D. = 0.46) รองลงมาคือ “ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้และเทคโนโลยีดิจิทัลที่สอดคล้องกับความสามารถ และศักยภาพของผู้เรียน” ($\bar{X} = 4.66$, S.D. = 0.47) และ “ผู้บริหาร

ส่งเสริมให้ครู และบุคลากรมีทัศนคติที่ดีต่อการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล” ($\bar{X} = 4.66$, S.D. = 0.55) ถัดมาคือ “ผู้บริหารส่งเสริมให้บุคลากรนำข้อมูลสารสนเทศจากเทคโนโลยีดิจิทัล มาใช้ในการพัฒนาผู้เรียนเพื่อความเป็นพลเมืองดิจิทัล” ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.62) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ “ผู้บริหารส่งเสริมความมุ่งมั่นในการเรียนรู้และพัฒนา ทางวิชาชีพของคุณและบุคลากรอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การปฏิบัติงานเท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยี” ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.59)

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ลักษณะองค์การของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ลักษณะองค์การของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี ซึ่งมี 2 องค์ประกอบ โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) และระดับลักษณะองค์การของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี โดยแจกแจงเป็นรายด้าน และรายชื่อ ผลปรากฏดังตาราง 14 - 16

ตาราง 14 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับลักษณะองค์การของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี โดยรวม (n = 262)

ลักษณะองค์การ	\bar{X}	S.D.	ระดับลักษณะองค์การ
1. โครงสร้างองค์การ	4.41	.624	มาก
2. เทคโนโลยี	4.63	.463	มากที่สุด
รวม	4.52	.505	มากที่สุด

จากตาราง 14 พบว่า ระดับลักษณะองค์การของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.50) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือด้านเทคโนโลยี ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.46) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านโครงสร้างองค์การ ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.62)

ตาราง 15 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับลักษณะองค์การของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี จำแนกตามรายชื่อในด้านโครงสร้างองค์การ (n = 262)

ลักษณะองค์การ	\bar{X}	S.D.	ระดับลักษณะองค์การ
ด้านโครงสร้างองค์การ			
1. ผู้บริหารจัดโครงสร้าง มอบหมายงานและความรับผิดชอบให้ฝ่ายงานต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ	4.71	.495	มากที่สุด
2. ผู้บริหารจัดโครงสร้างองค์การที่มีความยืดหยุ่นเน้น การกระจายอำนาจในการตัดสินใจ	4.71	.481	มากที่สุด
3. ผู้บริหารจัดโครงสร้างการบริหารที่ส่งเสริมและเอื้อต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง	4.11	.832	มาก
4. ผู้บริหารจัดโครงสร้างการบริหารงานที่ลดขั้นตอนการปฏิบัติงานเพื่อความสะดวกและคล่องตัว	4.41	.913	มาก
5. ผู้บริหารกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบให้ครูและบุคลากรปฏิบัติงานตรงตามความรู้ความสามารถ และเหมาะสมกับงาน	4.68	.506	มากที่สุด
6. ผู้บริหารกำหนดบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบให้ครู และบุคลากรปฏิบัติงานอย่างชัดเจน	4.63	.647	มากที่สุด
7. ผู้บริหารประสานงานและติดตามผลการปฏิบัติงานของครู และบุคลากรอย่างใกล้ชิด	4.12	.835	มาก
รวม	4.41	.624	มาก

จากตารางที่ 15 พบว่า ระดับลักษณะองค์การของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี ในด้านโครงสร้างองค์การ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.62) และเมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ “ผู้บริหารจัดโครงสร้างองค์การที่มีความยืดหยุ่นเน้น การกระจายอำนาจในการตัดสินใจ” ($\bar{X} = 4.71$, S.D. = 0.48) และ “ผู้บริหารจัดโครงสร้าง มอบหมายงานและความรับผิดชอบให้ฝ่ายงานต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ” ($\bar{X} = 4.71$, S.D. = 0.49) รองลงมาคือ “ผู้บริหารกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบให้ครูและบุคลากรปฏิบัติงานตรงตามความรู้ความสามารถ และเหมาะสมกับงาน” ($\bar{X} = 4.68$, S.D. =

0.50) ถัดมาคือ “ผู้บริหารกำหนดบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบให้ครู และบุคลากรปฏิบัติงานอย่างชัดเจน” ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.64) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ “ผู้บริหารจัดโครงสร้างการบริหารที่ส่งเสริมและเอื้อต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง” ($\bar{X} = 4.11$ S.D. = 0.83)

ตาราง 16 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับลักษณะองค์การของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี จำแนกตามรายชื่อในด้านเทคโนโลยี (n = 262)

ลักษณะองค์การ	\bar{X}	S.D.	ระดับลักษณะองค์การ
ด้านเทคโนโลยี			
1. ผู้บริหารกำหนดนโยบายในการจัดหาสื่อเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการบริหาร	4.63	.484	มากที่สุด
2. ผู้บริหารประยุกต์ใช้สื่อเทคโนโลยีในการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม	4.65	.477	มากที่สุด
3. ผู้บริหารจัดสรรอุปกรณ์และเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพระบบการบริหารจัดการสถานศึกษา	4.45	.528	มาก
4. ผู้บริหารส่งเสริม สนับสนุนอุปกรณ์ดิจิทัล (Digital Device) ที่มีคุณภาพอย่างเหมาะสมสำหรับผู้เรียนและผู้สอน	4.64	.481	มากที่สุด
5. ผู้บริหารส่งเสริม สนับสนุนอุปกรณ์ดิจิทัล (Digital Device) เพื่ออำนวยความสะดวกต่อการพัฒนาเรียนรู้	4.47	.500	มาก
6. ผู้บริหารกำกับ ติดตาม และบำรุงรักษาอุปกรณ์ดิจิทัลให้อยู่ในสภาพที่สมบูรณ์ พร้อมใช้และเพื่อความคล่องตัวในการใช้งาน	4.55	.609	มากที่สุด
7. ผู้บริหารสนับสนุนให้จัดตั้งเครือข่ายการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้	4.58	.594	มากที่สุด
8. ผู้บริหารสนับสนุนให้มีการจัดทำระบบสื่อสารสนเทศ เพื่อให้บุคคลที่เกี่ยวข้องและสนใจเข้ามาเรียนรู้ความสำเร็จและเป็นแนวทางในการพัฒนาต่อยอดการบริหารจัดการเทคโนโลยีในองค์กรของตน	4.65	.487	มากที่สุด
รวม	4.63	.463	มากที่สุด

จากตารางที่ 16 พบว่า ระดับลักษณะองค์การของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี ในด้านเทคโนโลยี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.46) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ “ผู้บริหารประยุกต์ใช้ สื่อเทคโนโลยีในการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม” ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = 0.47) และ “ผู้บริหารประยุกต์ใช้สื่อเทคโนโลยีในการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม” ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = 0.47) รองลงมาคือ “ผู้บริหารส่งเสริม สนับสนุนอุปกรณ์ดิจิทัล (Digital Device) ที่มี คุณภาพอย่างเหมาะสมสำหรับผู้เรียนและผู้สอน” ($\bar{X} = 4.64$, S.D. = 0.48) ถัดมาคือ “ผู้บริหาร กำหนดนโยบายในการจัดหาสื่อเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการบริหาร” ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.48) และข้อ ที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ “ผู้บริหารจัดสรรอุปกรณ์และเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพระบบการ บริหารจัดการสถานศึกษา” ($\bar{X} = 4.45$ S.D. = 0.52)

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีในยุคดิจิทัล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาราชบุรีในยุคดิจิทัล ซึ่งมี 4 องค์ประกอบ โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในยุค ดิจิทัล โดยแจกแจงเป็นรายด้าน และรายข้อ ผลปรากฏดังตาราง 17 - 21

ตาราง 17 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับประสิทธิผลของโรงเรียนของโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีในยุคดิจิทัล โดยรวม (n = 262)

ประสิทธิผลของโรงเรียนยุคดิจิทัล	\bar{X}	S.D.	ระดับประสิทธิผลของ โรงเรียนยุคดิจิทัล
1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน	4.43	.591	มาก
2. ความเป็นพลเมืองดิจิทัล	4.27	.432	มาก
3. ความสามารถในการปรับตัว	4.38	.467	มาก
4. ความร่วมมือ	4.49	.459	มาก
รวม	4.46	.355	มาก

จากตารางที่ 17 พบว่า ระดับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีในยุคดิจิทัล โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.35) เมื่อ

พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือด้านความร่วมมือ ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.45) รองลงมาคือ ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = 0.59) ถัดมาคือ ด้านความสามารถในการปรับตัว ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.47) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านความเป็นพลเมืองดิจิทัล ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.43)

ตาราง 18 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีในยุคดิจิทัล จำแนกเป็นรายข้อในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน (n = 262)

ประสิทธิผลของโรงเรียนยุคดิจิทัล	\bar{X}	S.D.	ระดับทัศนคติ
ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน			
1. ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับยุคสมัยในปัจจุบัน	4.42	.901	มาก
2. ผู้เรียนสามารถคิดอย่างเป็นระบบได้	4.69	.478	มากที่สุด
3. ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์	4.63	.647	มากที่สุด
4. ผู้เรียนมีความสามารถในการผลิตและสร้างสรรค์นวัตกรรม	4.13	.827	มาก
5. ผู้เรียนสามารถใช้ทักษะชีวิตในการปรับตัวให้เข้ากับสังคมในปัจจุบัน	4.69	.461	มากที่สุด
6. ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามความถนัดและขีดความสามารถของตนเอง	4.66	.476	มากที่สุด
7. สถานศึกษาพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ	4.45	.528	มาก
รวม	4.43	.591	มาก

จากตารางที่ 18 พบว่า ระดับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีในยุคดิจิทัล ในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = 0.59) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ “ผู้เรียนสามารถใช้ทักษะชีวิตในการปรับตัวให้เข้ากับสังคมในปัจจุบัน” ($\bar{X} = 4.69$, S.D. = 0.46) และ “ผู้เรียนสามารถคิดอย่างเป็นระบบได้” ($\bar{X} = 4.69$, S.D. = 0.47) รองลงมาคือ “ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามความถนัดและขีดความสามารถของตนเอง” ($\bar{X} = 4.66$, S.D. = 0.47) ถัดมา

คือ “ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์” ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.64) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ “ผู้เรียนมีความสามารถในการผลิตและสร้างสรรค์นวัตกรรม” ($\bar{X} = 4.13$ S.D. = 0.82)

ตาราง 19 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีในยุคดิจิทัล จำแนกเป็นรายข้อในด้านความเป็นพลเมืองดิจิทัลของผู้เรียน (n = 262)

ประสิทธิผลของโรงเรียนยุคดิจิทัล	\bar{X}	S.D.	ระดับทัศนคติ
ด้านความเป็นพลเมืองดิจิทัลของผู้เรียน			
1. ผู้เรียนใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างเป็นประโยชน์	4.21	.672	มาก
2. ผู้เรียนใช้เทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างปลอดภัย	4.27	.637	มาก
3. ผู้เรียนมีความรับผิดชอบในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล	4.32	.647	มาก
4. ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล	4.38	.660	มาก
5. ผู้เรียนสามารถป้องกันตนเองจากความไม่ปลอดภัยในโลกออนไลน์ได้	4.21	.692	มาก
6. ผู้เรียนรู้จักสิทธิของตนเองและผู้อื่นในยุคดิจิทัล	4.33	.526	มาก
รวม	4.27	.432	มาก

จากตารางที่ 19 พบว่า ระดับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีในยุคดิจิทัล ในด้านความเป็นพลเมืองดิจิทัลของผู้เรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.43) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ “ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล” ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.66) รองลงมาคือ “ผู้เรียนรู้จักสิทธิของตนเองและผู้อื่นในยุคดิจิทัล” ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.52) ถัดมาคือ “ผู้เรียนมีความรับผิดชอบในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล” ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.47) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ “ผู้เรียนใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างเป็นประโยชน์” ($\bar{X} = 4.21$ S.D. = 0.67) และ “ผู้เรียนสามารถป้องกันตนเองจากความไม่ปลอดภัยในโลกออนไลน์ได้” ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = 0.69)

ตาราง 20 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีในยุคดิจิทัล จำแนกเป็นรายชื่อในด้านความสามารถในการปรับตัว (n = 262)

ประสิทธิผลของโรงเรียนยุคดิจิทัล	\bar{X}	S.D.	ระดับทัศนคติ
ด้านความสามารถในการปรับตัว			
1. ผู้บริหาร ครู นักเรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีการปรับเปลี่ยนการดำเนินงานของโรงเรียนให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีดิจิทัล	4.43	.518	มาก
2. ผู้บริหารนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารจัดการศึกษาได้สอดคล้องกับภารกิจของสถานศึกษา	4.24	.595	มาก
3. ครู และบุคลากรทางการศึกษานำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการดำเนินงานของสถานศึกษาอย่างเหมาะสม	4.23	.506	มาก
4. ครู และบุคลากรทางการศึกษานำนวัตกรรมใหม่ มาบูรณาการในการจัดการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม	4.48	.523	มาก
5. ครู และบุคลากรทางการศึกษาสามารถนำนวัตกรรมใหม่มาบูรณาการกับการจัดการเรียนการสอนได้สอดคล้องกับลักษณะของผู้เรียน	4.21	.508	มาก
6. สถานศึกษาจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล	4.35	.605	มาก
รวม	4.38	.467	มาก

จากตารางที่ 20 พบว่า ระดับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีในยุคดิจิทัล ในด้านความสามารถในการปรับตัว โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.46) และเมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ “ครู และบุคลากรทางการศึกษานำนวัตกรรมใหม่ มาบูรณาการในการจัดการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม” ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.52) รองลงมาคือ “ผู้บริหาร ครู นักเรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีการปรับเปลี่ยนการดำเนินงานของโรงเรียนให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี

ดิจิทัล” ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = 0.51) ถัดมาคือ “สถานศึกษาจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล” ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.60) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ “ครู และบุคลากรทางการศึกษาสามารถนำนวัตกรรมใหม่มาบูรณาการกับการจัดการเรียนการสอนได้สอดคล้องกับลักษณะของผู้เรียน” ($\bar{X} = 4.21$ S.D. = 0.50)

ตาราง 21 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีในยุคดิจิทัล จำแนกเป็นรายข้อในด้านความร่วมมือ (n = 262)

ประสิทธิผลของโรงเรียนยุคดิจิทัล	\bar{X}	S.D.	ระดับทัศนคติ
ด้านความร่วมมือ			
1. ครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ความร่วมมือร่วมใจในการดำเนินงาน	4.56	.535	มากที่สุด
2. ครู และบุคลากรทางการศึกษามีการปรึกษาหารือตลอดการดำเนินงานร่วมกัน	4.39	.601	มาก
3. ครู และบุคลากรทางการศึกษามีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน	4.23	.672	มาก
4. ครู และบุคลากรทางการศึกษาช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการดำเนินงาน	4.41	.630	มาก
5. ครู และบุคลากรทางการศึกษาร่วมกันดำเนินงานเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายตามเป้าหมายของสถานศึกษา	4.42	.684	มาก
รวม	4.49	.459	มาก

จากตาราง 21 พบว่า ระดับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีในยุคดิจิทัล ในด้านความร่วมมือ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = 0.45) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ “ครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ความร่วมมือร่วมใจในการดำเนินงาน” ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = 0.53) รองลงมาคือ “ครู และบุคลากรทางการศึกษาร่วมกันดำเนินงานเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายตามเป้าหมายของสถานศึกษา” ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.68) ถัดมาคือ “ครู และบุคลากรทางการศึกษาช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการดำเนินงาน” ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.63) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ “ครู และ

บุคลากรทางการศึกษามีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน” ($\bar{X} = 4.23$
S.D. = 0.67)

ตอนที่ 5 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาและประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีในยุคดิจิทัล

ผู้วิจัยได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีในยุคดิจิทัล โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation) ผลดังตาราง 22 - 23

ตาราง 22 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของระดับความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาและประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีในยุคดิจิทัล

ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา	ประสิทธิผลของโรงเรียนยุคดิจิทัล
1. การสื่อสาร	0.11
2. การประชาสัมพันธ์	0.38**
3. การสร้างภาพลักษณ์	0.49**
4. ความผูกพันและการเรียนรู้ของผู้เรียน	0.37**
5. การพัฒนาสู่ความเป็นมืออาชีพ	0.66**
6. การปรับวิสัยทัศน์ สิ่งแวดล้อมละพื้นที่การเรียนรู้	0.51**
7. การสร้างโอกาส	0.65**
8. จริยธรรมผู้บริหารยุคดิจิทัล	0.62**
9. วัฒนธรรมดิจิทัล	0.50**
รวม	0.40**

หมายเหตุ ** หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 22 พบว่า ปัจจัยภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในระดับปานกลาง ($r = 0.40$) โดยด้านการพัฒนาสู่ความเป็นมืออาชีพมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีในยุคดิจิทัล สูงที่สุด โดยมี

ความสัมพันธ์ทางบวก ในระดับปานกลาง ($r = 0.66$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 รองลงมา คือ ด้านการสร้างโอกาส ด้านจริยธรรมผู้บริหารยุคดิจิทัล ด้านการปรับวิสัยทัศน์ สิ่งแวดล้อมและพื้นที่การเรียนรู้ ด้านวัฒนธรรมดิจิทัล ด้านการสร้างภาพลักษณ์ ด้านการประชาสัมพันธ์ และด้านความผูกพันและการเรียนรู้ของผู้เรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับ ประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีในยุคดิจิทัล ในระดับปานกลาง ($r = 0.65$, $r = 0.62$, $r = 0.51$, $r = 0.50$, $r = 0.49$, $r = 0.38$ และ $r = 0.37$ ตามลำดับ) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 23 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของระดับความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาและประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีในยุคดิจิทัล จำแนกรายด้าน

ภาวะผู้นำดิจิทัลของ ผู้บริหารสถานศึกษา	ประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ราชบุรีในยุคดิจิทัล			
	ผลสัมฤทธิ์	ความเป็น	ความสามารถ	ความร่วมมือ
	ทางการเรียนของ ผู้เรียน	พลเมืองดิจิทัล	ในการปรับตัว	
1. การสื่อสาร	0.12	-0.10	0.18**	0.03
2. การประชาสัมพันธ์	0.49**	-0.05	0.05	-0.05
3. การสร้างภาพลักษณ์	0.63**	0.05	0.04	-0.05
4. ความผูกพันและการ เรียนรู้ของผู้เรียน	0.42**	0.04	-0.02	-0.12*
5. การพัฒนาสู่ความเป็น มืออาชีพ	0.86**	0.04	-0.08	-0.09
6. การปรับวิสัยทัศน์ สิ่งแวดล้อมละพื้นที่การ เรียนรู้	0.62**	-0.06	0.06	-0.01
7. การสร้างโอกาส	0.82**	0.11	-0.02	-0.04
8. จริยธรรมผู้บริหารยุค ดิจิทัล	0.66**	0.05	0.10	0.08
9. วัฒนธรรมดิจิทัล	0.65**	0.07	-0.01	-0.07

หมายเหตุ ** หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 23 พบว่า เมื่อวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกรายด้านกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี จำแนกรายด้าน ผลปรากฏดังนี้

1. ปัจจัยภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการสื่อสาร มีความสัมพันธ์ในทางบวกระดับต่ำกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีในยุคดิจิทัล ด้านความสามารถในการปรับตัว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = 0.18$)

2. ปัจจัยภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการประชาสัมพันธ์ มีความสัมพันธ์ในทางบวกระดับปานกลางกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีในยุคดิจิทัล ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = 0.49$)

3. ปัจจัยภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการสร้างภาพลักษณ์ มีความสัมพันธ์ในทางบวกระดับปานกลางกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีในยุคดิจิทัล ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = 0.63$)

4. ปัจจัยภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านความผูกพันและการเรียนรู้ของผู้เรียน มีความสัมพันธ์ในทางบวกระดับปานกลางกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีในยุคดิจิทัล ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = 0.42$)

5. ปัจจัยภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการพัฒนาสู่ความเป็นมืออาชีพ มีความสัมพันธ์ในทางบวกระดับสูงกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีในยุคดิจิทัล ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = 0.86$)

6. ปัจจัยภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการปรับวิสัยทัศน์ สิ่งแวดล้อมและพื้นที่การเรียนรู้ มีความสัมพันธ์ในทางบวกระดับปานกลางกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีในยุคดิจิทัล ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = 0.62$)

7. ปัจจัยภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการสร้างโอกาส มีความสัมพันธ์ในทางบวกระดับสูงกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

ราชบุรีในยุคดิจิทัล ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = 0.82$)

8. ปัจจัยภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านจริยธรรมผู้บริหารยุคดิจิทัล มีความสัมพันธ์ในทางบวกระดับปานกลางกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีในยุคดิจิทัล ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = 0.66$)

9. ปัจจัยภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านวัฒนธรรมดิจิทัล มีความสัมพันธ์ ในทางบวกระดับปานกลางกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา มัธยมศึกษาราชบุรีในยุคดิจิทัล ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 ($r = 0.65$)

ตอนที่ 6 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะองค์การและประสิทธิผล ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีในยุคดิจิทัล

ผู้วิจัยได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยลักษณะองค์การที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีในยุคดิจิทัล โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation) ผลดังตาราง 24

ตาราง 24 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของระดับความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภาวะผู้นำดิจิทัล ของผู้บริหารสถานศึกษาลักษณะองค์การและประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีในยุคดิจิทัล

ลักษณะองค์การ	ประสิทธิผลของโรงเรียนยุคดิจิทัล
1. โครงสร้างองค์การ	0.66**
2. เทคโนโลยี	0.60**
รวม	0.68**

หมายเหตุ ** หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 24 พบว่า ปัจจัยลักษณะองค์การ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในระดับปานกลาง ($r = 0.68$) โดยด้าน โครงสร้างองค์การมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาราชบุรีในยุคดิจิทัล สูงที่สุด โดยมีความสัมพันธ์ทางบวก ในระดับปานกลาง ($r = 0.66$)

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 รองลงมา คือ ด้านการสื่อสาร มีความสัมพันธ์ทางบวกกับ ประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีในยุคดิจิทัล ใน ระดับปานกลาง ($r = 0.60$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 25 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของระดับความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยลักษณะองค์การ และประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีในยุคดิจิทัล จำแนกรายด้าน

ลักษณะองค์การ	ประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ราชบุรีในยุคดิจิทัล			
	ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนของผู้เรียน	ความเป็น พลเมืองดิจิทัล	ความสามารถ ในการปรับตัว	ความร่วมมือ
1. โครงสร้างองค์การ	0.89**	0.04	-0.04	-0.12
2. เทคโนโลยี	0.80**	0.06	-0.04	-0.10

หมายเหตุ ** หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 25 พบว่า เมื่อวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยลักษณะองค์การ จำแนกรายด้านกับประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี จำแนกรายด้าน ผลปรากฏดังนี้

1. ปัจจัยลักษณะองค์การ ด้านโครงสร้างองค์การ มีความสัมพันธ์ในทางบวกระดับสูงกับ ประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีในยุคดิจิทัล ด้าน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = 0.89$)

2. ปัจจัยลักษณะองค์การ ด้านเทคโนโลยี มีความสัมพันธ์ในทางบวกระดับสูงกับ ประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีในยุคดิจิทัล ด้าน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = 0.80$)

ตอนที่ 7 การวิเคราะห์ปัจจัยลักษณะองค์การและปัจจัยภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีในยุคดิจิทัล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ปัจจัยลักษณะองค์การและปัจจัยภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีในยุคดิจิทัล ด้วยการใช้การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ผลปรากฏดังตาราง 26

ตาราง 26 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนของปัจจัยลักษณะองค์การและปัจจัยภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีในยุคดิจิทัล โดยรวม

ตัวแปรพยากรณ์	ประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีในยุคดิจิทัล				
	b	SE _b	β	t	p-value
ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา					
1. การสื่อสาร	-0.03	0.04	-0.003	-0.07	0.95
2. การประชาสัมพันธ์	0.02	0.05	0.03	0.40	0.69
3. การสร้างภาพลักษณ์	-0.01	0.06	-0.02	-0.20	0.84
4. ความผูกพันและการเรียนรู้ของผู้เรียน	-0.002	0.04	-0.003	-0.50	0.96
5. การพัฒนาสู่ความเป็นมืออาชีพ	0.12	0.04	0.28	3.18	0.00
6. การปรับวิสัยทัศน์ สิ่งแวดล้อม และพื้นที่การเรียนรู้	-0.02	0.05	-0.04	-0.47	0.64
7. การสร้างโอกาส	0.29	0.07	0.34	4.02	0.00
8. จริยธรรมผู้บริหารยุคดิจิทัล	0.13	0.05	0.18	2.44	0.02
9. วัฒนธรรมดิจิทัล	0.03	0.05	0.04	0.65	0.52
ลักษณะองค์การ					
1. โครงสร้างองค์การ	0.28	0.04	0.49	7.43	0.00
2. เทคโนโลยี	0.19	0.05	0.25	3.75	0.00
R = 0.685 R ² = 0.470 SE _{est} = 0.26003 F = 114.759 p-value = <0.001					

จากตารางที่ 26 พบว่า

1. ปัจจัยลักษณะองค์การและปัจจัยภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอาราชนบุรีในยุคดิจิทัล ที่ร้อยละ 47
2. ปัจจัยภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการพัฒนาสู่ความเป็นมืออาชีพ การสร้างโอกาส และจริยธรรมผู้บริหารยุคดิจิทัลสามารถพยากรณ์ประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอาราชนบุรีในยุคดิจิทัล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ปัจจัยลักษณะองค์การ ด้านโครงสร้างองค์การ และเทคโนโลยีสามารถพยากรณ์ประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอาราชนบุรีในยุคดิจิทัล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. ปัจจัยภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการสื่อสาร การประชาสัมพันธ์ การสร้างภาพลักษณ์ ความผูกพันและการเรียนรู้ของผู้เรียน การปรับวิสัยทัศน์สิ่งแวดล้อมและพื้นที่การเรียนรู้ และวัฒนธรรมดิจิทัลไม่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอาราชนบุรีในยุคดิจิทัล

ตอนที่ 8 แนวทางการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอาราชนบุรีในยุคดิจิทัล

จากการสัมภาษณ์ถึงโครงสร้าง ผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอาราชนบุรีในยุคดิจิทัล สามารถสรุปได้ดังนี้

แนวทางการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอาราชนบุรีในยุคดิจิทัล

ประสิทธิผลของโรงเรียนยุคดิจิทัล เป็นความสำเร็จของการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารจัดการโรงเรียน และการจัดการศึกษา โดยอาศัยความร่วมมือของผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งหมดในการบริหารจัดการโรงเรียน ปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ ร่วมกับการประยุกต์ใช้นวัตกรรมการบริหาร และนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และมีความเป็นพลเมืองดิจิทัล สถานศึกษาที่มีประสิทธิผล จะต้องดำเนินงานให้บรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ภายใต้สภาพแวดล้อมทางสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ระบบ

เทคโนโลยีที่ทันสมัยเป็นแรงผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมในระบบสังคมปัจจุบัน ประสิทธิภาพของสถานศึกษายังคงเป็นตัวบ่งชี้สำคัญในการวัดและประเมินความสามารถของโรงเรียนที่สามารถคงอยู่ต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพในยุคดิจิทัล ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกันว่า ประสิทธิภาพของโรงเรียนในยุคดิจิทัล ความสามารถของผู้บริหารโรงเรียนในการบริหารโรงเรียนให้ประสบผลสำเร็จ โดยสมยศ บุญเจริญ (การสื่อสารส่วนบุคคล, 23 มีนาคม 2566) เสนอว่าประสิทธิภาพของโรงเรียนในยุคดิจิทัล เป็นความสามารถในการบริหารจัดการโรงเรียนด้วยเทคโนโลยีใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป ซึ่งจะทำให้โรงเรียนเกิดการเปลี่ยนแปลง ปรับปรุงรูปแบบการใช้สื่อการสอนโดยใช้สื่อการสอนออนไลน์ ปรับเปลี่ยนรูปแบบการดำเนินงานให้มีการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และสื่อออนไลน์ให้มากขึ้น เพื่อให้ข้อมูลเชื่อมต่อกันในทุกส่วนงานและเป็นปัจจุบัน เกิดความสะดวกและรวดเร็วในการใช้งาน สอดคล้องกับนิวัต รวงศ์วิสัย (การสื่อสารส่วนบุคคล, 23 มีนาคม 2566) ที่เสนอว่า ประสิทธิภาพของโรงเรียนยุคดิจิทัล เป็นผลการดำเนินงานของโรงเรียนที่เกิดจากการบริหารงานของผู้บริหารด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล ที่เอื้อต่อการบรรลุเป้าหมายและผลสำเร็จของงานดำเนินงานที่โรงเรียนกำหนดไว้ ในขณะที่สายฝน ภาณุมาศ (การสื่อสารส่วนบุคคล, 24 มีนาคม 2566) เสนอว่า ประสิทธิภาพของโรงเรียนยุคดิจิทัล เป็นความรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีของผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา รวมถึงทัศนคติเชิงบวก วิสัยทัศน์ ความตระหนัก และการเห็นความสำคัญของการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการพัฒนาสถานศึกษาของผู้บริหาร รวมไปถึงความสามารถของผู้บริหารในการจัดสรรงบประมาณเพื่อจัดหาอุปกรณ์และสัญญาณรองรับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารและการจัดการเรียนการสอน

ซึ่งสอดคล้องกับคม พิริยวุฒิกรอุดม (การสื่อสารส่วนบุคคล, 24 มีนาคม 2566) ที่เสนอว่า การบริหารโรงเรียนในยุคดิจิทัลที่มีประสิทธิภาพได้นั้น คือการที่มีแอปพลิเคชันที่ผู้บริหาร คณะครู และผู้ปกครอง สามารถเข้าถึงข้อมูลที่จำเป็นต้องทราบ และนำไปใช้ในการบริหารได้ เช่นเดียวกับพจนพร รุ่งทอง (การสื่อสารส่วนบุคคล, 25 มีนาคม 2566) ที่เสนอว่า ประสิทธิภาพของโรงเรียนในยุคดิจิทัลคือการที่ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ด้านเทคโนโลยี เป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลงโรงเรียนให้เท่าทันกับเทคโนโลยีดิจิทัลที่เปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย มีความรู้ ทักษะด้านการคิดสร้างสรรค์ การประยุกต์ใช้หรือพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลของบุคลากรในโรงเรียน พร้อมทั้งสนับสนุนทรัพยากรที่เพียงพอและเหมาะสม นอกจากนี้ผู้บริหารจะต้องมีลักษณะในการเป็นผู้บริหารเทคโนโลยีระดับสูง (Chief Information Officer) มีบทบาทในการกำหนดนโยบาย การบริหารจัดการ การกำกับติดตามและประเมินผลด้านเทคโนโลยีสารสนเทศขององค์การ

สำหรับแนวทางการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีในยุคดิจิทัล ในฐานะผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอว่าสามารถทำได้หลากหลายวิธี การวิเคราะห์สถานการณ์ ความต้องการจำเป็น ของสถานศึกษา พัฒนาตน พัฒนาบุคลากรให้มีทักษะและสามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลใน การบริหารและการจัดการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสมและปลอดภัย รวมทั้งการส่งเสริม และ สนับสนุนให้ครู นักเรียนใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนการสอน นอกจากนี้ผู้ทรงคุณวุฒิยัง เสนอว่า การพัฒนาวิสัยทัศน์ นโยบายหรือแผนการปฏิบัติงานให้เท่าทันกับยุคดิจิทัล และการ พัฒนาสื่อ อุปกรณ์ที่รองรับการใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัลก็เป็นส่วนสำคัญเช่นกัน พจนพร รุ่งทอง (การสื่อสารส่วนบุคคล, 25 มีนาคม 2566) เสนอว่า ผู้บริหารควรพัฒนาตน พัฒนาครูให้มีความรู้ ทักษะ และสมรรถนะด้านเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างต่อเนื่อง ควรมีแผนพัฒนาการบริหารจัดการและ การจัดการเรียนรู้อุ้บนฐานของเทคโนโลยีดิจิทัล และปรับปรุงพัฒนาเพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง อยู่เสมอ ปรับหลักสูตรสถานศึกษาให้ทันสมัย ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีดิจิทัล และ ส่งเสริมการประยุกต์ใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างเหมาะสม และส่งเสริมให้มีการจัดการเรียนรู้ การ วัดประเมินผลแบบบูรณาการข้ามศาสตร์ โดยอิงจากบริบทและแหล่งเรียนรู้ในสถานการณ์จริง โดยอาศัยความช่วยเหลือจากภาคีเครือข่ายให้เข้ามามีส่วนร่วมในการสนับสนุนทรัพยากรต่างๆ แก่ โรงเรียน สอดคล้องกับสมยศ บุญเจริญ (การสื่อสารส่วนบุคคล, 23 มีนาคม 2566) ที่เสนอว่า ผู้บริหารควรพัฒนาวิสัยทัศน์ดิจิทัลของโรงเรียน และกำหนดทิศทางการนำมาใช้กับการบริหาร สถานศึกษาให้ชัดเจน บริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐาน และเครือข่ายไร้สายต่างๆ ให้สามารถใช งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งพัฒนาทรัพยากรการเรียนรู้ และจัดสรรทรัพยากรเหล่านั้น เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานในสถานศึกษาอย่างเพียงพอ สร้างวัฒนธรรมการทำงานและ บรรยากาศในโรงเรียนให้มีการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างแพร่หลาย ทั้งในการบริหารงาน สถานศึกษาในด้านต่างๆ ตลอดจนสนับสนุนให้นักเรียนสามารถใช้และเข้าถึงแหล่งข้อมูลความรู้ ต่างๆ ผ่านเทคโนโลยีดิจิทัลและอินเทอร์เน็ตได้ตลอดเวลา และมีการสนับสนุน และสร้างแรงจูงใจ ให้ครู บุคลากร และนักเรียนใช้งานสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลที่โรงเรียนจัดให้มาสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ ใน การจัดการเรียนการสอน และจัดระบบการกำกับติดตามและให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการใช้ เทคโนโลยีดิจิทัลแก่ครู บุคลากร และนักเรียนให้สามารถใช้อย่างมีประสิทธิภาพ ถูกต้องและ เหมาะสม โดยผู้บริหารสถานศึกษาต้องประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลใน การปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม เพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีให้แก่ครู บุคลากรทางการศึกษา และ นักเรียน นอกจากนี้ การจัดการอบรม หรือพัฒนาบุคลากรทุกคนของโรงเรียนให้มีความรู้

ความสามารถ และมีทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในชีวิตประจำวันได้ และคม พิริยวุฒิกรอุดม (การสื่อสารส่วนบุคคล, 24 มีนาคม 2566) ที่เสนอว่า การศึกษาดูงานหรือเปิดโลกทัศน์ใหม่ๆ ให้กับตนเอง ครู บุคลากรทางการศึกษา และนักเรียน เป็นสิ่งที่จะช่วยพัฒนาให้เกิดวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลในยุคดิจิทัล ศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลต่างๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่จำเป็นต่อการพัฒนาการบริหารจัดการโรงเรียนและการจัดการเรียนการสอน และพัฒนาการจัดการข้อมูลต่างๆ ให้เป็นระบบ พัฒนาบุคลากรให้เป็นผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ที่มีความรู้ความสามารถมาในการจัดทำระบบสารสนเทศให้อยู่ในรูปแบบที่สามารถใช้งานได้ง่าย และเข้าถึงได้ง่ายจะทำให้การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลเกิดประสิทธิผลได้มาก ในขณะที่นิวัตร วงศ์วิสัย (การสื่อสารส่วนบุคคล, 23 มีนาคม 2566) เสนอว่า ผู้บริหารสถานศึกษาต้องพัฒนาตนเองเพื่อให้มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลอยู่เสมอ รวมทั้งปรับแนวทางการดำเนินงานของโรงเรียนโดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารจัดการ และการดำเนินงานอย่างเป็นระบบและชัดเจน นอกจากนี้ควรสนับสนุนให้ทุกฝ่ายในโรงเรียนมีส่วนร่วม ซึ่งจะเป็นส่วนสำคัญที่ช่วยผลักดันให้การดำเนินงานต่างๆ ของโรงเรียนเป็นไปด้วยความเรียบร้อย และเกิดประสิทธิผลสูงสุด สอดคล้องกับสายฝน ภาณุมาศ (การสื่อสารส่วนบุคคล, 24 มีนาคม 2566) ที่เสนอว่า การวิสัยทัศน์ดิจิทัล การกำหนดนโยบาย และแนวปฏิบัติให้ชัดเจน ร่วมกับการมีส่วนร่วมของทุกคนในสถานศึกษาและชุมชน จะก่อให้เกิดประสิทธิผลของโรงเรียนในยุคดิจิทัล

ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีในยุคดิจิทัล

นอกจากปัจจัยลักษณะองค์การและปัจจัยภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาแล้ว ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่ายังมีปัจจัยอื่นๆ ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาในยุคดิจิทัล พจนพร รุ่งทอง (การสื่อสารส่วนบุคคล, 25 มีนาคม 2566) เสนอว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนในยุคดิจิทัลไว้ 3 ประการคือ 1) การสนับสนุนแหล่งความรู้ที่ทันสมัย เพียงพอ เข้าถึง ได้สะดวก 2) การสนับสนุนทรัพยากรจากภาครัฐหรือหน่วยงานต้นสังกัดให้กับผู้บริหาร ครู นักเรียนอย่างเพียงพอเหมาะสม โดยเฉพาะการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้กับสถานศึกษาขนาดกลาง และขนาดเล็ก และ 3) การสนับสนุนระบบอินเทอร์เน็ตพื้นฐานให้กับประชาชนทุกคน หรืออย่างน้อยในกลุ่มที่จัดและรับบริการด้านการศึกษา (สถานศึกษา, ครูและบุคลากรทางการศึกษา และ นักเรียน เป็นต้น) สอดคล้องกับ สายฝน ภาณุมาศ (การสื่อสารส่วนบุคคล, 24 มีนาคม 2566) ที่เสนอว่า ปัจจัยด้านงบประมาณส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา โดยให้ความเห็นว่า การสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานต้นสังกัดในการพัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหาร

และการจัดการเรียนการสอนแก่สถานศึกษาที่เพียงพอ และสอดคล้องกับกับความต้องการของสถานศึกษาจะส่งผลให้ประสิทธิผลของโรงเรียนในยุคดิจิทัลดีขึ้น เช่นเดียวกับคม พิริยวุฒิกฤษฎม (การสื่อสารส่วนบุคคล, 24 มีนาคม 2566) ที่เสนอว่า การสนับสนุนจากหน่วยงานต้นสังกัดหรือจากหน่วยงานระดับสูงจะส่งผลต่อการพัฒนาของประสิทธิผลของโรงเรียนในยุคดิจิทัล โดยเฉพาะการสนับสนุนด้านบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ขณะเดียวกันสมยศ บุญเจริญ (การสื่อสารส่วนบุคคล, 23 มีนาคม 2566) เสนอว่า การมีวิสัยทัศน์ด้านทักษะเทคโนโลยี และทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์ เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนในยุคดิจิทัล ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดประชุมสัมมนาวิชาการแก่ผู้บริหาร ครู และบุคลากร เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และก่อให้เกิดทักษะเหล่านี้ ซึ่งจะส่งผลให้มีการบริหารจัดการและการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลในยุคดิจิทัล เช่นเดียวกับ นิวัตร วงศ์วิสัย (การสื่อสารส่วนบุคคล, 23 มีนาคม 2566) เสนอว่า การพัฒนาผู้บริหารให้มีวิสัยทัศน์กว้างไกล และเท่าทันการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัล เป็นสิ่งที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนในยุคดิจิทัล เนื่องจากผู้บริหารที่มีวิสัยทัศน์จะสามารถนำพาองค์กรให้ก้าวไปข้างหน้าได้อย่างมีคุณภาพ ก่อให้เกิดการดำเนินงานที่ดี ส่งผลให้การดำเนินงานของโรงเรียนมีประสิทธิผลเท่าทันยุคดิจิทัล

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาปัจจัยลักษณะองค์การและปัจจัยภาวะผู้นำดิจิทัลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีในยุคดิจิทัล สรุปได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิจัย ปัจจัยลักษณะองค์การและปัจจัยภาวะผู้นำดิจิทัลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี สรุปผลได้ดังนี้

1. ประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีในยุคดิจิทัล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านความร่วมมือ รองลงมา คือ ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ความสามารถในการปรับตัว และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ความเป็นพลเมืองดิจิทัลของผู้เรียน
2. ปัจจัยลักษณะองค์การ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านเทคโนโลยี รองลงมา คือ ด้านโครงสร้างองค์การ
3. ปัจจัยภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการสร้างภาพลักษณ์ รองลงมาคือ ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านจริยธรรมผู้บริหารยุคดิจิทัล ด้านการสร้างโอกาส ด้านการสื่อสาร ด้านการปรับวิสัยทัศน์ สิ่งแวดล้อมและพื้นที่การเรียนรู้ ด้านวัฒนธรรมดิจิทัล ด้านการพัฒนาสู่ความเป็นมืออาชีพ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านความผูกพันและการเรียนรู้ของผู้เรียน
4. ปัจจัยลักษณะองค์การ มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีในยุคดิจิทัล ในทางบวกระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และปัจจัยภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีในยุคดิจิทัล ในทางบวกระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. ปัจจัยลักษณะองค์การและปัจจัยภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีในยุคดิจิทัล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยปัจจัยภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการพัฒนาสู่ความเป็นมืออาชีพ การสร้างโอกาส และจริยธรรมผู้บริหารยุคดิจิทัล และปัจจัยลักษณะองค์การ ด้านโครงสร้างองค์การ และเทคโนโลยีสามารถพยากรณ์ประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีในยุคดิจิทัล ได้ร้อยละ 47.0 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6. แนวทางการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีในยุคดิจิทัล ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอว่าสามารถทำได้หลากหลายวิธี การวิเคราะห์สถานการณ์ ความต้องการจำเป็นของสถานศึกษา พัฒนาคน พัฒนาบุคลากรให้มีทักษะและสามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารและการจัดการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสมและปลอดภัย รวมทั้งการส่งเสริม และสนับสนุนให้ครู นักเรียนใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนการสอน นอกจากนี้ผู้ทรงคุณวุฒิยังเสนอว่า การพัฒนาวิสัยทัศน์นโยบายหรือแผนการปฏิบัติงานให้เท่าทันกับยุคดิจิทัล และการพัฒนาสื่อ อุปกรณ์ที่รองรับการใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัลก็เป็นส่วนสำคัญเช่นกัน

อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยลักษณะองค์การและปัจจัยภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีในยุคดิจิทัล ผู้วิจัยได้นำประเด็นที่ค้นพบจากการศึกษามาอภิปรายโดยรวมและรายด้าน ดังนี้

1. ระดับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีในยุคดิจิทัล

จากการศึกษาระดับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านความร่วมมือ รองลงมา คือ ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ความสามารถในการปรับตัว และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ความเป็นพลเมืองดิจิทัลของผู้เรียน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี มีการจัดระบบโครงสร้างองค์การ มีการมอบหมายงานให้ครูผู้รับผิดชอบปฏิบัติงานอย่างเหมาะสมและชัดเจน เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานของบุคลากรในองค์การ รวมถึงมีเทคโนโลยีภายในองค์การที่ทำให้การดำเนินงานของโรงเรียนบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้

ผู้บริหารมีการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการพัฒนาการเรียน การสอน และสนับสนุนให้ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลให้ตรงตามวัตถุประสงค์ของเป้าหมายของการจัดการ การศึกษาและเป้าหมายของสถานศึกษา นอกจากนี้ ผู้บริหารสถานศึกษายังแสดงออกถึง ความสามารถในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล คือ เป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์ดิจิทัลและพัฒนาตนเอง ก้าวทันเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างสม่ำเสมอ มีแบบแผน อุดมการณ์ วิสัยทัศน์ ในการส่งเสริมการใช้ เทคโนโลยีดิจิทัลต่อการปฏิบัติงานขององค์กรให้ไปในทิศทางเดียวกัน ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนเข้า มามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการสถานศึกษา เปิดโอกาสให้บุคลากรร่วมมือร่วมใจในการทำงาน รวมทั้งสนับสนุน ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทั้งด้านการเรียนรู้และกิจกรรมอื่นๆ ของโรงเรียนด้วยความกระตือรือร้น แสดงออกให้เห็นว่าผู้เรียนเห็นคุณค่าในสิ่งที่ตนกำลังทำอยู่ รวมถึงมีการสื่อสาร ด้วยวิธีการดิจิทัล การประชาสัมพันธ์ข้อมูลอย่างสร้างสรรค์และมีจริยธรรม ก่อให้เกิดประสิทธิผล ของโรงเรียน ทำให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ร่วมกันปรึกษาหารือ และช่วยเหลือซึ่งกัน และกัน และบุคลากรทุกฝ่ายในโรงเรียนมีโอกาสแสดงความคิดเห็นในการดำเนินงาน รวมถึง ดำเนินงานอย่างเป็นระบบและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อให้การดำเนินงานของโรงเรียนบรรลุ ตามเป้าหมายที่โรงเรียนกำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยจตุรภัทร ประทุม ที่พบว่า ประสิทธิภาพ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 โดยรวมและรายด้านทุก ด้านอยู่ในระดับมาก (จตุรภัทร ประทุม, 2559) เช่นเดียวกับ ฤทัยรัตน์ บุญอินทร์ ที่พบว่า ประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก (ฤทัยรัตน์ บุญอินทร์, 2559) และสอดคล้องกับงานวิจัยของกมลชนก สุกแสง ที่พบว่า ประสิทธิภาพของโรงเรียนตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากเช่นกัน (กมลชนก สุกแสง, 2559)

นอกจากนี้ผลการวิจัยของกนกทิพย์ ดอกลัดดา พบว่า ประสิทธิภาพของโรงเรียนราช วินิตบางแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (กนกทิพย์ ดอกลัดดา, 2560) และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภาวรัช เชาวน์เกษม ที่พบว่า ประสิทธิภาพโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก (สุภาวรัช เชาวน์เกษม, 2563) และงานวิจัยของทิพวรรณ สำเภาแก้ว ที่ผลการวิจัย พบว่า ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก (ทิพวรรณ สำเภาแก้ว, 2560a) สอดคล้องกับผลการวิจัยของ อนุชณทัศน์ ผลทับทิมธนา พบว่า ประสิทธิภาพของสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขต

พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยรวม อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณา รายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน (ภูษณทัต ผลทับทิมธนา, 2563)

2. ระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีในยุคดิจิทัล

ปัจจัยภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาราชบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ส่วน ใหญ่อยู่ในระดับมาก และมากที่สุด โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการสร้างภาพลักษณ ะรองลงมาคือ ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านจริยธรรมผู้บริหารยุคดิจิทัล ด้านการสร้างโอกาส ด้าน การสื่อสาร ด้านการปรับวิสัยทัศน์ สิ่งแวดล้อมและพื้นที่การเรียนรู้ ด้านวัฒนธรรมดิจิทัล ด้านการ พัฒนาสู่ความเป็นมืออาชีพ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านความผูกพันและการเรียนรู้ของ ผู้เรียน เนื่องจาก ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่สุดในการนำพาให้สถานศึกษา ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ กล่าวคือ ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีภาวะผู้นำ ต้องใช้ ความรู้ความสามารถในการเป็นผู้นำบริหารงานให้ครู และบุคลากรช่วยกันทำงาน และแก้ไข ปัญหาได้อย่างถูกต้องเหมาะสม เพื่อให้การดำเนินงานต่างๆ ของสถานศึกษาเกิดประสิทธิผลและ ประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย อีกทั้งผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับเทคโนโลยี ดิจิทัล เนื่องจากการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการศึกษาช่วยให้การเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นไปอย่างมี ประสิทธิภาพ ทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดี สอดคล้องกับแนวคิดของวันชัย ราชวงศ์ ที่ เสนอว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำยุคดิจิทัลจะแสดงออกถึงการมีวิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยี ให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาวิสัยทัศน์การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและเผยแพร่ วิสัยทัศน์นั้นอย่างกว้างขวาง มีการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารงาน คือ ใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัล ให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ สนับสนุนให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาตนเองและ พัฒนาวิชาชีพอย่างมีคุณภาพ โดยใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน และสนับสนุนให้มีการ ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลที่หลากหลายในการจัดการเรียนการสอนอย่างเหมาะสมเพื่อนำในสู่นวัตกรรม การเรียนรู้ และควรมีการจัดสิ่งแวดล้อมโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญและใช้เทคโนโลยีดิจิทัลที่ตรงกับ ความต้องการของผู้เรียน และผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นผู้ที่มีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี ดิจิทัล สนับสนุนให้นักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษาใช้เทคโนโลยีดิจิทัลด้วยความรับผิดชอบ ปลูกฝังพฤติกรรมกรการใช้เทคโนโลยีอย่างปลอดภัย ให้ผู้เรียนทุกคนได้ปฏิบัติโดยไม่ขัดต่อกฎหมาย และจริยธรรม (วันชัย ราชวงศ์, 2562) และสอดคล้องกับแนวคิดของ พิมพรธณ สุริโย ที่อธิบายว่า ผู้บริหารสถานศึกษาต้องแสดงภาวะผู้นำเพื่อให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเกิดความเลื่อมใสศรัทธา และเชื่อ

มัน เพื่อให้การดำเนินงานในสถานศึกษามีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลในที่สุด ประกอบกับการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีดิจิทัลที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วในปัจจุบัน ทำให้เทคโนโลยีดิจิทัลก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว และมีบทบาทมากขึ้นในชีวิตประจำวัน และองค์กรต่างๆ (พิมพ์วรรณ สุริโย, 2552) เช่นเดียวกับแนวคิดของทินกร บัวชู ที่เสนอไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นต้นแบบที่ดีในการทำงานด้วยดิจิทัล ร่วมกับครู และบุคลากรในโรงเรียน ผู้เรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการกำหนดงานหลักของโรงเรียนให้สอดคล้องกับนโยบาย ปรับโครงสร้างองค์กรและวิธีการบริหารจัดการที่เหมาะสม บริหารบุคคลให้มีความรู้ ทักษะ ความสามารถด้านดิจิทัล ส่งเสริมและสนับสนุนอุปกรณ์เครื่องมือเพื่อสนับสนุนการพัฒนาให้บรรลุเป้าหมายที่โรงเรียนกำหนดไว้ และการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการศึกษาให้กับผู้เรียน ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพื่อบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายและวิสัยทัศน์ของการเป็นโรงเรียนในยุคดิจิทัล (ทินกร บัวชู, 2562)

จากผลการวิจัยข้างต้น สอดคล้องกับผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของศรสวรรค์ บุญณกรณ์ชัย ที่พบว่า ความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนทวีธาภิเศก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 1 อยู่ในระดับมาก (ศรสวรรค์ บุญณกรณ์ชัย, 2561) เช่นเดียวกับผลการวิจัยของสุภาวช์ เชาวน์เกษม ที่ว่า ระดับของภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก (สุภาวช์ เชาวน์เกษม, 2563) และงานวิจัยของ สมพร ทองจ้อหอ พบว่า ระดับของภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา วิทยาลัยเกษตร และเทคโนโลยี ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยภาพรวมและรายด้าน มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก (สมพร ทองจ้อหอ, 2563)

3. ระดับลักษณะองค์การของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีในยุคดิจิทัล

ปัจจัยลักษณะองค์การ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านเทคโนโลยี รองลงมา คือ ด้านโครงสร้างองค์การ ทั้งนี้เนื่องจาก เนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษาจัดระบบโครงสร้างองค์การ มีการมอบหมายงานให้ครูผู้รับผิดชอบปฏิบัติงานอย่างชัดเจน แบ่งฝ่ายงานตามสายงานการบังคับบัญชา ตามความสามารถและความเหมาะสมของบุคลากร รวมถึงการกำหนดบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบอย่างชัดเจน โดยจัดโครงสร้างองค์การที่มีความยืดหยุ่นเน้นการกระจายอำนาจในการตัดสินใจ เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานของ

บุคลากรในองค์กร รวมถึงผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีการกำหนดนโยบาย วางแผนจัดหาสื่อเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการบริหาร และประยุกต์ใช้สื่อเทคโนโลยีในการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ เช่น ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน การพัฒนาบุคลากร ให้เกิดประโยชน์สูงสุด และบรรลุเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนดไว้

สอดคล้องกับผลการวิจัยของสายสมร พุทธิไสย พบว่า ระดับปัจจัยลักษณะองค์กรของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากลนคร เขต 1 อยู่ในระดับมาก (สายสมร พุทธิไสย, 2551) และงานวิจัยของกษมาพร ทองเอื้อ ที่พบว่า ปัจจัยลักษณะองค์กรมีอิทธิพลทางตรงต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล มีค่าระดับอิทธิพล .18 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (กษมาพร ทองเอื้อ, 2555) เช่นเดียวกับนฤทธิ แสงสุขสว่าง ได้ศึกษาวิจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลองค์กรของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า ปัจจัยลักษณะองค์กรส่งผลต่อประสิทธิผลได้ร้อยละ 93.10 โดยมีตัวแปรที่ส่งผล 2 ตัวแปร ได้แก่ เทคโนโลยี และโครงสร้างตามลำดับ (นฤทธิ แสงสุขสว่าง, 2552) และยังมีสัมฤทธิ์ กางเพ็ง ที่ศึกษาวิจัยพบว่า ปัจจัยลักษณะขององค์กรมีอิทธิพลทางตรงต่อประสิทธิผลของโรงเรียน โดยมีตัวแปรที่มีอิทธิพล 2 ตัว ได้แก่ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการจัดโครงสร้างที่เหมาะสม ตามลำดับ (สัมฤทธิ์ กางเพ็ง, 2551) นอกจากนี้ยังมีผลการวิจัยของนิภา อุดรา ที่พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลองค์กรของโรงเรียนสตรีระนอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านลักษณะองค์กรมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด (นิภา อุดรา, 2553)

และยังมีงานวิจัยของวราภรณ์ เนาเพชร พบว่า ปัจจัยการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ด้านลักษณะของสถานศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (วราภรณ์ เนาเพชร, 2558) เช่นเดียวกับทิพวรรณ สำเภาแก้ว (2560) ที่ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 พบว่า ปัจจัยการบริหาร ด้านปัจจัยลักษณะองค์กรมีค่าเฉลี่ยโดยรวม และรายชื่ออยู่ในระดับมาก (ทิพวรรณ สำเภาแก้ว, 2560a) และ กาญจนา หูเจริญพรพานิช พบว่าปัจจัยด้านโครงสร้างองค์กรเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยเอกชนในประเทศไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (กาญจนา หูเจริญพรพานิช, 2562) รวมถึงงานวิจัยของธัญญลักษณ์ มหาศิริพันธ์ ที่ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

หนองคาย เขต 1 พบว่า ปัจจัยการบริหารด้านโครงสร้างองค์การ และด้านเทคโนโลยี โดยภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน (ธัญญลักษณ์ มหาศิริพันธ์, 2563)

4. ความสัมพันธ์ของปัจจัยลักษณะองค์การและปัจจัยภาวะผู้นำดิจิทัลของ ผู้บริหารสถานศึกษา กับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาราชบุรีในยุคดิจิทัล

ปัจจัยลักษณะองค์การ

ปัจจัยลักษณะองค์การ มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีในยุคดิจิทัล ในทางบวกระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องจาก การบริหารจัดการสถานศึกษา จำเป็นต้องอาศัยปัจจัยการบริหารเป็นส่วนสนับสนุน และส่งเสริมกิจการบริหารงานเป็นไปอย่างมีคุณภาพ จึงจะเกิดประสิทธิผล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นฤทธิ แสงสุขสว่าง พบว่า ปัจจัยลักษณะองค์การ สามารถส่งผลต่อประสิทธิผลองค์การของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ได้ร้อยละ 93.10 โดยมีตัวแปร 2 ตัวแปร ที่สามารถส่งผลต่อประสิทธิผลองค์การของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ โครงสร้างองค์การ และเทคโนโลยี (นฤทธิ แสงสุขสว่าง, 2552) เช่นเดียวกับงานวิจัยของกมลชนก สุกแสง ที่พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาและประสิทธิผลของโรงเรียนตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 ในภาพรวมมีความสัมพันธ์กันในทางบวก ในระดับค่อนข้างสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (กมลชนก สุกแสง, 2559) และสอดคล้องกับผลการวิจัยของทิพวรรณ สำเภาแก้ว ที่ว่า ปัจจัยลักษณะขององค์การ มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของสถานศึกษา ในระดับมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ทิพวรรณ สำเภาแก้ว, 2560b) เช่นเดียวกับผลการวิจัยของวริศรา อรุณกิตติพร ที่พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารด้านลักษณะขององค์การ มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดในระดับปานกลาง (วริศรา อรุณกิตติพร, 2561)

ปัจจัยภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา

ปัจจัยภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีในยุคดิจิทัล ในทางบวกระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องจาก ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงออกถึงพฤติกรรมที่มีภาวะผู้นำดิจิทัล เพื่อกระตุ้นการดำเนินงานของสถานศึกษา ซึ่งส่งผลให้เกิดประสิทธิผลของ

โรงเรียนในยุคดิจิทัล และผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถในการดำเนินกิจกรรมของโรงเรียน เพื่อให้โรงเรียนพัฒนาในทุกด้าน สอดคล้องกับงานวิจัยของสุภวัช เชาวน์เกษม ที่พบว่า ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ในระดับมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (สุภวัช เชาวน์เกษม, 2563)

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ภาคภูมิ ทองลาด ว่า ปัจจัยทางการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (ภาคภูมิ ทองลาด, 2560) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่ .970 เช่นเดียวกับเรื่องยศ เรื่องจันทร์ ที่ศึกษาวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียน กับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 โดยรวม มีความสัมพันธ์กันในทางบวกในระดับค่อนข้างสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (เรื่องยศ เรื่องจันทร์, 2560) และนิรันดร์ สุโดด ศึกษาวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนกับประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดสงขลา มีความสัมพันธ์กันในทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง และสูง (นิรันดร์ สุโดด, 2561)

5. ปัจจัยลักษณะองค์การและปัจจัยภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีในยุคดิจิทัล

ปัจจัยลักษณะองค์การและปัจจัยภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีในยุคดิจิทัล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยปัจจัยภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการพัฒนาสู่ความเป็นมืออาชีพ การสร้างโอกาส และจริยธรรมผู้บริหารยุคดิจิทัล และปัจจัยลักษณะองค์การ ด้านโครงสร้างองค์การ และเทคโนโลยีสามารถพยากรณ์ประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีในยุคดิจิทัล ได้ร้อยละ 47.0 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับแนวคิดของรุ่งรัตน์ พลชัย ที่ว่า ผู้นำในยุคดิจิทัลต้องมีภาวะผู้นำในการปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงกระบวนการจัดการบริหารใหม่ ทำให้บุคลากรมีการเรียนรู้สิ่งใหม่ร่วมกันอยู่เสมอ และรู้จักใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างหลากหลายให้เหมาะสมกับการปฏิบัติงาน ซึ่งผู้นำที่มีภาวะผู้นำจะสามารถนำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมาย (รุ่งรัตน์ พลชัย, 2563)

จากผลการวิจัยในด้านปัจจัยลักษณะองค์การ พบว่าสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สัมฤทธิ์ กางเพ็ง ที่ได้ศึกษาวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน พบว่า ปัจจัย ลักษณะขององค์การมีอิทธิพลทางตรงต่อประสิทธิผลของโรงเรียน โดยมีตัวแปรที่มีอิทธิพล 2 ตัว ได้แก่ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการจัดโครงสร้างที่เหมาะสม ตามลำดับ (สัมฤทธิ์ กางเพ็ง, 2551) เช่นเดียวกับนฤทธิ แสงสุขสว่าง ได้ศึกษาวิจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลขององค์การของ โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า ปัจจัยลักษณะองค์การส่งผลต่อประสิทธิผลได้ร้อยละ 93.10 โดยมีตัวแปรที่ส่งผล 2 ตัวแปร ได้แก่ เทคโนโลยี และโครงสร้าง ตามลำดับ (นฤทธิ แสงสุข สว่าง, 2552) และยังมีผลการวิจัยของเจริญศรี พันปี ได้วิเคราะห์บทสัมภาษณ์เกี่ยวกับปัจจัยที่ ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา พบว่า ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความเห็น ว่า สถานศึกษาต้องมีการแบ่งโครงสร้างการบริหารงานที่ชัดเจน กำหนดบทบาทหน้าที่ และ ผู้รับผิดชอบงานไว้อย่างดี รวมถึงมีการกระจายอำนาจการบริหารและตัดสินใจโครงสร้างองค์การ ต่อการประสานงานของทุกฝ่ายในระดับมากที่สุด และมีความเห็นเกี่ยวกับเทคโนโลยีด้วยว่า สถานศึกษาต้องมีการกำหนดนโยบายในการพัฒนาสื่อเทคโนโลยีที่ชัดเจนและส่งผลให้ผู้เรียนเกิด การเรียนรู้ได้อย่างดีที่สุด โดยพัฒนาครูให้มีความสามารถ สร้างองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีอย่าง สม่าเสมอ มีเครือข่ายวิชาการ เพื่อให้เป็นแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษา นอกจากนี้ ผู้บริหารจะต้องมี ภาวะผู้นำ คือ มีวิสัยทัศน์กว้างไกล สามารถสร้างแรงจูงใจให้กับบุคลากรในการปฏิบัติงานเป็นอย่างดี อีกด้วย (เจริญศรี พันปี, 2553) รวมทั้งผลการวิจัยของกษมาพร ทองเชื้อ ที่ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล พบว่า ปัจจัยลักษณะองค์การมี อิทธิพลทางตรงต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล มีค่าระดับอิทธิพล .18 โดยมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .01 (กษมาพร ทองเชื้อ, 2555) และแนวคิดของ ฤทัยรัตน์ บุญอินทร์ ที่ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่สร้างบรรยากาศให้ครูมีการทำงานเป็นทีม คอยให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน อำนาจความสะดวกในการปฏิบัติงาน จัดให้มีสื่อ อุปกรณ์เทคโนโลยีดิจิทัลต่างๆ อย่างเพียงพอ จะ ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน (ฤทัยรัตน์ บุญอินทร์, 2559) และยังมีผลการวิจัยของธัญญ ลักษณ์ มหาศิริพันธ์ (2563) ที่ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน ขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 พบว่า ปัจจัยการ บริหารด้านโครงสร้างองค์การ และด้านเทคโนโลยี สามารถร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิผลโรงเรียน ขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 ได้ร้อยละ 65.8 มี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ธัญญลักษณ์ มหาศิริพันธ์, 2563) ซึ่งสอดคล้องกับวิมาลย์ สีทอง ที่ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงาน

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดสกลนคร พบว่าปัจจัยการบริหารด้านโครงสร้างองค์การ เป็นปัจจัยการบริหารที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลโรงเรียนได้ โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (วิมาลย์ สีทอง, 2563)

และจากผลการวิจัยในด้านของปัจจัยภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารศึกษา พบว่าสอดคล้องกับงานวิจัยของจันทิมา รุ่งเรืองที่ศึกษาวิจัยเรื่องโมเดลเชิงสาเหตุของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลโรงเรียนเอกชนในยุคดิจิทัล พบว่า ปัจจัยภาวะผู้นำดิจิทัลมีอิทธิพลต่อประสิทธิผลโรงเรียนเอกชนในยุคดิจิทัล ในระดับมาก (จันทิมา รุ่งเรือง, 2563) เช่นเดียวกับงานวิจัยของอรอุมา ไมยวงศ์ ที่ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม พบว่า ตัวแปรปัจจัยการบริหารที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม จำนวน 4 ด้าน สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม โดยรวมได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ได้แก่ ด้านภาวะผู้นำ ด้านโครงสร้างองค์การ ด้านทรัพยากรทางการศึกษา และด้านการติดต่อสื่อสาร (อรอุมา ไมยวงศ์, 2565) และยังมีงานวิจัยของมานะ ไชยโชติ ที่ศึกษาวิจัยเรื่องภาวะผู้นำแบบดิจิทัล วัฒนธรรมองค์กร และประสิทธิผลโรงเรียน : กรณีศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 พบว่า ภาวะผู้นำแบบดิจิทัลและประสิทธิผลโรงเรียนมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันระดับมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 รวมถึงมีอิทธิพลต่อการพยากรณ์ประสิทธิผลโรงเรียนได้ถึงร้อยละ 75 ด้วย (มานะ ไชยโชติ, 2564)

และยังมีผลการวิจัยของสัตตบุษย์ ไพธิรุท ที่ศึกษาวิจัยเรื่องทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 พบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนที่มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลโรงเรียนมีจำนวน 3 ทักษะ ได้แก่ ทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล ทักษะการกำหนดวิสัยทัศน์และทักษะการคิดวิเคราะห์ คิดริเริ่มสร้างสรรค์ (สัตตบุษย์ ไพธิรุท, 2565) เช่นเดียวกับงานวิจัยของฤทธิกร โยธสิงห์ ที่ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานวิชาการในสถานการณ์ชีวิตวิถีใหม่ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการสร้างโอกาส และด้านการพัฒนาสู่ความเป็นมืออาชีพ ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานวิชาการในสถานการณ์ชีวิตวิถีใหม่ในระดับสูง ที่ระดับความนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 (ฤทธิกร โยธ

สิงห์, 2565) นอกจากนี้ นีรันดร์ สูโต ได้เสนอแนวคิดที่ได้จากการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชน (ประเภทสามัญศึกษา) สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดสงขลา ที่ว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนอยู่ในระดับมากย่อมส่งผลให้ควมมีประสิทธิผลของโรงเรียนอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน และหากภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ย่อมส่งผลให้ควมมีประสิทธิผลของโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง (นีรันดร์ สูโต, 2561)

6. ผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีในยุคดิจิทัล

แนวทางการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีในยุคดิจิทัล ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอว่าสามารถทำได้หลากหลายวิธี การวิเคราะห์สถานการณ์ ความต้องการจำเป็นของสถานศึกษา พัฒนาตน พัฒนาบุคลากรให้มีทักษะและสามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารและการจัดการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสมและปลอดภัย รวมทั้งการส่งเสริม และสนับสนุนให้ครู นักเรียนใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนการสอน นอกจากนี้ผู้ทรงคุณวุฒิยังเสนอว่า การพัฒนาวิสัยทัศน์นโยบายหรือแผนการปฏิบัติงานให้เท่าทันกับยุคดิจิทัล และการพัฒนาสื่อ อุปกรณ์ที่รองรับการใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัลก็เป็นส่วนสำคัญเช่นกัน สอดคล้องกับกัญญารัตน์ สุขแสน ว่าการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสามารถทำได้โดย การพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาที่สามารถรับความรู้โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ทักษะการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อการใช้เทคโนโลยีและสารสนเทศดิจิทัลในโลกดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพ และพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาให้สามารถแสดงความเป็นผู้นำด้านดิจิทัลได้อย่างเป็นรูปธรรม (กัญญารัตน์ สุขแสน, 2563) เช่นเดียวกับ สุขญา โกมลวานิช เสนอว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนารูปแบบการทำงานเพื่อพัฒนาทักษะการรู้ดิจิทัล พัฒนารูปแบบการทำงานให้เป็นแบบดิจิทัล และพัฒนาความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างสร้างสรรค์เพื่อค้นหา ประเมิน ใช้ แบ่งปัน และสร้างเนื้อหาเพื่อก่อให้เกิดวัฒนธรรมดิจิทัลของโรงเรียน และควรสร้างแรงบันดาลใจในการทำงานด้วยระบบดิจิทัลแก่ครูและบุคลากร และสร้างแรงบันดาลใจให้นักเรียนใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการเรียนรู้และชีวิตประจำวันได้ (สุขญา โกมลวานิช, 2563) และจันทิมา รุ่งเรือง เสนอว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาวิสัยทัศน์ในการใช้เทคโนโลยี และเผยแพร่วิสัยทัศน์นั้นในวงกว้าง และพัฒนาแผนและกำหนดทิศทางการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างเป็นระบบเพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์นั้น สนับสนุนนโยบายการพัฒนา

นวัตกรรมด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างสร้างสรรค์และต่อเนื่อง สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและเทคโนโลยี ประยุกต์แนวความคิดการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในทุกส่วนของการดำเนินงานในสถานศึกษา ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพในชีวิตประจำวัน รวมถึงพัฒนาทักษะการสื่อสาร พฤติกรรมเชิงรุก การพร้อมรับความเสี่ยง ให้กำลังใจและสนับสนุนครู บุคลากร และผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง (จันทิมา รุ่งเรือง, 2563)

นอกจากนี้ กษมาพร ทองเอื้อ เสนอว่า ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องพัฒนาโครงสร้างการบริหารงานและแผนผังองค์กร และพัฒนาระบบบริหารจัดการสถานศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการคัดเลือกทรัพยากรบุคคลตามความเชี่ยวชาญ เน้นการกระจายอำนาจการตัดสินใจ ในด้านเทคโนโลยี ผู้บริหารต้องพัฒนาความรู้ความสามารถ โดยเฉพาะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลที่ทันสมัยให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยสนับสนุนการอบรมอย่างต่อเนื่องเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการพัฒนาประสิทธิภาพผลของโรงเรียน (กษมาพร ทองเอื้อ, 2555) เช่นเดียวกับ นฤทธิ แสงสุขสว่าง ที่เสนอว่าผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องสร้างระบบที่เหมาะสมกับสถานศึกษา ให้ความสำคัญและทำงานร่วมกันกับครูเพื่อสร้างระบบที่เหมาะสมสำหรับสถานศึกษาของตน และมีกระบวนการจัดโครงสร้างองค์กรของโรงเรียนแบบมีส่วนร่วม (นฤทธิ แสงสุขสว่าง, 2552) และธัญญลักษณ์ มหาศิริพันธ์ เสนอว่าผู้บริหารสถานศึกษาต้องกำหนดนโยบายเพื่อช่วยให้สถานศึกษามีสื่อและอุปกรณ์ที่จำเป็น มีแผนการดำเนินงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และเทคโนโลยีดิจิทัล รวมถึงอุปกรณ์ เพื่อเพิ่มผลลัพธ์การดำเนินงานให้ได้มากที่สุด ใช้เทคโนโลยีในการจัดข้อมูลให้เป็นระบบ ส่งเสริมให้ครูใช้เทคโนโลยีดิจิทัล รวมถึงโปรแกรมออนไลน์ต่างๆ ที่ทันสมัยในการบริหารหรือจัดการเรียนการสอน และสนับสนุนให้จัดทำข้อมูลอย่างเป็นระบบเพื่อช่วยลดความยุ่งยากและระยะเวลาในการทำงานได้ (ธัญญลักษณ์ มหาศิริพันธ์, 2563)

ข้อเสนอแนะ

จากการสรุปผลการวิจัยและการอภิปรายผลการวิจัย เรื่องปัจจัยลักษณะองค์การและปัจจัยภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีในยุคดิจิทัล มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยพบว่าปัจจัยลักษณะองค์การโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านโครงสร้างองค์กรมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการจัดโครงสร้างองค์กร กำหนดบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบให้ชัดเจน ตามความสามารถและความ

เหมาะสมของบุคลากร โดยเน้นการจัดโครงสร้างองค์การที่มีความยืดหยุ่นเน้นการกระจายอำนาจในการตัดสินใจ เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้

1.2 จากผลการวิจัยที่ว่าปัจจัยภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความผูกพันและการเรียนรู้ของผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรสนับสนุน ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทั้งด้านการเรียนรู้และกิจกรรมอื่นๆ ของโรงเรียนด้วยความกระตือรือร้น แสดงออกให้เห็นว่าผู้เรียนเห็นคุณค่าในสิ่งที่ตนกำลังทำอยู่

1.3 จากผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยลักษณะองค์การ ด้านโครงสร้างองค์การ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า หัวข้อผู้บริหารจัดโครงสร้างการบริหารที่ส่งเสริมและเอื้อต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง และ หัวข้อผู้บริหารประสานงานติดตามผลการปฏิบัติงานของครู และบุคลากรอย่างใกล้ชิด มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรจัดโครงสร้างการบริหารที่ให้ทุกฝ่ายไม่ว่าจะเป็นครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วมในการดำเนินงานต่างๆ เช่น การจัดการการศึกษา การจัดกิจกรรมของโรงเรียน และประสาน ติดตามการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การดำเนินงานของสถานศึกษาเกิดประสิทธิผลสูงสุด

1.4 จากผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีในยุคดิจิทัล โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านความเป็นพลเมืองดิจิทัลมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด โดยในหัวข้อผู้เรียนใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างเป็นประโยชน์ และหัวข้อผู้เรียนสามารถป้องกันตนเองจากความไม่ปลอดภัยในโลกออนไลน์ได้ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการพัฒนาการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองให้ได้มากที่สุด และจัดอบรมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และสื่อสังคมออนไลน์อย่างปลอดภัยไม่ขัดต่อจริยธรรมและกฎหมาย เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดทั้งต่อผู้เรียนและสถานศึกษา

1.5 จากผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการพัฒนาสู่ความเป็นมืออาชีพ การสร้างโอกาส และจริยธรรมผู้บริหารยุคดิจิทัลสามารถพยากรณ์ประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีในยุคดิจิทัล ได้ ดังนั้น เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีจึงควรพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาให้มีมากยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยการบริหารอื่นๆ ที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอื่น ๆ ในยุคดิจิทัล เพื่อยืนยันและสนับสนุนผลการวิจัยกับสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี

2.2 ควรทำวิจัยเชิงทดลองที่เกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียนในยุคดิจิทัล ด้านการพัฒนาความเป็นพลเมืองดิจิทัลเพื่อศึกษาผลที่เกิดขึ้นจากการนำไปใช้และพัฒนาต่อไปให้ดียิ่งขึ้น

2.3 ควรทำวิจัยเชิงคุณภาพที่เกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียนในยุคดิจิทัล เพื่อศึกษาเชิงลึกในการใช้พัฒนาการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลให้ดียิ่งขึ้น

2.4 จากผลการวิจัยพบว่าการปัจจัยลักษณะองค์การและปัจจัยภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีในยุคดิจิทัล แต่พบว่ามีตัวแปรย่อยที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลของโรงเรียนในยุคดิจิทัลได้น้อย ดังนั้นในการวิจัยครั้งต่อไปจึงควรหาปัจจัยอื่นๆ เพื่อยกระดับการพยากรณ์ให้เพิ่มขึ้น

บรรณานุกรม

- Eric Shenerger. (2019). *Digital Leadership*: Corwin.
- Hoy WK, และ Miskel C.G. (2013). *Educational administration*. New York: McGraw-Hill.
- Hoy, W. K., และ Miskel, C. G. (2001). *Educational administration: Theory, research, and practice*. New York: McGraw-Hill.
- N. Hafiza Hamzah, M. K. M. N., and Jamalullail Abdul Wahab. (2021). The Effects of Principals' Digital Leadership on Teachers' Digital Teaching during the Covid-19 Pandemic in Malaysia. *Journal of Education and e-Learning Research*, 8, 216-221.
- Steers, และ R.M. (1977). *Organizations Effectiveness: A Behavioral view*. . Santa Monica: CA: Goodyear Publishing.
- กนกทิพย์ ดอกลัดดา. (2560). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลสถานศึกษาของโรงเรียนราชวินิตบางแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6. (การศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยบูรพา. (การบริหารการศึกษา).
- กมลชนก สุกแสง. (2559). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียนตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 4. (ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา. (การบริหารการศึกษา).
- กษมาพร ทองเชื้อ. (2555). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล. (ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. (การบริหารการศึกษา).
- กัญญารัตน์ สุขแสน. (2563). รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำด้านดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนในเครือมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย. (ปริญญาโทบริหารธุรกิจบัณฑิต). มหาวิทยาลัยรังสิต. (วารสารสังคมศาสตร์ และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ 6).
- กาญจนา หุจรูญพรพานิช. (2562). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยเอกชนในประเทศไทย. (ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จตุรภัทร ประทุม. (2559). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27. (การศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยบูรพา. (การบริหารการศึกษา).
- จันทิมา รุ่งเรือง. (2563). โมเดลเชิงสาเหตุของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลโรงเรียนเอกชนในยุค

- ดิจิตัล. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม. วารสารสังคมศาสตร์วิจัย, 11(1), 55-75.
- จิรกีต ทองปรีชา. (2563). การบริหารจัดการการเรียนการสอน ภายใต้สถานการณ์ COVID-19 ระดับมัธยมศึกษา พื้นที่โรงเรียนวชิรธรรมสาธิต เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร.
- เจริญศรี พันปี. (2553). การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่บริหารงานตามกฎกระทรวงว่าด้วยการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา. (ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (บริหารการศึกษา).
- ชีวิน อ่อนละออ. (2563). ภาวะผู้นำยุคดิจิทัล สำหรับนักบริหารการศึกษา (Digital Era Leadership for Educational Administration). วารสารวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย 10, 10, 108-119.
- ชุตีรัตน์ กาญจนธนชัย. (2562). ตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย. (การบริหารการศึกษา).
- ทินกร บัวชู. (2562). ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา. วารสารครุศาสตร์สาร, 285-294.
- ทิพวรรณ สำเภาแก้ว. (2560a). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2. (ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์. (การบริหารการศึกษา).
- ทิพวรรณ สำเภาแก้ว. (2560b). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2. (ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชชนครินทร์. (สาขาวิชาการบริหารการศึกษา).
- ธัญญลักษณ์ มหาศิริพันธ์. (2563). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1. วารสารปัญญาปณิธาน, 5, 95-108.
- นฤทธิ แสงสุขสว่าง. (2552). การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพองค์กรของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร. (ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (บริหารการศึกษา).
- นิตยา มณีวงศ์. (2564). ศึกษาพฤติกรรมและปัจจัยความสำเร็จการเรียนออนไลน์แอปพลิเคชันไลน์ ในช่วงวิกฤต COVID 19. ครุศาสตร์สาร, 15(1), 161-173.
- นิภา อุตตรา. (2553). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพองค์กรของโรงเรียนสตรีระนอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 14.
- นิรันดร์ สุโดด. (2561). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนกับ

ประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชน (ประเภทสามัญศึกษา) สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดสงขลา. (ปริญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยหาดใหญ่. (การบริหาร การศึกษา).

บัลลังก์ โรหิตเสถียร. (2564, 30 กรกฎาคม 2564). 'ตรีนุช เทียนทอง' แถลง 12 นโยบายการจัด การศึกษา 7 วาระเร่งด่วนของกระทรวงศึกษาธิการ.

ปฐมาพร หมุนสิงห์. (2564). การรับรู้ของครูและบุคลากรที่มีภาวะผู้นำสถานศึกษาและภาวะผู้นำ แบบดิจิทัล ในสถานการณ์ Covid-19. การประชุมวิชาการระดับชาติ เรื่องคุณภาพของการ บริหารจัดการและนวัตกรรม, 541.

พิมพรรณ สุริโย. (2552). ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนเทศบาลกลุ่ม การศึกษาท้องถิ่นที่ 9 กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (ปริญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย. (การบริหารการศึกษา).

ไพฑูรย์ สีนลารัตน์, และ สุรินทร์ สีพาย. (2561). เปลี่ยนผ่านการศึกษาไทยสู่ การศึกษา 4.0. วารสาร การวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 24(2), 13-27.

ภัทรา จรรยาธรรม. (2564). การบริหารสถานศึกษาเอกชนในยุคดิจิทัล. (ปริญาดุขฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศิลปากร. (การบริหารการศึกษา).

ภาคภูมิ ทองลาด. (2560). ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21. วารสารบริหาร การศึกษาและภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 98-107.

ภูษณทัต ผลทับทิมธนา. (2563). การบริหารโครงการที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาในยุค ดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1. (ปริญา นิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

มานะ ไชยโชติ. (2564). ภาวะผู้นำแบบดิจิทัล วัฒนธรรมองค์กร และประสิทธิผลโรงเรียน :

กรณีศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2. วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น, 18, 624-630.

รุ่งรัตน์ พลชัย. (2563). ภาวะผู้นำกับการบริหารในยุคดิจิทัล (Leadership and Administration in the Digital Age). วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มมร. วิทยาเขตอีสาน, 1, 53-62.

เรืองยศ เรืองจันทร์. (2560). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียน กับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1. (การศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยบูรพา. (การบริหารการศึกษา).

- ฤทธิกร โยธสิงห์. (2565). ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ ในสถานการณ์ชีวิตวิถีใหม่ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์. วารสารการบริหารและภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 10(38), 145-154.
- ฤทัยรัตน์ บุญอินทร์. (2559). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระถมศึกษาชลบุรี เขต 1. (การศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยบูรพา. (การบริหารการศึกษา).
- เลอศักดิ์ ตามา. (2564). ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22. วารสารรัชต์ภาคย์, 15(38), 222-240.
- วราภรณ์ เนาเพชร. (2558). ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับประสิทธิผลสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระถมศึกษาปทุมธานี เขต 1. (ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีธัญบุรี. (สาขาเทคโนโลยีการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม).
- วิศรา อรุณกิตติพร. (2561). ปัจจัยการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระถมศึกษาตราด. (การศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยบูรพา. (การบริหารการศึกษา).
- วัฒนาพร ระงับทุกษ์. (2563). สมรรถนะเด็กไทยในยุคโลกพลิกผัน (VUCA World). ครูสภาวิทยาจารย์, 1(1), 8-18.
- วันชัย ราชวงศ์. (2562). ภาวะผู้นำสถานศึกษายุคดิจิทัล. วารสารมาคมพัฒนาวิชาชีพการบริหารการศึกษาแห่งประเทศไทย, 1, 25-31.
- วิชัย วงษ์ใหญ่, และ มารุต พัฒนาผล. (2562). การเรียนรู้ในโลก VUCA สู่ Social Quotient. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์ผู้นำนวัตกรรมหลักสูตรและการเรียนรู้.
- วิมาลย์ สีทอง. (2563). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดสกลนคร. (ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร. (การบริหารการศึกษา).
- ศรสวรรค์ บุญณกรณ์ชัย. (2561). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนทวีธาภิเศก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1. (การศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเกริก. (การบริหารการศึกษา).
- สมพร ทองจอหอ. (2563). การศึกษาลักษณะภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด

วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. Paper presented at the The 7th National Conference Nakhonratchasima College.

- สัตตบุษย์ โพธิ์รุท. (2565). ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21. วารสารการศึกษารการศึกษาระดับปริญญาโท มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 10, 42-50.
- สัมฤทธิ์ กางเพ็ง. (2551). ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน : การพัฒนาและการตรวจสอบความตรงของตัวแบบ. (ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สายสมร พุทธิไธย. (2551). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลองค์การของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศกลนคร เขต 1. (ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร. (การบริหารการศึกษา).
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี (Producer). (18 พฤษภาคม 2564). ภารกิจบทบาท และอำนาจหน้าที่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาชาติ. 90/6 ซอยจรัญสนิทวงศ์ 34/1 ถนนจรัญสนิทวงศ์ แขวงอรุณอมรินทร์ เขตบางกอกน้อย กรุงเทพฯ 10700: บริษัท ฟริกหวาน กราฟฟิค จำกัด.
- สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ. (2561). ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ.2561-พ.ศ.2580. สุขญา โภภณานิข. (2563). ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23. (ปริญญาโทบริหารการศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุภาวดี เขาวนเกษม. (2563). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1. วารสารการบริหารและนวัตกรรมการศึกษา, 3(3), 85-99.
- อรอุมา ไผ่ยวงค์. (2565). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม. วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 10, 71-81.

ภาคผนวก ก
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

ดร.กำพล วิลยาลัย	รองผู้อำนวยการ โรงเรียนเทพศิรินทร์
ดร.ศิณัญญา ศรีเกตุ	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักติดตามและประเมินผล การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ดร.ลฎาภา นาคคูบัว	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักศึกษาธิการจังหวัดสระบุรี
รศ.ดร.มณฑิรา จารุเพ็ง	อาจารย์ประจำภาควิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ดร.ศักรินทร์ สมพิศนภา	รักษาการผู้อำนวยการโรงเรียนวัดดอนตูม สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาศรีอยุธยา เขต 1

ภาคผนวก ข
ผลการประเมินค่าดัชนีวัดความสอดคล้องของเครื่องมือวิจัย

ผลการประเมินค่าดัชนีวัดความสอดคล้องของเครื่องมือวิจัย (IOC)

ปัจจัยลักษณะองค์การและปัจจัยภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีในยุคดิจิทัล

เกณฑ์การพิจารณาข้อคำถามในแต่ละข้อว่ามีความเหมาะสม ไม่ขัดจริยธรรม และสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะของตัวแปรหรือไม่ ดังนี้

+1	แทน	ข้อคำถามสอดคล้อง
0	แทน	ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้อง
-1	แทน	ข้อคำถามไม่สอดคล้อง

ลักษณะองค์การที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีในยุคดิจิทัล

นิยามศัพท์เฉพาะ	ข้อที่	ข้อคำถาม	คะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	แปลผล
			1	2	3	4	5		
องค์ประกอบที่ 1 การสื่อสาร									
ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความสามารถทางการสื่อสารใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลและสื่อสังคมออนไลน์เพื่อสื่อสารกับครู นักเรียน ผู้ปกครอง และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างมีประสิทธิภาพ	1	ผู้บริหารนำสื่อดิจิทัลมาใช้สื่อสารอย่างมีเหตุผล	+1	+1	+1	0	+1	0.80	ใช้ได้
	2	ผู้บริหารมีความรู้ความสามารถในการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ	+1	0	+1	+1	+1	0.80	ใช้ได้
	3	ผู้บริหารสามารถสื่อสาร และร่วมมือกับสถานศึกษาอื่น หรือองค์กรอื่นๆ โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	4	ผู้บริหารเป็นแบบอย่างที่ดีในการสื่อสารโดยใช้สื่อดิจิทัลและสื่อสังคมออนไลน์	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	5	ผู้บริหารใช้สื่อดิจิทัล และสื่อสังคมออนไลน์ในการสื่อสาร	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

นิยามศัพท์ เฉพาะ	ข้อ ที่	ข้อความ	คะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	แปล ผล
			1	2	3	4	5		
และก่อให้เกิด ประสิทธิผล ของ สถานศึกษา		ทางบวก ทำให้เกิดบรรยากาศ ที่ดีในการสื่อสาร							
	6	ผู้บริหารใช้ข้อความชัดเจน สั่งงานผ่านสื่อดิจิทัล และสื่อ สังคมออนไลน์	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
องค์ประกอบที่ 2 การประชาสัมพันธ์									
ผู้บริหาร สถานศึกษา เผยแพร่ ข่าวสาร นำเสนอ เรื่องราวต่างๆ ออกสู่ สาธารณชนที่ เกี่ยวข้องผ่าน ทางสื่อสังคม ออนไลน์ต่างๆ เพื่อให้นักเรียน ครู ผู้ปกครอง และผู้มีส่วนได้ ส่วนเสียเข้าใจ ถึงนโยบาย เกี่ยวกับ สถานศึกษา	1	ผู้บริหารพัฒนาครูให้มีทักษะ ในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และ สื่อสังคมออนไลน์เพื่อเป็นศูนย์ รวมข่าวสารข้อมูลอย่าง ต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	2	ผู้บริหารเผยแพร่ข่าวสารสู่สาร ธารณชนที่เกี่ยวข้องผ่านสื่อ สังคมออนไลน์ เพื่อให้นักเรียน ครูผู้ปกครอง และผู้มีส่วนได้ ส่วนเสียรับทราบนโยบาย เกี่ยวกับสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	3	ผู้บริหารนำเสนอเรื่องราวต่างๆ ของสถานศึกษาออกสู่ สาธารณชนที่เกี่ยวข้องผ่าน ทางสื่อสังคมออนไลน์ต่างๆ เพื่อให้นักเรียน ครู ผู้ปกครอง และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้าใจ ถึงเรื่องราวเชิงบวกเกี่ยวกับ สถานศึกษา	+1	0	+1	+1	0	0.60	ใช้ได้
	4	ผู้บริหารสนับสนุนให้นักเรียน ครู ผู้ปกครอง และผู้มีส่วนได้	+1	+1	+1	+1	0	0.80	ใช้ได้

นิยามศัพท์ เฉพาะ	ข้อ ที่	ข้อความคำถาม	คะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	แปล ผล
			1	2	3	4	5		
		ส่วนเสี้ยวร่วมกันนำเสนอ เรื่องราวเชิงบวกเกี่ยวกับ สถานศึกษาออกสู่สาธารณชน ผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล และสื่อ สังคมออนไลน์							
องค์ประกอบที่ 3 การสร้างภาพลักษณ์									
บริหาร สถานศึกษาใช้ ประโยชน์จาก เครื่องมือสื่อ สังคมออนไลน์ เพื่อสร้างการ รับรู้เชิงบวก และความ ประทับใจต่อ บุคคลภายนอก และแสดงออก ถึงภาพรวม ของ สถานศึกษา ในทางที่ เหมาะสมดี งาม	1	ผู้บริหารใช้ประโยชน์จาก เครื่องมือสื่อสังคมออนไลน์เพื่อ สร้างการรับรู้เชิงบวกต่อ บุคคลภายนอก	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	2	ผู้บริหารใช้ประโยชน์จาก เครื่องมือสื่อสังคมออนไลน์เพื่อ สร้างความประทับใจต่อ บุคคลภายนอก	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	3	ผู้บริหารใช้ประโยชน์จากเรื่อง มือสื่อสังคมออนไลน์เพื่อ แสดงออกถึงภาพรวมของ สถานศึกษาในทางที่เหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	4	ผู้บริหารเป็นผู้นำให้นักเรียน ครู ผู้ปกครอง และผู้มีส่วนได้ ส่วนเสีย ร่วมกันแสดงออกถึง ภาพรวมที่ดีของสถานศึกษา ในทางที่เหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	5	ผู้บริหารสนับสนุนให้นักเรียน ครู ผู้ปกครอง และผู้มีส่วนได้ ส่วนเสียนำเทคโนโลยีดิจิทัล และสื่อสังคมออนไลน์มาใช้ใน	0	+1	+1	+1	+1	0.80	ใช้ได้

นิยามศัพท์ เฉพาะ	ข้อ ที่	ข้อความ	คะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	แปล ผล
			1	2	3	4	5		
		การแสดงผลถึงภาพรวมที่ดี ของสถานศึกษาในทางที่ เหมาะสม							
องค์ประกอบที่ 4 ความผูกพันและการเรียนรู้ของผู้เรียน									
ผู้บริหาร สถานศึกษา สนับสนุน ส่งเสริมให้ ผู้เรียนมีส่วน ร่วมทั้งด้านการ เรียนรู้และ กิจกรรมอื่นๆ ของโรงเรียน ด้วยความ กระตือรือร้น แสดงออกให้ เห็นว่าผู้เรียน เห็นคุณค่าใน สิ่งที่ตนกำลัง ทำอยู่	1	ผู้บริหารส่งเสริมให้ผู้เรียนมี ส่วนร่วมด้านการเรียนรู้ด้วย ความกระตือรือร้น	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	2	ผู้บริหารส่งเสริมให้ผู้เรียนมี ส่วนร่วมในกิจกรรมด้านอื่นๆ ด้วยความกระตือรือร้น	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	3	ผู้บริหารสนับสนุนให้ผู้เรียน แสดงออกถึงการเห็นคุณค่าใน สิ่งที่ตนกำลังทำอยู่	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	5	ผู้บริหารสนับสนุนให้ผู้เรียนมี ส่วนร่วมในการปฏิบัติตาม วิสัยทัศน์ของโรงเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
องค์ประกอบที่ 5 การพัฒนาสู่ความเป็นมืออาชีพ									
ผู้บริหาร สถานศึกษาใช้ เทคโนโลยีและ แหล่งเรียนรู้ ดิจิทัลต่างๆ ใน	1	จัดอบรมให้ความรู้และพัฒนา ทักษะด้านดิจิทัลที่จำเป็นของ บุคลากรอย่างสม่ำเสมอจาก วิทยากรทั้ง ภายในและ ภายนอก	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

นิยามศัพท์ เฉพาะ	ข้อ ที่	ข้อความ	คะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	แปล ผล
			1	2	3	4	5		
การพัฒนา บุคลากร ตอบสนองการ จัดการเรียนรู้ที่ หลากหลาย และบริหาร จัดการ สถานศึกษา อย่างมืออาชีพ	2	พัฒนาทีมงาน และเปิดโอกาส ให้ทีมงานได้นำเสนอ แผนปฏิบัติงาน และ ดำเนินงาน โครงการต่าง ๆ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	3	สำรวจความพร้อมของ บุคลากรจากจำนวนทั้งหมดใน การจัดการเรียนสอนในยุค ดิจิทัล และความพร้อมของ ทักษะทางด้าน Digital Literacy ที่จะนำมาประยุกต์ใช้ ในการจัดการเรียนสอน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	4	การกำกับ ดูแลและติดตามการ พัฒนาทักษะด้านการ ใช้ อุปกรณ์ดิจิทัลของบุคลากรใน การปฏิบัติงานจริง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	5	ประเมินและสรุปแนวทางใน การปฏิบัติงานที่เหมาะสม ต่อ การเปลี่ยนแปลงร่วมกันอย่าง มีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	6	ส่งเสริมให้บุคลากรภายใน โรงเรียนที่มีความเชี่ยวชาญ ที่ แตกต่างกันเกิดการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ และสนับสนุน เพื่อน ร่วมงานในการเรียนรู้และ พัฒนาทักษะที่จำเป็น ในยุค	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

นียมคัพท เฉพาะ	ข้อ ที่	ข้อค้ำถาม	คะแนนความเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	แปล ผล
			1	2	3	4	5		
		ดิจิทัล							
	7	ส่งเสริมให้บุคลากรตระหนักถึง การพัฒนาศักยภาพ และ ทักษะของตนเองในการ ประยุกต์ใช้เทคโนโลยี ต่างๆ และตระหนักถึงการพัฒนา ศักยภาพในการ จัดการเรียน การสอนที่มามารถตอบสนอง ต่อความ ต้องการที่หลากหลาย หลายของผู้เรียนในยุคดิจิทัล อย่างมี ประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
องค์ประกอบที่ 6 การปรับวิสัยทัศน์สิ่งแวดล้อมและพื้นที่การเรียนรู้									
ผู้บริหาร สถานศึกษา กำหนด เป้าหมาย และ วางภาพ	1	ผู้บริหารมีการกำหนดวิสัยทัศน์ ของสถานศึกษาที่ผสมผสาน เทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการ บริหารจัดการอย่างมี ประสิทธิภาพ	0	+1	+1	+1	+1	0.80	ใช้ได้
อนาคตของ สถานศึกษาใน ด้านดิจิทัล อย่างชัดเจน	2	ผู้บริหารกำหนดวิสัยทัศน์ของ สถานศึกษาให้มีความท้าทาย ในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลแก่ สมาชิกในองค์กร	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
และเป็นไปได้ มีแผนกลยุทธ์ ในการจัดหา และสร้างพื้นที่ การเรียนรู้และ ปรับ	3	ผู้บริหารกำหนดวิสัยทัศน์ของ สถานศึกษา สร้างแรงบันดาลใจ ในการทำงานให้ครูและ บุคลากรใช้ เทคโนโลยีดิจิทัล ในการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	4	ผู้บริหารมีการนำข้อมูล	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

นิยามศัพท์ เฉพาะ	ข้อ ที่	ข้อความ	คะแนนความเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	แปล ผล
			1	2	3	4	5		
สภาพแวดล้อม ทั้งภายนอก และภายใน ของ สถานศึกษา		สารสนเทศเทคโนโลยีดิจิทัลมา ใช้ในการวิเคราะห์และนำเสนอ มุมมองวิสัยทัศน์ของ สถานศึกษา							
สถานศึกษา อย่างเหมาะสม และ ประยุกต์ใช้ เทคโนโลยี ดิจิทัลเพื่อ ยกระดับ ประสิทธิผล ของ สถานศึกษา	5	ผู้บริหารสามารถสื่อสารให้ สมาชิกในองค์กรเกิดการรับรู้ ร่วมกันถึงบทบาทและ ความสำคัญของเทคโนโลยี ดิจิทัลที่มีต่อการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	6	ผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริม ให้มีการพัฒนาบุคลากรใน ด้านทักษะการใช้เทคโนโลยี ดิจิทัลอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
องค์ประกอบที่ 7 การสร้างโอกาส									
ผู้บริหาร สถานศึกษา สร้างแรง บันดาลใจ	1	ผู้บริหารสนับสนุน ส่งเสริมให้มี การใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยี ดิจิทัลในการจัดการเรียนการ สอน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
พัฒนาความ เป็นมืออาชีพ ของตนเอง ครู และบุคลากร อย่างต่อเนื่อง โดยใช้ ประโยชน์จาก เทคโนโลยี	2	ผู้บริหารเปิดโอกาสให้มีการ สร้างเครือข่ายจากภายในและ ภายนอกเพื่อให้ บุคลากร แลกเปลี่ยนความรู้ ทักษะจาก ความ หลากหลายเพื่อเปิด มุมมองของบุคลากรต่อการ พัฒนา งานและพัฒนาผู้เรียน ให้สอดคล้องกับความต้องการ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

นิยามศัพท์ เฉพาะ	ข้อ ที่	ข้อความ	คะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	แปล ผล
			1	2	3	4	5		
ดิจิทัลเพื่อเพิ่ม โอกาสในการ ปรับปรุงวิธีการ ทำงาน และ โอกาสทางการ เรียนรู้ให้กับ ผู้เรียน		หลากหลายทางอาชีพในยุค ดิจิทัล							
	3	ผู้บริหารสนับสนุนงบประมาณ การพัฒนาครูและบุคลากรใน สถานศึกษาให้มีความรู้ ความสามารถในการใช้ เทคโนโลยีดิจิทัล	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	4	ผู้บริหารจัดอบรมพัฒนาครู และบุคลากรในสถานศึกษาให้ มีทักษะในการสร้างสื่อดิจิทัล อย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	5	ผู้บริหารพัฒนาครูให้มีความ สามารถในการใช้โปรแกรมเพื่อเป็น ศูนย์รวมแหล่งเรียนรู้ อย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	0	0.80	ใช้ได้
	6	ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการ ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ และเทคโนโลยีดิจิทัลให้ สอดคล้องกับผู้เรียน และ สนับสนุนให้ผู้เรียนได้ใช้ เทคโนโลยี ต่าง ๆ ในการ เรียนรู้ที่เหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	7	ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครูและ บุคลากรใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ สร้างนวัตกรรมเพื่อเป็น ประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

นิตยสารศัพท์ เฉพาะ	ข้อ ที่	ข้อความคำถาม	คะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	แปล ผล
			1	2	3	4	5		
องค์ประกอบที่ 8 จริยธรรมผู้บริหารยุคดิจิทัล									
ผู้บริหาร สถานศึกษาใช้ หลักธรรม เป็น แบบอย่างที่ดี ในการใช้ เทคโนโลยี ดิจิทัล รวมถึง เป็นผู้สนับสนุน ส่งเสริม และ ปลูกฝัง พฤติกรรมการใช้เทคโนโลยี อย่างปลอดภัย ให้ผู้เรียนทุก คนได้ปฏิบัติ โดยไม่ขัดต่อ กฎหมายและ จริยธรรม	1	ผู้บริหารใช้หลักธรรมในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	2	ผู้บริหารใช้เทคโนโลยีดิจิทัลโดยคำนึงถึงกฎหมาย คุณธรรมและจริยธรรม	+1	+1	+1	0	+1	0.80	ใช้ได้
	3	ผู้บริหารรู้กฎหมายดิจิทัล	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	4	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูผู้สอนใช้เทคโนโลยีดิจิทัล โดยคำนึงถึงกฎหมาย คุณธรรมและจริยธรรม ในการใช้เทคโนโลยี	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	5	ผู้บริหารเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล	+1	0	+1	+1	+1	0.80	ใช้ได้
	6	ผู้บริหารปลูกฝังการใช้เทคโนโลยีอย่างปลอดภัยให้ผู้เรียนทุกคนได้ปฏิบัติโดยไม่ขัดต่อกฎหมายและจริยธรรม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
องค์ประกอบที่ 9 วัฒนธรรมดิจิทัล									
ผู้บริหาร สถานศึกษามี แบบแผน อุดมการณ์ วิสัยทัศน์ ใน การส่งเสริม	1	ผู้บริหารส่งเสริม สนับสนุน ความมุ่งมั่นในการเรียนรู้และ พัฒนา ทางวิชาชีพของ บุคลากรอย่างต่อเนื่องเพื่อเพิ่ม คุณภาพ และประสิทธิภาพใน การปฏิบัติงานที่มีทิศทาง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

นิยามศัพท์ เฉพาะ	ข้อ ที่	ข้อความ	คะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	แปล ผล
			1	2	3	4	5		
การใช้ เทคโนโลยี ดิจิทัลต่อการ ปฏิบัติงานของ องค์กรให้ไปใน ทิศทาง		เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว							
เดียวกัน ส่งเสริมให้ทุก ภาคส่วนเข้ามา มีส่วนร่วมใน	2	ผู้บริหารนำเทคโนโลยีดิจิทัลไป ใช้สำหรับการบริหารจัดการใน สถานศึกษาอย่าง หลากหลาย เช่น ใช้ในการนิเทศการสอน การประชุมทางไกล เป็นต้น	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
การบริหาร จัดการองค์กร อย่างมี ประสิทธิภาพ สร้างสรรค์	3	ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจ ในการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมา พัฒนาการคิดของผู้เรียนให้ เกิด การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
พลวัตในการใช้ เทคโนโลยีให้ เป็นปกติใน องค์กร เกิด เป็นวัฒนธรรม การเรียนรู้ใน โลกดิจิทัลใน องค์กรได้ เพื่อ นำพาองค์กร ให้ประสบ ความสำเร็จ	4	ผู้บริหารส่งเสริม สนับสนุนให้มี การจัดระบบและเชื่อมโยงการ ใช้เทคนิควิธีการเรียนรู้ อย่าง เหมาะสมในการจัดการเรียนรู้ ในยุคดิจิทัล	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	5	ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการ ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ และเทคโนโลยีดิจิทัลให้ สอดคล้อง กับผู้เรียน และ สนับสนุนให้ผู้เรียนได้ใช้ เทคโนโลยีต่าง ๆ ในการเรียนรู้ อย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	6	ผู้บริหารนำเทคโนโลยีดิจิทัลไป เป็นส่วนหนึ่งในการจัดการ เรียนการสอนได้สอดคล้องตาม ความต้องการของผู้เรียนแต่ละ	0	+1	+1	+1	+1	0.80	ใช้ได้

นิตยาศัพท์ เฉพาะ	ข้อ ที่	ข้อความคำถาม	คะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	แปล ผล
			1	2	3	4	5		
อย่างต่อเนื่อง และยั่งยืน		คนได้อย่างมีประสิทธิภาพ							
	7	ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจในการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาพัฒนาการคิดของผู้เรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดี	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	8	ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจในการส่งเสริมให้นำข้อมูลสารสนเทศจากเทคโนโลยีดิจิทัล มาใช้ในการพัฒนาให้ผู้เรียนมีความเป็นพลเมืองดิจิทัล	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	9	ผู้บริหารส่งเสริมให้บุคลากรมีทัศนคติที่เปิดรับและยอมรับการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมที่หลากหลายมากขึ้น และสามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในปัจจุบันและอนาคต	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	10	ผู้บริหารสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ความเปลี่ยนแปลงในมิติต่างๆ อย่างมีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ลักษณะองค์การที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาราชบุรีในยุคดิจิทัล

นิตยาศัพท์ เฉพาะ	ข้อ ที่	ข้อความคำถาม	คะแนนความเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ	ค่า IOC	แปล ผล
---------------------	------------	--------------	----------------------------------	------------	-----------

			1	2	3	4	5		
องค์ประกอบที่ 1 โครงสร้างองค์การ									
ผู้บริหาร สถานศึกษา แบ่งฝ่ายงาน ตามสายงาน	1	ผู้บริหารจัดโครงสร้าง มอบหมายงานและ ความ รับผิดชอบให้ฝ่าย งานต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
การบังคับ บัญชา ตาม ความสามารถ และความ เหมาะสมของ	2	ผู้บริหารกำหนดหน้าที่และ ความ รับผิดชอบให้บุคลากร ปฏิบัติงาน ตรงตาม ความรู้ ความสามารถ และเหมาะสมกับ งาน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
บุคลากร รวมถึงการ กำหนด	3	ผู้บริหารจัดโครงสร้างองค์การ ที่ มีความยืดหยุ่นเน้น การกระจาย อำนาจในการตัดสินใจ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
บทบาทหน้าที่ ความ รับผิดชอบ อย่างชัดเจน	4	ผู้บริหารจัดโครงสร้างการ บริหารที่ส่งเสริมและ เอื้อต่อการ เข้ามามีส่วนร่วมในการจัด การศึกษาจากผู้ที่เกี่ยวข้อง	+1	+1	0	+1	+1	0.80	ใช้ได้
โดยจัด โครงสร้าง องค์การที่มี ความยืดหยุ่น	5	ผู้บริหารจัดโครงสร้างการ บริหารงานที่ลดขั้นตอน การ ปฏิบัติงานให้มี ความสะดวก และคล่องตัว	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
เน้นการ กระจาย อำนาจในการ ตัดสินใจ	6	ผู้บริหารการประสานงานและ ติดตาม ผลการ ปฏิบัติงานของ บุคลากรอย่างใกล้ชิด	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
เพื่อให้ บรรลุผล สำเร็จตาม	7	ผู้บริหารกำหนดบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบให้บุคลากร ปฏิบัติงานอย่างชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

นียมศัพท์ เฉพาะ	ข้อ ที่	ข้อความ	คะแนนความเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	แปล ผล
			1	2	3	4	5		
วัตถุประสงค์ ที่ได้กำหนดไว้									
องค์ประกอบที่ 2 เทคโนโลยี									
ผู้บริหาร สถานศึกษา กำหนด	1	ผู้บริหารกำหนดนโยบายในการ จัดหาสื่อเทคโนโลยีเพื่อใช้ใน การบริหาร	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
นโยบาย วางแผน จัดหาสื่อ	2	ผู้บริหารประยุกต์ใช้สื่อ เทคโนโลยีในการปฏิบัติงานด้าน ต่างๆ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
เทคโนโลยี เพื่อใช้ในการ บริหาร และ ประยุกต์ใช้ สื่อเทคโนโลยี ในการ	3	ผู้บริหารส่งเสริม สนับสนุน อุปกรณ์ดิจิทัล (Digital Device) ที่มีคุณภาพอย่างเหมาะสม สำหรับผู้สอนและผู้เรียนอย่างมี ประสิทธิภาพเพื่ออำนวยความสะดวก สะดวกต่อการพัฒนาเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ปฏิบัติงาน ด้านต่าง ๆ เช่น ส่งเสริม การจัดการ	4	ผู้บริหารจัดสรรอุปกรณ์และ เทคโนโลยีต่างๆ ที่ช่วยในการ พัฒนาระบบการบริหารให้มี ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น	+1	+1	+1	0	+1	1.00	ใช้ได้
เรียนการสอน การพัฒนา บุคลากร ให้ เกิดประโยชน์ สูงสุด และ บรรลุ เป้าหมายที่	5	ผู้บริหารกำกับ ติดตาม และ บำรุงรักษาอุปกรณ์ดิจิทัลให้อยู่ ใน สภาพที่สมบูรณ์และพร้อมใช้ งานเพื่อความคล่องตัวใน การ ใช้งานของกระบวนการเรียนรู้ กระบวนการสอน และ กระบวนการ บริหารงาน	+1	+1	+1	+1	+1	0.80	ใช้ได้

นิตยสารศัพท์ เฉพาะ	ข้อ ที่	ข้อคำถาม	คะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	แปล ผล
			1	2	3	4	5		
สถานศึกษา กำหนดไว้	6	ผู้บริหารสนับสนุนให้จัดตั้ง เครือข่ายและจัดทำสื่อสาร สนเทศสำหรับ ผู้เกี่ยวข้องให้ สามารถทำความเข้าใจและ เตรียมความพร้อมในการใช้สื่อ และอุปกรณ์ดิจิทัล (Digital Device) ในกระบวนการเรียนรู้ ของผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ	+1	0	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีในยุค
ดิจิทัล

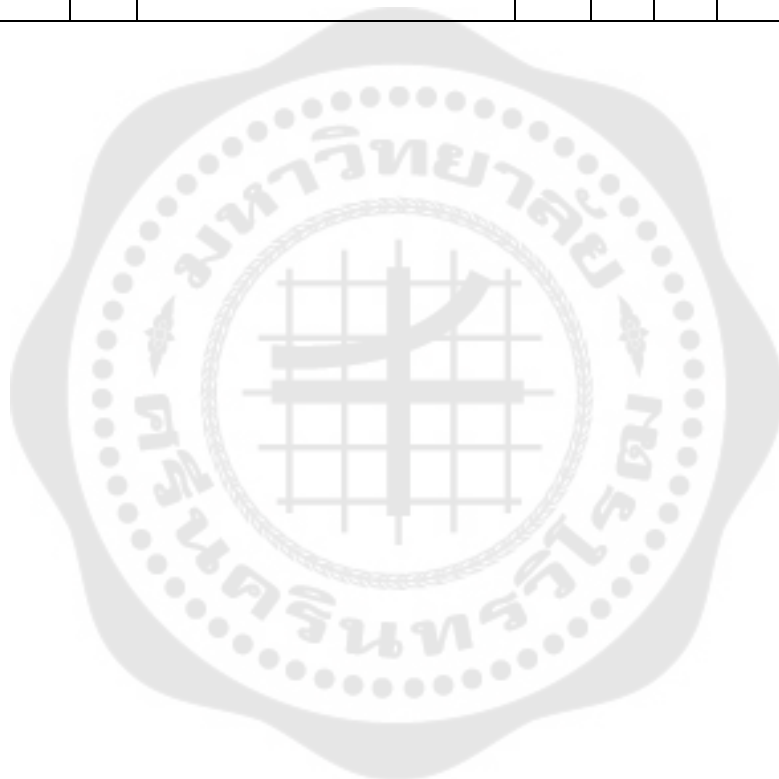
นิตยสารศัพท์ เฉพาะ	ข้อ ที่	ข้อคำถาม	คะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	แปล ผล
			1	2	3	4	5		
องค์ประกอบที่ 1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน									
ผลลัพธ์จากการ บริหารจัดการ การศึกษาของ สถานศึกษา ใน การพัฒนา ความรู้ ความสามารถ ของผู้เรียนให้มี ทักษะการเรียนรู้ ที่เหมาะสมกับ ยุคสมัยใน ปัจจุบัน ส่งเสริม ความสามารถ	1	ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ที่ เหมาะสมกับยุคสมัยใน ปัจจุบัน	+1	+1	+1	0	+1	0.80	ใช้ได้
	2	ผู้เรียนสามารถคิดอย่างเป็น ระบบได้	+1	+1	+1	+1	0	0.80	ใช้ได้
	3	ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	4	ผู้เรียนมีความสามารถในการ ผลิตและสร้างสรรค์นวัตกรรม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	5	ผู้เรียนสามารถใช้ทักษะชีวิตใน การปรับตัวให้เข้ากับสังคมใน ปัจจุบัน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	6	ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามความถนัด	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

นิยามศัพท์ เฉพาะ	ข้อ ที่	ข้อความถาม	คะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	แปล ผล
			1	2	3	4	5		
ทางสติปัญญา พัฒนาความคิด สร้างสรรค์ การ คิดอย่างเป็น ระบบ ความสามารถ ในการผลิต นวัตกรรม รวมถึงใช้ทักษะ ชีวิตในการ ปรับตัวให้เข้า กับสังคม ให้ ผู้เรียนได้เรียนรู้ ตามความถนัด และขีด ความสามารถ ของตนเอง และ พัฒนา ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน ของผู้เรียนอย่าง สม่ำเสมอ		และขีดความสามารถของ ตนเอง							
	7	สถานศึกษาพัฒนาผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนของผู้เรียนอย่าง สม่ำเสมอ	+1	0	+1	+1	+1	0.08	ใช้ได้
องค์ประกอบที่ 2 ความเป็นพลเมืองดิจิทัลของผู้เรียน									
ผลลัพธ์การ บริหารจัดการ การศึกษา ที่ ส่งเสริมให้ ผู้เรียนใช้สื่อ ดิจิทัลอย่างเป็น	1	ผู้เรียนใช้เทคโนโลยีดิจิทัล อย่างเป็นประโยชน์	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	2	ผู้เรียนใช้เทคโนโลยีดิจิทัลได้ อย่างปลอดภัย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	3	ผู้เรียนมีความรับผิดชอบใน การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

นิยามศัพท์ เฉพาะ	ข้อ ที่	ข้อความถาม	คะแนนความเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	แปล ผล
			1	2	3	4	5		
ประโยชน์ ปลอดภัย และมี ความรับผิดชอบต่อ รวมทั้งรู้จัก ป้องกันตนเอง จากความไม่ ปลอดภัยในโลก ออนไลน์ มี ความรับผิดชอบต่อ ในการใช้งานสื่อ ดิจิทัล มี คุณธรรม จริยธรรม รวมถึงรู้จักสิทธิ ของตนเองและ ผู้อื่นในยุคดิจิทัล	4	ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมใน การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	5	ผู้เรียนสามารถป้องกันตนเอง จากความไม่ปลอดภัยในโลก ออนไลน์ได้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	6	ผู้เรียนรู้จักสิทธิของตนเองและ ผู้อื่นในยุคดิจิทัล	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
องค์ประกอบที่ 3 ความสามารถในการปรับตัว									
ผลลัพธ์ ความสามารถ ของผู้บริหาร ครู นักเรียน และผู้มี ส่วนได้ส่วนเสีย ทั้งหมดในการ ปรับเปลี่ยนการ ปรับเปลี่ยนการ	1	ผู้บริหาร ครู นักเรียน และผู้มี ส่วนได้ส่วนเสียมีการ ปรับเปลี่ยนการดำเนินงานของ โรงเรียนให้สอดคล้องกับความ เปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี ดิจิทัล	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ดำเนินงานของ โรงเรียนให้ สอดคล้องและ ทันสมัยทันกับ ความ	2	ผู้บริหารนำเทคโนโลยีดิจิทัลมา ใช้ในการบริหารจัดการศึกษา ได้สอดคล้องกับภารกิจของ สถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
เจริญก้าวหน้า	3	ครู และบุคลากรทางการศึกษา นำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ใน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

นิยามศัพท์ เฉพาะ	ข้อ ที่	ข้อความ	คะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	แปล ผล
			1	2	3	4	5		
และความ เปลี่ยนแปลง โดยใช้นวัตกรรม และเทคโนโลยี ดิจิทัลในการ บริหารจัดการ โรงเรียนอย่าง เหมาะสม		การดำเนินงานของ สถานศึกษาอย่างเหมาะสม							
	4	ครู และบุคลากรทางการศึกษา นำนวัตกรรมใหม่ มาบูรณา การในการจัดการเรียนการ สอนอย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	5	ครู และบุคลากรทางการศึกษา สามารถนำนวัตกรรมใหม่มา บูรณาการกับการจัดการเรียน การสอนได้สอดคล้องกับ ลักษณะของผู้เรียน	+1	+1	+1	0	+1	0.80	ใช้ได้
	6	สถานศึกษาจัดสภาพแวดล้อม ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
องค์ประกอบที่ 4 ความร่วมมือ									
ผลลัพธ์ของการ ดำเนินการโดยมี ทุกคน ทุกฝ่าย ในโรงเรียนให้ ความร่วมมือ ร่วมใจ การ ทำงานร่วมกัน มี การ ปรึกษาหารือ และดำเนินงาน ไปในทิศทาง เดียวกัน เพื่อให้ บรรลุ	1	ครู และบุคลากรทางการศึกษา ให้ความร่วมมือร่วมใจในการ ดำเนินงาน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	2	ครู และบุคลากรทางการศึกษา มีการปรึกษาหารือตลอดการ ดำเนินงานร่วมกัน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	3	ครู และบุคลากรทางการศึกษา มีการดำเนินงานอย่างเป็น ระบบและเป็นไปในทิศทาง เดียวกัน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	4	ครู และบุคลากรทางการศึกษา ช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

นิยามศัพท์ เฉพาะ	ข้อ ที่	ข้อความ	คะแนนความเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	แปล ผล
			1	2	3	4	5		
จุดมุ่งหมายตาม เป้าหมายของ โรงเรียน		ดำเนินงาน							
	5	ครู และบุคลากรทางการศึกษา ร่วมกันดำเนินงานเพื่อให้บรรลุ จุดมุ่งหมายตามเป้าหมายของ สถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

.....
.....
.....

ตอนที่ 4 ประสิทธิภาพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีในยุค
ดิจิทัล

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับการดำเนินการที่เป็นลักษณะ
องค์การที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี
ในยุคดิจิทัล

5	หมายถึง	มีการดำเนินการอยู่ในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	มีการดำเนินการอยู่ในระดับมาก
3	หมายถึง	มีการดำเนินการอยู่ในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	มีการดำเนินการอยู่ในระดับน้อย
1	หมายถึง	มีการดำเนินการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อที่	รายการ	ระดับการดำเนินการ				
		5	4	3	2	1
องค์ประกอบที่ 1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน						
1	ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับยุคสมัยในปัจจุบัน					
2	ผู้เรียนสามารถคิดอย่างเป็นระบบได้					
3	ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์					
4	ผู้เรียนมีความสามารถในการผลิตและสร้างสรรค์นวัตกรรม					
5	ผู้เรียนสามารถใช้ทักษะชีวิตในการปรับตัวให้เข้ากับสังคมในปัจจุบัน					
6	ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามความถนัดและขีดความสามารถของตนเอง					
7	สถานศึกษาพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ					
องค์ประกอบที่ 2 ความเป็นพลเมืองดิจิทัลของผู้เรียน						
1	ผู้เรียนใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างเป็นประโยชน์					
2	ผู้เรียนใช้เทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างปลอดภัย					

ข้อที่	รายการ	ระดับการดำเนินการ				
		5	4	3	2	1
3	ผู้เรียนมีความรับผิดชอบในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล					
4	ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล					
5	ผู้เรียนสามารถป้องกันตนเองจากความปลอดภัยในโลกออนไลน์ได้					
6	ผู้เรียนรู้จักสิทธิของตนเองและผู้อื่นในยุคดิจิทัล					
องค์ประกอบที่ 3 ความสามารถในการปรับตัว						
1	ผู้บริหาร ครู นักเรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีการปรับเปลี่ยนการดำเนินงานของโรงเรียนให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีดิจิทัล					
2	ผู้บริหารนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารจัดการการศึกษาได้สอดคล้องกับภารกิจของสถานศึกษา					
3	ครู และบุคลากรทางการศึกษานำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการดำเนินงานของสถานศึกษาอย่างเหมาะสม					
4	ครู และบุคลากรทางการศึกษานำนวัตกรรมใหม่มาบูรณาการในการจัดการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม					
5	ครู และบุคลากรทางการศึกษาสามารถนำนวัตกรรมใหม่มาบูรณาการกับการจัดการเรียนการสอนได้สอดคล้องกับลักษณะของผู้เรียน					
6	สถานศึกษาจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล					
องค์ประกอบที่ 4 ความร่วมมือ						
1	ครู และบุคลากรทางการศึกษาให้ความร่วมมือร่วมใจในการดำเนินงาน					

ข้อที่	รายการ	ระดับการดำเนินการ				
		5	4	3	2	1
2	ครู และบุคลากรทางการศึกษามีการปรึกษาหารือ ตลอดการดำเนินงานร่วมกัน					
3	ครู และบุคลากรทางการศึกษามีการดำเนินงาน อย่างเป็นระบบและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน					
4	ครู และบุคลากรทางการศึกษาช่วยเหลือซึ่งกันและ กันในการดำเนินงาน					
5	ครู และบุคลากรทางการศึกษาร่วมกันดำเนินงาน เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายตามเป้าหมายของ สถานศึกษา					

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

ภาคผนวก ง
รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิในการสัมมนาเชิงลึก

นายนิวัตร	วงศ์วิสัย	ผู้อำนวยการโรงเรียนเบญจมราชาทิศราชบุรี
นายสมยศ	บุญเจริญ	ผู้อำนวยการโรงเรียนราชโบริกานุเคราะห์
นางสาวสายฝน	ภานุมาศ	ผู้อำนวยการโรงเรียนคุรุราษฎร์รังสฤษดิ์
นายคม	พิริยวุฒิกรอุดม	ผู้อำนวยการโรงเรียนบรมราชินีนาถราชวิทยาลัย
นางสาวพจนพร	รุ่งทอง	ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี

ภาคผนวก จ
แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างเพื่อประกอบการสัมภาษณ์เชิงลึก

แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างเพื่อประกอบการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง : ปัจจัยลักษณะองค์การและปัจจัยภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีในยุคดิจิทัล

ชื่อผู้วิจัย นางสาวมัญญา พัฒนประดิษฐ์ นิสิตหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษาและการอุดมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

อาจารย์ที่ปรึกษา ผศ.ดร.จันทร์ศม์ ภูติอรียวัฒน์

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์

โรงเรียน

ตำแหน่ง

วิทยฐานะ

คุณวุฒิทางการศึกษา

แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างเกี่ยวกับปัจจัยลักษณะองค์การและปัจจัยภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีในยุคดิจิทัล

1. ท่านคิดว่าความสำเร็จของสถานศึกษาในยุคดิจิทัลคืออะไร?

.....

.....

.....

2. ท่านคิดว่าความสำเร็จของสถานศึกษาในยุคดิจิทัลวัดได้จากอะไร?

.....

.....

.....

3. ในฐานะผู้บริหารสถานศึกษา ท่านคิดว่าการบริหารสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จในยุคดิจิทัลควรทำอย่างไร?

.....

.....

.....

4. จากความสำเร็จของสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่ท่านกล่าวมาข้างต้น ท่านมีแนวทางการพัฒนาลักษณะองค์การอย่างไร

4.1 ด้านโครงสร้างองค์กร ท่านคิดว่าสถานศึกษาควรดำเนินการอย่างไร

.....

.....

.....

4.2 ด้านเทคโนโลยี ท่านคิดว่าสถานศึกษาควรดำเนินการอย่างไร

.....

.....

.....

5. จากความสำเร็จของสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่ท่านกล่าวมาข้างต้น ท่านมีแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาอย่างไร

5.1 ด้านการสื่อสาร ท่านคิดว่าสถานศึกษาควรดำเนินการอย่างไร

.....

.....

.....

5.2 ด้านการประชาสัมพันธ์ ท่านคิดว่าสถานศึกษาควรดำเนินการอย่างไร

.....

.....

.....

5.3 ด้านการสร้างภาพลักษณ์ ท่านคิดว่าสถานศึกษาควรดำเนินการอย่างไร

.....

.....

.....

5.4 ด้านความผูกพันและการเรียนรู้ของผู้เรียน ท่านคิดว่าสถานศึกษาควรดำเนินการอย่างไร

.....

.....

.....

5.5 ด้านการพัฒนาสู่ความเป็นมืออาชีพ ท่านคิดว่าสถานศึกษาควรดำเนินการอย่างไร

.....

.....

.....

5.6 ด้านการปรับวิสัยทัศน์สิ่งแวดล้อมและพื้นที่การเรียนรู้ ท่านคิดว่าสถานศึกษาควรดำเนินการอย่างไร

.....

.....

.....

5.7 ด้านการสร้างโอกาส ท่านคิดว่าสถานศึกษาควรดำเนินการอย่างไร

.....

.....

.....

5.8 ด้านจริยธรรมผู้บริหารยุคดิจิทัล ท่านคิดว่าสถานศึกษาควรดำเนินการอย่างไร

.....

.....

.....

5.9 ด้านวัฒนธรรมดิจิทัล ท่านคิดว่าสถานศึกษาควรดำเนินการอย่างไร

.....

.....

.....

6. นอกเหนือจากประเด็นข้างต้น ท่านคิดว่ามีปัจจัยอื่นๆใดบ้างที่ส่งผลต่อความสำเร็จในยุคดิจิทัล

.....

.....

.....

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล นางสาวมณีนุชยา พัฒนประดิษฐ์
วัน เดือน ปี เกิด 13 ตุลาคม 2535
สถานที่เกิด ปัตตานี
วุฒิการศึกษา พ.ศ.2559
ศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาภาษาอังกฤษ
จากมหาวิทยาลัยศิลปากร
พ.ศ.2565
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา
จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ที่อยู่ปัจจุบัน 8/24 ถนนหนองจิก ซอย 4 ตำบลสะบารัง อำเภอเมืองปัตตานี จังหวัด
ปัตตานี รหัสไปรษณีย์ 94000

